సంపుటము – IV
నెం. 5

4 ఏప్రిల్, 1995,
మంగళవారము,
(శక సం. 1917,
చైత్రము–14).

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

		పేజీ. నెం.
1. ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు.	..	485
2. ప్రకటన : శ్రీ అబ్దుల్ రెహమాన్‌షేక్‌ను అరెస్టు చేసి విడుదల చేయడం గురించి.	..	519
3. సభా కార్యక్రమము.	..	519
4. అర్జీల సమర్పణ.	..	526
5. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయములు : (1) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, ఉండి గ్రామంలోని రహదారిప్రై గల షాపులను కూలగొట్టుటను గూర్చి.	..	527
(2) కొల్లేరు సరస్సు ఆక్రమణ గూర్చి.	..	530
6. ప్రభుత్వ బిల్లులు : (1) 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ పుర పాలక శాసనాల (రెండవ సవరణ) బిల్లు. (1995 సం.పు. 19వ నెం. ఎల్.ఏ. బిల్లు) – (ఆమోదించబడినది)	..	533

(తరువాయి 3వ కవరులో

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1995.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి
		శ్రీ ఎం. రాజయ్య
		శ్రీమతి వై. సీతాదేవి
		శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ
		శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్
		శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేషన్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.డి. భాస్కరరెడ్డి
ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ	:	శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. స్కైలాస్
		శ్రీ బి. సుబ్బారావు
		శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ
		శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు
		శ్రీ కె. తుల్జానందసింగ్
		శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా
		శ్రీమతి టి. అంజనీబాయి
		శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్
		శ్రీ ఎన్. సువర్ణరాజు
		శ్రీ ఖాజామెయినుద్దీన్
		శ్రీ ఇ. నరసయ్య
		శ్రీ ఆర్. బాస్కరన్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ వి. కాశిరాజు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదవ శాసనసభ)

(రెండవ సమావేశము : పదకొండవ రోజు)

మంగళవారము, 4 ఏప్రిల్, 1995

(సభ ఉదయం 8·30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

జనతా వస్త్రాల పథకాన్ని ఎత్తివేయుట

85–

*356– శ్రీ కె· యర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) జనతా వస్త్రాల పథకాన్ని ఎత్తివేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా;

(ఆ) అయినచో, అందుకుగల కారణాలేమి?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున సర్వీసుల శాఖమంత్రి (శ్రీ టి· సీతారాం):– (అ) మరియు (ఆ) అధ్యక్షా, ఇది పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడైజ్ చేస్తున్నటువంటి స్కీమ్· 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఆఖరు నాటికి ఈ స్కీమును రద్దు చేస్తున్నాము అని చెప్పి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా మనకు స్పష్టంగా ఇండికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది· కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ప్రతి సంవత్సరం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇస్తున్న కోటాను తగ్గిస్తూ, సెంట్రల్ సబ్సిడీని స్టాండ్‌స్టిల్‌గా ఉంచుతూ పూర్తిగా నిలుపుదల చేస్తున్నది· దీనిమీద, ఏవిధమైనటువంటి కార్యక్రమాలు భవిష్యత్తులో రూపొందించాలి అనేటటువంటిది ప్రభుత్వ కన్సిడరేషన్‌లో ఉంది· ఇంకా ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలనేది ప్రభుత్వం యాక్టివ్‌గా ఆలోచిస్తున్నదని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను·

శ్రీ కె· ఎర్రన్నాయుడు:– అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న అత్యధిక జనాభా కలిగినటువంటి చేనేత కార్మికులకు సంబంధించినటువంటి సమస్య ఇది· ఎన్నో సందర్భాలలో

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

పార్లమెంటులో, శాసనసభలో చర్చించడం జరిగింది. చేనేత కార్మికులకు వృత్తి లేనందున, వారికి పని కల్పించబడనందున వాళ్ళు వలస పోతున్నారు. తీవ్రంగా ఆకలి చావులకు గురి అవుతున్నారనేది ఈ శాసనసభలో పలు పర్యాయాలు అన్ని పక్షాల వారు చర్చించారు. జనతా వస్త్రాల పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం రద్దు చేయాలని అనుకొన్నప్పుడు వారి తాలూకా పరిస్థితి ఏమిటి, వారికి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయాలని అనుకొంటున్నది? చేనేత కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో జనతా వస్త్రాలు ఇంతకుముందు ఆప్కోద్వారా పంపిణీ జరిగేది. మార్కెట్లలో చెల్లనందున అది ఉచిత స్కీమ్‌గా గతంలో ప్రభుత్వం వారు పెట్టారు. అది అందరికి తెలిసిందే. నూలు ధరలు పెరిగాయి. ఈ రోజు మార్కెటులో బట్టలు అమ్ముడు పోనందువల్ల, నూలు ధరలు పెరిగినందువల్ల వలసపోయే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి జనతా వస్త్రాలను మీరు ఏవిధంగా పంపిణీ, మార్కెటింగు చేయబోతున్నారు? చేనేత కార్మికులు వలస పోకుండా దానిమీద ఆధారపడినటువంటి వారి జీవనభృతికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు చేనేత కార్మికులకు ఏవిధంగా ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించబోతున్నారు?

శ్రీ టి. సీతారాం:– అధ్యక్షా, ఈ చౌకధర దుకాణాల ద్వారా పంపిణీచేసే జనతా వస్త్రాలు సేల్ కాకుండా ఉన్నటువంటి విషయం వాస్తవం అని మనందరికి తెలిసినదే. ఇప్పుడు స్టాక్ చాలా మిగిలిపోయింది. ఎందుకంటే కన్‌జ్యూమర్ టేస్టు మారినటువంటి దృక్పథంలో ఇవాళ దీనికి డిమాండు లేకపోవడం వలన మార్కెటింగు మరియు సేలు రేటు పూర్తిగా పడిపోయింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేనేత కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలని ఆకలి చావులు ఈ రాష్ట్రంలో సంభవించకుండా ఉండాలనే ఆలోచనతో ఈ ప్రభుత్వం ఒక సిస్టంను ఏడాప్టు చేస్తుంది. సర్వే చేస్తుంది, వాళ్ళ విల్లింగ్ మీదనే జనరలైజేషన్ చేసి సింతటిక్, బ్లాంకెట్సు, టవల్సు ఇలాంటివి ఏవైతే ఉన్నాయో కన్‌జ్యూమర్ టేస్టుకు అనుగుణంగా తయారుచేస్తున్న చేనేత కార్మికులకు ట్రైనింగ్ ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నది. దీనివల్ల దెబ్బ తింటామంటే, ఫైనాన్షియల్ అసిస్టెన్స్‌ను కిరాణా షాపులు పెట్టుకోవడానికి ఇస్తాము. కుటుంబాల విల్లింగు లోనే ఇస్తాము. రాజ్యసభ పిటీషన్సు కమిటీ వచ్చినప్పుడు మన తాలుకా అధికారులు, సభ్యులు ఈ అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు. వాళ్ళు దీని గురించి తీవ్రంగా స్పందించడం జరిగింది. మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఇంకా డైరక్షన్ రాలేదు. వీళ్ళకు ఉపాధికల్పనా కార్యక్రమం క్రింద ట్రైనింగ్ ఇస్తూ పవర్‌లూమ్స్ ట్రైనింగ్‌కు జనరలైజేషన్ చేసి వీళ్ళను తయారుచేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉపాధికల్పించడానికి అన్ని విధాల చర్యలు తీసుకొంటుందని చెప్పి మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్):– అధ్యక్షా, చేనేత కార్మికులకు ఎప్పటి కప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు క్రింద మనం శ్రమపడుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం 1997 నాటికి ఈ పథకాన్ని పూర్తిగా నిలిపివేస్తుందని మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పినారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతోబాటు కూడు, గుడ్డ, నీడ వీటి గురించి మనందరం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చెబుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కనుక 1997 నాటికి పూర్తిగా నిలుపుదలచేస్తే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం నుంచే అంచలవారిగా దీని గురించి ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేయడానికి నేత

Mr. Speaker:- It has been answered.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, since the Minister has pointed out, I need his clarification. The Minister has made a statement now, that the Telugu Desam Party has fulfilled all its promises. The promises made by the Telugu Desam Party. 18 గంటలు కరంటు ఇస్తామన్నారు.

Mr. Speaker:- It is not for discussion. He has not made a statement. He has given the answer.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:- 18 గంటలు పవర్ అగ్రికల్చర్ సెక్టర్‌కి ఇస్తామన్నారు హార్స్ పవర్‌కి రూ. 50 చొప్పున ఏప్రిల్ ఫస్ట్ నుంచి అమలుచేస్తామనే మాట గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. "April 1st".... You know what it is Sir. ఏప్రిల్ ఫస్ట్ నుంచి ఇస్తామన్నారు కాబట్టి అది అమలుకాదేమోనన్న ఉద్దేశముతో ఉన్నారు. So, we want a categorical statement from the Minister stating from which date - ఈ రూ. 50 హార్స్‌పవర్‌కి అనేది అమలు అవుతుంది అనేది రెండవ ప్రశ్న.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏప్రిల్ ఫస్ట్ నుంచి అని చెప్పారు కదా మళ్లీ క్వశ్చన్ ఎందుకు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆయనకు అనుమానం వచ్చింది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఏదో వారు ప్రజలకు ఇచ్చిన మాట అని చెప్పారు కాబట్టి నాకు చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉండి ఇంటర్‌ఫియర్ అవుతూ గౌరవ సభ్యులకు మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఏమి ఇచ్చామో వారిని గుర్తు చేసుకోమని మనవిచేస్తున్నాను. అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే 12 గంటల లోపల రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామని అన్నాము, ఇచ్చాము. తరువాత, 15 రోజులలోపల ప్రొహిబిషన్ ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామన్నాము, మద్యపాన నిషేధం అమలుచేశాము. డేట్ ఏమీ చెప్పలేదండి. హార్స్‌పవర్ రూ. 50 లకు రైతులకు అందరికి ఇస్తామన్న మాట చెప్పాను. అది మొన్న నూతన సంవత్సరం నుంచి నేను ఇస్తానన్నాను, వారికి తెలియచేసాను, తెలిసే ఉండాలి. పత్రికలలో చూసే ఉంటారు. That also we are implementing. So. ఏదయితే పూర్తిగా రైతులు వ్యవసాయాభివృద్ధికి వాడుకుంటారో దానిని వెంటనే చెప్పిన ప్రకారంగా హార్స్ పవర్‌కి రూ. 50 చొప్పున ఇస్తున్నామని వారికి నేను మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Within the power, we are giving priority to the farmers - రైతులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చాము, తొలిగా వారికే సప్లయి చేస్తున్నాము.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, the modalities have been worked out - అని మాకు ఇప్పుడే రిప్లయి ఇచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది మాడిఫై చేశారు.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:- ఇప్పుడే మాడిఫై అయింది ఏమో!

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆన్సర్ చాలా లాంగ్ టైమ్ తరువాత వచ్చి ఉంటుంది. Please come to the point. I request all the Members to cooperate with the Chair. What is wrong in it? During the course of time, the Government might have taken a decision and that is informed to the House. What is wrong in it?

Sri K.R. Suresh Reddy:- I appreciate that Sir, మీరు కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి కావాలని అర్ధరాత్రి సంతకాలు చేశారు. ఇది ఏమో రైతులకు సంబం ధించినది. But what I am trying to emphasise is, this being such an important issue, I would like to know from the Government as to what is the quantum of power....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- కాబట్టి రైతులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చాము. ఎన్నికలలో వారు చెప్పినట్లుగా అందరికీ అది ఇస్తాము, ఇది ఇస్తాము అని మేము చెప్పలేదు. Rs. 2/- a K.G. rice, prohibition and power at Rs. 50/- per H.P. to farmers - only these I have given as promises in my election manifesto and I have done accordingly.

Mr. Speaker:- The Government has taken a decision.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, since the Hon'ble Chief Minister is giving clarification, I would like to ask....

Mr. Speaker:- What is your point? Here, the question is with regard to power tariff.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:- కరంట్ పరిస్థితి ఎట్లా ఉంది అంటే మొన్న ప్రధాన మంత్రిగారి మీటింగులో కరంటు పోయింది.....

Mr. Speaker:- That is not the point here.

Sri K.R. Suresh Reddy:- What is the quantum of power needed to meet the agricultural demand? To bridge the gap, what is the requirement and by what time, the Government will meet the gap?

Mr. Speaker:- What is the total requirement of power for agriculture and how do you meet that gap?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను ఇంతకుమునుపే చెప్పాను. టోటల్‌గా 9622 మిలియన్ యూనిట్స్ సంవత్సరానికి కావాలి; 13 గంటు సప్లయి ఇస్తేనే ఇది అవుతుంది. నేను ఇంతకుమునుపే చెప్పినట్లుగా ఈ మధ్య కొన్ని రోజులు క్రితమే మేము వచ్చింది. మేము చేసింది కాదు. మూడు నెలల క్రితమే మేము వచ్చింది. అయిదు సంవత్సరాలు ఈ రాష్ట్రాన్ని మీరే పరిపాలించారు. రికార్డ్స్ చెపుతున్నాయి.... స్క్రీన్ కూడా వస్తోంది కరక్ట్ అని చెప్పి.....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please come to the point. I request all the Members to co-operate with the Chair please.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈరోజు ఎట్టి పరిస్థితులలోను అగ్రికల్చర్‌కి ఇవ్వాలి, అవసరం అయితే వేరే సెక్టర్‌కి కట్ చేసి అయినా అగ్రికల్చర్‌కి ఇవ్వాలన్న డిసిషన్ తోనే మా నాయకుడు ఎన్.టి. రామారావుగారు మొత్తం ఇండస్ట్రీస్‌కి కట్ చేసి పంటలు కాపాడుతున్నారని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా మేము తీసుకున్న వేరే స్టెప్స్ గురించి మనవిచేస్తున్నాను. వేరే స్టేట్స్‌తో - ఒరిస్సా, వెస్ట్ బెంగాల్, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్ నుంచి 300 మెగావాట్లు పవర్ కూడా ఈ రాష్ట్రానికి తెప్పిస్తున్నారు. సాల్వేగారితో పర్సనల్‌గా మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రతి రోజు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మీరు సిన్సియర్‌గా ఏమి చేసింది, తీసుకున్న స్టెప్స్ కావాలని అడిగారు కాబట్టి చెపుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please address the Chair. You please take your seats.

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:- ప్రతి రోజు కూడా మానిటర్ చేసి అగ్రికల్చర్‌కి ఎంత పవర్ కావాలి, అలాగే ఎక్కడా లో వోల్టేజి లేకుండా చేస్తున్నారని మీకు తెలియ చేస్తున్నాను· నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను· మీ ఉద్దేశం రూ· 50 లకు హార్స్ పవర్ ఇవ్వాలనా, ఇవ్వకూడదనా చెప్పమని నేను అడుగుతున్నాను· ఈరోజు మేము డెసిషన్ తీసుకున్నాము అంటే ఎప్పుడు తీసుకున్నారు, అది ఇంప్లిమెంట్ అవుతుందా అంటే చెప్తు తున్నాను· మాకు ఉండే క్రెడిబిలిటీ, మా నాయకుడి క్రెడిబిలిటీ చెప్పింది చేయడం, మీకు ఉండే క్రెడిబిలిటీ చెప్పింది చేయకుండా పోవడం·

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె· బాపిరాజు:- ఇది ఏమిటి సార్, ఏమి మాట్లాడుతున్నారండి? ఏది చెప్పి ఏది ఫెయిలయ్యారో నేను చెప్పనా?

Mr. Speaker:- I will come to you later. I have allowed Sri Gade Venkata Reddy. Please put the question. I am after the time. Please don't make noice. I have to finish this question by 9.00

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఇప్పుడు ఒక్క మాట – I would like to submit one thing. The questions have been put. దానికి ఆన్సర్ ఇచ్చారు· He gave additional elaborate answer to this question. He mentioned number of things in this....

(Interruptions)

నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే ఈ ఇన్ఫర్మేషన్ ముందు, ఎట్‌లీస్ట్ ఇప్పుడు వచ్చినప్పుడు సప్లయి చేస్తే బాగా ఉండేది, సప్లయి చేయలేదు· కాని, ఒకటి మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను· ఆన్సర్ ఇచ్చేటప్పుడు ఆ ప్రభుత్వాలు, ఈ ప్రభుత్వాలు అని పొలిటికల్ స్పీచ్ చేయడం అనేది భావ్యంగా లేదు· నేనూ చెప్పగలను·

(ఇంటరప్షన్స్)

Please listen to me. I request the Hon'ble Chair to listen Sir. This sort of interference, at every stage whenever such circumstances arise, is not good. When the question is put the ruling party is doing like this and this is not good Sir.

ఈ పాయింట్‌ను కూడా అర్థం చేసుకొని సరైన సమాధానం చెప్పాలి· అంతేగాని కేకలు వేస్తే లాభం లేదు· అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదో ఉపన్యాసం చెప్పారు ··· 9·00 ఉ·

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please put the question.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, that is not the way to function in the House Sir. I am referring to the speech made by the Hon'ble C.M.

(Interruptions)

ఛీఫ్ మినిస్టరుగారు చాలా విషయాలు మాట్లాడారు, చంద్రబాబునాయుడుగారు చాలా విషయాలు మాట్లాడారు· 1992లో ఉన్నదానిని మేమేదో ఇంక్రీజ్ చేశామని వారు చెప్పారు· I am not disputing the facts. 1992లో విజయభాస్కరరెడ్డిగారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, we are compelled to speak like this, otherwise I would not have spoken like this. ఏదో చరిత్ర చెప్పి మేమేదో చేశాం, అది మీకు ఇష్టంలేదు అని వారు అనడం పద్ధతి కాదు· క్వశ్చన్ అవర్‌లో మేము వివరాలు చెపుతుంటే క్వశ్చన్ వేయండి అని మీరు మమ్మల్ని అంటున్నారు· కాని వారేమో insinuating speeches and provoking స్పీచెస్ చేయడం ధర్మంగా లేదు, పద్ధతిగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను· నేను ఒకటి మాత్రం చెపుతున్నాను, ఆంధ్ర దేశంలో విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో మా ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందో, వారి ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందో ప్రజానీకానికి తెలుసు····

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please take your seats. I have to save the time. Let us save the time. Today we have got lot of business to be transacted. You ask the question. Come to the point please.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అదే మనవిచేస్తున్నాను· వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు ఏదో మాట్లాడారు, తమరు ఎలా చేశారు· మేము మాట్లాడబోయేసరికి "Come to the point" అని అంటున్నారు·

Mr. Speaker:- Please come to the point. I am not allowing all those things. It is already 9.00 - We have crossed 9.00.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- నేను మనవిచేసేది మేము క్వశ్చన్ వేసింది కూడా 50 రూపాయలకు పవర్ ఇవ్వడం ఇష్టంలేదనే ఉద్దేశంతో కాదు· మీరు ఎప్పుడు దానిని అమలుచేస్తారనే

ఉద్దేశంతో అడిగాం. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు 1992 లో 100 రూపాయలనుంచి 75 రూపాయలకు తగ్గించారనే విషయం మనవిచేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వం దాదపు 2 లక్షల 50 వేల ఎగ్రికల్చరల్ కనక్షన్స్ ఇచ్చింది....

Mr. Speaker:- Please come to the point.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- రాష్ట్రంలో కరెంట్ షార్టేజ్ ఉంది. అందువల్ల రైతులకు గానీ, డొమెస్టిక్ కన్‌జ్యూమర్స్‌కుగానీ సరిగా ఇవ్వలేకపోతున్నారు. ఎం.ఎల్.ఏ.ల క్వార్టర్స్‌లో కూడా 8 గంటలకు కరెంట్ తీసివేస్తున్నారు, మధ్యాహ్నం తీసివేస్తున్నారు, సాయంత్రం తీసివేస్తున్నారు. అది వేరే విషయం అనుకోండి. అసలు ఇంత కరెంట్ షార్టేజ్ వున్నప్పుడు 13 గంటలు ఇస్తాం, 18 గంటలు ఇస్తాం అని మీరు మాట్లాడిన మాట ప్రకారం ఈరోజు అమలుచేస్తారా అని అడుగుతున్నాము. అందుకు ఎంత ఎక్స్‌ట్రా పవర్ రాష్ట్రానికి కావాలి, మీరు ఎట్లా భరిస్తారు అని ప్రశ్న వేశాను. దానికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు.- మేము రోజూ చెపుతూనే వున్నాం. I specially reviewed the power situation in the State. మేము ప్రత్యేకంగా ఇతర రాష్ట్రాలనుండి ఎక్కడినుంచి తేవాలో తెస్తూనే ఉన్నాం. We are giving power to the farmers. On priority అంతకంటే ఇంకేం చెప్పమంటారు?

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, what is the requirement? How are you facing the shortage? How you are going to meet the shortage?

Mr. Speaker:- What is the total requirement for the agricultural sector?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. ఈ ఇయర్‌కు 9622 మెగావాట్లు, అయితే 13 గంటలకు మిలియన్ యూనిట్స్ అవుతుంది. వెంకటరెడ్డిగారికి జ్ఞాపకం ఉందో లేదో తెలియదు కాని చెపితే వారు బాధపడతారు. ఎందుకంటే వారి గవర్నమెంట్ పోతూపోతూ రోజుకు 12 గంటల చొప్పున కరెంట్ ఇవ్వాలని డిసెంబరు 12న ఆర్డర్స్ ఇచ్చి వెళ్ళడం జరిగింది. అయితే మీరు 18 గంటలు ఇస్తారా అని మమ్మల్ని సురేష్ రెడ్డిగారు అడుగుతున్నారు. మార్చి ఫస్ట్ వరకు మేము 18 గంటలు ఇవ్వడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

సురేష్‌రెడ్డిగారూ, మీకు కనపడకపోవచ్చు కాని మీ ప్రభుత్వంలో ఎగ్రికల్చర్‌కు కరెంట్ ఇవ్వకుండా, ఇండస్ట్రీస్‌కు ఇచ్చిన ఘనత మీకు దక్కింది. It was on record. I

will show you. అవసరమైతే ఇండస్ట్రీస్‌కు కట్ వేసి అయినాసరే పంటల్ని కాపాడాలను కొంటున్నాం, కాపాడితీరుతామని కూడా తెలియజేస్తున్నాను· అంతేకాకుండా ఈరోజు కూడా కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి· నిన్న విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్‌లో కొంత ప్రాబ్లం వచ్చింది, నిన్న సాయంత్రం రెక్టిఫై చేశారు· అదే విధంగా ఇతర స్టేట్స్‌నుంచి 150 నుంచి 300 మెగావాట్లు వస్తుంది· ఒక్కొక్కసారి అక్కడ డిమాండ్ వుంటే మనకు కట్ చేస్తున్నారు· అలాంటి పరిస్థితులలో తప్ప మిగతా రోజులలో 13· గంటలు ఇవ్వాలని డిటర్మైండ్‌గా ఉన్నాం· ఆవిధంగా ఎగ్రికల్చర్‌గా ఇస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను· ప్రతిరోజూ మా నాయకుడు ఎన్·టి· రామారావుగారు ఉదయమే ఫస్టు ఐటంగా ఎగ్రికల్చర్‌కు ఎంత ఇస్తున్నారో మానిటర్ చేస్తున్నారని కూడా మీకు తెలియజేస్తున్నాను·

శ్రీ కె· బాపిరాజు:- అధ్యక్షా····

Mr. Speaker:- Please, come to the point, Mr. Finance Minister.

శ్రీ కె· బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, నా సబ్మిషన్ ఏమిటంటే మంత్రివర్యులు మాట్లాడుతూ 'మేము చెప్పింది చేస్తాం, వారు చెప్పింది చేయరు' అని అన్నారు·

(అంతరాయం)

నేను కాన్‌ఫ్రంటేషన్ లేకుండా స్ట్రెయిట్‌గా అడుగుతున్నాను· మేము చేయలేని పని రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇవ్వడం, ఆ పని చేయలేమని చెప్పి గవర్నమెంట్‌ను అయినా వదులుకొన్నాం తప్ప····

(అధికారపక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

మేము చేయలేని దానిగురించి నిర్మొహమాటంగా చెప్పాం· తమరు శాసన సభ్యుడిగా ఓడి పోయిన వారికి ఏ పదవీ ఇవ్వకూడదని చెప్పి, తెల్లవారే ఉపేంద్రగారికి రాజ్యసభ సీటు ఇచ్చారు····

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- మీరే మాట నిలుపుకోలేదు····

Mr. Speaker:- It is not allowed. It is not the subject. Please, you talk about power. I am not allowing you except on the subject. Let us save the time Mr. Bapi Raju garu.

శ్రీ ఎన్·టి· రామారావు:- వారు కుండలో కలుపుకొన్నారు అందరినీ··

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- రామారావుగారూ, మీరు అలాంటి వారినే సెలక్టు చేసు కొంటున్నారు ***

Mr. Speaker:- I am expunging that word. That is not good. It is not allowed. That is derogatory.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- నాట్ గుడ్ కాదండి. నేను మాట్లాడినప్పుడు వారు చప్పట్లు కొట్టారు. ఏమైనప్పటికీ మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉద్యోగుల రిటైర్‌మెంట్ ఏజీను 55 సంవత్సరాలకు తగ్గించము, ఆ ప్రశ్నే లేదని అన్నారు. కాని ఆ తరువాత అర్ధరాత్రి 12 గంటలకు 58 సంవత్సరాలనుంచి 55 సంవత్సరాలకు తగ్గించివేశారు....

Mr. Speaker:- I am not allowing. Please take your seat. It was sufficiently answered.

Question No. 107 is postponed at the request of the Member.

Now question No. 213.

(ఇంటరప్షన్స్)

9.10 ఉ. శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, నా పేరు కూడా ఉంది....

Mr. Speaker:- What further clarification is needed on this? I do not understand. Sufficient reply has been given to your question. What is your clarification and what is your question? With regard to tariff, it has been announced by the Government. What more you want? You put different supplementaries - whether it is answered or not, that is a different matter.... You please put one question.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, క్వశ్చన్ ఇచ్చిన దానిలో నా పేరు ఉంది. ఆన్సర్ ఇప్పించవలసిన బాధ్యత ఉందని నేను భావిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- You please put a question.

***Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం, మద్యపాన నిషేధం, హెచ్.వి.కి రూ. 50 అన్న మూడు వాగ్దానాలే ఇచ్చామని అన్నారు. 18 గంటలు కరెంటు ఇచ్చే వాగ్దానం చెయ్యలేదన్నారు. దీనినిబట్టి ప్రజలకు, ఈ హవుస్‌కి వచ్చే అనుమానం ఏమంటే మీరు 'ఎప్పుడు కరెంటు ఇస్తారు, ఎప్పుడు పోతుందో, ఎప్పుడు వస్తుందో దానికి మా బాధ్యత కాదు' అని ముఖ్యమంత్రిగారు పరోక్షంగా చెప్పినట్లుగా ఉంది.

Mr. Speaker:- That is your inference. Please put a question.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- వాగ్దానం చెయ్యలేదు అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అందువల్ల నా బాధ్యత లేదన్నట్లు చెప్పారు. దానికి ఆన్సర్ ఇప్పించాలి. ప్రజలకు ఎందుకు అనుమానం వస్తోందంటే ప్రభుత్వం మీద, తెలుగుదేశం పార్టీ....

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- No. He has not said like that. Please put a question. Please don't provoke. I request all the Members to resume their seats. Why do you interfere like that?

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- క్వశ్చన్ వేస్తున్నాను. రూ. 50 కి హెచ్.వి. అని వాగ్దానం చేసి 5 నెలలు అయింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

ప్రభుత్వం వచ్చి 4 నెలలు కాలేదు నిజమే. ప్రభుత్వం వచ్చి అని అనలేదు. వాగ్దానం చేసి అన్నాను. వినండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో, నో.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- 5 నెలలు అయింది వాగ్దానం చేసి, ఇంతవరకూ ఒక్కరికి కూడా లాభం జరగలేదు, మేలు జరగలేదు. ఇకముందు చేస్తామని అంటున్నారు కానీ చేస్తారనే నమ్మకం లేదు ప్రజలలో, ఎందుకంటే....

Mr. Speaker:- I am not allowing. For how much time I have to allow you? Cut the mike.

(Sri D.S. Redya Naik insisted to speak)

I am not going to give you time to comment on this. Ask a supplementary, I will allow you.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– ఆన్సర్ ఇప్పించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– సప్లిమెంటరీ అడిగితే కదా?

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– నన్ను అడగనివ్వలేదు. మైక్ ఇవ్వలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– నాకు అర్థమయిన వరకూ మీరు అడిగిన దాంట్లో సప్లిమెంటరీనే లేదు.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– 3 హెచ్.పి., 5 హెచ్.పి. అనే భేధాలు లేకుండా అమలుచేస్తున్నారా? మొత్తం 16 లక్షల 60 వేల బావులకు పంపుసెట్లకు ఎంత కరెంటు అవసరం? మీరు ఇస్తున్నారా? నిర్దిష్టంగా చెప్పే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. మీరు ఇచ్చిన వాగ్దానం నిలబెట్టుకునే అవసరం ఉంది. దయచేసి మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– ఇంతకుముందే నేను క్లియర్‌గా చెప్పాను. మీరు డిసెంబరు 12వ తేదీ వరకూ 18 గంటలు కరెంటు ఇస్తామని అన్నారు. దానిని మేము మార్చి 1వ తేదీ వరకూ 18 గంటలు ఇవ్వాలని నిర్ణయించాము. ఇప్పుడు ఓవరాల్‌గా డెఫిసిట్ వచ్చిందికనుక 13 గంటలు ఇవ్వాలని ట్రైంటేబుల్ ఇచ్చాము. చాలావరకూ ఇంప్లిమెంట్ అవుతోంది. ఎక్కడయినా పవర్ స్టేషన్ ఫెయిల్ అయితే తప్ప, ఇంప్లిమెంట్ అయి తీరుతుంది. అన్ని పంటలను కాపాడాము. కాపాడి తీరుతాము. మీకు డౌట్ అవసరం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– అన్నీ చేస్తున్నాము అంటున్నారు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్‌గారు. కానీ అమలుకావడం లేదు. స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేను ఎలవ్ చెయ్యడం లేదు. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– రెడ్యానాయక్‌గారు మీకు ఏది చెప్పినా అవాస్తవమే. ఆ మైకంలో ఉన్నారు. ఇప్పటికి కూడా కోమాలో ఉన్నారు. ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుంచి హెచ్.పి.కి రూ. 50 కట్టమన్నారు. మీరు చెప్పినా ఎవరూ ఎక్కువ కట్టరు కనుక ఆ భయం అక్కరలేదు. ఇంప్లిమెంట్ అవుతుంది. అయితీరుతుంది. మీ ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో చెప్పారు. 26 పాయింట్స్ చెప్పి 5 సంవత్సరాలలో ఏదీ ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యలేదు. 100

రోజులలో ధరలు తగ్గిస్తామన్నారు, రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామని, ఒక లక్ష ఉద్యోగాలిస్తామన్నారు. ఒక్కటి కూడా ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యలేదు

(అధికారపక్షం నుండి 'షేం, షేం' అంటూ కేకలు

మేము మూడే చెప్పాము. మూడూ ఇంప్లిమెంట్ చేశాము.

(Interruptions from Congress Benches

Sri K. Bapi Raju:- This is too much.

Mr. Speaker:- Please resume your seats. I am not allowing.

Sri K. Bapi Raju:- It should be expunged from the records.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I will examine and see. They are neither derogatory nor unparliamentary.

(Continued interruptions)

If they are derogatory and unparliamentary, I will see that they are expunged. Now, Mr. Kodanda Reddy.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న చాలా ప్రధానమైనది. గౌరవ మంత్రిగారు అవసరం కంటే స్పందించారు. వివరాలు చెప్పారు. వారిని అభినందిస్తున్నాను. అంకెలతో సహా చెప్పారు. ఆ వివరాలు మా వరకూ చేరితే బాగుండేది. ఇప్పటికయినా ఇవ్వాలి. చాలా విషయాలకు వెళ్లారు. సి.ఎం.గారు కూడా చెప్పారు. ఎన్ని చెప్పినా మీరు చెప్పిన ప్రకారం 18 గంటలు కరెంటు ఇవ్వడం లేదు. దానికి జవాబు చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 13 గంటలు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మొత్తం రాష్ట్రంలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కాలిపోయాయి. రైతులు హైదరాబాదు వచ్చి నానా ఇబ్బందులూ పడుతున్నారు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ దొరకడం

లేదు. రూ. 50 సబ్సిడీ మీరు ఇచ్చే సంగతి దేముదెరుగు. మోటార్స్ కాలిపోయి చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ అడిగిన రైతులకు వెంటనే ఇస్తారా? మీకేమయినా చిత్తశుద్ధి ఉందా? స్పష్టంగా చెప్పకపోతే ఎట్లా? దీనిపై అరగంట చర్చ కావాలని అడిగాము. అనుమతినివ్వలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్.- అరగంట చర్చకు అనుమతినిచ్చాము.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ అందించడమూ, 18 గంటల కరెంటు సప్లయ్ మీద అరగంట చర్చకు అనుమతి ఇస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిస్కషన్ ఉంటుంది. అగ్రీ అయినాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మా చిత్తశుద్ధిని శంకించే అవసరం లేదు. చెప్పింది చేస్తాము. అనుమానం అవసరం లేదు.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ:- అధ్యక్షా....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- శంకించే అవసరం లేదు. మేము చెప్పింది చేస్తాము. అనుమానం అవసరం లేదు. ఈ రోజు ఎప్పుడయినా సరే.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- మామగారి మీదే సవాలు చేశావు....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- డిస్క్వాలిఫైడ్ నిర్ణయంలో ఇంటికి పోలేదు. కూర్చోండి. ఊరికే ఎందుకు మాట్లాడుతారు? కూర్చోండి.

9.20 ఉ. Sri K. Bapi Raju:- You are misusing the mike.

Sri N. Chandra Babu Naidu:- I am using the mike. You are misusing your position.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:– క్వశ్చన్ అవర్‌లో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉండదు. ఏంటో చెప్పండి

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– అరగంట నుంచీ చూస్తున్నాను. పరస్పరం సభ్యులు మాట్లాడుకోవచ్చా? ఇది రూల్స్‌కి వ్యతిరేకం. ఫెయిర్ ప్రిన్సిపుల్ కూడా కాపాడాలి. వాళ్ళు డైరెక్ట్‌గా మాట్లాడుకోరాదు. మీద్వారా చెప్పాలి.

Mr. Speaker:- This is not good. I am directing all the Members to address the Chair.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ గురించి అడిగారు. కాలి పోతున్నాయన్నారు. ఇంతకుముందే ఈ సభలో చెప్పాను. ఏ సభ్యుడయినా కంప్లయింట్ ఇస్తే దానిమీద చర్య తీసుకుంటాము. అట్లా చెప్పిన వాటి గురించి చర్యతీసుకున్నాము. స్పెసిఫిక్‌గా ఏదయినా ఉంటే మా దృష్టికి తెస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:– 2 గంటల చర్చ వస్తుంది పవర్ మీద. డిమాండ్ ఉంది. దాని మీద చెప్పవచ్చును.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:– ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ ఇస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– క్లియర్‌గా చెప్పాను. ఫాలో కాకపోతే ఏం చెయ్యాలి? ఎక్కడయినా కాలిపోతే సమాచారం ఇవ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:– సర్.....

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేను ఎలవ్ చెయ్యడం లేదు. క్వశ్చన్ నెం. 213.....

వాహనాల పన్నును పెంచుట

89–

*213– శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):– రవాణా శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మినీవ్యాన్లతోసహా ద్విచక్రవాహనాలు, కార్లు, జీపులు మొదలైన వాహనాలపై వాహన పన్నును పెంచేందుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందా;

(ఆ) అయినచో వివిధ వాహనాలపై ఇప్పుడు విధిస్తున్న పన్ను ఎంత; పెంచదలచిన పన్ను ఎంత;

(ఇ) ఈ పెంపుదలవల్ల ప్రభుత్వానికి వచ్చే అదనపు అంచనా ఆదాయం ఎంత?

రవాణా శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్):— (అ), (ఆ) మరియు (ఇ) అవునండి. ద్విచక్ర వాహనాలకు, జీపులతో సహా కార్లకు వర్తించే లైఫ్‌టాక్స్ రేట్లను పెంచేందుకు 1963, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను చట్టాన్ని సవరించేందుకు ఒక బిల్లును శాసనసభ పరిశీలన కోసం త్వరలోనే ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు. వాహనాల పైన ఇప్పుడు విధిస్తున్న పన్ను ఎంత, పెంచదలచినది ఎంత అని అడిగితే చెప్పలేదు. బిల్లు పెట్టాక అంటారేమోకాని సమాధానం ఇప్పుడే ఇవ్వాలి కదా?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:— బిల్లులో కంపారిటివ్ ఫిగర్స్ ఇచ్చాము. సభ్యులకు కావాలంటే చెబుతాను. ఇదివరకు 5 శాతం ఉండేది ఇప్పుడు 7 శాతానికి ప్రపోజ్ చేశాము. దానివల్ల అదనంగా రూ. 63 కోట్లు వస్తుందనుకుంటున్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— ద్విచక్ర వాహనాలు వివిధ రకాలుగా ఉంటాయి. అన్నిటికీ ఒకేరకంగా పెట్రోల్ కన్‌సంప్షన్ ఉండదు. వెహికిల్ వేల్యూ మీద వేస్తారా? టాక్సేషన్ విషయంలో ప్రభుత్వ పాలసీ ఏమిటి?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:— వేల్యూ బేసిస్ మీదనే టాక్స్ ఉంది. తక్కువ ధర వెహికిల్ కొంటే తక్కువ, ఎక్కువ ధర వెహికిల్ కొంటే ఎక్కువ ఉంటుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— లోయర్, మిడిల్ క్లాస్ వాళ్ళు వాడుకునే ద్విచక్ర వాహనాలు చాలా ఉన్నాయి. వాటికి మినహాయింపు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఈ రోజు బిల్లు వస్తుంది. అప్పుడు డిస్కస్ చెయ్యవచ్చు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:— చిన్న చిన్న వాహనాలకు ఎగ్జెంప్షన్ ఇస్తారా? అని వారడిగారు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:— ఉండదు. అన్ని వాహనాల పైన పన్ను ఉంటుంది. తక్కువ ధరది కొంటే తక్కువ, ఎక్కువ ధరది కొంటే ఎక్కువ ఉంటుంది. ఎవరు కొన్నా అంతే. తారతమ్యం ఉండదు.

గుర్రింపాడు వద్ద ఎత్తిపోతల పథకం

89–

*134– సర్వశ్రీ జె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకిరేకల్):– మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 5.10.1994 తేదీగల జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం. 285 ఉత్తర్వుల ద్వారా రూ. 183.00 లక్షల సవరించిన అంచనా వ్యయంగల, ఎత్తిపోతల పథకాన్ని నల్గొండ జిల్లా, మఠంపల్లి మండలం గుర్రింపాడువద్ద చేపట్టినారా?

(ఆ) అయినచో, 1994–95 ఆర్థిక సంవత్సరంలో సదరు ప్రాజెక్టుకుగాను విడుదల చేసిన మొత్తం ఎంత?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున మధ్యతరహా మరియు చిన్నతరహా నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య):– (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి:– అధ్యక్షా, నాగార్జున సాగర్ డ్యాం నీరు క్రింద భూములు పోయిన గిరిజనులకు మఠంపల్లి మండలంలో కొన్ని భూములను కేటాయించారు. సాగర్ ఆయకట్టు ఏరియా క్రింద భూములు చూపారు. కాలువ చివర ఉండడం వల్ల ఆ భూములకు రావలసిన సాగర్ నీరు అందే పరిస్థితి లేదు అని అక్కడ ఒక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకం చెయ్యాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దానికి కావలసిన సర్వే చేసి, ఎస్టిమేషన్ తయారుచేశారు. జనార్ధనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా స్వయంగా అక్కడికు వచ్చి శంఖుస్థాపన చేసి, ఒక సంవత్సరంలో పూర్తి చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు. అది పోయింది. దాని తరువాత గత ప్రభుత్వం విజయభాస్కరరెడ్డిగారి టైంలో కొందరు మంత్రులు వచ్చి మళ్లీ శంఖుస్థాపన చేశారు. అదీ పోయింది. కనీసం 30 వేల మంది గిరిజనులు దీనిమీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్‌కు కావలసిన ప్రాధాన్యత ఇస్తామని వాగ్దానం చేశారు. ఈ ప్రభుత్వమయినా ఆ స్కీమును వెంటనే టేకప్ చేసి త్వరలో పని పూర్తిచేస్తారా?

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:– రూ. 183 లక్షలతో ఎస్టిమేషన్ వేసిన మాట వాస్తవమే. అయితే దానికి వారు చెప్పిన విధంగా రీహ్యాబిలిటేషన్ ప్రొవిజన్‌లో ఇక్కడకు వచ్చి సెటిల్ అయినారు. ఎక్కువమంది ట్రయిబల్స్ ఉన్నారు. ఏ ఏరియా సాగర్ ఆయకట్టు క్రిందకు వస్తుంది. ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. స్కీమ్ వర్కవుట్ చేస్తే ఎకరానికి రూ. 1300 మెయిన్‌టెనెన్స్ ఛార్జెస్ అవుతాయి. సాగర్ సప్లిమెంటేషన్ స్కీము క్రింద చేపట్టవలసిన అవరం ఉంది. ఐ.డి.సి.కి అప్పచెబితే వారు వర్కవుట్ చేసి రూ. 1300 ఎకరానికి అన్నారు. ఇప్పుడు ఐ.డి.సి. ఎకరానికి రూ. 500 లతో రన్ చేస్తున్నారు. 2700 ఎకరాలకు

సంవత్సరానికి రూ. 35 లక్షలు మెయిన్‌టెయిన్ అవుతుంది. దీనికి ఫండ్స్ ఎవరు బేర్ చెయ్యాలనే ఆలోచన చేస్తున్నాము. ట్రైబల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, ఐ.డి.సి.లతో చర్చించి, ఏ విధంగా మెయిన్‌టెయిన్ చెయ్యాలి, ఫీజిబిలిటీ అనేది కూడా ఆలోచించి టేకప్ చెయ్యడంలో ఆలస్యం అవుతుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నకు మొదట మంత్రిగారు 'లేదు' అనే 'తావు లేదు' అని అన్నారు. నిర్దుష్టంగా అడిగిన తరువాత కానీ వివరాలు రాలేదు. గౌరవ మంత్రిగారు ఆ రకమైన సమాధానం చెప్పడం సభను ప్రక్కదోవ పట్టించడం కాదా? గిరిజనులకు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంటూనే ఆ రకమైన సమాధానం చెప్పడం ఏ రకమైన బాధ్యత క్రిందకు వస్తుంది? ఇది చాలా కీలకమైన ప్రాజెక్టు అని అంగీకరిస్తున్నారు కనుక గిరిజనులకు ఉపయోగించే ప్రాజెక్టు కనుక త్వరగా పరిశీలించి ఒక నిర్ణయం తీసు కుంటారా?

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:– ఇందులో ప్రక్కదోవ పట్టించడం ఏమీ లేదు. స్పెసిఫిక్‌గా క్వశ్చన్‌కి ఆన్సర్ ఇచ్చాము. ప్రశ్న వారిని సరిగ్గా చూసుకోమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– లేదు, అవును, కాదు అనేది స్పెసిఫిక్ అవుతుందా? మంత్రిగారు తమకుతాము సంతోషపడవచ్చును. ప్రశ్న అడిగింది – ఫలానాచోట ప్రతిపాదన ఉందా అంటే 'లేదు' అన్నారు. రికార్డు చూడండి. రికార్డు పరిశీలించమని నన్ను అనడం ఏం న్యాయం?

మిస్టర్ స్పీకర్:– చేపట్టారా అంటే లేదు అన్నారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– పోనీ అదే చెప్పవచ్చు కదా? ట్రూ టెక్నికల్ సమాధానం చెబుతారా? ఇది మంత్రిగారు సభను ప్రక్కదోవ పట్టించినట్లు కాదా?

శ్రీ వి. చందర్ రావు (కోదాడ):– అధ్యక్షా, డ్యాం క్రింద మునిగిపోయినా వారికి భూములిచ్చారు. వారి కోసం ప్రత్యేకంగా సర్వే చేయించి రూ. 1 కోటి 83 లక్షలు ఎస్టిమేషన్ వేశారు. విజయభాస్కరరెడ్డిగారి టైంలో శంఖుస్థాపన చేశారు. అంతకు ముందే జనార్ధనరెడ్డిగారు శంఖుస్థాపన చేశారు. వాస్తవంగా వారిని ఆదుకోలేదు. ఫీజిబిలిటీ లేకపోయినా, చూసి చెయ్యాలి. అక్కడ ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. ఫీజిబిలిటీ లేదనడం న్యాయం కాదు. మళ్ళీ సర్వే చేయించి ఫీజిబిలిటీ అయ్యేట్లు చేసి, రైతులకు న్యాయం చెయ్యాలి.

*శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:– ఆ ఆలోచన ఉంది. పూర్తిగా దానిని తీసేయలేదు. కాకపోతే రూ. 1300 ఎకరాకిని ఏ విధంగా తగ్గించాలి, మార్గం ఉందా, తగ్గించలేకపోతే ఎట్లా చెయ్యాలి, ఎక్కడనుంచి ఫండ్స్ తేవాలి, ఎట్లా మెయిన్‌టెయిన్ చెయ్యాలి అనే ఆలోచన చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:– క్వశ్చన్ నెం. 90 (190) సభ్యుని కోరిక మేరకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

రాయలసీమ థర్మల్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టు రెండవదశ

91–

*220– శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి (కమలాపురం):– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాయలసీమ థర్మల్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశను ఎప్పుడు చేపడతారు;

(ఆ) ప్రాజెక్టుకొరకు ఎక్కడినుండి ఋణాన్ని పొందుతున్నారు;

(ఇ) ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం ఎంత; ఎప్పటిలోగా నిర్మాణం పూర్తవుతుంది?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున ఆర్థిక శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు):– (అ) నిధులు సమకూరిన తర్వాత 2 x 210 మెగావాట్ల రాయలసీమ థర్మల్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశను చేపట్టడం జరుగుతుంది. 9వ ప్రణాళికా కాలంలో ఈ ప్రాజెక్టు విద్యుదుత్పాదనను ప్రారంభించే విధంగా కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడమయింది.

(ఆ) ఆ విషయం పరిశీలనలో ఉన్నది.

(ఇ) నిర్మాణం సమయంలో రూ. 228 కోట్ల వడ్డీ మినహా ఈ ప్రాజెక్టు మొత్తం అంచనా ఖర్చు రూ. 1,045.00 కోట్లు. ఈ ప్రాజెక్టును, నిధులు సమకూరిన తేదీ నుండి 36 నెలలలోగా, పూర్తి చేయాల్సి ఉంటుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు రెండవ దశకు ఋణం దొరకడం లేదు. ఋణం కోసం అన్వేషణ చేస్తున్నారు. చంద్రబాబునాయుడుగారితో అఖిలపక్ష ప్రతి నిధులతో జపాన్‌కు పంపి జపాన్ ఓవర్‌సీస్ ఎకనామిక్ కార్పొరేషన్ నుంచి నిధులు పొంద డానికి వెంటనే ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా? ఈ ప్రాజెక్టును వెంటనే పూర్తిచెయ్యడానికి ఏమయినా చర్యలు తీసుకుంటారా? స్పష్టంగా చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– విఠల్‌రెడ్డిగారిని గవర్నమెంటు ఖర్చుతో పంప డానికి అభ్యంతరం లేదు వారు ఋణం తెస్తామంటే. అఖిలపక్షం అంటే ఎక్కువ అవుతుంది కానీ వారొక్కరనే పంపుతాము డబ్బు తెప్పిస్తామంటే. వారు చెప్పినట్టుగా సీరియస్‌గా కన్సిడర్ చేస్తున్నాము. ఎ.డి.బి. ఋణం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అగ్రికల్చర్ టారిఫ్ తప్ప ఇవ్వలేదన్నారు. ఓ.ఇ.సి.ఎఫ్. జపాన్ ఎయిడ్ కోసం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌తో కరస్పాండ్ చేస్తున్నాము. త్వరలో క్రియారూపానికి వస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

9-30 శ్రీ వై. ఎస్. వివేకానందరెడ్డి (పులివెందుల):— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రాయలసీమ ఉ. థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం మొదటి దశకే మొన్న యాక్సిడెంట్ వలన కొంత అంతరాయం జరిగింది. మరి దానికి కావలసిన నీటిని మైలవరం నుంచి ఇవ్వాలనే ప్రతిపాదన వున్నది. దానికి సరిపోయే నీరు మైలవరం నుండి అందడం లేదు. మరి రెండవ దశకు కావలసిన నీటిని గండికోటనుండి కేటాయించాలను కుంటున్నారా? గండికోట రిజర్వాయర్ నుంచి నీరు యివ్వడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాని ప్రతిపాదన ఏమయినా వున్నదా? ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రాంతానికి కొత్తగూడెం నుంచి కరెంట్ రావడంవలన ఓవర్‌లోడ్ ప్రాబ్లమ్స్ ఎక్కువగా వున్నాయి. మరి రెండవ దశ ఉత్పాదనా కార్యక్రమాన్ని వెంటనే తీసుకోడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:— ఇప్పుడు ఎక్కడినుంచి నీరు వస్తున్నదో అక్కడి నుంచే నీరు రావడం కోసం ప్రయత్నాలు చెయడం జరుగుతున్నవి. ఆ విధంగానే అంచనాలు తయారుచేయడం జరిగింది. ఓ.ఇ.సి.ఎఫ్. ఋణాలు వచ్చిన తరువాత ఫైనల్‌గా తీసు కుంటాము. గండికోట రిజర్వాయర్ నీటి విషయం వేరే సపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి (ఆత్మకూరు):— రూ. 1 కోటి 45 లక్షలు దీనికోసం పెట్టడం జరిగిందని మంత్రివర్యులు చెప్పారు. ఈ ఫిగర్స్ ఏ సంవత్సరంలో తయారుచేశారు? ఎంత వ్యయం పెరిగింది?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:— అధ్యక్షా, ఇవి రివైజ్డ్ ఫిగర్స్. దీని ప్రకారం ఓ.ఇ.సి.ఎఫ్.ను ఎప్రోచ్ కావాలని ఫైనలైజ్ చేయడం జరిగింది. దీని ప్రకారం నెగొషి యేషన్స్ జరుగుతూ వున్నాయి.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు (విజయవాడ—పశ్చిమ):— అధ్యక్షా, నిన్న నేను ఎస్.ఆర్.బి.సి. కెనాల్‌ను మైలవరంలో కలుపుతారా అంటే కలిపేది లేదని ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు జవాబు చెప్పారు. మరి గండికోట రిజర్వాయర్ కూడా తయారు కాలేదు. ప్రపోజల్ లేదు. ఈ థర్మల్ స్టేషన్‌కు ఎస్.ఆర్.బి.సి.ని కలపకుండా, అలాగే గండికోట రిజర్వాయర్ కట్ట కుండా నీరు ఎక్కడినుంచి తెస్తారు? థర్మల్ స్టేషన్ నిజంగా ఇస్తారా? రాయలసీమకు కరెంట్ ఇస్తారా? ఏ విధంగా ఇస్తారు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:— అధ్యక్షా, ఇది ప్రపోజల్స్ అని ముందే చెప్పాను. ఈ ప్రపోజల్స్ ప్రకారం ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు. గండికోట రిజర్వాయర్ విషయం సపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే సమాధానం చెబుతాను. ఎగ్జిస్టింగ్ రిజర్వాయర్ నుంచే, ఇప్పుడు ఎక్కడయితే థర్మల్ ప్లాంట్ నుంచి తెస్తున్నామో అక్కడినుంచే తేవాలని డెసిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది.

పల్లెలను గ్రామాలుగా ఏర్పాటుచేయుట

92-

*159- శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్యానాయక్ (డోర్నకల్):- ఆర్థిక మరియు రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రెవిన్యూ గ్రామపు పల్లెలను ప్రత్యేక గ్రామాలుగా ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

(ఆ) అయినచో, ప్రత్యేక గ్రామాలుగా మార్చదలచిన పల్లెల సంఖ్య ఎంత?

రెవిన్యూ, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు).- (అ) అవునండి.

(ఆ) రెవిన్యూ గ్రామాల శివార్లను వేరే గ్రామాలుగా ఏర్పాటుచేసేందుకు నాలుగు ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. అవి:

1. కరీంనగరు జిల్లాలోని వెంకట్రావు పల్లి శివారు;
2. నెల్లూరు జిల్లాలోని పెర్నాపాలెం శివారు;
3. గుంటూరు జిల్లాలోని అత్తులూరి వారి పాలెం శివారు;
4. నిజామాబాదు జిల్లాలోని కేశపల్లి శివారు.

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, పల్లెలను గ్రామాలుగా మార్చే విషయం చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఎందుకంటే మన రాష్ట్రంలో వేలాది సంఖ్యలో పల్లెలు వున్నాయి. ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో హామ్లెట్స్ సంఖ్య వేలు, వందలుగా వున్నవి. కానీ వాటిని రెవిన్యూ విలేజీలుగా ట్రీట్ చేయకపోవడం వలన మన రాష్ట్రంలోని పల్లెలకు నష్టం జరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి కానీ, రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ నుంచి కానీ ఫండ్స్ రావాలి. ఉదాహరణకు హామ్లెట్స్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్‌కు ఫండ్స్ రావాలంటే రెవిన్యూ గ్రామాన్ని ఒక యూనిట్‌గా తీసుకుని ఆర్. ఇ. సి. వాళ్ళు డబ్బు కేటాయిస్తున్నారు. తద్వారా మెయిన్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ జరుగుతున్నది. హామ్లెట్స్‌లో అన్నీ కూడా వదిలి వేయడం జరుగుతున్నది. అదే విధంగా ఏదన్నా పాఠశాలలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి నిధులు రావాలంటే రెవిన్యూ గ్రామం మెయిన్ విలేజ్ వరకే ఇచ్చి ఈ పల్లెలను వదలివేయడం జరుగుతున్నది. అందుకోసం వీటిని రెవిన్యూ విలేజస్‌లుగా మార్చే అవకాశం వుంటే కేంద్రంనుంచి నిధులు వచ్చే అవకాశం వున్నది. బీహార్‌లో, ఉత్తర ప్రదేశ్‌లలోను, మిగతా రాష్ట్రాలలోను ఈ పల్లెలనన్నిటిని కూడా రెవిన్యూ గ్రామాలుగా చేసుకోవడం జరిగింది. మరి మన రాష్ట్రంలో వేల సంఖ్యలో వున్న ఈ పల్లెలను రెవిన్యూ గ్రామాలుగా ఎందుకు చేయకూడదు? చేయడానికి ఏమయినా అవకాశం వున్నదేమో ఆలోచించారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు మొత్తం హామ్లెట్స్‌ను రెవిన్యూ విలేజీలుగా చేస్తే ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో 29,938 రెవిన్యూ విలేజ్‌లు వున్నాయి. ఇది 70, 80 వేల వరకు పెరిగిపోయే అవకాశం వున్నది. దీనికి కావలసిన వి.ఏ.ఓ.లు ఇదంతా ప్రాబ్లం వున్నది. వారు చెప్పినట్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు ఈ ఫండ్స్‌కు సంబంధం లేదు. ఏది ఏమయినా ప్రభుత్వం ఒక్కటే ఆలోచిస్తున్నది. ఈరోజు జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషన్, మండల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వున్నది. గ్రామ పంచాయతీలు వున్నాయి. అదే విధంగా రెవిన్యూ విలేజీలు వున్నాయి. కో టెర్మినస్ లేదు. ఆ విధంగా 29,938 రెవిన్యూ విలేజ్‌లు వుంటే గ్రామ పంచాయతీలు 19,497 వున్నాయి. వీలైతే ఈ రెండిటికీ కో టెర్మినస్ చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నాం. ఈ రాష్ట్రంలో 20 వేల మంది వి.ఎ.ఓ. పోస్టులు వున్నాయి. ఇందులో 14,200 మంది ఇప్పటికే పని చేస్తున్నారు. కో టెర్మినస్ చేస్తే విలేజ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ పటిష్టంగా వుంటుందని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. దీనివలన కొన్ని అడ్వాన్‌టేజెస్, కొన్ని డిస్‌అడ్వాన్‌టేజెస్ వున్నాయి. ఇవన్నీ కూడా ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు. త్వరలో దీనిపైన ఒక డెసిషన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ప్రశ్న నెం. 303 (93) ని మంత్రిగారి కోరిక మీద మరియు సభ్యుడి కోరిక మీద పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నాను.

కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదలచేసిన గ్రామీణాభివృద్ధి నిధుల నిలిపివేత

94–

*415– శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు (కొత్తగూడెం):– ఆర్థిక మరియు రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన కార్యక్రమాల క్రింద వివిధ కార్యక్రమాలకు (గ్రామీణాభివృద్ధి ఉపాధికల్పన మొదలగు) ఉద్దేశించిన ఏవైనా నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిలిపివేసిందా;

(ఆ) అయినచో, అందుకుగల కారణాలేమి?

ఆర్థిక, రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు):– (అ) అవునండీ. 22.12.1994 నుండి 31.1.1995 వరకు గల కాలానికి గాను, ఇతర విషయాలతో పాటు, గ్రామీణాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఉద్దేశించిన నిధులను నిలిపివేయడం జరిగింది.

(ఆ) 12.12.1994 తేదీన, ఈ ప్రభుత్వం పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించిన నాటికి ప్రభుత్వ నగదు నిల్వ రూ. (–) 50.75 కోట్లుగా వుండింది. ఈ నగదు నిల్వ 20.12.1994 తేదీకి వేగంగా రూ. (–) 111.94 కోట్లు చేరుకొని, ప్రభుత్వం, భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు వద్ద ఓవర్ డ్రాఫ్టును తీసుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు రెగ్యులేషన్ల ప్రకారం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కేవలం 10 పని దినాల

లోపలనే ప్లైకాన్ని తిరిగి చెల్లించడం ద్వారా ఓవర్ డ్రాఫ్టు పరిస్థితిని నివారించవలసి వుంటుంది. అలా ప్లైకాన్ని తిరిగి చెల్లించక పోయినట్లయితే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బిల్లులను చెల్లింపు నిమిత్తం అనుమతించడం జరుగదు. భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు ఈ రెగ్యు లేషనుకు ఎట్టి మినహాయింపును ఇవ్వదు. ఆర్థికోపాయాల పరిస్థితికి సంబంధించి, సదరు ఇబ్బందిని అధిగమించడానికై 22.12.1994, 26. 2.1994 తేదీలుగల ఆర్థిక, ప్రణాళిక (ఆర్థిక విభాగం-బడ్జెటు) శాఖ సీక్రెట్ సందేశం నెం. 40516-డి/95-బి ../ ఎ1/94-1-6 ప్రకారం కొన్ని అత్యవసర అంశాలకు మినహా అన్ని చెల్లింపుల చెల్లింపు పై ప్రభుత్వం నిర్బంధాలను విధించవలసివచ్చింది. రాష్ట్ర ఆర్థికోపాయాల పరిస్థితిని ప్రతి కప్పుడు నిరంతరం పర్యవేక్షించడం జరిగింది. పరిస్థితి మెరుగుపడగానే జె.ఆర్.వై., ఐ.జి.ఆర్.వై., ఇ.ఎ.ఎస్., ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్., సబ్-మిషన్ ప్రాజెక్టుల వంటి గ్రామీణాభివృద్ధి పథకాల నిమిత్తమైన చెల్లింపు పై గల నిర్బంధాలను 31.1.1995 తేదీన పాక్షికంగా ఎత్తివేయడం జరిగింది. తదుపరి పర్యవేక్షణ తరువాత సదరు పథకాల వ్యయంపై అన్ని నిర్బంధాలను 13.2.1995 తేదీగల ఆర్థిక ప్రణాళిక (ఆర్థిక విభాగం-బడ్జెటు) శాఖ ప్రభుత్వ సీక్రెట్ సందేశం నెం 40646-డి/95బి/బిజి/ఎ1/94-26 ప్రకారం పూర్తిగా తొలగించడమయింది.

శ్రీ కోనేరు నాగేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు వారి సమాధానంలో గత ప్రభుత్వం రూ. 111 కోట్లు అప్పు ఈ ప్రభుత్వానికి అప్పజెప్పిందని చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా 13.2.95 నాటికి నిధులు నిల్వ చేయడం లోటును ఎత్తివేయడం జరిందని చెప్పారు. కానీ ఇంతవరకు 31.3.95 వరకు కూడా బిల్లులు పేమెంట్ జరగడం లేదనేది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? అలా వచ్చి వుంటే వెంటనే వాటని చెల్లించే ఏర్పాటు చేస్తారా? అదే విధంగా జె.ఆర్.వై., ఐ.జి.ఆర్.వై., ఇ.ఎ.ఎస్., ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్.కు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత నిధులు మంజూరు చేస్తుంది? దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ ఎంత అనేది కూడా మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, నాగేశ్వరరావుగారూ చెప్పినట్లు ఈ మూడు మాసాలు గత ప్రభుత్వం చేసిన అప్పులు తీర్చడం కోసం మా ప్రయత్నాలన్నీ జరిగి పోయాయి. 16.1.95 న మైనస్ రూ. 151.36 లక్షల వరకు పెరిగాము. ఆ విధంగా 25.1.95 వరకు మైనస్ అంతా కొనసాగింది. ఇటీవల ఇవన్నీ చేసిన దానివలన మానిటరీ చూసుకుంటే ఆర్థికమైన ఇబ్బందులను ఎదుర్కొని బయట పడగలిగాము. ఈ రోజు వరకు చాలా డిపార్ట్‌మెంట్స్‌లో బిల్లులు క్లియర్ చేయడం జరిగింది. ఈ రోజు మన దగ్గర ప్లస్ వున్నది. ఈ రోజు మన దగ్గర కొన్ని డిపార్టుమెంట్లకు డబ్బులు పే చేయడం జరిగింది. 9.40 వీలైనంత తొందరలో, అనగా కొన్నిరోజుల్లోనే ఆ డబ్బులు పే చేయడం జరుగు ఉ. తుందని తెలియచేసుకుంటున్నాను. చాలా సంతోషంగా, గర్వంగా చెపుతున్నాను. మనకు ఆర్థిక ఇబ్బంది లేదు. కొంతవరకు ఆర్థిక ఇబ్బంది నుండి బయటపడగలిగామని - ఆ విధంగా రెగ్యులేట్ చేశామని తెలియచేసుకుంటున్నాను. రెండవ విషయం - ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. గురించి అడిగారు - సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే, సమాధానం చెపుతాను.

నిజామాబాదు జిల్లాలో ఎరువుల కుంభకోణం

28—

*245— సర్వశ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్), వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ), డి. చినమల్లయ్య, కె. సుబ్బరాజు, కె. రామకృష్ణ (అనంతపురం), వి. నారాయణరావు (మునుగోడు):— వ్యవసాయ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నిజామాబాదులో కొట్లాది రూపాయల విలువగల ఎరువుల కుంభకోణం జరిగిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఇందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తులపై ప్రభుత్వం తీసికొన్న చర్యఏమి?

వ్యవసాయ, సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. విద్యాధరరావు):— (అ) అవునండీ.

(ఆ) వివరణ జతపరచడమయింది.

నిజామాబాదులో ఎరువుల నియంత్రణ ఉత్తరువును ఉల్లంఘించిన సంఘటనలు జరిగాయి. వాటి వివరాలు ఇలా వున్నాయి:—

నిజామాబాదు డీలర్లు విక్రయిస్తున్న 'ఫాక్ట్' 20:20 స్టాకులకు సంబంధించి ప్రతి సంచిలోను 10 కిలోగ్రాముల వరకు తక్కువ తూకం కలిగివున్నాయని, కల్తీ జరిగి ఉండవచ్చుననే విశ్వసనీయమయిన సమాచారం అందిన మీదట నిజామాబాదు జాయింటు కలెక్టరు ముఖ్యమయిన 'ఫాక్ట్' డీలర్ల గోదాములను తనిఖీ చేశారు. నిఘా శాఖ అధికారులు 19.12.1994, 20.12.1994 తేదీలలో నిజామాబాదులోని మెసర్స్ ఓంకార్ మల్ ద్వారకాదాస్, నిజామాబాదులోని మెస్సర్స్ కిస్టారెడ్డి అండ్ కంపెనీ, నిజామాబాదులోని మెస్సర్స్ భూమారెడ్డి అండ్ కంపెనీ వారి స్టాక్ పాయింట్లను తనిఖీ చేశారు. మొదటి ఇద్దరు డీలర్లు అవకతవకలకు పాల్పడినట్లు కనుగొనడమయింది. వారు పాత జనుపనార ప్యాక్‌డ్ గోనె సంచుల ఫాక్ట్ 20:20 కంపెనీ సీళ్లను తారుమారుచేసి, సదరు జనుపనార సంచులలోని పదార్థాలను తొలగించి, రహస్యంగా సంపాదించుకొన్నట్టి ఫాక్ట్ 20:20 కొత్త హై డెన్సిటీ పోలీఎథిలిన్ సంచులలోకి తిరిగి ప్యాక్ చేసి తద్వారా 1985, ఎరువుల నియంత్రణ ఉత్తరువులోని 21 (1) (బి) ఖండాన్ని ఉల్లంఘించారు. మెస్సర్స్ ఓంకార్ మల్ ద్వారకాదాస్ 640 సంచులను తారుమారు చేశారు. మెసర్స్ కిస్టారెడ్డి 906 సంచులను తారుమారుచేశారు. సంచులలోని పదార్థాలను తొలగించి కొత్త సంచులలోకి తిరిగి ప్యాక్ చేసేటపుడు వారు 1 నుండి 9 కిలోగ్రాముల వరకు ప్యాక్‌చేసిన పరిమాణాన్ని తగ్గించి, తద్వారా సంచులు తక్కువ బరువు వుండేటట్లు తప్పుడు విధానానికి పాల్పడ్డారు. ఈ విధంగా వారు సదరు ఉత్తరువులోని 19 సి (V) ఖండాన్ని కూడ ఉల్లంఘించారు. మెసర్స్ ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాస్ గోదాములను తనిఖీ చేసినపుడు ఖాతా పుస్తకం నిల్వ ప్రకారం

10.983 సంచులు వున్నట్లు పేర్కొనడమయింది. అయితే, వాస్తవంగా అక్కడ 10,988 సంచులు వున్నాయి. అంటే అయిదు సంచులు ఎక్కువగా వున్నాయి. ఇది 1985, ఎరువుల నియంత్రణ ఉత్తరువులోని 35 (1) (ఎ) విభాగపు ఉల్లంఘన క్రిందకి వస్తుంది. ఈ 10,988 సంచులను స్వాధీనం చేసుకోవడం జరిగింది. కుట్టడానికి, ప్యాకింగుకు ఉపయోగించిన సామగ్రినికూడ స్వాధీనపరచుకోవడమయింది. దరిమిలా, మరో 172 సంచులను స్వాధీనం చేసుకోవడమయింది. స్వాధీనం చేసుకొన్న స్టాకు విలువ సుమారు రూ. 31,51,509/– లు. అవసర వస్తువుల చట్టంలోని 6 (ఎ) విభాగం క్రింద, 10,988 సంచుల విషయంలో నిజామాబాద్ కలెక్టరు సమక్షంలోనూ, 172 సంచుల విషయంలో నిజామాబాదు జాయింటు కలెక్టరు సమక్షంలోనూ కూడా కేసులను దాఖలు చేయడం జరిగింది. గంగాధర్ కుమారుడు శ్రీ జగదీష్ ప్రసాద్ అగర్వాల్‌ను, గంగాధర్ కుమారుడు శ్రీ దీపక్ కుమార్ అగర్వాల్‌ను, క్లర్కు శ్రీ అశోక్ కుమార్ వ్యాస్‌ను అరెస్టు చేయడమయింది. నిజామాబాదు సెషన్సు జడ్జి వారిని బెయిలుపై విడుదల చేశారు. ఈ కంపెనీ యజమాని, ప్రధాన నిందితుడు అయిన శ్రీ గంగాధర్ అగర్వాల్ హైకోర్టు నుండి ముందుస్తు బెయిల్‌ను పొందారు. మెసర్స్ ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాస్, స్టాకుల విడుదల కోసం హైకోర్టులో 1995 లో నెం. 769 రిటు పిటీషనును దాఖలు చేశారు. శ్రీ ద్వారకాదాస్ దాఖలుచేసిన ఏద్వైన దరఖాస్తును పరిశీలించి, చట్ట ప్రకారం ఉత్తరువులను జారీ చేయవలసిందిగా హైకోర్టు 17.2.1995 న కలెక్టరును ఆదేశించింది. స్టాకుల విడుదలను నిరాకరిస్తూ కలెక్టరు ఉత్తరువులను జారీచేశారు.

శ్రీ కిష్టారెడ్డి అండ్ కంపెనీకి చెందిన అయిదు గోదాములలో రూ. 2.30 కోట్ల విలువజేసే వివిధ రకాల ఎరువులు వున్న 59,052 సంచులను కనుగొనడమయింది. పైన పేర్కొన్న డీలరు మాదిరిగా ఈ డీలరు కూడా అవే ఉల్లంఘనలకు పాల్పడ్డారు. మొత్తం స్టాకులను స్వాధీనం చేసుకొని, అవసర వస్తువుల చట్టం క్రింద నిజామాబాదు కలెక్టరు సమక్షంలో కేసును దాఖలు చేయడమయింది. శ్రీ కిష్టన్న కుమారుడు శ్రీ జె. కిష్టారెడ్డిని, శ్రీ వి. సాయన్న కుమారుడు శ్రీ వి. శ్రీనివాస రెడ్డిని అరెస్టు చేసి, జుడిషియల్ కస్టడీకి డిమాండు చేయడమయింది. వారిని దరిమిలా బెయిలుపైన విడుదల చేయడం

పైన పేర్కొన్న ఉల్లంఘనలకు తోడు, ఈ కంపెనీవారు నిజామాబాదులోని స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాదుకు 5,200 సంచుల గోదావరి ఎరువులను తాకట్టుపెట్టి ఋణాన్ని పొందారు. ఈ స్టాకు తమకు చెందినదిగా తప్పుడుగా పేర్కొన్నారు. స్టాకును అటుపిమ్మట తాకట్టునుండి విడిపించడమయింది. అంతేకాకుండా, ఈ సంచులను అధికారికంగా అనుమతి లేనట్టి ముబారక్‌నగర్ లోని గోదావరి అగ్రో గోదావరులలో నిల్వచేయడమయింది. ఈ విధంగా, ఆయన 1985, ఎరువుల నియంత్రణ ఉత్తరువు క్రింద జారీ అయిన రిజిస్ట్రేషను సర్టిఫికెటులోని వరుస సంఖ్య 4 లోగల నిబంధనలు, షరతులను కూడ ఉల్లంఘించారు.

సదరు రెండె కంపెనీల రిజిస్ట్రేషను ధ్రువపత్రాలను నిజామబాదులోని వ్యవసాయ శాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు రద్దుచేశారు. మెసర్సు ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాస్ అండ్ కంపెనీ దాఖలుచేసిన 1995 లో 769 రిట్ పిటీషనులో, 17.2.1995 తేదీన హైకోర్టు:–

(ఎ) రద్దు ఉత్తరువును కొట్టివేసి, పార్టీ వాదనలను విన్న తర్వాత, తుది ఉత్తరువును జారీచేయవలసిందిగా అసిస్టెంటు డైరెక్టరుకు కేసును అప్పగించింది·

(బి) స్వాధీనపరచుకున్న స్టాకుల విడుదల కోసం దరఖాస్తును దాఖలుచేసిన ఒక వారం రోజుల లోపల అట్టి దరఖాస్తులను పరిష్కరించవలసిందిగా జిల్లా కలెక్టరును ఆదేశించింది·

మెసర్సు ఓంకార్‌ప్రసాద్ ద్వారకాదాస్ అండ్ కంపెనీ దాఖలుచేసిన రిట్‌పిటీషను నెం· 3001/95లో, హైకోర్టు, 3·1·95 తేదీగల తమ ఉత్తరువు ద్వారా, 6–ఎ విభాగం క్రింద ప్రొసీడింగులను సాధ్యమైనంత త్వరగా పూర్తిచేయాలని, విచారణ పూర్తి అయ్యేంత వరకు స్వాధీనం చేసుకున్న స్టాకులను విక్రయించకూడదని జాయింటు కలెక్టరును ఆదేశించింది· మెసర్సు కిష్టారెడ్డి అండ్ కంపెనీ దాఖలు చేసిన రిట్ పిటీషను నెం· 2179/95లో, (రిట్ పిటీషను నెం· 1750/95 లో) హైకోర్టు, 3·1·1995 తేదీగల తమ తీర్పులో, అసిస్టెంటు డైరెక్టరు జారీచేసిన రద్దు ఉత్తరువును నిలిపివేసింది·

కలెక్టరు సమక్షంలోను జాయింటు కలెక్టరు సమక్షంలోను దాఖలయిన కేసుల విచారణ పెండింగులో ఉండగా· మెసర్స్ కిష్టారెడ్డి అండ్ కంపెనీ భాగస్వామి శ్రీ వి· సాయన్న స్టాకులను విడుదల చేయాలని కోరుతూ హైకోర్టులో 1995 లోని 127వ రిట్టు పిటీషనును దాఖలుచేశారు· హైకోర్టు, 3·1·1995 తేదీగల తమ ఉత్తరువు ద్వారా, 6–ఎ కేసు విచారణను సాధ్యమైనంత త్వరగా – వీలయితే మూడు మాసాలలోగానే పూర్తిచేయాలని, విచారణ పూర్తి అయ్యేంతవరకు స్వాధీనం చేసుకున్న స్టాకులను విక్రయించకూడదని ఆదేశించింది· ఈ ఉత్తరువుపై మెసర్స్-గోదావరి ఫర్టిలైజర్స్ వారు 1995 లోని 43వ రిట్టు అప్పీలును దాఖలు చేశారు· హైకోర్టు 28·1·1995 తేదీగల తమ ఉత్తరువుల ప్రకారం, 1995లో 127వ రిట్టు పిటీషనుకు సంబంధించి జారీ అయిన 3·1·1995 తేదీగల హైకోర్టు వారి ఉత్తరువును పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా నాలుగు వారాలలోపల చట్ట ప్రకారం, యోగ్యతలపై 3·1·1995 తేదీగల గోదావరి ఫర్టిలైజర్ కెమికల్ లిమిటెడ్ వారి దరఖాస్తును పరిశీలించవలసిందిగా ఆదేశించింది· స్వాధీనం చేసుకున్న స్టాకుల విక్రయం నిలుపుదలకు సంబంధించి జారీ అయినట్టి 3·1·1995 తేదీగల ఆదేశం మెసర్స్ కిష్టారెడ్డి అండ్ కంపెనీకి మాత్రమే వర్తిస్తుందని హైకోర్టు స్పష్టంచేసింది· హైకోర్టు ఇచ్చిన ఈ ఆదేశం ప్రాతిపదికగా గోదావరి ఫర్టిలైజర్స్, కెమికల్స్ లిమిటెడ్ వారు కలెక్టరును సంప్రదించి, స్వాధీనం చేసుకున్న తమ స్టాకుల కోసం నష్టపరిహార హామీ పత్రాన్ని దాఖలు చేశారు· ఈ నష్టపరిహార హామీ పత్రాన్ని పురస్కరించుకొని, సికిందరాబాదులోని గోదావరి ఫర్టిలైజర్స్, కెమికల్ లిమిటెడ్ కార్యదర్శికి గోదావరి ఫర్టిలైజర్స్ కెమికల్ లిమిటెడ్ వారి 48,833 సంచులను విడుదల చేస్తూ 17·2·1995 తేదీగల ఎన్· 6/1911/94లో కలెక్టరు ఉత్తరువులను జారీచేశారు·

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి:– సభాసమక్షంలో పెట్టడం కాదు, మేము అడుగుతాము, సమాధానము చెప్పాలి?····

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వివరణ మొత్తము ఇచ్చాను. ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలన్నీ ఇచ్చాము. అడగండి, అడిగితే సమాధానం చెపుతాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- మెస్సర్స్ ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాస్, గోదాము తనిఖీ చేస్తే రూ. 31 లక్షల 51 వేల 509 విలువ గల స్టాకును స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అక్కడ 10,983 సంచులను స్వాధీనంలోకి తీసుకున్నారు. కొంతమందిని అరెస్టు చేశారు. అదే విధంగా కృష్ణారెడ్డి గోదాములో రూ. రెండు కోట్ల 30 లక్షల విలువగల 59 వేల 529 తూకం తక్కువ వున్న సంచులను కనుగొని అధీనంలోకి తీసుకోవడం జరిగింది. గత సంవత్సరంనుంచి రైతులను మోసంచేసి కోట్లాది రూపాయలు విలువగల ఎరువులు విక్రయిస్తున్న వ్యక్తుల వివరాలు సేకరించడానికి, చర్యలు తీసుకోవడానికి, చిత్తశుద్ధి ఈ ప్రభుత్వానికి వుంటే ఒక సబ్ కమిటీని - సభా సంఘాన్ని వేసి కుంభకోణాన్ని కనుక్కోవడానికి అవకాశం కలిగిస్తారా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, వారు కూడా అభినందించారు. మొత్తం వివరణ ఇచ్చాను, సభా సంఘం ఎందుకు?

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- ఇంకా వున్నదండి? సంవత్సరాల కొద్ది వున్నది. మోసం చేస్తూ, దగా చేస్తూ ఈనాడు సరుకును విక్రయిస్తున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఖమ్మం పట్టణంలో తూకం తక్కువ వున్న బస్తాలు అమ్ముతున్నారని పెద్దలు శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారం అక్కడ వున్న కలెక్టరుగారికి, జాయింటు కలెక్టరుగారికి వెంటనే ఇన్‌ఫామ్ చేయడం జరిగింది. 'ఫ్యాక్టు' విషయంలో (20:20) తేడా వస్తుందని చెప్పి స్టాకిస్టులందరి గోడౌన్‌లపై రేయిడ్ చేయడం జరిగింది. వారు చెప్పిన ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాస్ గోడౌన్, కృష్ణారెడ్డి గోడౌన్‌ను సోదా చేస్తే ముఖ్యంగా ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాస్‌గారి గోడౌన్‌లో దాదాపు 640 బస్తాలు టాంపర్ చేసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. టాంపర్ చేసిన బస్తాలు కాకుండా, టాంపర్ చేయడానికి ఉపయోగించే సామానులు, కుట్టు మిషన్లు, ఖాళీ సంచులు కూడా సీజ్ చేయడం జరిగింది. వీడియో కూడా తీయడం జరిగింది. అదే విధంగా కిష్టారెడ్డిగారి వద్ద 906 సంచులు టాంపర్ అయినట్లు తెలిసింది. ఇవన్నీ తీసుకుని, వారి దగ్గర వున్న స్టాకును అంతా తనిఖీచేసి వారి మీద అన్ని రకాల కేసులు కూడా నమోదు చేయడం జరిగింది. ఒకటి, టాంపర్ చేశారని చెప్పి, ఫెర్టిలైజర్ కంట్రోల్ ఆర్డర్ 2: (బి) కింద వాయిలెట్ చేశారని చెప్పి, టాంపర్ ఆఫ్ సీల్స్ కింద కేసు పెట్టడం జరిగింది. అదే విధంగా, 19 సి (5) ఫెర్టిలైజర్ కంట్రోలు ఆర్డరు కింద, వయొలేషన్ ఆఫ్ స్టాకు - స్టాకు రిజిస్టర్సు, స్టాకును తనిఖీచేస్తే స్టాకు ఎక్కువ వున్నదని ఆ సెక్షన్ క్రింద కేసును నమోదు చేయడం జరిగింది. సెక్షన్ 35 (1) ఎ; ఎక్సెస్ స్టాకు ఆడిట్ కింద కేసు పెట్టడం జరిగింది. తూకం తక్కువ వుందని 9 కేజీలు తేడా వచ్చిందని, అది కాకుండా సెక్షన్స్ 6 'ఎ' కింద కేసులు పెట్టడం జరిగింది. కొన్ని చోట్ల గోడౌన్స్‌గా వేరు ఫెర్టిలైజర్స్ పెట్టడానికి లైసెన్సులు వున్నాయో వారి మీద కూడా కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఇంతవరకూ

వారికి స్టాకు రిలీజ్ చేయలేదు. ఎక్సెప్షు, గోదావరి ఫెర్టిలైజర్స్ కెమికల్ లిమిటెడ్ వారి స్టాకును 6.గోడౌములలో పెడితే, కోటి 85 లక్షల ఇన్‌డెమ్నిటీ బాండును తీసుకుని వారి స్టాకును విడుదల చేశాము. కాని ఇతర సంస్థలకు విడుదల చేయలేదు. ఆ విధంగా కఠిన మైన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇంతేకాకుండా మీకు ఇంకొక సమాచారము ఇస్తున్నాను. శాంపుల్ అడల్టేరేషన్ గాని సబ్‌స్టాండర్డు ఎరువులు వున్నాయి ఏమోనని ఆ సాంపుల్స్‌ను ఫెర్టిలైజర్ అనాలిసిస్ లాబ్‌కు పంపించడం జరిగింది. కృష్ణారెడ్డిగారి గోదాములో జింకు సల్ఫేట్ 35 క్వింటాళ్ళు సబ్ స్టాండర్డు ఎరువులు దొరికాయి. 21 పర్సెంట్ జింకు వుంటె, పాయింటు టు పర్సెంటు తక్కువ ఎక్కువ ఉన్నా ఫర్వాలేదు. అంత కంటె ఎక్కువ తేడా వచ్చింది కాబట్టి సబ్ స్టాండర్డు వున్నదని, వారి మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్‌కు కూడా నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. ఏక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ మాన్యుఫ్యాక్చరర్ హైదరాబాదులో ఉంటారు. రోలర్ అండ్ కెమికల్స్, ఆ సంస్థ తయారుచేసే జింకు సల్ఫేట్ వారికి నోటీసు యివ్వడం జరిగింది లైసెన్సులు కూడా క్యాన్సిల్ చేయడానికి ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా చర్యతీసుకోవడం జరిగింది. ఇంకా హౌస్ కమిటీ అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకున్నది. మీరు ఏదైనా నా దృష్టికి తీసుకు వస్తే వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము. ఎవరినీ క్షమించేది లేదు. ఇంకొకటి కూడా మనవి చేస్తున్నాను. ఒంగోలు – ప్రకాశం జిల్లాలో 'సెయిల్'కు చెందిన కంపెనీ నుంచి – నార్త్ ఇండియా నుంచి వచ్చిన స్టాకులో కూడా తూకంలో తేడా వచ్చింది. వారి మీద కూడా ఏక్షన్ తీసుకున్నాము. ఏ కంపెనీగాని, పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్ గాని, ప్రైవేటు సంస్థగాని తేడా వస్తే క్షమించేది లేదు. అందువల్ల దీనికోసం హౌస్ కమిటీని వేయనవసరం లేదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించిన రిలవెంటు ప్రశ్నను అడుగు తున్నాను. 'ఫాక్టు' కంపెనీ – 20:20, మధిర నియోజకవర్గంలో చాలా అస్తవ్యస్థంగా వున్నది. మిత్రపక్షాల కార్యకర్తలు ఎరువులు తగ్గడానికి ప్రయత్నం చేసిన సందర్భంగా బయటపడ్డాయి. సుమారు ఒకటి నుంచి 10 కిలోల వరకు తక్కువ వున్న బస్తాలు బయట పడ్డాయి. దీనిపై వెంటనే వాటిని సీల్ వేయించి నేను అక్కడ వున్న జిల్లా కలెక్టరుగారికి చెప్పడం జరిగింది. వెంటనే అధికారులను పంపిస్తే చర్య తీసుకోవచ్చని చెప్పాను. మంత్రిగారు వెంటనే దానికి స్పందించి చర్యతీసుకున్నారు. అధ్యక్షా, నేను అడుగు తున్నాను. యిది ఒకనాటిది కాదు; గతంలో కూడా యీ కంపెనీల మీద కేసులున్నాయి. గతంలో ఉన్నదానికి మీ దృష్టికి వచ్చిందా లేదా? రెండు సంవత్సరాల ముందు అక్కడ యిటువంటి పనని చేస్తున్నారని రెండవది – బాహాటంగా, ఖమ్మంలోని మధిరలోనూ, అన్ని చోట్ల ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేసి అమ్ముతుంటె మనకున్న ఎగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నదని నేను అడుగుతున్నాను. జాయింటు డైరెక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్, అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు వుండగా బాహాటంగా అమ్ముతుంటె, ఎప్పటికప్పుడు తనిఖీచేయాలి. రెగ్యులర్‌గా ఇన్‌స్పెక్టుచేయాలి. కొన్నటువంటి రైతులు నష్టపోయారు అందుకని వారిపైన సోదా చేశామని కాదు; గతంలో కూడా యిలాంటి ఆరోపణలు వచ్చాయి; రైతులు కొన్నారు – వారికి నష్టపరిహారం యివ్వడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఆ రైతులకు వేల

బస్తాలు అమ్మారు· వారివద్ద రశీదులు కూడా వున్నాయి· దానికి సంబంధించిన జప్తులు, వారిప్పైన కేసులు వుంటె, ఏమి చేశారు? ఇంతవరకు ఏమి చేసింది? దానిని కొన్నవారికి, రైతులకు నష్టపరిహారం ఇప్పిస్తారా?····

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఎవరు అయితే యీ ప్రశ్న వేశారో శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావుగారికి బాగా తెలుసు· మీరు చెప్పగానే వెంటనే ఫ్లైర్మన్‌గారు 19-20 తారీఖులలో దాడి జరిపించారు· ఇప్పుడు ఎస్సెన్‌మెంటు వచ్చిన వెంటనే జాయింటు డ్రైరెక్టరు, ఎగ్రికల్చరు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది· ప్రభుత్వం కఠిన చర్యలు తీసుకున్నది· అటంకాలు జరగకుండా వుండడానికి చర్యలు తీసుకోవడం, కేసులు పెట్టడం, తగిన చర్య తీసుకుంటున్నాము· గతంలో కేసులున్నాయని, బి· వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పారు· నా దృష్టికి వచ్చినప్పటికీ - అవి కాకుండా ఇప్పుడు ఇంకా ఏమైనా వుంటె నా దృష్టికి తీసుకురండి? డిపార్టుమెంటు వారు గతంలో కేసులులేవని చెపుతున్నారు· ఏదైనా వుంటె మీరు చెప్పండి? మేము కూడా ఎంక్వయిరీ చేయించి ఏక్షన్ తీసుకుంటాము· రైతులకు నష్టపరిహారం అంటున్నారు· గతంలో జరిగిన దానికి ఎసెస్ వేయడం సాధ్యం కాదు· వారు ఆలోచించాలి· అది సాధ్యపడదు· తక్కువ రేటుకు అమ్మడం జరగదు· ఈనాడు ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాసుగారి, 31 లక్షల రూపాయల విలువగల ఎరువుల బస్తాలను విడుదల చేయలేదు· యివన్నీ కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది· అంతేగాని, గతంలో జరిగిన దానికి ఆదేశాలు యివ్వలేము· కాబట్టి, వారికి కాంపెన్‌సేషన్ యివ్వడం సాధ్యపడదు·

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, నాలుగు పేజీల జవాబు ఇచ్చారు· అల్టిమేట్‌గా కంట్రోల్ కావాలి· ఇది సీరియస్ ఎఫైర్· ఇక్కడ అండర్‌వెయిట్, అడల్ట్రేషన్ రెండు చేస్తున్నారు·అల్టిమేట్‌గా చర్య తీసుకున్నట్లు వున్నది· కిష్టారెడ్డికి సంబంధించి ఇండెమ్నిటి బాండ్స్ ఇచ్చి రూ·2 కోట్లు సీజ్ చేసిన దానిని వదలిపెట్టారు· హైకోర్టు ఏదో ఇంటీరం ఆర్డరు ఇచ్చింది· Why can't you go in an appeal if you are sincere? If you are sincere, why didn't you prefer an appeal? ఎందుకు రిలీజ్ చేస్తున్నారు? ఇది కంటిన్యూయస్ ఎఫైర్· ప్రతి డిస్ట్రిక్ట్‌లో ఇది జరుగుతూ వున్నది· మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు· మొన్నటి దాకా ఇక్కడ వున్నప్పుడు వారు (మంత్రిగారు) మాతో వాదించే వారు· ఇలాంటి సందర్భాలలో అప్పీల్‌చేసే వారిని పనిష్ చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటారా? 9·50 ఉ·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, పెద్దలు నాగేశ్వరరావుగారు ఒకటి అర్థం చేసుకోవాలి· ఇందులో ఎవ్వరిని క్షమించేది లేదు· అప్పీల్‌కు వెళ్లడానికి అన్ని రంగాలుగా సిద్ధం చేశాము· అప్పీల్ చేస్తున్నాము· 48 బస్తాలు విడుదల చేశాము అన్నది గోదావరి ఫెర్టిలైజర్స్ కంపెనీకి చెందినవి· వాళ్లు ఆ గోడౌన్‌లో ఒక ప్రక్క భాగము తీసుకుని స్టాక్ చేశారు· అది వేరే ఇష్యూ· నేరం చేసింది కిస్టారెడ్డి కంపెనీ· ఓంకార్‌మల్ ద్వారకాదాస్

వాళ్లకు సంబంధించిన ఎరువులను విడుదల చేయలేదు. ఇది వేరే పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్స్‌కు సంబంధించిన వ్యవస్థ. వాళ్లు అవకతవకలు చేయలేదు. ఆ గోడౌన్‌లో స్టాక్ చేసుకున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:– ఆ గోడౌన్‌లో ఎందుకు స్టాక్ చేశారు? Have they been authorised to stock in the godown?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– అధ్యక్షా, గోదావరి ఫెర్టిలైజర్స్ కంపెనీకి సంబంధించిన ఎరువులను పర్మిషన్ తీసుకుని లైసెన్స్ వున్నా స్టాక్ చేసి పెట్టారు. అంతవరకు వాళ్లకు ఇండెమ్నిటీ బాండ్స్ మీద హైకోర్టు ఆదేశం మేరకు మేము ఎలౌవ్ చేశాము. మిగతా వాటి విషయంలో కనీసం సర్టిఫికేట్ ఆఫ రిజిస్ట్రేషన్, అంటే వ్యాపారం చేయడానికి అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ అఫ్ అగ్రికల్చర్ ఇస్తారు. అది హైకోర్టు సస్పెండ్ చేస్తే అప్పీల్ చేశాం. లైసెన్స్ కాన్సిల్ చేయడానికి కూడా తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. గోదావరి ఫెర్టిలైజర్స్ కంపెనీ 5,200 బస్తాలు ముబారక్ నగర్‌లో లైసెన్స్ లేకుండా పెట్టారు. ఆ 5,200 బస్తాలు పెట్టినందుకు పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్స్ అని చెప్పి వాళ్లను కూడా వదల లేదు. వాళ్లకు కూడా నోటీస్ ఇచ్చాము. వాళ్ల మీద కూడా చర్యతీసుకోబోతున్నాము. ఎవ్వరిని వదిలిపెట్టేది లేదు. ఎలాంటి వ్యాపారం జరగకుండా వుండడానికి కఠినమైన చర్యలు తీసు కోవడం జరుగుతుంది. అంత తేలికగా వీళ్లను వదలిపెట్టే ప్రసక్తి లేదు. అన్ని రంగాలలో ఫైట్ చేయడం జరుగుతుందని ఈ సభాముఖంగా హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):– మంత్రిగారి సుదీర్ఘ సమాధానంలో కానీ, అంతకంటే సుదీర్ఘమైన ప్రస్తుతం ఇచ్చిన సమాధానంలో కానీ ఇంత కఠినమైన నేరం చేసిన వాళ్లపైన ఐ.పి.సి., సి.ఆర్.పి.సి. క్రింద క్రిమినల్ చర్యలకొరకు ఎందుకు కేసు రిజిస్టర్ చేయలేదు? కేవలం వాళ్లకు వున్న కంట్రోల్ ఆర్డర్‌ను అండర్ కంట్రోల్ ఆర్డర్ స్టెప్ తీసుకోవడం, కలెక్టర్ యాక్షన్ తీసుకోవడం తప్ప ఇలాంటి సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల పైన నిర్దిష్టమైన ఆరోపణ వున్నప్పుడు రెడ్ హ్యాండెడ్‌గా పట్టుకునేట్లు వెంటనే కేసు రిజిస్టర్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. క్రిమినల్ కేసు ఎందుకు పెట్టలేదు? దీని క్రింద నష్టాలు పొందిన రైతుల లిస్టు ప్రభుత్వం దగ్గర వున్నది గదా? ఆ రైతులకు నష్టపరిహారం చెల్లించడానికి ఏమియినా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినది ముఖ్యమైన పాయింట్. ఇది ఛీటింగ్ క్రింద వస్తుంది కాబట్టి రైతులను మోసం చేయడం క్రింద వస్తుంది కాబట్టి ఆ రకమైన లోపం ఏదయినా జరిగి వుంటే ఇంతవరకు కేసు పెట్టకపోతే తప్పకుండా కేసు పెట్టించడం జరుగుతుందని సభా ముఖంగా వారికి హామీ ఇస్తున్నాను. ఈ పాయింట్ నా దృష్టికి తీసుకువచ్చినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఇంతవరకు ఫెర్టిలైజర్ కంట్రోల్ యాక్టు ప్రకారం వారిమీద చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. సభ్యులు ఇచ్చినది కూడా నేను వెరిఫై చేయించి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటానని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందాకే

వారికి మనవిచేశాను· ఎరువుల కొరత ఎవరికయితే వచ్చిందో వారికి కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వ డానికి ఎసెస్ చేయడం సాధ్యపడదు కాబట్టి భవిష్యత్తులో ఇలాంటివి జరగకుండా చూస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను·

ప్రకటన

శ్రీ అబ్దుల్ రెహమాన్‌షేక్‌ను అరెస్టు, విడుదల గురించి

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that Sri Abdul Rehman Shaik, M.L.A. was arrested at 11.00 hrs. on 31.1.1995 by S.H.O., II Town Police Station, Visakhapatnam and later he was released on bail granted by the High Court of Andhra Pradesh.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ జి· బాబురావు (చీపురుపల్లి):- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా జి·సి· గడ్డ మండలం చెట్టు పొదిల అనే గ్రామంలో 27వ తారీఖునాడు పగలు 11 గంటలకు 87 హరిజన ఇళ్ళు కాలిపోవడం జరిగింది· హరిజన వాడ 40 శాతం కాలిపోయింది· 28వ తారీఖునాడు కలెక్టర్, హౌసింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్ళు అక్కడికి వచ్చి చూడడం జరిగింది· ఆ ఇళ్ళు కాలిపోయే సమయంలో అక్కడ మొగవాళ్ళు ఎవ్వరు లేరు· వాళ్ళు రైల్వే స్టేషన్ దగ్గరలో వుండడం మూలాన ప్యాసింజర్ బండిలో రైల్వే గ్యాంగ్ కూలీలుగా పని చేయడానికి వెళ్ళారు మొగవాళ్ళు ఎవ్వరు లేకపోవడం వలన 87 ఇళ్ళు పూర్తిగా కాలిపోవడం జరిగింది· ఆ సమయంలో ఆడవాళ్ళు పొలాల్లో పని చేయడానికి వెళ్ళారు· దయచేసి వారికి తగిన న్యాయం కలుగజేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను·

శ్రీ ఇ· ప్రతాపరెడ్డి (ఆత్మకూరు):- కర్నూల్ జిల్లా పాములపాడు మండలం మద్దూరు గ్రామంలో హరిజనుల మీద దాడి జరిగింది· ముఠా నాయకులు కొంతమంది వాళ్ళు విత్తనాలు వేసుకున్న 30 ఎకరాల పొలంలోని విత్తనాలను బలవంతంగా చెరిపివేసి మరల ముఠా నాయకులు అయిన బుడ్డా రాంమోహన్‌రెడ్డి, శంకరరెడ్డి విత్తనాలు వేయడం జరిగింది· హరిజనుల మీద కేసులు బనాయించి అట్రాసిటీ చేశారు· ఆ హరిజన స్త్రీలను పంట కోసుకోనివ్వకుండా వీరే పంట కోసుకోవడం జరిగింది· మరల బుడ్డా రాంమోహన్‌రెడ్డి కంప్లయింట్ చేస్తే పోలీసులు వచ్చారు· పోలీసులు వచ్చినప్పుడు ఈ హరిజన మహిళలు అందరు కలసి మేము సాగులోకి తెచ్చుకున్న మా పొలం పైన మాకు అధికారం వున్నది అని పోలీసులకు చెప్పినప్పుడు అది రెవిన్యూ అధికారుల దృష్టికి తీసుకు వెళ్ళడం జరిగింది· రెవిన్యూ అధికారులు, కలెక్టర్‌గారు పోయిన నెల 29వ తారీఖున దీని మీద బహిరంగంగా విచారణ చేయడం జరిగింది· ఆ విచారణలో రాంకోటిరెడ్డి అనే వి·ఎ·ఓ· తప్పుడు రికార్డు సృష్టించినట్లు తెలిసింది· రాంమోహన్‌రెడ్డి ముఠా నాయకులందరు కలసి వారి మీద సృష్టించిన తప్పుడు రికార్డులు కరెక్టు అని చెప్పమని ఆయన మీద ఒత్తిడి తీసుకువస్తే ఆయన అది భరించలేక ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు· ఇది అదనుగా తీసుకుని బుడ్డా రాంమోహన్‌రెడ్డి, శంకరరెడ్డి, వారి ముఠా నాయకులు 200 మంది వారి ఊరి

మేం పడి హరిజనుల ఇళ్ళు తగులబెట్టడం, బట్టలు విప్పి వాళ్ళను కొట్టడం జరిగింది. ఇప్పటికీ వాళ్ళు ఊరిలో లేరు. వారందరు ఊరు వదలిపెట్టి వెళ్ళారు. ఆ హరిజనులు చేసిన 10.00 తప్పు ఏమిటంటే కాంగ్రెస్‌కు ఓటు వేయడమే. మద్దూరు గ్రామంలోని హరిజనులు ఉ. కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఓటు వేశారనే ఉద్దేశ్యంతో వారి సాగులో ఉన్న 30 ఎకరాలను ఆక్రమించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారిని కొట్టి ఊరుబయటకు వెళ్ళగొట్టడం జరిగింది. అత్యాచారాలు చేసిన వారిమీద కేసులు పెట్టకుండా, ఉల్టా హరిజనుల మీదే కేసులు పెడుతున్నారు. సభ్య సమాజం సిగ్గుపడే విధంగా ఆడవారి బట్టలూడదీసి, అమానుషంగా కొట్టడం జరిగింది. వారిని కొట్టకుండా ఉండాలంటే, వారి స్వాధీనంలో ఉన్న 30 ఎకరాలు తమకు ఇవ్వమని ఈ ముఠా నాయకులు కోరుతున్నారు. కాబట్టి దీనిపై ఒక జ్యుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేసి విచారించండి. ముఠా నాయకుల మీద సరైన చర్యతీసుకొని, పేద హరిజనులకు సరైన న్యాయం చేయమని కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా హరిజనుల మీద అత్యాచారాలు చేస్తే ఎట్లాగా? వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. దీనికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

Mr. Speaker:- He has noted the point. If the Minister is prepared to tell I have no objection..... Now Mr. Demudu....

(ఈ దశలో శ్రీ జి.సి. దివాకర్‌రెడ్డి, శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి మరియు శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డిలు సంబంధిత మంత్రినుండి సమాధానం కావాలని పట్టుబడ్డారు)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I have noted the point. Action as per law will be definitely initiated.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- ఎప్పటిలోగా యాక్షన్ తీసుకొంటారో చెప్పమనండి అధ్యక్షా....

Mr. Speaker:- You cannot demand during Zero Hour.... I am allowing only Mr. Demudu....

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- ప్రభుత్వం ఏమి యాక్షన్ తీసుకొంటుంది, ఎప్పుడు తీసుకొంటుంది మాకు చెప్పమనండి అధ్యక్షా.

Mr. Speaker:- You cannot demand during Zero Hour.... Please take your seat. This is Zero Hour. You should know it.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- స్త్రీలపై అత్యాచారాలు జరుగుతుంటే ఎట్లా అధ్యక్షా?

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I am allowing only Mr. Demudu.....

(Interruptions)

It has been noted down by the Minister. He will take necessary action.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We have noted the point. Action as per the law will be taken. There are no two opinions about it.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- స్టేట్‌మెంట్ ఎప్పుడు ఇస్తారో చెప్పండి. ఎప్పుడు యాక్షన్ తీసుకొంటారో చెప్పమనండి అధ్యక్షా. ఏది లేకుండా నోట్ చేసుకొన్నామంటే ఎట్లా? అన్నీ నోట్ చేసుకొంటామనే చెపుతున్నారు.

(ఈ దశలో శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి తన సీటును వదిలి, మంత్రినుండి సరైన సమాధానం రావాలని పట్టుబట్టారు)

Mr. Speaker:- It has been taken note of by the Government.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- When the Congress Party was in power they did not even say that as per law action would be taken. Nobody however high or low will be above law....

జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- ఒక నిమిషం సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దిస్ యీజ్ జీరో అవర్. జీరో అవర్‌లో కేవలం మెన్షన్ చేయడానికి మాత్రమే టైమ్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. గవర్నమెంట్ నుండి రిప్లయ్ రావడానికి అవకాశం లేదు. గవర్నమెంట్ చెపుతామంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. మీరు వేరే ఫారమ్‌లో రండి, ఐ విల్ కన్సిడర్ ది ఇస్యూ. నౌ మిస్టర్ దేముడు....

శ్రీ జి. దేముడు:- అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణం జిల్లా చింతపల్లి నియోజకవర్గంలో కొయ్యూరు గ్రామంలో గత నెల 31 వ తేదీన రామకృష్ణ అనే కానిస్టేబుల్ గ్రామంలోని వారిని అసభ్యకరంగా మాట్లాడుతుంటే, అక్కడ ఉన్న కొందరు గ్రామస్థులు "పదవి, పవర్ ఉందని చెప్పి 'ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడకండి" అని అంటే ఆ కానిస్టేబుల్ ఇంకా రెచ్చిపోయి, తిడుతుండగా, ఆ గ్రామ ప్రజలందరికీ నాయకుడైన మా పార్టీకి సంబంధించిన రామరాజు వెళ్ళి, "అయ్యా, ఇది అన్యాయం, అక్రమమని" అంటూ, వారిద్దరూ ఘర్షణ పడ్డారు. వెంటనే ఆ కానిస్టేబుల్ పోలీసు స్టేషన్‌కు వెళ్ళి, మరో నల్గురు కానిస్టేబుల్స్‌ను

ఆ గ్రామానికి పంపించి, రామకృష్ణను పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకొని రమ్మని చెప్పాడు. రామరాజును పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకొని వెళ్ళి, దౌర్జన్యంగా వెన్ను మీద మూడు పోట్లు పొడవడం జరిగింది. న్యాయం కోసమని పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళితే, ఈ విధంగా ప్రజలపై అత్యాచారాలకు, మర్డర్లకు పూనుకొంటున్నారు. అధ్యక్షా, మా ఏరియా ఏజెన్సీ ఏరియా. ప్రతి గ్రామంలోనూ ఈ విధంగా కొంతమంది పోలీసు కానిస్టేబుల్స్ వెళ్ళి గిరిజనులను భయభ్రాంతులకు గురి చేస్తున్నారు. వాళ్ళను ప్రశ్నిస్తే "నక్సలైట్స్" అనే ముద్రను వారిమీద వేసి, కేసులు బనాయిస్తున్నారు. ఈ విషయాలను పై అధికారుల దృష్టికి తీసుకొని వెళదామంటే, మళ్ళీ ఏమి చేస్తారో అనే ఉద్దేశ్యంతో ఎవరూ కూడ బయటపడడం లేదు. అదే విధంగా ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు కూడ, ఎప్పుడో సారా త్రాగిన వాళ్ళ మీద కేసులుపెట్టి, నానా ఇబ్బందులు పెట్టి, వారి దగ్గర నుండి డబ్బులు గుంజుతున్నారు. కాబట్టి ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా, అట్లాగే పోలీసు స్టేషన్స్‌లో ఇలాంటి అత్యాచారాలు జరగకుండా, పోలీసులు ఇలాంటి తప్పుడు పద్ధతులకు పాల్పడకుండా ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియపరచుకొంటున్నారు.

(సంబంధిత మంత్రినుండి సమాధానం రాలేదు)

Sri P. Nageswara Rao:- Who has noted it, Sir?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We have made a note of it. We will forward it to the concerned Minister for necessary action.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- స్పీకర్ సర్, నేను ప్రస్తావించబోయే అంశం మీద మీరు ఒక రూలింగ్ ఇవ్వాలి సార్. అదే విధంగా మన శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రిగారు ఒక డెసిషన్ ఇవ్వాలి.

శాసనసభలో ఇచ్చే అస్యూరెన్స్‌కు గాని, రూలింగ్స్‌కు కాని తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు విలువ ఇవ్వడం లేదు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని నా నియోజకవర్గమైన ఆచంట మండలంలోని ఆచంట గ్రామంలో 29.3.1995వ తేదీన మూడు పాఠశాలల భవనాలకు, ఒక మార్కెట్ షెడ్‌ను, స్థానిక శాసనసభ్యుడైన నన్ను ఆహ్వానించకుండా ప్రారంభోత్సవం చేశారు. అక్కడ వున్న ఎం.ఆర్.ఓ., ఎం.డి.ఓ., డి.ఇ.ఓ., అలాగే తెలుగుదేశం పార్టీ మండల ప్రెసిడెంట్‌లు, గతంలో శాసనసభలో ఇచ్చిన రూలింగ్స్‌ను ఖాతరు చేయకుండా, ఎం.ఎల్.ఏ.ను అవమానపరిచే విధంగా, కనీసం ఇన్విటేషన్ కార్డుల మీద పేరు కూడ లేకుండా చేసి, ప్రారంభోత్సవం జరుపుకున్నారు. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో ఈ విధంగా చేసినపుడు, ప్రతిపక్షం వైపునుండి చంద్రబాబునాయుడు, అశోక గజపతిరాజుగారు, మేము ఈ విషయమై ఫైట్ చేశాం. కాని ఈనాడు అదే తెలుగుదేశం పార్టీ మండల ప్రెసిడెంట్ నియంతృత్వ ధోరణిలో ఎం.ఎల్.ఏ.ను అవమానపరిచారు.

ఎం·ఎల్ ఏ·లను, ఈ శాసనసభ గౌరవాన్ని కాపాడే విధంగా ఖచ్చితంగా మీరు క్లియర్ కట్‌గా ఒక రూలింగ్ ఇవ్వాలి· అలాగే దీనికి బాధ్యులైన స్థానిక అధికారులను సస్పెండ్ చేసి, రాబోయే కాలంలో ఏ అధికారి కూడ స్థానిక ఎం·ఎల్·ఏ·లను అవమానపరచని విధంగా ఉండేందుకు మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి· శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖమంత్రి ఇప్పటికైనా సీరియస్‌గా ఫీల్ అయి, అధికారులకు ఆదేశాలివ్వాలని కోరుతున్నాను·

Mr. Speaker:- There is no ruling.... Please take your seat.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, for all official programmes Hon. Members must be invited and must be respected. There are no two opinions about this. We are clear in our mind about it. I will also bring this to the notice of the Minister for Panchayati Raj for necessary action.

శ్రీ డి· రాజగోపాల్:- సార్···· సార్····· అధికారులను సస్పెండ్ చేయాలి·

Mr. Speaker:- Please take your seat..... I am not allowing anything further. Already directions by the earlier Speaker are there.

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి ఈ విషయంలో·

మిస్టర్ స్పీకర్:- వెంకటేశ్వరరావుగారూ, ఆల్‌రెడీ గత శాసనసభలో రూలింగ్ కాని డైరెక్షన్స్ కాని ఇవ్వడం జరిగింది· ఇప్పుడు ఫర్దర్‌గా ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు· అందుచేత I am suggesting to the Government to implement them in toto.

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గత శాసనసభలో తమరు కూడా ఉన్నారు···

మిస్టర్ స్పీకర్:- కావాలంటే మీకు వేరే ఫార్మ్ ఉంది· అందులో రండి· I will consider the matter and I will call for explanation.

శ్రీ బి· వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో విజయభాస్కరరెడ్డిగారి హయాంలో స్థానిక శాసనసభ్యుడ్ని ఇన్వైట్ చేయకపోతే మేము అడ్డుపడ్డాం· దానికి పాల్పడ్డ వారి మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలని చెప్పాం· ఎన్ని రూలింగ్స్ ఉన్నప్పటికీ పదే పదే వయొలేట్ చేయడం జరుగుతున్నది· అందుకు బాధ్యులైన అధికారులపైన చర్యతీసుకోక పోతే, దీనిని ఎట్లా అరికడతాము? మీరు ఈ విషయమై ఒక స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలి·

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆల్‌రెడీ రూలింగ్స్, డైరక్షన్స్ ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటిని రీఇటరేట్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. గవర్నమెంట్ కూడ ఒక జి.ఓ. ఇస్యూ చేసింది. I am suggesting to the Government to implement it in toto without any further complications.

10.10 ఉ. Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I have brought it to the notice of the House that Government is very very clear in its mind that Hon'ble Members must be honoured and must be involved in all Government programmes and that they must be invited to them. There are no two things about this. The immediate situation which the Hon'ble Member has brought to our notice relates to the Panchayati Raj Department. I will bring it to the notice of the Panchayati Raj Minister for necessary action, Sir.

Mr. Speaker:- (To Sri D. Rajgopal) I received your privilege notice also. I will call for explanation from the concerned.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, పాతపట్నంలో చార్మినార్ వద్ద ఆయుర్వేద ఆసుపత్రి ఉంది. యునాని ప్రాంగణంలో వున్న ఈ ఆసుపత్రిని ఎర్రగడ్డ ప్రాంతంలో వున్న ఆయుర్వేద కళాశాలవద్దకు షిఫ్టు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. పాతపట్నంలో ఉన్నంత పేదవారు మరి జంటనగరాలలో ఎక్కడా లేరు. ఈ ఆయుర్వేద ఆసుపత్రి 50 సంవత్సరాలకు పూర్వమే నెలకొల్పబడి, 180 పడకలతో వున్నది. దానిని యిప్పుడు షిఫ్టు చేయడం వల్ల అనేకమంది పేదప్రజలకు యిబ్బంది కలుగుతుంది. అసలే ఈ ఆసుపత్రులు సంఖ్య తక్కువగా ఉంది. మరి 3 ఆసుపత్రులు కావాలి. ఎర్రగడ్డలో కొత్త ఆసుపత్రి కడితే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ప్రస్తుతం పాతపట్నంలో వున్న ఆసుపత్రిని షిఫ్టు చేయకుండా ఉత్తర్వులు జారీచేయాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Minister has noted down the point.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Noted, Sir. I will bring it to the notice of my colleague for necessary action.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):- రెండు రోజుల క్రితం ఈ హౌసులో బాల్‌థాకరే గురించి ప్రస్తావించాము. రెండు రోజులైంది.

Mr. Speaker:- Don't repeat earlier things.... I am not allowing that point.... There is no question of going back to the old issue. If you want to raise any new issue raise it and take your seat. కొత్త పాయింటు చెబితే అనుమతిస్తాను. లేకపోతే అనుమతించను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- రెండు రోజులైంది. దేశం యూనిటీ అండ్ ఇంటిగ్రిటీకి సంబంధించినదండి. ఆనరబుల్ మినిస్టరుగారు వాగ్దానం చేసి రెండు రోజులైంది. He said that within two days they would put the resolution and unanimously pass it. ఇది చాలా యిమోషనల్ విషయమండి. మీరు మా రెస్క్యూకి రావాలి.

Mr. Speaker:- He (Minister) said that he had no objection.... O.K., I will find out from the record.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- నేను మీతో చెబుతున్నానండి. మీరు మా రెస్క్యూకి రావాలి. హౌసులో రిజల్యూషను తీసుకునిరావాలి. స్టేట్ గవర్నమెంటు కాదండీ, మొత్తం ఇండియా ఇంటిగ్రిటీ కోసం. మినిస్టరుగారు వాగ్దానం చేశారు.

Mr. Speaker:- Is there anything from the Government side?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I have not been able to understand clearly except that two days back something was raised here, which the Hon'ble Home Minister has made a note of. If it comes to the integrity and unity of India, this Government is 100% committed to the integrity and unity of India. We are prepared to sacrifice out lives also for the unity of our country.

Mr. Speaker:- I will verify from the Minister who has given the assurance.....

Sri Mohd. Amanullah Khan:- It is not the question of Government. యునానిమస్‌గా హౌస్ నుంచి రిజల్యూషను రావాలి. You have to come to our rescue, Sir.

Mr. Speaker:- Yes, I am coming to your rescue. I will find out from the Minister who has given the assurance.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, if any resolution is requird, he can come with correct notice. We have to understand what is he trying to say. We are no less than anybody if it is a question of unity and integrity of the country. That much we can say.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మీతో మనవిచేస్తున్నామండి. ప్రత్యేకంగా మిమ్మల్ని అడ్రస్ చేస్తున్నాను. యునానిమస్‌గా హౌసునుంచి రిజల్యూషను చేయండి. There is no necessity.... It is the question of integrity of India, Sir. బాల్‌థాకరే ఎనౌన్స్ చేశారు బాంబేకి పర్మిట్ యివ్వడానికి. మీరు చెప్పండి. మీరు మా రెస్క్యూకి రావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎవరైతే మీకు ఎస్యూరెన్సు యిచ్చారో ఆ మినిస్టరుగారితో వెరిఫై చేయిస్తాను. The Minister has taken note of it. I will find out from the Minister.

Sri Asaduddin Owaisi:- Hon'ble Speaker Sir, I would like to draw the attention of the House to Wakf Board. The Office of Wakf Board has been closed from the last four days because they had some tax due to the Municipal Corporation of Hyderabad, amounting to about Rs. 5 lakhs. I have come to know that Municipal Corporation officials went to the Wakf Board and seized the cars of the Chairman and the Secretary. In that office there are no Chairman and Secretary. Sir, people come from abroad and from districts to get their marriage certificates and there is nobody to look after them What is the Government doing? Sir, the Board office is closed and locked. I want a categorical assurance. In fact, when assurance given, no action has been taken. No action is taken on whatever is presented in Zero Hour. This is an important issue, Sir. The Government has taken keen interest in the welfare of minorities. But there is no liaison between the Wakf Board and the Minister for Minorities.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- The point is noted, Sir. It will be brought to the notice of the Minister concerned for necessary action.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు (విజయవాడ పశ్చిమ):- విజయవాడలో అజిత్‌సింగ్ నగర్ ప్రాంతంలో 3 సంవత్సరాల క్రితం అక్కడి రైల్వే లెవెల్ క్రాసింగ్ వద్ద ఓవర్ బ్రిడ్జి

నిర్మాణం కోసం శంకుస్థాపన చేశారు. కాని నిర్మాణం జరగలేదు. రోజూ లక్షలాది ప్రజలు దీనివల్ల విపరీతమైన యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు ఇది ప్రధానమైన రహదారి కావటం చేత, రోజు అనేక రైళ్ళు ఆ రూటులో వెడుతూ వుండటం చేత అనేక ప్రమాదాలు జరుగు తున్నాయి. చాలామంది చనిపోతున్నారు. ఓవర్ బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేపట్టవలసిందిగా అక్కడి ప్రజానీకం కోరుతూ శాసనసభకు వినతిపత్రం సమర్పించారు. ఈ విషయమై వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(వినతిపత్రం పంపించారు)

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి):– హుస్నాబాద్ జూనియర్ కాలేజీలో బూదమ్మ, కే. ఎల్లయ్య అనే పార్టుటైము అటెండర్సు నెలకు 75 లేక 150 రూపాయలకు పని చేస్తున్నారు. 14 సంవత్సరాలనుంచి వారు లేబరుగా పనిచేస్తున్నారు. పార్టుటైము నుంచి ఫుల్‌టైము అటెండర్సుగా చేయాలని కోరుతూ వారు యిచ్చిన అప్లికేషను తమకు పంపిస్తున్నాను. వారిని ఫుల్‌టైము వర్కర్సుగా నియామకం చేయడానికి తగు చర్యలు తీసు కోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(అప్లికేషను పంపించారు)

ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యతగల విషయములు

(1) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఉండి గ్రామంలోని రహదారిప్రక్క గల షాపులను కూలగొట్టుటను గూర్చి

రోడ్లు మరియు భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు):– అధ్యక్షా, ఉండి – గణపవరం ఆర్. అండ్ బి. రోడ్డు జంక్షను వద్ద రోడ్డు ప్రక్కనే వెదురు బొంగులు, సర్వీబాదులతో తాత్కాలికంగా పూరి పాకలు, షెడ్డులు వేసుకొని కొంత మంది నివసిస్తున్నారు. భీమవరం, ఆకివీడు, గణపవరం నుంచి వచ్చే రోడ్లు ఉండి గ్రామంలో ఈ జంక్షను వద్ద కలుస్తున్నందువల్ల, ఇది ఎంతో బిజీ జంక్షనుగా వుంది. ఈ జంక్షను వద్ద వాహనాల రాకపోకల తీవ్రత చాలా ఎక్కువగా వుంటుంది. ఈ తాత్కాలిక ఆక్రమణలు, ఉండిలోని ఆర్. అండ్ బి. ఇన్‌స్పెక్షను బంగళా ప్రహారీ గోడ స్థలం పొడవునా ఉన్నాయి.

ప్రహారీ గోడను నిర్మించాలని ప్రతిపాదించిన దృష్ట్యా ఆక్రమణదారులలో చాలామంది తమ తాత్కాలిక నివాసాలను స్వచ్ఛందంగానే తొలగించారు. తొలగించిన ఆక్రమణలు కేవలం తాత్కాలిక షెడ్డులు మాత్రమే గాని అవి నివాస గృహాలు కావు. అక్కడ ఎటువంటి శాశ్వత కట్టడాలు లేవు. ఆక్రమణదారులు తమకు చెందిన సామగ్రిలను 26.3.1995 తేదీన

పోలీసుల సమక్షంలో తమ సామాను తామే తీసుకుని వెళ్లినందున, వారికి ఆస్తి నష్టం గాని ప్రాణ నష్టం గాని కలగలేదు.

ఈ ఆక్రమణలు యిటీవలి కాలంలో జరిగినందున, ఆ స్థలాలను ఖాళీచేసి వెళ్లవలసిందిగా కోరుతూ నోటీసులను జారీచేసే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. అంతేకాకుండా, ఈ శాఖ వారు ప్రజాహిత కోసము నిర్వహిస్తున్న దృష్ట్యా వారిలో చాలామంది తమ పూరిపాకలను/షెడ్డులను/ఇతర కట్టడాలను స్వచ్ఛందంగానే తొలగించారు.

10 20 శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ.- అధ్యక్షా, నేను కాల్ ఎటెన్షన్‌లో మెన్షన్ చేశాను. ఉ____ [illegible] పూరిపాకలు వేసుకొని వుంటున్న వాళ్లకు నోటీసు ఇవ్వకుండా, పోలీసు సమక్షంలో పీకిపడేస్తే, పోలీసుల ఎదురుగుండా, వాళ్లంతవాళ్లే పట్టుకు పోయారని చెప్పడం న్యాయం కాదు. మీరు యిచ్చిన సెంటెన్స్‌లో ఏ ఒక్క వాక్యం అయినా కరెక్టయితే, నేను ఎం.ఎల్.ఏ. పదవికి రాజీనామా చేస్తాను. మీరు ఏమి చేయబోతున్నారో చెప్పండి. ఇదంతా పోలీసు వాళ్ల, డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్ల కుట్ర. బాధ్యతగల శాసనసభ్యుడిగా యధాతథంగా నేను నోటీసు ఇస్తే, మీరు వాళ్లు చెప్పిన *** అన్నీ కూడా స్టేట్‌మెంట్‌లో ఇవ్వడం ఏమిటో వివరించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, వుండిలో అది చాలా ఇంపార్టెంట్ సెంటర్. వాళ్లు రహదారిని ఆక్రమించుకొని, రోడ్స్ ఆక్రమించుకొని పాకలు, బడ్డీలు పెట్టుకోవడం జరిగింది. ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ చేయడం కోసం ఆక్రమించుకొన్న స్థలంలో వాటిని తొలగించవలసిన అవసరం ప్రభుత్వం మీద ఉంది. నిన్ననే హౌస్‌లో కొంతమంది సభ్యులు అన్నారు - నేషనల్ హైవేలను అనేకమంది ఆక్రమించుకుంటున్నారు. వీటితో యాక్సిడెంట్స్ అవుతున్నాయని. ఈ రోజు మేము తొలగిస్తే, పోలీసులు, డిపార్ట్‌మెంట్ కలిసి దౌర్జన్యం చేస్తున్నారని కొంతమంది సభ్యులు అనడం సబబు కాదు. అది ఇంపార్టెంట్ సెంటర్. దానిని డెవలప్‌చేయడం కోసం ఆ కట్టడాలు తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి తొలగించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- వారు చెప్పింది *** అని ఈ చీటీ ద్వారా మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- *** ఆ మాట వాడడం అన్‌పార్లమెంటరీ. కాబట్టి దానిని ఎక్స్‌పంజ్ చేస్తున్నాను.

***Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- వారు చెప్పింది సత్యదూరం అని రుజువు చేస్తాను. ఇది ప్రివిలేజ్ క్రిందకు వస్తుంది. ఇది రక్షించమని మన బాపిరాజుగారికి ఉత్తరం రాశారు. అది చీఫ్ రిపోర్టర్ కాశిరాజు అనే అయన ఈయనకు కాగితం పంపారు. ఇది సీరియస్ మేటర్ కాబట్టి, ఇది ఎంక్వయిరీ చేసి తగు చర్యతీసుకొని, నష్టపరిహారం ఇచ్చి వాళ్ళకు ఆల్టర్నేటివ్ స్కీట్స్ ఇమ్మని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, అక్కడ జాతీయ రహదారిని ఆక్రమించు కొన్న పరిస్థితి. అందుచేత నష్టపరిహారం ఇచ్చే ప్రశక్తి లేదు. ఒకవేళ బాపిరాజుగారికి మా ఇంజనీర్ లేఖపూర్వకంగా రాసి ఇస్తే, ఆ ఇంజనీర్‌మీద తప్పకుండా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మా సభ్యులు సీరియస్ ఎలిగేషన్ పెట్టారు. మేము జాతీయ రహదారి మీద ట్రాఫిక్‌కు అడ్డుపడతామని అనడంలేదు. They are there for the last 20 to 30 years. ఎవరినయినా డిస్లోజ్ చేయదలచుకుంటే ఆల్టర్నేటివ్ చూపించాలి. You cannot bulldoze them as you like. అక్కడ ఏదో జరిగింది. మంత్రిగారికి ఇచ్చిన సమాచారం వారు చదవవచ్చు. కానీ ఇక్కడ ఎవిడెన్స్ ఉంది. దీనిని చూడండి. ఈ హౌస్‌లో కాల్ ఎటెన్షన్ వస్తుంది కాబట్టి దయచేసి రక్షించ మని ఒక సభ్యుడికి బయటివున్నవాళ్ళు రాయడం అంటే ఏమిటి? ఈ హౌస్ ఎందుకండీ? ఈ హౌస్‌ను డ్రైవర్ట్ చేయడానికా? దీనిని ప్రివిలేజ్ మోషన్ క్రింద తీసుకోవాలి. వాళ్ళను పనిష్ చేయాలి. We will also move it.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నోటీసు ఇవ్వండి. పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సంతకం చేసిన స్లిప్ పంపాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మినిస్టరుగారికి పంపాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరారవు:- నేను మినిస్టరుగారికి కోరేది ఏమిటంటే, చాలా కాలం నుండీ వాళ్ళు అక్కడ ఆక్రమించుకొని వున్నారు. మేము కాదనడం లేదు. పేదవాళ్ళు. 25 సంవత్సరాలనుండీ అక్కడే జీవనభృతి సాగించుకొంటున్న వాళ్ళు. కాబట్టి ఆల్టర్నేటివ్ చూపించాలి. It is our moral responsibility.

Mr. Speaker:- If there is any possibility, find out alternative please.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, వారంతా జాతీయ రహదారిని ఆక్రమించుకొని వున్నారు కాబట్టి తొలగించవలసిన అవసరం వుంది. జిల్లా కలక్టరుతో మాట్లాడి, వాళ్ళందరికీ వేరే స్థలం ఐడెంటిఫై చేసి ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంది. నేను కూడా కలెక్టరుగారితో మాట్లాడతాను. ఆల్టర్నేటివ్‌గా వాళ్ళకు స్థలం చూపించాల్సిన అవసరం వుంది.

వారు పంపిన స్లిప్‌లో మా ఇంజనీర్ సంతకం లేదు. ఇది కేవలం బాపిరాజుగారికి చీఫ్ రిపోర్టర్ రాసిన లెటర్. దీనిని ఆధారం చేసుకొని మా ఇంజనీర్‌ను సస్పెండ్ చేయాల్సిన అవసరం లేదు.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రివర్యులు ఇచ్చిన సమాచారం పూర్తిగా అవాస్తవంగా వుంది. నోటీసు అవసరం లేదు అంటున్నారు. కొత్తగా వున్న వాళ్ళకు నోటీసు అవసరం లేదు. వారు దీర్ఘకాలంగా వున్న పేదవర్గానికి చెందినవారు. వాళ్ళవద్ద రేషన్ కార్డులు వున్నాయి. అనేక ఎలక్షన్లలో ఓటు వేసినవాళ్ళు, పేదవర్గానికి చెందినవారు కాబట్టి ప్రత్యామ్నాయంగా స్థలం ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంది. వాళ్ళకు ఇవ్వకపోడం చాలా అన్యాయం.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- ఈరోజు ట్రాఫిక్ విపరీతంగా పెరిగిపోతోంది. ఇదే సంప్రదాయంగా ప్రతివారికీ నోటీసులు ఇస్తూపోతే, ఆంధ్రరాష్ట్రం మొత్తం ఇదె సంప్రదాయం అయిపోతుంది. నష్టం జరిగింది కాబట్టి జిల్లా కలెక్టరుతో మాట్లాడి వారికి ఆల్టర్నేటివ్ చూపించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యతగల విషయములు

(2) కొల్లేరు సరస్సు ఆక్రమణ గూర్చి

Sri N. Chandrababu Naidu:- Minister for Revenue and Finance):- The Kolleru Lake is having an area of 901 Sq.Kms or 22,22,654 acres at + 10 MSL and 300.4 Sq.Kms or 74,235 acres at + 5 MSL. The lake receives water from a total area of 4,763 Sq.Kms located in West Godavari, Krishna and Khammam District. The delta comprises of Krishna and Godavari delta systems under intensive paddy cultivation.

2. The Lake is spread over districts of West Godavari and Krishna covering 7 mandals and 50 villages in West Godavari District and 3 Mandals and 25 Villages in Krishna District. The bed area of the lake is covered as detailed:

I. <u>West Godvari District:</u>

1. Name of the Mandals covered.	1. Eluru, 2. Bhimadole and 3. Akividu.
2. Number of Villages covered.	Eleven (11).

3. Total extent falling under the lake bed areas.	Ac. 41,381.61 cents.
4. Total Government land falling under bed area, i.e., assessed waste and poramboke.	Ac. 40,368.89 cents.
5. Total extent converted into fish tanks.	Ac. 2,319.39 cents.

II. Krishna District:

1. Name of the Mandals covered.	1. Kaikalur 2. Mandavalli.
2. Number of villages covered.	Twenty three (23).
3. Total Government Land falling under lake bed area, i.e., assessed waste and poramboke.	Ac. 27,552.05 cents.
4. Total extent converted into fish tanks.	Ac. 2,611.06 cents.

3. There are two seasonal rivers, 15 inflowing irrigation channels and 15 inflowing drains. The only outlet is Budameru with a course of 31 Kms. large through which lake water flows into Bay of Bengal. The total inflows into the lake are estimated to range from 65,000 cusecs to 1.1. lakh cusecs and the present discharge from Kolleru is around 10,000 cusecs at +7 MSL.

4. The indiscriminate encroachments in the bed and belt of Kolleru lake is adversely affecting the interests of paddy cultivation outside the lake and native fishermen owing to possible inundation of their villages affecting their regular profession of fishing.

5. On the statement made by the former Minister for Revenue on the floor of the House 12.3.93 the Opposition Members demanded for constituting a "HOUSE COMMITTEE" to enquire into the alleged illegal occupation Kolleru Lake area by rich persons. In pursuance of the Assurance given on the floor of the House by the then Minister for Finance as Leader of the House orders were issued in G.O.Ms.No.273, Revenue

(Assign. I) Department, dated 29.3.93 appointing Sri Smarajit Ray, I.A.S., the then Secretary to Government, E.F.E.S. & T. Department as Enquiry Officer with the following terms of reference of enquiry:

(1) to go into the genesis of encroachments in Kolleru area and suggest measures, both legal and administrative, to get them removed;

(2) to enquire into the allegations that lands assigned/leased in favour of Fishermen Cooperative Societies in Kolleru area are actually under enjoyment of rich persons and suggest remedial action; and

(3) to make recommendations about the future utilisation of the Kolleru area keeping in view the interest of tourism, fisheries development and economic upliftment of the weaker sections of the local people.

6. The Enquiry Officer requested further time for completion of the enquiry. Time limit stipulated was extended from time to time and lastly upto 31.5.1994 only.

7. At a meeting convened by the then Chief Minister on 10.8.94, it was decided to issue Eksal lease for cultivation between +5 and +7 contours to eligible persons for the second crop.

8. During the recent discussions held by the Chief Minister with some Members of Parliament, a representation was made about the large scale destruction of Kolleru Lake. When contacted, the Enquiry Officer has informed that he will be submitted his report by 25.4.1995.

9. The Government are viewing the illegal encroachments of Kolleru Lake area very seriously. After the receipt of the enquiry report, all necessary steps would be taken for removal of illegal encroachments.

10.30 ఉ.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి (ముదినేపల్లి) :– అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో మీద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చేదేమిటంటే, గత రెండు నెలలుగా విపరీతమైన ఎండాకాలం రావడంవల్ల కొల్లేరు బెడ్ ఎండడం జరుగుతోంది. బుల్‌డోజర్లు తీసుకువచ్చి నాలుగైదు వేల ఎకరాల దాకా త్రవ్వాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. దానిని మేము అధికారుల దృష్టికి కూడా తీసుకురావడం జరిగింది. ఇక్కడ ప్రభుత్వ ఆస్తిని ప్రభుత్వమే కాపాడుకోలేని పరిస్థితి ఉత్పన్నమవుతోంది. ఆ పరిస్థితి రాకుండా మీరు ఏమైనా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. (2) గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు కూడా దీనిని ఐడింటిఫై చేసి 'వన్ ఆఫ్ ది వెట్ ల్యాండ్స్' అని అబ్‌జెర్వ్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. కెనడియన్ మిషన్ కూడా వచ్చి సహకారం అందిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. దాని గురించి పటిష్టమైన చర్యలు కూడా

తీసుకోవాలి. మరి వారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పాలి. (3) ముఖ్యంగా ఈ గ్రామాలలో పొల్యూషన్‌వల్ల డ్రింకింగ్ వాటర్ సమస్య ఉత్పన్నమవుతోంది. ఏ గ్రామాలలో కూడా మంచినీరు లేదు. కృష్ణా జిల్లాలో దాదాపు 23 గ్రామాలు, వెస్ట్ గోదావరిలో 50 గ్రామాలు డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లమ్‌కు గురయ్యాయి. దాని గురించి కూడా చర్యతీసుకోవలసిందిగా కూడా కోరుతున్నాను. ఇది డ్రైనేజీకి కూడా సంబంధించిన విషయం కాబట్టి ఒక హాఫ్ ఏన్ అవర్ డిస్కషన్‌కు అనుమతి ఇవ్వాలని కూడా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- Write a letter to the Minister.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది చాలా సీరియస్ విషయం. తప్పకుండా ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్ లేకుండా చేస్తాము. ఈ విధంగా బుల్‌డోజర్లతో త్రవ్వి షిప్ లేక్స్ తయారుచేసే వారిని ఆపు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్ననే ఆర్డర్సు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా ముఖ్యమైన ఇన్‌ఫర్మేషను ఉంటే వాటన్నిటిపైనా యాక్షను తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అంతేకాకుండా ఇల్లీగల్ ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్స్‌పై ఎన్నిరకాల చర్యలు తీసుకోవాలో అన్ని చర్యలూ తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి:- హాఫ్ ఏన్ అవర్ డిస్కషన్‌కు అనుమతించండి.

Mr. Speaker:- If Government is prepared then I will allow it for discussion.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి:- వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో 'ఏక్సాల్ లీజు' పద్ధతిలో ఎక్కువ భూమి కల్టివేట్ చేయబడుతోంది. ఆ ప్రాంతం కూడా ఫ్లడ్స్‌లో సబ్‌మెర్షన్‌కు ఎక్కువగా గురి అవుతోంది. 5 నుంచి 10 లక్షల ఎకరాల భూమి ఈ విధంగా సబ్‌మెర్షన్‌కు గురవుతోంది. కాబట్టి ఒక హాఫ్ ఏన్ అవర్ దీనిమీద డిస్కషన్‌కు అనుమతించాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. హౌస్ బిజినెస్ చూసుకుని మీరు పర్మిట్‌చేస్తే నాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- తరువాత చూద్దాం, ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ బిల్స్.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక శాసనాల (రెండవ సవరణ) బిల్లు (1995 సం.పు 19వ నెం. ఎల్.ఏ. బిల్లు)

Sri B.V. Mohan Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1995 be taken into consideration."

Mr. Speaker:- Motion moved.

శ్రీ బి.వి. మోహనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 74వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టాన్ని అనుసరించి గత అసెంబ్లీలో కొన్ని మునిసిపల్ చట్టాలను సవరించుకోవడం జరిగింది. ఎలక్షన్లను దృష్టిలో పెట్టుకుని మూడు ఆర్డినెన్సులు కూడా జారీచేయడం జరిగింది. కొన్ని అంశాలు కూడా చేనితో రూపొందించడం జరిగింది. ప్రస్తుత మునిసిపల్ యాక్టు ప్రకారం మునిసిపాలిటీలు, మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లయొక్క ఎలక్షన్లను ప్రభుత్వమే నిర్వహించేది. 74వ రాజ్యాంగ చట్ట సవరణ ప్రకారం స్టేట్ ఎలక్షన్ కమీషన్ను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ఇంతవరకూ ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న ఎన్నికలను స్టేట్ ఎలక్షన్ కమీషనే కండక్టు చేయడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా 74వ రాజ్యాంగ చట్ట సవరణను అనుసరించి ఛైర్ పర్సన్స్కూ, మేయర్కూ, అక్కడ ఉన్న కౌన్సిలర్లకూ, మెంబర్లకూ రిజర్వేషన్ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. గతంలో హైదరాబాదు, విజయవాడ, విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్స్లో రిజర్వేషను ప్రవేశపెట్టలేదు. ఇప్పుడు క్రొత్తగా కర్నూలు, వరంగల్లు, గుంటూరు మునిసిపాలిటీలను కార్పొరేషన్స్గా చేయడంవల్ల ఈ ఆరింటికీ కలిపి, రిజర్వేషన్లు పెట్టడం జరిగింది. మహిళలు, ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లు ఈ నాలుగు క్యాటగిరీల రిజర్వేషన్లు పెట్టడం జరిగింది. ఎలక్షనులో మేయరుగా కంటెస్టు చేసే వ్యక్తి జనరల్ అభ్యర్థి అయితే, రూ. 500, ఎస్.సి., ఎస్.టి. అభ్యర్థులైతే రూ. 250/- లు డిపాజిట్ చెల్లించాలని నిబంధన పెట్టడం జరిగింది. ఎం.ఎల్.ఏ., ఎం.పి.లకు చట్ట ప్రకారం ఓటు హక్కు వుంది. 74వ రాజ్యాంగ చట్ట సవరణ ప్రకారం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లలో 5 మందిని, మూడు లక్షల మంది జనాభా మించిన మునిసిపాలిటీలలో ఇద్దరిని, మూడు లక్షలకు తక్కువగా జనాభా ఉన్నచోట, నగర పంచాయతీలకు ఒక్కరిని కో ఆప్షన్ పద్ధతిన పెట్టడం జరిగింది.

ఎక్స్ అఫీషియో మెంబరుకు మాత్రమే ఓటు హక్కు వుంటుంది, కో ఆప్షన్ మెంబరుకు ఓటు హక్కు లేదు కాబట్టి దానిని చేపట్టడానికి ఒక ఆర్డినెన్సు తేవడం జరిగింది.

31-5-1995 నాటికి స్థానిక సంస్థలకు ఎలక్షన్లు జరుపవలసిన ఆవస్యకత చట్ట ప్రకారం ఉంది. కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులవల్ల మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు, మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరపలేదు. ఆ వ్యవధిని పొడిగించాలని కూడా ఈ బిల్లులో చెప్పడం జరిగింది. స్పెషల్ ఆఫీసర్లను కూడా, వారి గడువు 31.3.1995తో అయిపోతుంది కాబట్టి, వారి గడువును మరొక 6 నెలలకు పొడిగించాలని కూడా ఈ బిల్లులో పొందుపరచడం జరిగింది. ఈ బిల్లులో మైనారిటీస్ వారికి కూడా ఓటు హక్కు కల్పించడం జరిగింది. నామినేషన్ పద్ధతిలో, జనాభా ప్రాతిపదికన్నె సభ్యుల ఎన్నిక గూర్చి ఈ బిల్లులో పొందుపరచడం జరిగింది. మళ్ళీ పునరాలోచించమని కొంతమంది సలహాలు ఇవ్వడంవల్ల ఈ మూడు ప్రతిపాదనలూ విరమించుకుంటున్నాం. (1) నామినేషన్ పద్ధతిన సభ్యుల నియామకం, (2) ఓటు హక్కు, (3) జనాభా ప్రాతిపదికన రిజర్వేషను - ఈ మూడు అంశాలనూ విరమించుకుంటున్నాము. ఇందాక గౌరవ సభ్యులు రంగారెడ్డిగారూ, బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారూ,

శ్రీమతి భారతిగారు నర్రా రాఘవరెడ్డిగారూ వీరందరూ బిల్లుకు ఎమెండ్‌మెంట్స్ మూవ్ చేస్తూ నోటీసులు ఇచ్చారు. నేను కూడా సంబంధిత ఆఫిషియల్ ఎమెండ్‌మెంట్ మూవ్ చేస్తూ నోటీసు ఇచ్చాను. ఈ బిల్లులో పెద్దగా కాంప్లికేషన్లు లేవు కాబట్టి దయచేసి ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ బిల్లు నెం. 19, 1995కు సంబంధించిన ఈ బిల్లులో కొన్ని సవరణలు చేస్తూ సభ ముందు పెట్టడం జరిగింది. ఇది 1955లో హైదరాబాదులో మునిసిపల్ కార్పొరేషను ఏర్పడ్డప్పుడే అప్పట్లో చేసిన బిల్లు. 1965లో కొన్ని మార్పులూ, చేర్పులూ చేయడం జరిగింది. తరువాత 1994, 1995లో రెండుసార్లు, దీనిలో సవరణలు తీసుకురావడం జరిగింది. ఇది అందరికీ తెలిసినదే. కేంద్రప్రభుత్వంలో ఆనాడు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న కీర్తిశేషులు రాజీవ్ గాంధీగారు నగరపాలక, పంచాయితీరాజ్ బిల్లులకొరకు - రాజ్యాంగ సవరణచేసి వాటిని రాష్ట్రశాసన సభముందు చర్చించుకొని దానిలోకూడా రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకూ ఏదయినా సూచనలు ఉంటే చెయమని చెప్పడం ద్వారా గతంలో ఈ శాసనసభలో ఆ సవరణలు అన్నీ చూసుకొని సమగ్రంగా ఇంకా అందరి అభిప్రాయాలు తీసుకోడానికి ఆనాడు సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపడం జరిగింది. సెలెక్ట్ కమిటీలోకూడా చాలా వివరంగా చర్చించి ఒక బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. ఇది ఆయా ప్రాంతాలు బాగా అభివృద్ధి చెందాలని సివిక్ ఎమినిటీస్ పెంపొందింప చేయాలని, ప్రతీ 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి ప్రత్యేకంగా ఎన్నికలు జరపాలని, అధికంగా ఆయా కార్పొరేషన్లు, మునిసిపాలిటీలు సమృద్ధికావాలని వాటి వనరులు అవే సమకూర్చు కొనేందుకు ప్రత్యేకంగా ఒక ఎన్నికల కమిషన్‌ని ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. అందువల్ల ఏది ఏమయినా ఈ బిల్లుని ఆనాడు ప్రతిపక్షాలు అన్నీకూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు దీనిని వివరంగా చర్చించిన తరువాత బిల్లును తేవడం జరిగింది. ఈ మధ్య కాలంలో హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం, విజయవాడ కార్పొరేషన్లే కాకుండా ఇంకా అదనంగా మున్సిపల్ స్థాయిలో ఉన్నవాటిని అప్‌గ్రేడ్ చేసి కార్పొరేషన్లుగా చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కర్నూలు, గుంటూరు, వరంగల్లు, రాజమండ్రి మొదలయిన వాటిని ఆ విధంగా చేయడం జరిగింది. మంత్రిగారికి మనవిచేసేదేమంటే, ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చాలా విషయాలు సవరణ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇలా చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో మేము కూడా వారితో ఏకీభవిస్తున్నాము. రాజ్యాంగ సవరణ చేసే ఉద్దేశ్యంతో ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. వీటి అమలులో చాలా విఘాతాలు జరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకి ఇదే శాసనసభలో అంటే 9వ శాసనసభలో అన్ ఆథరైజ్డ్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ మొదలయిన అవకతవకలు, ఈ చట్టంలో ఉన్న లూప్ హోల్స్ సరిదిద్దడానికి, సబ్ కమిటీని ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ ఈ రాష్ట్రంలోనే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాలలో అంటే ఢిల్లీ, చండీఘర్ మొదలైన పెద్ద పెద్ద పట్టణాలన్నీ తిరిగి సమగ్రమయిన రిపోర్ట్‌ని శాసనసభకు అందించడం జరిగింది. అసలు ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎన్నిక అయ్యే ప్రతినిధుల హక్కుల గురించి కానీ వారి వ్యవహారం

10·40 ఉ.

గురించికానే కాకుండా ప్రజలకు ఏమి సదుపాయాలు కల్పిస్తున్నాము అనేది చూడాలి. ఎందుకంటే ఈ కార్పొరేషన్ల స్థాయి పెరిగిన తరువాత, మున్సిపాలిటీ స్థాయి పెరిగిన తరువాత వారికి ఉన్న హక్కులు పెరిగిన తరువాత ప్రజలకు ఏమి చేస్తున్నాము అనేది చూడాలి కానీ ప్రజల మేలు పట్టించుకోవడం లేదు. సబ్ కమిటీ ఇచ్చిన సలహాలు చాలా ఉన్నాయి. ఆ కమిటీ ఇతర పట్టణాలన్నీ తిరిగి అక్కడివారి అధికారాలు ఏమిటి, ఎక్కడయినా ప్రభుత్వ భూములలో ఏమయినా కట్టడాలు కట్టి ఉన్నట్లయితే, ఏమయినా కాలుష్య వాతావరణం ఉన్నట్లయితే అది ప్రజలకు ఇబ్బందికరంగా ఉన్నట్లయితే ఎలా అనేది అంతా చూసుకోవడం జరిగింది. మన రాష్ట్ర చట్టానికే, ఇతర రాష్ట్ర చట్టాలకు మధ్యగల తేడాలు అధ్యయనం చేసి కేంద్ర, రాష్ట్రాలలో ఉన్నతాధికారులతో సమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి ఆ చట్టాలకు సంబంధించిన పుస్తకాలు జతపరచి ఒక రిపోర్ట్‌ను పెట్టడం జరిగింది. దానిని ఒక్కసారి పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అంతేగాక ప్రజలకు సివిక్ ఎమినిటీస్ అంటే రోడ్లు, మంచి వాతావరణం, విద్యుత్ దీపాలు, పరిశుభ్రం, పాఠశాలలు, వైద్య సదుపాయాలు కల్పించడానికి అందులో చాలా సూచనలు చేయడం జరిగింది. అవి సక్రమంగా అమలుజరపడానికి ఈ బిల్లులో ఏమయినా అవసరం ఉంటే చూడవచ్చు. ఇది 1955లో చేసిన చట్టం. జనాభా పెరిగిపోతూ ఉంది. అందువల్ల దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలి – కానీ కేవలం ఎన్నికలు జరిపించడానికి సవరణలు చేయడం అనేది మంచి పద్ధతి కాదు. కాబట్టి ప్రజలు అవసరాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని, సవరణలు చేయడానికి అవసరం ఉంటే చేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ మైనారిటీవారికి ప్రాతినిధ్యం కల్పించడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ మైనారిటీలకు కల్పించాలి అన్నప్పుడు రాజకీయాలకు అతీతంగా ఉండాలి. ఏ రాజకీయ పార్టీల వారినో తీసుకురావడం అనేది ఉద్దేశ్యం కాకూడదు. మంచి సోషల్ వర్కర్స్‌ని బాగా ప్రజలకు సేవ చేసే భావం కలిగిన వారిని ఈ కమిటీల్లో తీసుకువస్తే అంటే వారిని నామినేట్ చేస్తే బాగుంటుంది. దానికిగాను ఇప్పుడు మంత్రిగారు కొన్ని అభిప్రాయాలు వాపసు తీసుకున్నామని అన్నారు. దీనికి నా సూచన ఏమిటంటే పది మంది పేర్లను ప్రతిపాదించి అందులోంచి మంచి వారిని మైనారిటీస్‌ని ప్రజలకు ఉపయోగపడే వారిని, సేవా దృక్పథంతో ఉన్నవారిని నామినేట్‌చేస్తే బాగుంటుంది. దానిని పరిశీలించవలసిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను., ఇంకా కొన్ని సూచనలు చేయదలిచాను. మేయర్‌కి డైరెక్ట్‌గా ఎన్నికలు జరపాలని చట్టంలో వేరు నిర్ణయం తీసుకురావడం జరిగింది. కానీ ఇది పట్టణాలకు సరిపోతుంది. హైదరాబాదు పట్టణ బిల్లు చేశారు. గతంలో కూడా చెప్పాను. హైదరాబాద్ మున్సిపల్ పరిధి అప్పుడు ఎంత ఉందో అంతకే పరిమితం చేస్తూ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. ఎన్నికలు జరిగాయి, కాదని అనడం లేదు. హైదరాబాద్ పరిస్థితి వేరు. ఇక్కడ అభివృద్ధి జరగడం లేదు. ఉదాహరణకి చెబుతాను. పేరుకుపోయిన చెత్త తీయడానికి ఇప్పుడు ఉన్న సిబ్బంది సరిపోవడం లేదు. యంత్రాంగం సరిపోవడం లేదు. తక్కువలో తక్కువ పది సంవత్సరాల లోపయినా హైదరాబాద్ మున్సిపల్ పరిధి పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయమనండి. ఈ పరిస్థితిలో మొన్నటి నోటిఫికేషన్ కూడా చూసాను. శంషాబాద్, ఘట్‌కేసర్, రాజేంద్రనగర్ వీటి విస్తీర్ణం చూసి కార్పొరేషన్ పరిధిలోకి తీసుకువస్తే

ప్రజలకు కావలసిన వసతులు సమకూర్చడానికి వీలవుతుంది. ఇప్పుడే సాధ్యం కాకపోతే అప్పుడు అసలే కాదు. ఈవిధంగా అయితే ప్రజలకు ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. ఈ నగరం బాగా అభివృద్ధి చెందాలంటే 10 సంవత్సరాల లోపయినా దీనియొక్క పరిధిని పెంచే నిర్ణయం తీసుకోమనండి. కావలసి ఉంటే పునరాలోచన చేసి ఇందులోనే అవకాశం కల్పించ మనండి అని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:– అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులో దాదాపు అత్యధిక శాతాన్ని మేము బలపరుస్తున్నాము. కాని కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది 1955 సంవత్సరంలో తేబడిన చట్టము. ఈరోజు అనేక కార్పోరేషన్స్ పెరిగినప్పటికీ దానిని ఇతర ప్రాంతాలను వర్తింపచేయడం అనేది కాలం చెల్లిన పరిస్థితి. కాబట్టి దానిని ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్పొరేషన్ యాక్టుగా, ఈరోజు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా, తీసుకురావలసిన అవసరం ఉందని మేము భావిస్తున్నాము. 10.50 ఉ.

అలాగే ప్రధానంగా ప్రభుత్వం తీసుకురావలసిన సవరణలకు సంబంధించి కొన్ని షరతులు పెట్టారు. వాటిపట్ల మేము అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నాము. జనాభాలో 5 శాతం మైనారిటీ వర్గాల వారు ఉన్న యెడల ఒకరికి మునిసిపాలిటీలోను, ఇద్దరికి కార్పొరేషన్ లోను ప్రాతినిధ్యం కల్పిస్తామని చెప్పారు. ఈ అయిదు శాతం అన్నది ఆచరణ సాధ్యం కానటువంటి పరిస్థితి అనేక ప్రాంతాలలో ఉంటుంది. ఈ నిబంధన తొలగించడం మంచిదని మా సూచన. మైనారిటీలు అంటే ముస్లిమ్‌లే కాక, క్రిస్టియన్‌లు మొదలైన వారు కూడా ఉన్నారు కాబట్టి ముస్లిమ్ వర్గాలకు సంబంధించి స్పెసిఫై చేయడం మంచిదని మేము భావిస్తున్నాము. ఎందుకంటే మొన్న జరిగిన విజయవాడ నగరపాలక ఎన్నికలలో కొన్ని ప్రాంతాలలో 20 నుంచి 30 శాతము ముస్లిమ్ జనాభా ఉన్నారు. 50 డివిజన్‌లలో ప్రత్యేక మైన రిజర్వేషన్ లేని కారణంగా ముస్లిమ్‌లు అత్యధికంగా ఉన్నచోట ఎన్నిక కాకుండా పోవడం జరిగింది. అందువల్ల స్పెసిఫిక్‌గా చేయవలసిన అవసరం ఉందని మేము భావిస్తున్నాము. ఈ రోజు మునిసిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్స్ పరిస్థితి చాలా దయానీయంగా ఉంది. కాబట్టి ప్రొవెన్సియలైజేషన్ చేయాలి. పంచాయతీ రాజ్‌లో ఏవిధంగా జీత భత్యాలు ప్రభుత్వం భరిస్తోందో అదే విధంగా మునిసిపాలిటీలలో, కార్పొరేషన్స్ సిబ్బంది యొక్క జీత భత్యాలను ప్రభుత్వమే భరిస్తే ప్రజలు నుంచి వచ్చే డబ్బుని ప్రజా సౌకర్యాలకు వినియో గించడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఆ రకమైన సవరణలు కొన్ని ప్రభుత్వం చేయవలసినదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మేయర్‌ని ప్రజలే ఎన్నుకొన్నప్పటికీ ఆయనకు సరైన అధికారాలే లేవు. ఉదాహరణకు వీధిలో కుళాయి వేయించాలన్నా వేయించ లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాబట్టి మేయర్‌కి విస్తృతమైన అధికారాలు కల్పించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం వసూలుచేసే పన్నులలో న్యాయమైన వాటాను స్థానిక సంస్థ లకు ఇప్పించవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఓటర్ల గుర్తింపు కార్డులను ఖచ్చితంగా నగరాలలో ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఇవి లేని కారణంగా ఎన్నో దురాగతాలు జరుగుతాయి. కాబట్టి ఈ యాక్టులో ఈ సవరణ తీసుకురావాలనికోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మంత్రిగారు సభలో ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులో ఈ నామినేటెడ్ పద్ధతిని ఉపసంహరించుకొన్నందుకు నేను ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మునిసిపాలిటీల చట్టం అమలులో అనేక లోపాలతో కూడుకొన్న పరిస్థితులు ఉన్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఆదాయ నిర్వహణకి సరిపోని విధంగా ఉంటోంది. కావలసినన్ని గ్రాంట్లు మునిసిపాలిటీలకు ఇవ్వకపోవడంవల్ల ఈ రోజు ఉద్యోగులకు జీతాలు చెల్లించలేని పరిస్థితులలో ఈ మునిసిపాలిటీలు ఉన్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో ప్రొవిన్షియలైజేషన్ చేయమని ఉద్యోగులు పోరాటం చేస్తే గత ప్రభుత్వం ఒప్పుకొన్నా నేటివరకు అమలు చేయకపోవడంవల్ల.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- బిల్లులో ఉన్న క్లాజులపైన మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి:- ఈ రోజు నల్గొండ మునిసిపాలిటీని చూసినట్లయితే కనీసం విద్యుత్ బకాయిలు కూడా చెల్లించలేని పరిస్థితిలో ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బిల్లులో ఉన్న క్లాజ్‌లపైన మీ అభిప్రాయం చెప్పాలి. ఇతర విషయాలు డిమాండ్స్‌పై జరిగే డిస్కషన్‌లో మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి:- మొన్న జరిగిన ఎన్నికలను లాటరీ పద్ధతి ద్వారా నిర్వహించడం వల్ల మైనారిటీలకు సరైన ప్రాతినిధ్యం లభించకుండా పోయింది. ఈ బిల్లులో అలాంటి మార్పులు తేవలసిన అవసరం ఉంది. మునిసిపాలిటీలలో పనిచేయడానికి పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్ట్‌మెంటు వారు, ఇంజనీరింగ్ వారు, అలాగే హెల్త్ డిపార్ట్‌మెంటు వారు డెప్యుటేషన్‌పై వచ్చి పనిచేయడంవల్ల వీరి ముగ్గురిలో సమన్వయం లోపించినందున మునిసిపాలిటీలను సక్రమంగా నిర్వహించలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అలాగే హైదరాబాద్ మాస్టర్ ప్లాన్ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. అలాగే ఫోటో అయిడెంటిటీ కార్డులను తప్పక ప్రవేశపెట్టాలని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, హైదరాబాదు మునిసిపాల్ కార్పొరేషన్ బిల్లును మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. ఈ బిల్లుని పెట్టుకొని ప్రతిసారి ఎన్నికల వ్యవధిని పొడిగిస్తున్నారు. ఆరు మాసములకంటే ఎక్కువ వ్యవధి తీసుకోకుండా జాగ్రత్త పడాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ, ఎన్నికలు వెంటనే జరపాలని మా పార్టీ తరఫున డిమాండ్ చేస్తున్నాను. 9 మునిసిపాలిటీలను ఏకంచేసి గ్రేటర్ హైదరాబాదుగా తీర్చిదిద్దుతామని చెప్పి ఒక నోటిఫికేషన్ జారీచేశారు. దానికి మేము అభ్యంతరం చెప్పడం లేదు. మేము కోరేది ఏమంటే రంగారెడ్డి జిల్లాని హైదరబాదులో కలిపినప్పుడు రంగారెడ్డి జిల్లాల వారు సిక్స్ పాయింటు ఫార్ములా హక్కులను కోల్పోతారు. ఆ హక్కులను రక్షించాల్సిన బాధ్యత మీపై ఉంది. వారికి ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ అన్యాయం జరుగకూడదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్లాజ్‌లపైన మాట్లాడండి.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అప్పుడే మేము, గ్రేటర్ హైదరాబాదుగా చేయడాన్ని సమర్థించుతాము. నేను కోరేది ఏమంటే హైదరాబాదులో ఎన్నికలు సజావుగా, శాంతి యుతంగా జరగాలంటే ఫోటో అయిడెంటిటీ కార్డుల పద్ధతి పెడితే బాగుంటుంది. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పక ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఓటర్ల జాబితాలో అనేక అవకతవకలు ఉన్నట్లు స్టేట్ ఎలక్షన్ కమీషన్ కూడా అంగీకరించింది. కాబట్టి ఎన్యుమరేటర్స్ చేత ఓటర్ల జాబితాను సక్రమంగా చేయించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉందని చెపుతున్నాను. ఒక్కొక్క డివిజన్‌లో 10 వేల నుంచి 50 మంది వరకు ఉంటారు కాబట్టి సక్రమంగా ఓటర్లను డివైడ్ చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. కొన్ని డివిజన్‌లలో....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు క్లాజ్‌లపైన మాట్లాడండి. జనరల్ డిస్కషన్ అంతా డిమాండ్స్ వచ్చినప్పుడు మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- మహిళలు ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలను గుర్తించాలి. ఎస్.సి., ఎస్.టి.లు ఉన్న ప్రాంతాలను గుర్తించి డివిజన్స్ చేయాలి. ఎస్.టి.లు లేనటు వంటి చోట ఎస్.టి. ప్రాంతముగా చూపి గతంలో ఎన్నికలు జరిపారు. అలాంటి అవకతవకలు జరుగకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత ఉందని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ గ్రేట్ హైదరా బాద్‌కి ఎన్నికలు ఎప్పటివరకు జరుపుతారో చెప్పాలి. ఆరు నెలలపాటు ఎన్నికలు జరుపకుండా పొడిగించుకొంటున్నారు కాబట్టి ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరుపుతారో నిర్దిష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ఐడెంటిటీ కార్డులను గురించి కూడా మీద్వారా మరోసారి మంత్రిగారికి గుర్తుచేస్తున్నాను. అలాగే సరౌండింగ్ మునిసిపల్ గ్రామాలకు వున్నటువంటి సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా ద్వారా వారి హక్కులను కూడా రక్షించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

11.00 ఉ.

శ్రీ ఎ. మోహన్ (తిరుపతి):- అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు ప్రకటించిన మునిసిపల్ యాక్టు సవరణ చట్టానికి నా సంపూర్ణ మద్దతును ప్రకటిస్తున్నాను. కేంద్ర చట్టం ప్రకారం టి.డి.పి. అధికారంలోకి వచ్చిన వందరోజులలోనే యీ మునిసిపల్ ఎలక్షన్స్ కండక్టు చేయడాన్ని గూర్చి ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఇందులో ప్రవేశపెట్టిన విధంగా మునిసిపాలిటీలలో అల్పసంఖ్యాక వర్గానికి చెందిన వారిని ఒకరిని, అలాగే ఈ కార్పొరేషన్స్‌లో ఇద్దరిని అల్ప సంఖ్యాకవర్గాల వారిని తీసుకోవడం, అదికూడా కో-ఆప్షన్ ద్వారా తీసుకోవడం చేయాలని నిర్ణయాన్ని గురించి కూడా ఈ ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఈ బిల్లును నా సంపూర్ణ మద్దతును ప్రకటిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. కృష్ణ యాదవ్ (హిమాయత్‌నగర్):- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ కార్పొరేషన్ బిల్లుకు నా సంపూర్ణ మద్దతును యిస్తున్నాను. మన హైదరాబాదు కార్పొరేషన్ పరిధి చాలా విస్తృతమైనది. మునిసిపాలిటీల పరిధిలో అల్ప సంఖ్యాకవర్గాలకు చెందిన వారిని ఒకరిని నామినేట్ చేయడము గురించి, మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లలో వుండేటువంటి అల్పసంఖ్యాక వర్గాలవారినుండి ఇద్దరిని నామినేట్ చేయడం గురించి నేను వారికి నా సంపూర్ణ మద్దతును ప్రకటిస్తున్నాను. అలాగే జనాభా ప్రాతిపదికన మైనారిటీలకు చెందిన వారికి కూడా డివిజన్‌ల వారీగా తప్పకుండా ఈ స్థానిక సంస్థలలో కూడా రిజర్వేషన్స్ కల్పిస్తే బాగుంటుందన్న నా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. దాదాపు పద్దెనిమిది సంవత్సరాల తరువాత స్థానిక సంస్థలకు మొదటిసారిగా టి.డి.పి. ప్రభుత్వం ఎన్నికలు జరపడం జరిగింది. అలాగే గతంలో మునిసిపల్ కార్పొరేషన్స్‌కు కూడా టి.డి.పి. ప్రభుత్వంలోనే ఎన్నికలు జరిపించడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం వారు నగరంలో స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు జరుపకుండా కాలయాపన చేశారు. ఆ విషయాన్ని గమనించవలసిందిగా తమకు మనవిచేస్తున్నాను. కనుక హైదరాబాద్ నగర మేయర్ ఎన్నికలను కూడా మంత్రిగారు త్వరలోనే జరిపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్‌లుగా అప్‌గ్రేడ్ చేయబడిన రాజమండ్రి, గుంటూరు, వరంగల్, కర్నూలులను కూడ చట్ట పరిధిలోకి తీసుకురావలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అలాగే జంటనగరాలలో జనాభా ప్రాతిపదికన డివిజన్స్‌ను విభజించాలని, అది చాలా అవసరమైనదని ఈ సందర్భంగా తమద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, ఈ బిల్లుకు నా సంపూర్ణ మద్ధతును ప్రకటిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Hon'ble Speaker Sir, the Hon'ble Minister for Municipal Administration & Urban Development has moved an amendment Bill to the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965, the Hyderabad Municipal Corporations Act, 1955 and the Andhra Pradesh Municipal Corporation Act, 1994.

Sir, in the recently held Municipal Elections, the State Election Commissioner has given a statement stating that the Government did not cooperate with him in the conduct of the elections. Moreover, in this Act, Section 59 says:- "Wherever there is a report of rigging, the Special Officer has to report to the Commissioner". Sir, in the recently held Municipal Elections, I have personally complained to the Officer and he did not even report the matter to the State Election Commissioner. I request the Government to make sure that the complaints should be received directly by the State Election Commissioner.

With regard to the appointment of Minority Members, I feel that this is the right of the Government. I request the Government that this should not become a rehabilitation

centre. I further request the Government to appoint only those Members who have real interest in the minorities.

Sir, the representation of minority Members was restricted to two persons. I feel that it should be increased according to the population ratio.

Another point which I would like to bring to the notice of the Hon'ble Minister is that so many names were missing from the voters list. Nearly 3.50 lakh names are not there in the voters list of the Old City. I request that these names also should be included in the list.

Sir, in the recently held Municipal Elections though 'Mayor' has been elected from a particular Party, that Party has not at all secured any majority in the Divisions. I request the Hon'ble Minister to clarify on these points.

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కోదండరెడ్డిగారు, బద్దం బాల్‌రెడ్డిగారు, నర్సింహారెడ్డిగారు, సుబ్బరాజుగారు, ఒవైసీగారు, మోహన్‌గారు, కృష్ణ యాదవ్‌గారు - అందరూ తమ విలువైన సలహాలను యిచ్చారు. వాటన్నిటినీ నేను పరిశీలిస్తానని మీద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా కోదండరెడ్డిగారు చెపుతూ, ఆర్థికంగా పటిష్టతను సాధించాలనీ, రోడ్లు, డ్రైనేజ్, అనాథరైజ్డ్ కనస్ట్రక్షన్స్‌ను గూర్చి సభా కమిటీ చేసిన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలనీ అన్నారు. సభా కమిటీ అంటే మనమందరం కూర్చుని రాసుకున్న రిపోర్టు కనుక దానిని తప్పనిసరిగా పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. మేయరు ఎన్నిక గురించి అడిగారు. గతంలో మేయరు ఎన్నికలు జరిపించాలన్ ప్రయత్నించినప్పుడు చాలా అవాంతరాలను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. కౌన్సిలర్స్ మారడం, పార్టీలు మారడం వంటివి జరిగాయి. ఈ అవాంతరాల మూలంగా కాలయాపన జరిగింది. అందువల్ల 5 సంవత్సరాలవరకూ చక్కటి పాలనను నగరానికి యివ్వాలంటే డైరెక్టుగా మేయరును ఎన్నుకోవాలని ఉద్దేశించడం జరిగింది. ఆ విధంగా మేయరు కొరకు ప్రత్యక్ష ఎన్నిక పెట్టడం జరిగింది. ఇందులో 9 మునిసిపాలిటీలను, 13 గ్రామ పంచాయతీలను కలపడం జరిగింది. ఈ విషయమై కోదండ రెడ్డిగారు పోయినసారి కూడా అడగడం జరిగింది. ఆయనకు నేను చెప్పేదేమంటే సరౌండింగ్స్‌లో వున్న మునిసిపాలిటీస్ పరిస్థితులు ఏమీ బాగాలేవు; రోడ్లు, డ్రైనేజీ, త్రాగు నీరు అక్కడ సరిగా వుండటం లేదు. కనుక వాటిని, అక్కడి పరిస్థితులను బాగుచేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతోనే వాటిని ఈ 9 మునిసిపాలిటీలలో 13 గ్రామ పంచాయితీలను కలుపడం జరిగింది. అంతేగాకుండా మెగా సిటీ (గ్రేటర్ హైదరాబాద్) గా హైదరాబాద్ వస్తుంది గనుక ఈ విధంగా ఆయా ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. వాటిని మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌లో కలిపితే అభివృద్ధిని సాధించవచ్చు ఉన్న ఉద్దేశ్యం తప్ప మాకు మరో రాజకీయోద్దేశ్యం లేదని తమద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను. మెగా సిటీ అభివృద్ధి నిమిత్తం 913 కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు మనే వస్తుంది. అందువల్ల

అభివృద్ధికి నోచుకోవడం సాధ్యపడని గ్రామ పంచాయతీలను యిందులో కలపడం జరిగింది. ఆయా ప్రాంతాలను అభివృద్ధి పరచడం ద్వారా త్రాగునీరు, రోడ్లు, డ్రైనేజి కల్పించడం ద్వారా జంటనగరాల చుట్టుపట్ల చక్కటి వాతావరణాన్ని కల్పించడమే మా ఉద్దేశ్యం.

ఇకపోతే సిబ్బంది గూర్చి, యంత్రాంగం గురించి కూడా వారు చెప్పారు. తప్ప కుండా మీ సలహాలను పరిశీలిస్తామని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. సుబ్బరాజుగారు 5 శాతం జనాభా ప్రాతిపదికగా రిజర్వేషన్స్‌ను యివ్వడం గూర్చి అడిగారు. అయితే మైనారి టీలకు అవకాశం కల్పించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో దానిని విరమించుకోవడం జరిగింది. ముస్లింల గూర్చి చెప్పారు. వారంటే మాకు ప్రేమ వున్నది కనుకనే మునిసిపల్ కార్పొరేషన్స్‌కు మునిసిపాలిటీల బాధ్యతలను అప్పగించడం జరుగుతోంది. మునిసిపల్ కౌన్సిలర్స్‌ను ఈ కో-ఆప్షన్ విధానంలోనే ఎన్నుకోవడం జరుగుతుంది. ఆ విధానంలో తప్పకుండా అక్కడి పరిస్థితులనుబట్టి మంచి వ్యక్తులనే ఎన్నుకోవడం జరుగుతుందని ఈ సభాముఖంగా తెలుపుతున్నాను.

నర్సింహారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ రిజర్వేషన్స్ కల్పించడంలో లాటరీ పద్ధతిని అనుస రించడం గురించి అడగడం జరిగింది. అయితే వీటిని చేయాలంటే ఎలక్షను కమీషను ఒకటి వుంది. కనుక కమీషను చెప్పిన పద్ధతి ప్రకారం చేయవలసి వుంటుంది. మేము ఆ విధానాన్ని ఫాలో అవుతున్నామని తమకు తెలియజేస్తున్నాను.

బద్దం బాల్‌రెడ్డిగారు ఎన్నికల గురించి అడిగారు. అలాగే వారు గ్రేటర్ హైదరాబాద్ గురించి సపోర్టు చేస్తూ 9 మునిసిపాలిటీలను, 13 గ్రామ పంచాయితీలను కలపడం మంచిది అన్నారు. వారడిగిన ఎలక్షన్స్ త్వరలో నిర్వహిస్తాము. మేము వచ్చిన రెండు నెలలోనే దాదాపు 94 మునిసిపాలిటీలకు, 5 కార్పొరేషన్స్‌కు ఎలక్షన్స్‌ను నిర్వహించడం జరిగింది.
11.10 ఉ. లాస్టు టైము అన్ ది ఫ్లోర్ ఆఫ్ ది హౌస్ చెప్పాను. ఇప్పుడు చెబుతున్నాను ఎలక్షన్సు జరుపుతామని. ఇప్పుడు ఓటర్ల లిస్టులో అవకతవకలు ఉన్నాయని అన్నారు. డివిజన్స్ సక్రమంగా జరగలేదని చెప్పినారు. ఈ అన్ని విషయాల గురించి 3 రోజుల క్రితమే ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎన్నికలు సక్రమంగా నిర్వహిస్తామని ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ 9 మున్సిపాలిటీలు కలిపితే వాళ్ల యొక్క హక్కులను కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

శ్రీ టి.పి. మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వాళ్ల హక్కులను కోల్పోయే పరిస్థితి రాదు. మిత్రులు యాదవ్‌గారు, మోహన్‌గారు, ఒవైసీగారు వాల్యుబుల్ సలహాలు ఇచ్చారు. అవి అన్నీ పరిశీలించి తగినటువంటి చర్యలు తీసుకొంటామని, ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమో దించమని చెప్పి మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్ (కర్నూలు):- అధ్యక్షా, పోయిన ఎన్నికలో మండలాన్ని ఒక యూనిట్‌గా తీసుకొని 1/3 వంతు రిజర్వేషన్ బి.సి.లకు ఇచ్చినారు. కాని కార్పొరేషన్స్ దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి ఒక్కొక్క కార్పొరేషన్‌ను యూనిట్‌గా తీసుకొంటున్నారు. దాని వల్ల కొన్ని పట్టణాలలో జనాభా తక్కువ ఉన్నప్పటికి ఎక్కువ రిజర్వేషను వచ్చిందని ఆరోపణ, అపవాదు ఉంది. దీనిని సవరించడానికి ఏదన్నా సవరణ తీసుకొస్తారా? మైనారిటీస్‌కు మొన్న ఎన్నికల్లో చాలా అన్యాయం జరిగింది. ఎందుకంటే లాటరీ వేయడంవల్ల 90 శాతం మైనారిటీస్ ఉండే వార్డులను నా నియోజకవర్గంలో బి.సి.లకు రిజర్వు చేశారు. దాని ఫలితమే, కాంగ్రెసు తెలుగుదేశం రెండు పార్టీలను చూసి విరక్తిచెంది ఇండిపెండెంటును గెలిపించారు. మైనారిటీస్ మీద మాకు ప్రేమ ఉంది అంటున్నారు. మైనారిటీస్ వార్డులో బి.సి.లను నిలబెట్టకుండా మొత్తం వార్డులను డివైడ్‌చేసి 70 శాతం బేస్ తీసుకొంటే మైనారిటీస్‌కు అన్యాయం జరగదు. ఇప్పుడు మాత్రం మైనారిటీస్‌కు చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది. దాని గురించి పునరాలోచన చేస్తారా?

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది 74వ రాజ్యాంగ చట్టం ప్రకారం చేశాము. ఇది సెంట్రల్ యాక్టు దాని ప్రకారం ఈ చట్టం వచ్చింది. దాని ప్రకారం రిజర్వేషన్ చేశాము. మన చేతుల్లో ఏమీ లేదు రాజ్యాంగం ప్రకారం చేశాము.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (సిర్‌పూర్‌కాగజ్‌నగర్):- అధ్యక్షా, మండలాల్లో వార్డు కమిటీని ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్.- ప్రొవిజన్సుకు సంబంధించినంతవరకు అడగండి.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, దానికి సవరణ చేసుకోవాలి. 10 వేల రూపాయలు బిడ్డు వేసుకొని లక్షల రూపాయలను కాజేసే దానికి ఆస్కారం ఉంది. దానిని గురించి ఏమైనా ఉంటే మంత్రిగారు చెబుతారా?

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 14, 15వ తేదీలలో మున్సిపల్ డిమాండ్సు వస్తున్నాయి దాని మీద మాట్లాడమనండి.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి.- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వారు గ్రేటర్ హైదరాబాదుకు ఎన్నికలు జరుపుతామన్నారు, చాలా సంతోషం. ఇప్పుడు సరౌండింగ్ రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఉన్న 9 మున్సిపాలిటీలను కలుపబోతున్నారు. సిక్సు పాయింటు ఫార్ములా ప్రకారం హైదరా బాదు ఫ్రీ జోన్ క్రింద ఉంది. 9 మున్సిపాలిటీలలో కొన్ని గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి ప్రజ లకు ఫ్రీ జోన్‌గా ఏర్పడినప్పుడు మరి భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం లభించిన సిక్సు పాయింటు ఫార్ములా సౌకర్యాలను వీళ్ళు హరించుకోబోతున్నారు. దానిని కాపాడడానికి ఏమైనా

నిర్ణయం తీసుకొన్నారా? ఐడెంటిటీ కార్డ్సును తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ముందు ఇంటర్ డ్యూస్ చేసింది. ఇప్పుడు ఐడెంటిటీ కార్డ్సును ఇంటర్‌డ్యూస్ చేస్తారా లేదా ఖచ్చితంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అడిగారు కాబట్టి ఆలోచించి పరిశీలన చేస్తాము.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I fully agree with Mr. Gafoor that the 74th Constitution Amendment stipulates 34% should be the reservation, whereas in this elections, it has been clearly shown that where there are 90% of people belonging to minorities these are mostly S.Cs and B.Cs. I am not against that, but the amendment of the Constitution says that it should be proportionate to the population of the State. Moreover the Minister for Municipal Administration does not agree with me that Hyderabad Municiipality itself is facing lot of problems. There is shortage of funds. No vacancies are being filled up. Then, where is the necessity of merging nine municipalities Sir?

Mr. Speaker:- That is a different matter.

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తప్పకుండా పర్యతీసుకొంటాము. 74వ రాజ్యాంగ సవరణ ఏవిధంగా ఉంటే ఆ విధంగా పోయినాము తప్ప స్టేటు గవర్నమెంటు చేతులో ఏమీలేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, ఈ మున్సిపల్ బిల్లుకు తొందర ఏముంది సెలక్టు కమిటీకి పంపండి. ఇంత హడావుడిగా పాస్ చేస్తే చాలా ప్రాబ్లమ్స్ వస్తాయి. మెగాసిటీలోకి 9 మున్సిపాలిటీలను తీసుకొంటున్నారు. 100 శాతం ముస్లిమ్సు ఉన్నచోట రిజర్వేషన్ చేస్తున్నారు. క్రైటీరియా ఎట్లా తీసుకొన్నారు? లాటరీ సిస్టమ్ అంటున్నారు. లాటరీ సిస్టమ్‌లో ఒకసారి 100 శాతం ముస్లిమ్సు ఉన్నచోట లాటరీలో ఎస్.టి.లకు రిజర్వు చేశారు. అన్యాయం అయిపోతుంది. దీనికి హడావుడి ఏమిటి? సెలక్టు కమిటీకి పంపండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చెప్పింది వారు నోటు చేసుకొన్నారు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మెగాసిటీ ఫండ్సును 9 మున్సిపాలిటీలలో ఖర్చుపెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. తమద్వారా మనవిచేసేది మెగాసిటీ ఫండ్సుకి దీనికి సంబంధం లేదు. ప్లానింగ్ కమీషన్ ఇచ్చే డబ్బు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అవసరం ఉన్నంతమేరకే హైదరాబాదు సిటీలోను 9 మున్సిపాలిటీల్లోనూ ఖర్చుపెట్టవచ్చు. కాని పరిధి

కలపాలన్నది మాత్రం ఎక్కడాలేదు. రంగారెడ్డి జిల్లాను ఒక ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులలో ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఏర్పాటుచేసిన తరువాత రెండు ప్రాంతీయ ఉద్యమాలు రావడం జరిగింది. ఈ రకంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం వల్ల సిక్సు పాయింటు ఫార్ములాకు విఘాతం కలుగుతుంది. రంగారెడ్డి జిల్లా ఉనికే పోతుంది. ఇప్పుడు ఈ పరిధి అంతా కలిపితే తరువాత 10 శాతం ఏరియా కూడా మిగలదు. అందువల్ల పరిపాలనాపరంగా చూసినా, అభివృద్ధిపరంగా చూసినా ఏ రకంగా కూడా ఇది సమంజసం కాదు. ఇంకా 10 సంవత్స రాలు కానీయండి అభివృద్ధి చేసిన తరువాత అవసరం అయితే జిల్లాలు పునర్విభజన జరిగే టప్పుడు నిర్ణయం తీసుకోండి. కాని ఇప్పుడు మంచిది కాదు అని చెప్పి మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Mr. Speaker Sir, the Andhra Pradesh Municipalities Act of 1961 and amendment 57 tell that the fixing of poll is the responsibility of the Election Commission. Then, can the Hon'ble Minister for Municipal Administration tell me in clear words - whether Municipal Election will be conducted in Hyderabad city? Is the time going to be given by the Government or by the Election Commission?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రిజర్వేషను రొటేషన్ పద్ధతిలో అమలు జరిపేటప్పుడు 50 శాతం కంటే మైనారిటీస్ ఉన్నచోట మినహాయించడం, లాటరీ తీసివేస్తే బాగుంటుందేమో మంత్రిగారు ఆలోచిస్తే మంచిదని చెప్పి సూచన చేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వారి హయాంలో మెగాసిటీని ప్రకటించి ఇప్పుడు మెగాసిటీ వద్దు అంటున్నారు ఏమిటి?

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మున్సిపాలిటీలలో పనులు బాగా జరగడం లేదని చెప్పారు. ఈ 9 మున్సిపాలిటీలలో ప్లాన్ ఫండ్సు ఉంటాయి. స్టేటు గవర్నమెంటు ఫండ్సు ఉంటాయి. దీనికి వచ్చే డబ్బులు అక్కడ ఖర్చు పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యం తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యంలేదు అని మరొకసారి విజ్ఞప్తి. చేస్తున్నాను. మా ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే అక్కడ రోడ్లు బాగాలేవు, డ్రైనేజి లేదు సౌకర్యాలు బాగాలేదు. గ్రేటర్ హైదరాబాదు వస్తే అవి అన్నీ కలుపుకుంటే కొంచెము ఆ ఫండ్సుకు ఈ ఫండ్సు తోడై డెవలప్‌మెంట్ జరపాలని తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యం మాకు లేదు. మేము ముస్లింలకు మున్సిపాలిటీలలో మంచి ప్రతిపత్తి కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఈరోజు ముస్లింలను కోఆప్టు చేసి ప్రాధాన్యతను ఇచ్చాము. ఇది ఒకటి మీరు గమనించాలి. మరి అక్కడ మంచి వ్యక్తులను పంపిస్తే అన్ని హక్కులు ఉంటాయి, ఓటు హక్కు తప్ప. ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ఎం.ఎల్.ఏ.కు ఎం.పి.లకు ఓటు హక్కు కల్పించాము. ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడలేదు కాబట్టి రాజ్యాంగ పరంగా బాగుండదు కాబట్టి మేము ఆలోచించి ప్రజాస్వామ్యంగా ఉండాలని చేశాము.

11-20 ఉ. Mr. Speaker:- The question is:

"That Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1995 be taken into consideration".

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE - 2

Sri Bodepudi Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in Sub-clause (1) (vi) of Clause 2, replace the words "Nominated in the prescribed manner" with the words "co-opted by the Members."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The Question is:

"That is Sub-Clause (1) (vi) of Clause 2, replace the words "Nominated in the prescribed manner" with the words "co-opted by the Members".

(Pause)

Motion was negatived and the amendment was lost.

Sri B.V. Mohan Reddy (Minister for Municipal Administration & Urban Development):- Sir, I beg to move:

"That for Sub-Clause (1) of Clause 2 substitute the following:-

"(1) in section 5, in the proviso to clause (vi) for the words, "with the right to Vote", the words, "Without right to Vote" shall be substituted.

Mr. Speaker:- Motion moved.

The Question is:

"That for Sub-clause (1) of Clause 2 substitute the following:-

"(1) in section 5, in the proviso to clause (vi), for the words, "With the right to Vote", the words, "Without right to Vote" shall be substituted.

(Pause)

Motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 2, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

Motion was adopted and Clause 2, as amended, was added to the Bill.

CLAUSE - 3

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in Sub-clause (1) (1C) of Clause 3, replace the words "nominated in the prescribed manner" with the words "Co-opted by the Members."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in Sub-clause (1) (1C) of Clause 3, replace the words "nominated in the prescribed manner" with the words "Co-opted by the Members."

(Pause)

Motion was negatived and the amendment was lost.

Sri B.V. Mohan Reddy:- Sir, I beg to move:

"That for Sub-claue (1) of Clause 3, substitute the following:-

"(1) in section 5, in the proviso to sub-section (1C) for the words "with the right to Vote", the words "without right to Vote" shall be substituted."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That for Sub-clause (1) of Clause 3, substitute the following:-

"(1) in section 5, in the proviso to sub-section (1C) for the words "with the right to Vote", the words "without right to Vote" shall be substituted."

(Pause)

Motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 3, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

Motion was adopted and Clause 3, as amended was added to the Bill.

CLAUSE - 4

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in Sub-clause (1) (vi) of Clause 4, replace the words "Nominated in the prscribed manner" with the words "Co-opted by the Members."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in Sub-clause (1) (vi) of Clause 4, replace the words "Nominated in the prescribed manner" with the words "Co-opted by the Members.".

(Pause)

Motion was negatived and the amendment was lost.

Sri B.V. Mohan Reddy:- Sir, I beg to move:

"That for Sub-clause (1) of Clause 4, substitute the following:-

"(1) in section 5, in the proviso to Clause (vi), for the words "With the right to Vote", the words "Without right to Vote" shall be substituted."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That for Sub-clause (1) of Clause 4, substitute the following:-

"(1) in section 5, in the proviso to Clause (vi), for the words "With the right to Vote", the words "Without right to Vote" shall be substituted.

(Pause)

Motion was adopted and the amendment was carried.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 4, as amended do stand part of the Bill."

(Pause)

Motion was adopted and the Clause 4, as amended was added to the Bill.

CLAUSES 5 TO 7, CLAUSE -1 ENACTING FORMULA & LONG TITLE

The question is:

"That Clauses 5 to 7, Clause 1, Enacting Formula and long title do stand part of the Bill."

(Pause)

Motion adopted and Clauses 5 to 7, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri B.V. Mohan Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1995 be passed."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Second Amendment) Bill, 1995 be passed."

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Speaker:- Now, tea break for 15 minutes.

(The House then adjourned at 11.25 a.m. for Tea-break for 15 minutes)

11.40 (The House re-assembled at 11.40 a.m. after tea break)

(The Hon'ble Speaker in the Chair)

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(2) 1995 ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవ అవయవాల మార్పిడి బిల్లు (1995 సం. పు. 18వ నెం. ఎల్.ఏ. బిల్లు)

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Transplantation of Human Organs Bill, 1995 be taken into consideration."

Mr. Speaker:- Motion moved.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ముఖ్యంగా ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశం మానవ అవయవాలను తొలగించడం, నిలువచేయుటం, మార్పిడి చేయుటం క్రమబద్ధీకరణ చేయడమే కాకుండా మానవ అవయవాల వాణిజ్యపరమైన లావాదేవీలను అరికట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 1994లో ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. అదే విధంగా రాష్ట్రములో కూడా సెప్టెంబరు 1994 లో ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావడం జరిగింది. అది ఫిబ్రవరి 1995లో లాప్స్ అయింది. మార్చి 1995లో మళ్ళీ ఒకసారి ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు వెంకటేశ్వరరావుగారు, రాఘవరెడ్డిగారు, జక్కా వెంకయ్యగారు, నరసింహారెడ్డిగారు కె. రంగారెడ్డిగారు కొన్ని అమెండ్‌మెంట్స్ తీసుకువచ్చారు. మరి ప్రైవేటు అమెండ్‌మెంట్స్‌లో కూడా కొన్ని ఏక్సెప్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. 1, 3, 4, 5, 11 – ఈ ప్రైవేటు అమెండ్‌మెంట్స్ ఏక్సెప్ట్ చేస్తున్నాము. వీటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని వారిని మార్చుకోవలసిందిగా, వారి సలహాలు చెప్పవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రరెడ్డి (మైదుకూరు):- అధ్యక్షా, మానవుని అనారోగ్యాన్ని, మానవుని దారిద్ర్యమును, రక్తమాంసాలను కూడా వ్యాపార సంబంధముగా ముడిపెట్టి డబ్బులు ఆర్జించుకొనే ఈ సమాజములో ఈ బిల్లు తేవడం చాలా మంచిదే అయింది. గతములో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును చేసినప్పుడు రాష్ట్రములో కూడా ఈ చట్టం చేయాలనే ఉద్దేశం గత ప్రభుత్వానికి కలిగింది. ఏది ఏమైనా I feel the Bill should have been brought long back. చట్టం బాగానే ఉంది. ఈ చట్టాన్ని ఇంప్లిమెంట్ చేసే అధికారులే కానివ్వండి, డాక్టర్లే కానివ్వండి వారి చిత్తశుద్ధితో పని చేయాలి. మనము గతములో బ్లడ్ ట్రాన్స్‌మిషన్స్ కానివ్వండి, కంటికి సంబంధించిన ట్రాన్స్‌మిషన్ కానివ్వండి ఎన్నో చట్టాలు చేసినా ఆ చట్టాలలో ఏదో ఒక లొసుగును పట్టుకుని మధ్య వ్యక్తులు తద్వారా విపరీతమైన డబ్బులు గడిస్తూ పేదవారిని వేధిస్తున్నారు. నేను అనుకుంటాను – ఈ చట్టంలో అటువంటి లొసుగులు కానరాకుండా చేస్తే బాగా

వుంటుంది. ఇందులో చాప్టర్ 2 లో Authority for the removal of human organs ఈ అథారిటీ ఇచ్చే దానిలో 1, 2 3, 4 సబ్ సెక్షన్స్ ఉన్నాయి. ఈ 4వ సబ్ సెక్షన్‌లో "The authority given under sub-section (1) or sub-section (2) or as the case may be, sub-section (3) shall be sufficient warrant for the removal, for the therapeutic purposes, of the human organ; but no such removal shall be made by any person other than the registered medical practitioner. ఈ రిజిస్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ అనే దానిలో కొంచెము ఏమ్‌బిగ్యుటీ వస్తూ ఉంది Registered Medical Practitioner means a doctor who graduated from the medical college and who registers himself with the Indian Medical Council అని మనకు తెలిసిన అర్థం. కానె Unfortunately, this is being interpreted in a different way. మీకు తెలుసు. ఈ రాష్ట్రములో కొన్ని లక్షల మంది క్వేక్స్ ఉన్నారు. ఈ క్వేక్స్ అంతా They are claimin themselves as the Registered Medical Practitioners. దీనికి ఖచ్చితమైన డెఫినిషన్ ఇవ్వాలి. It should be implemented in the right spirit of that definition. ఇంకోటి, Section 5 of the Act says:- "In the case of a dead body lying in hospital or prison and not claimed by any of the near relatives of the deceased person within fortyeight hours from the time of the death of the concerned person, the authority for the removal of any human organ from the dead body which so remains unclaimed may be given, in the prescribed form by the person incharge, for the time being, of the management or control of the hospital or prison, or by an employee of such hospital or prison authorised in this behalf by the person incharge of the management or control thereof." ఈ అన్‌క్లెయిమ్డ్ బాడీస్ ఉంటాయి. ఇందులో మూడు ఉన్నాయి. అన్‌క్లెయిమ్డ్ బాడీస్ ఒకటి ఉంది. అది వీలైనంతవరకు మనము ఇంకా వీలైతే ఫర్దర్‌గా అమెండ్ చేసి ఆ అవయవాన్ని, కిడ్నీని ఉపయోగపడేటట్లు చేసుకోవాలి. అట్లానే సెక్షన్ 6 - మెడికో లీగల్ సర్వీసెస్ వచ్చినప్పుడు ఏమి చేయాలి అనేది. "The person competent under this Act to give authority for the removal of any human organ from such dead body may, if he has reason to believe that such human organ will not be required for the purpose for which such body has been sent for post-mortem examination, authorise the removal, for therapeutic purposes, of that human organ of the deceased person provided

that he is satisfied that the deceased person had not expressed, before his death, any objection to any of his human organs being used for therapeutic purposes after his death...." అనేది ఇందులో ఉంది· What I feel - ఒకవేళ ఆ చనిపోయిన వ్యక్తి అథారిటీ ఇవ్వక పోయినా కూడా మనము తీసుకొనే అమెండ్‌మెంట్ ఉంటే బాగుంటుంది·

రెగ్యులేషన్ ఆఫ్ హాస్పిటల్స్: ఇది కూడా చిత్తశుద్ధితో చేయాలి· మీకు బాగా తెలుసు· In spite of the laws being enacted, the hospitals are taking shelter under some loophole and squeezing the blood of the poor patients. ఈ రిజిస్ట్రేషన్ విషయములో కొంచెము చిత్తశుద్ధితో చేయాలి·

11·50 ఉ· Those hospitals which are having facilities should be permitted to do transplantation or storage or removal whatever it is. Now, I come to Appropriate Authority. "The Government shall appoint by notification one or more officers as Appropriate Authorities for the purpose of this Act." By virtue of his position as Director of Medical Education or by virtue of his position as Director of the NIMS he may be constituted as the appropriate authority for the purpose of this Act. You see Sub-Clause (3) of Clause 14. "No hospital shall be registered under this Act unless the Appropriate Authority is satisfied that such hospital is in a position to provide such specialised services and facilities, possess such skilled man-power and equipment and maintain such standards as may be prescribed. Then Clause 16 (1). Suspension or cancellation of registration. In case, if the institution misuses the power that has been given....సస్పెన్షన్ చేయడం వాస్తవం· కాని అప్పిలేట్ అథారిటీ గవర్నమెంట్ అన్నారు· I think this is not fair i.e., vesting this power with the Government. A statutory committee may be constituted to hear the appeals and decide. ఏది ఏమైనా చట్టాన్ని చేశాక చట్టాన్ని సక్రమంగా ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి· గతంలో బ్లడ్ ట్రాన్స్‌ఫ్యూజన్ సంబంధించిన చట్టాన్ని చేశాం· అయితే మీ అందరికీ తెలుసు, పేదవాడికి డబ్బు అవసరమైతే రక్తదానం చేసేవారు· Thanks to HIV virus. ఇప్పుడు ఆ వైరస్ వచ్చాక, మనం చట్టాన్ని నమ్మి ఆ చట్ట పరిధిలో మానవత్వంతో మనం చేయలేని పనిని ఆ వైరస్ చేసింది· ఈ చట్టం మానవ అవయవాలకు సంబంధించిన చట్టం కాబట్టి అందరి మన్ననలనూ పొందుతుంది· ఈ చట్టానికి సంపూర్ణ మద్దతు తెలుపుతూ విరమించుకొంటున్నాను·

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఈ చట్టాన్ని హృదయపూర్వకంగా బల పరుస్తున్నాను· ముఖ్యంగా ఈనాడు దేశంలో కొంతమంది డాక్టర్లుగానీ, ఏజెంట్లుగానీ, సంస్థలుగానీ – అమాయకులైన వారు వైద్యం నిమిత్తం వెడితే వాళ్ళకు మత్తు ఇంజక్షన్ ఇచ్చి కిడ్నీలను తీసివేసి వ్యాపారం చేయడం, ఇటీవల బొంబాయి, బెంగుళూర్‌లలో అలాంటి కేసులు బయటపడడం జరిగింది· ఆ కేసులపై దేశం మొత్తంమీద ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది· పేదవాళ్ళను, వలంటరీగా అవయవాలను దానంచేయడానికి ఇష్టంలేని పేదవాళ్ళను – వారికి విదేశాలలో ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని చెప్పి, ఇతర ఆశలు పెట్టి వారి కిడ్నీలను తీసివేసిన అనేక ఘటనలు ఈమధ్యన పేపర్లలో రిపోర్ట్ అయ్యాయి· కాబట్టి అలాంటివి జరగకుండా కట్టుదిట్టం చేయడానికి ఈ చట్టం ఉపయోగపడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను· ఇక రెండవది రిజిష్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్స్ అన్నారు· అంటే మెడికల్ గ్రాడ్యుయేట్స్, పోస్ట్ గ్రాడ్యు యేట్స్ కాక మామూలు ప్రాక్టీషనర్స్ కూడా ఉన్నారు, ఆయుర్వేదం నేర్చుకొని ప్రాక్టీస్ చేస్తున్న వారు కూడా ఉన్నారు· డెడ్ బాడీనుంచి ఒక ఆర్గన్‌ను రిమూవ్ చేసిన తరువాత దానిని రిజిష్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ ప్రిజర్వ్ చేయవచ్చు అన్నారు· దీనివల్ల చట్టం సక్రమంగా ఇంప్లిమెంట్ కాకపోయే ప్రమాదం ఉంది· అందువల్ల రిజిష్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ అంటే ఎవరో క్లియర్‌గా వుండాలి· గ్రాడ్యుయేట్, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ ఆర్ స్పెషలిస్ట్ అని క్లియర్‌గా చూపకపోతే ప్రమాదం· ఈ లకూనా ఉంది కాబట్టి దీనిని సవరించ వలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను· అది మినహాయిస్తే మిగతా క్లాజులన్నీ సక్రమంగానే ఉన్నాయి· సెక్షన్ 5 లో – "On an application jointly made, in such form and in such manner as may be prescribed by the donor and the recipient...." అని పేర్కొన్నారు· ఒక డోనార్, పేషెంట్ అతని రిలెటివ్ కాక పోయినా హృదయపూర్వకంగా హ్యుమానిటేరియన్ కన్సిడరేషన్‌తో కిడ్నీనిగానీ, ఏదైనా అవయ వాన్ని గానీ ఇస్తానన్నప్పుడు అది జనియనా, కాదా అనేది ఆథరైజేషన్ కమిటీ పరిశీలన చేయాలి· అయితే ఆ ప్రొసీజర్‌వల్ల ఏ మాత్రం డిలే జరిగినా ప్రమాదం వుంటుంది కాబట్టి ప్రొసీజర్‌ను సింప్లిఫై చేయాలి· ఆ విషయం ఆక్టులో మెన్షన్ చేయలేదు· అందువల్ల ఈ చట్టం రోగులకు సక్రమంగా ఉపయోగపడాలంటే చాలా స్పష్టంగా వుండవలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి ఆవిధంగా చట్టంలో మార్పు తేవాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును సి·పి·ఐ· హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తోందని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను·

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు కోసం చాలాకాలంనుంచి మనం ఎదురు చూస్తున్నాం· చివరికి ఇప్పుడు వచ్చింది· మేము 4, 5 సవరణలు ఇచ్చాం, వాటిని మంత్రిగారు అంగీకరించారు· ఇదివరలో సొమ్ము ఉంటే దొంగలుపడి ఎత్తుకుపోతారన్న భయం ఉండేది· ఇప్పుడేమో మనిషినే ఎత్తుకుపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది; మనుషులను ప్రలోభపెట్టే అవకాశం ఏర్పడింది· అందువల్ల అలా జరగకుండా నివారించాలంటే డోనార్ భార్య అందుకు అంగీకరించాలి, లేదా తల్లిదండ్రులు అంగీకరించాలని – ఇట్లాంటి కొన్ని క్లాజులు పెడితే బాగుంటుందని మేము సూచించడం జరిగింది· అదే విధంగా అవయవాలను

రిజిష్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ ప్రిజర్వ్ చేయవచ్చన్నారు. దీనివల్ల ప్రమాదం. మెడికల్ గ్రాడ్యుయేట్స్, పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్స్ కాక మామూలుగా ఆయుర్వేదం, తదితర వైద్య విధానాలు తెలిసిన వారు మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్సుగా రిజిష్టర్ చేసుకొని ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల రిజిష్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ అన్నదాని డెఫినిషన్‌ను విశదీకరించవలసి ఉందని కూడా మేము సవరణ ఇచ్చాం. వారు దానిని ఆమోదించారు. అట్లాగే నేరం చేసిన వారిని శిక్షించే విషయంలో మొదటిసారైతే రెండేళ్లు, ఆ తరువాత ఎక్కువ అని చెప్పారు. తప్పు చేసినప్పుడు కఠిన శిక్ష ఉండాలి కాబట్టి ఎక్కువ కాలం శిక్ష ఉంటే బాగుంటుంది. అందుకు సవరణ కూడా ఇచ్చాం. కాబట్టి మేము ఇచ్చిన సవరణలు ఏవి ఆమోదించారో మంత్రిగారు మరోసారి స్పష్టంగా చెపితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఆమోదించిన సవరణల నెంబర్లు 1, 3, 4, 5 మరియు 11.

12.00 మ. శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:– 4, 5 సవరణలు వారు అంగీకరించడం జరిగింది. ఎందుకంటే మరింత పరిపుష్టి చేయడానికి అవి ఎక్కువ ఉపయోగంగా ఉంటాయి. అసలు సెలక్టు కమిటీని ప్రభుత్వం తక్కువ చూపు చూస్తున్నది. సెలక్టు కమిటీ ఉండడంవల్ల శాసన సభ్యులు, అధికారులు కూర్చుని చర్చించి చేసినట్లయితే ఇది సమగ్రంగా ఉండి ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉండేది. సాధారణంగా బిల్లు సెలక్టు కమిటీకి పంపి – అర్జెంటు ఉంటె 1, 2 సిట్టింగులలో ఫైనల్ చేసి వెంటనే ఇదే సెషన్‌లో చేస్తే ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉండేది. ఇలాంటిది ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్నదో లేదో తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:– మిగతా రాష్ట్రాలలో కూడా చేశారు. సెంట్రల్ యాక్టు కూడా ఉంది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:– ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉందని తెలుసు. అయితే దీనిలో కొన్ని లొసుగులున్నాయి ఆచరించేటప్పుడు వచ్చే ఇబ్బందులను, లొసుగులను చూడవలసిన అవసరం ఉంటుంది.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును మా పార్టీ తరఫున పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాము. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ముందుకు వచ్చినందుకు అభినందిస్తున్నాను. చికిత్సా సంబంధమైన ప్రయోజనాల కొరకు మానవ అవయవాలను తొలగించుటకును, నిల్వ చేయుటను మార్పిడి చేయుటను క్రమబద్ధీకరించుటకొరకు మరియు మానవ అవయవాల వాణిజ్యపరమైన లావాదేవీలను నివారించుటకొరకు మరియు దానికి సంబంధించిన లేక అనుషంగికమైన విషయములకొరకు నిబంధనలు చేయుటకై ఈ బిల్లు తెచ్చారు. దీనిని కట్టుదిట్టంగా అమలుపరుస్తేనే దీనికేదయినా విలువ వుంటుంది. మానవతా దృష్టిలో ఆలోచించినప్పుడు ఎవరికయినా

అవయవాలు కావలన్నా వాణిజ్యపరంగా, తీసుకోకుండా మానవత్వంలో ఆదుకోవడానికి ఈ డాక్టర్లు, ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలని ఈ బిల్లులో పొందుపరచడం చాలా సమంజసం. దానిని మేము కూడా సమర్థిస్తున్నాము. మానవ అవయవములను తొలగించుట, భద్ర పరచుట లేక మార్పిడిచేయుటలో నిమగ్నమైయున్న ఆస్పత్రులను రిజిస్ట్రేషన్ చేయాలన్నది కూడా తీసుకువచ్చారు. ఆ విధంగా హాస్పిటల్స్‌ను రిజిస్ట్రేషన్ చేసిన వాటిని మనం తనిఖీ చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది. హాస్పిటల్స్ కాని, నర్సింగ్‌హోమ్స్ కాని హైదరాబాదు సిటీలో, ముఖ్యపట్టణాలలో విపరీతంగా పెరుగుతున్నందువల్ల ఎక్కడ జరిగినా నిఘా వేయవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ చట్టం ఉల్లంఘించిన వారిపైన శిక్షవేయడంలో వెనుకకు పోకూడదు. ఎవరయినా చాతి చట్టం క్రింద తన అవయవాలను భద్రపరచాలని లిఖితపూర్వకంగా సాక్షుల ఎదుట చెపితే ప్రభుత్వం అటువంటి వాళ్లను ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం ఉంది గతంలోను, ఇప్పుడు కూడా మనం చూస్తున్నాము. పేద వాళ్లు తమ రక్తాన్ని అమ్ముకుంటున్నారు. రిక్షా తొక్కే వాళ్లు కూడా రూ. 40, 50 లకు అమ్ముకుంటున్నారు. కిడ్నీలను రూ. 5 వేలకు రూ. 10 వేలకు అమ్ముకునే వ్యాపారం కొనసాగుతోంది. దానిని అరికట్టవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది. దానిని ఈ బిల్లు ద్వారా అరికట్టడానికి అవకాశం ఉంది. ఇంతవరకూ అలా అరికట్టలేని పరిస్థితి ఉంది. ఎంతో కట్టుదిట్టంగా చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం చాలా కఠినంగా ప్రవర్తించినప్పుడే మానవుల యొక్క అవయవాలను, వారి మానవత్వాన్ని కాపాడగలిగే దానికి వీలువుతుందని చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

شری محمد امان اللہ خان:۔ گردوں کی تبدیلی کے لئے یہ جو بل لایا گیا ہے اسمیں کچھ شبہ ہے اس بل کے اندر سکشن۔

Clause 5. "Authority fo removal of human organs in case of unclaimed bodies in hospital or prison.

اسکے لئے ہمارے مسلم پرسنل لا شریعت میں مداخلت ہوگی۔ اگر کوئی اپنی خوشی اور مرضی سے اپنے جسم کا کوئی عضو دیتا ہے تو ہمیں کوئی اعتراض نہیں ہے لیکن کوئی بھی مسلمان مرنے کے بعد اس کے پیر کا ناخون بھی نہیں نکال سکتے۔ لاوارث نعش جو مسلم کے ہوتے ہیں ان سے مستثنیٰ رکھنا چاہئیے۔ It is the question of Muslim personal law. اگر نکالیں گے تو یہ ہمارے مسلم پرسنل لا میں مداخلت کرے جیسا ہوتا ہے Whether Hindus or Muslims. اگر کوئی ہندو ہو یا مسلمان وہ اپنی خوشی اور مرضی سے اپنے جسم کا کوئی عضو دیتا ہے تو اسکی مرضی۔ آپ مسلم لاوارث نعش سے بھی کوئی اعضاء نہیں نکال سکتے۔ وہ اپنی مرضی اور خوشی سے اپنے جسم کے عضو کو نکال لینے کی اجازت دے سکتا ہے۔ اگر اس کی مرضی اور خوشی کے خلاف کوئی اعضاء نکال لیں تو یہ مسلم پرسنل لا کے خلاف ہوتا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ مادھو ریڈی صاحب

ہے کیونکہ اس بل کو پہلے سیلکٹ کمیٹی سے رجوع کریں تاکہ اس پر غور و خوض ہو سکے۔ یہاں پرسنل لا کا مسئلہ
پیدا ہو گیا۔ مسلمانوں کو اس سے مستثنیٰ رکھا جائے۔ اگر کوئی مسلم اپنی مرضی اور خوشی سے کوئی عضو دینا چاہتا ہے تو
ہمیں کوئی اعتراض نہیں ہے۔ مسلم لاوارث نعش کے جسم کا ایک ہاتھ بھی نہیں نکال سکتے ہیں۔ اس سے ہمارے
شریعت میں مداخلت ہوگی۔ اس بل کو سلیکٹ کمیٹی سے رجوع کریں تاکہ وہاں پر غور و خوض کے بعد اس بل
کو پاس کریں۔

Sri Asaduddin Owaisi:- Mr. Speaker Sir, with regard to the Bill which has been presented to the House I would like to point out one thing to the Hon'ble Minister for Health. You see Sub-Clause (3) of Clause 3. 'Where no such authority as is referred to in sub-section (2), was made by any person before his death but no objection was also expressed by such person to any of his human organs....'. This is an objectionable thing. This is an objectionable opinion. You cannot create an objection if any objection was expressed. If he expresses no objection during his life time why is the Government going to ascertain his objection?

Another thing is that the Government says that it will refer to competent committees. With regard to this matter the peoples' representatives should also be there on the committee to oversee that nothing irregular is done.

As may earlier speaker has said, Clause 5 (1) 'In the case of a dead body lying in hospital or prison and not claimed....' attrcts Muslim Personal Law. By seeing to dead body it can be easily ascertained whether he has died in prison or in hospital. If he has died in prison, the prison records can be verified. If he has died in hospital, the hospital records can be verified. Based on the records the authority can say whether the person is Muslim or not. I, therefore, request that it should not be referred to a committee. This is a matter concerning the Muslim Personal Law and hence it would be taken out from the Bill. Why should it go to a committee and why should the Government keep the issue with it?

With regard to hospitals, only authorised hospitals should be permitted. Government hospitals should be permitted but not commercial hospitals. The commercial hospitals indulge in irregular activities. If you go to the commercial hospitals you can see for yourself. What happened in Bangalore may happen here also. I request the Hon'ble Minister that this Sub-Clause (5) should be taken out.

Regarding postmortem if it is a clear cut case of natural death what is the necessity for conducting postmoretm? There are a number of instances of conducting postmorter in the case of natural death. Even in natural death why do the Police insist on postmortem? If there is a suspicion with regard to the death then postmortem can be conducted. It is good. I request the Hon'ble Health Minister to make a note of this point.

డాక్టర్ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి (నాగర్‌కర్నూల్):- అధ్యక్షా, ఏదయితే హ్యూమన్; 12.10 ఆర్గాన్స్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ బిల్ ప్రవేశపెట్టారో దానిని పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను క్రమ. ముఖ్యంగా జరుగుతున్న రాకెటింగ్‌ను, వ్యాపార మనస్తత్వాన్ని మనం పేపర్లలో రోజూ చూస్తున్నాము డోనర్స్ గురించి ప్రకటనలు రావడం మనదేశంలో ఉన్న బీదతనాన్ని ఆసరాగా చేసుకుని అమాయకులైన వారి అవయవాలను కొనుగోలు చేస్తున్నదానిని ప్రివెంట్ వేయడానికి ఈ బిల్లు ముఖ్య ఉద్దేశ్యంగా ఉంది. ఈ బిల్లులో చాప్టర్-2 లో సెక్షన్-9, సబ్ సెక్షన్ 3 లో "on the application jointly made in such a form and in such manner as may be prescribed by the donor and recipient, the Authorisation Committee shall after holding an inquiry and after satisfying itself that the applicants have complied with all the requirements of this Act and the Rules made thereunder grant to the applicant the approval for the removal and transplantation of the human organ". కాని దీనిలో రోగికి ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ ఆవశ్యకత ఉన్నప్పుడు, త్వరగా జరగాలనుకున్నప్పుడు కమిటీకి నివేదించడం అంటే ఆలస్యం అవుతుంది. ఆ విధంగా జరిగినప్పుడు ఒక టైం బౌండ్ ప్రోగ్రామ్ లేకుండా ఉన్నట్లయితే ఉపయోగం ఉండదు. కనుక దీనికి ఒక వారమో, రెండు వారాలలోనో క్లియరెన్సు ఇవ్వాలని ఉండాలి. మనం ఆథరైజేషన్ కమిటీని కాన్‌స్టిట్యూట్ చేస్తున్నప్పుడు దీనిలో సిటీస్‌లో ఉండే కార్పొరేటర్స్‌ను నానఫీషియల్ మెంబర్స్‌ను ఇన్‌క్లూడ్ చేస్తే బాగుంటుంది. రిజిస్ట్రేషన్ చేసినప్పుడు ఆర్గాన్స్ రిమూవల్ కాని, స్టోరేజ్ కాని, ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్‌కు కాని ఫెసిలిటీస్ ఉన్నాయో లేదో అన్ని వెరిఫై చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కిడ్నీస్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ కాదు. ఈరోజు వైద్య విధానం చాలా అడ్వాన్స్ అయింది. హార్ట్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్, బ్రెయిన్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ జరుగుతోంది. మన దేశంలో ఢిల్లీలో కూడా ఈ మధ్య కాలంలో చేశారు. విదేశాలలో బోన్‌మ్యారో, లివర్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ కూడా చేస్తున్నారు. ఐ బాల్స్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ కూడా జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా నేను దీనిలో కోరేది యు.ఎస్.ఎ.లో 1.6 లక్షల ఐ బాల్స్ కలక్షన్ అవుతోంది. శ్రీలంకలో 6 వేలు, యూరోపియన్ కంట్రీస్‌లో 90 వేలు, ఐ బాల్స్ కలక్టవుతుంటే ఇండియాలో కేవలం 5 వేలు

మాత్రమే కలక్టవుతోంది. లక్షల మంది చూపులేకుండా పోతున్నారు. ఎంతోమంది క్యూలో వున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించి చూసుకుంటే కేవలం 250 నుంచి 300 వరకే ఐ బాల్స్ కలక్షన్ వస్తున్నది. దీనికి ఏమయినా ప్రోత్సాహకాలను ఇచ్చి దాతలను పెంచవలసిన అవసరం వుంది. ఐ బాల్స్ ఇచ్చే వారికి ఏవయినా బెనిఫిట్స్ కలుగజేయవలసిన అవసరం ఉంది.

భారతదేశంలో 80 లక్షల మంది చనిపోతుంటే కేవలం 5 వేలు మాత్రమే ఐ బాల్స్ కలక్షనవుతోంది. ప్రభుత్వం కాని, స్వచ్ఛంద సంస్థలు కాని అందరూ కూడ ప్రయత్నం చేసి మాస్‌ని ఎడ్యుకేట్ చేసి ఐ బాల్స్ కలక్టు చేయాలని కోరుతున్నాను. భారతదేశంలో యాక్సిడెంట్ అయితే ఐడెంటిఫై కాని హ్యూమన్ బాడీస్ ఎన్నో ఉంటాయి. వాటినుండి ఆర్గాన్స్ తీయాలంటే పోలీసు వాళ్లు పంచనామా చేయాలని అదని, ఇదని టైం వేస్టు చేస్తుండడం వల్ల ఆర్గాన్స్ ఉపయోగపడకుండా పోతున్నాయి. ముఖ్యంగా సిటీస్‌లో రోజు ఎంతో మంది చనిపోతున్నారు. ప్రతిరోజు వీటిని మనం పేపర్లలో చూస్తున్నాము. దీని కోసం ప్రత్యేకమైన శాఖను ఏర్పాటుచేసి ఇమీడియట్‌గా పంచనామా చేసి ఆర్గాన్స్ కలక్షన్‌కు తోడ్పడేలా చేయాలని కోరుతున్నాను. మన భారతదేశంలో క్లినికల్ మెటీరియల్ చాలా ఉంది. దాని కోసం పెద్ద పెద్ద ఇండస్ట్రీస్ కాని, సంస్థలు కాని ముందుకు వచ్చి మెడికల్‌కు సంబంధించి రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ అభివృద్ధి జరిగేటానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Dr. D. Sivaram (Kandukur):- Sir, thank you for giving me this opportunity. Before going into the subject, I want to make a personal note. Sir, in this august House from 1978 to 1981, my father was the Speaker. He is no more now. I see him in you and seek your blessings for a long and constructive legislative career.

Sir, I fully support this Bill. వైద్యో నారాయణో హరి అన్నది పాత నానుడి. In these days of commercialisation, of course commercialization is necessary for the improvement and development of medical field some unscrupulous elements have entered this field and doing some unhealthy business to make quick money. To plug these loopholes, the Government constrained to bring this Bill before this august House. I congratulate our Health Minister for bringing this Bill.

Sir, I want to make one or two points. There is a law in the United States of America, named "Presumed Consent Law". This law was enacted to deal with accidental deaths, because, at times, there will not be sufficient time or no one will be available to take the required permission. So, this Presumed Consent Law, with a view to save time and make the tansplantation more easy, allows the extraction of human organs in the case of accidental deaths. Sir, I want to make one more point. There should be an appropriate authority to give

authorisation for selected hospitals for registration. These hospitals should conduct this removal, storage and transplantation of human organs. This appropriate authority should consist of three or four specialists including DME. This appropriate authority will give permission to selected corporate hospitals to carry out this task. The doctors working there should not be allowed for more than period of 5 years to do private practice or to work in private hospitals after their resignation or retirement.

Secondly Sir, as my colleague pointed out, in certain cases, the transplantation has to be done very urgently. In order to save time, I request that the Authorisation Committee, in such cases, should not take more than a week's time, in giving their consent for transplantation.

Sir, with this I conclude by supporting this Bill. Thank you Sir.

Sir,K. Bapi Raju (Attili):- Sir, we have a very energitic Minister who represents the poorest and perhaps the most unhealthy Department, i.e., Health Department. Sir, he brought forward this Bill, for which I want to suggest a few things. Generally, most of the Bills are useful, if implemented. But in implementation, we often fail, due to poor administration. Sir, for instance, transplantation of human organs is very useful development, and it was proved a success due to latest scientific development. Now, the transplantation is being done everywhere in the world. But the technology, if not controlled properly, will have its evil consequences too. I want to make certain suggestions here.

Sir, a few years back there was an incident in Sarojini Devi Eye Hospital. A patient joined the above said hospital for the purpose of eye operation. Sir, it is a pity that doctors who handled the operation there, instead of removing the defective eye, operated the other eye, which was in a good condition and thus made her totally blind.

Sir, in the case of an eminent political personality like late Sri Sri Jayaprakash Narayan, due to wrong information that was made available both to the Government and the public stating that he had passed away, as a token of respect, we passed even the Condolence Motion and the National Flag was made to fly half-most . This is the most unfortunate incident. Later, we come to know that he is alive.

Likewise, in the case of Late Sri Babu Jagjivan Ram, we heard in All India Radio that he had passed away, inspite of the fact that he was very much alive at that time. It is a fact that all these people were admitted to the most reputed hospitals, and these reputed hospitals, inspite of all

precautions, committed these mistakes. So, I request the Hon'ble Finance Minister to take the most effective measures to avoid any type of mistake.

Above all this, I want to mention one very important point. Sir, we always raise slogans and say that the presence of doctors must be felt in rural areas and the common man in the rural areas must get the basic medical facilities. But this never fructified. You know, that our Legislators would always interfere and use their influence in getting back the transferred doctors again to urban pockets. It is justifiable, if we pay a doctor, who is working in rural area double salary or triple salary. There is nothing wrong in it. But we have to see that they should work in rural areas.

Sir, another thing which I want to mention is that steps must be taken to see that doctors do not go on strike, hampering medical facility all over the State. We have to make a suitable amendment or something like that. It is very important.

12.20 మ. వైద్య, ఆరోగ్య శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి):– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ డి.ఎల్.రవీంద్రారెడ్డి, శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ, శ్రీ ఎన్.రాఘవరెడ్డి, శ్రీ ఒవైసి, శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్, శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి, డాక్టర్ శివరాం, శ్రీ కె. బాపి రాజుగార్లు తమ అమూల్యమైన సలహాలను, అభిప్రాయాలను వెల్లడించారు. కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు వ్రాతపూర్వకంగా యిచ్చిన అమెండ్‌మెంట్స్‌ను మేము అంగీకరించడం కూడా జరిగింది. వ్యాపారానికి, వాణిజ్యపరమైన లావాదేవీలను అరికట్టడానికి, అమాయకులు మోసపోకుండా వుండటానికి ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చిన విషయం సభ్యులందరికీ తెలుసు. ఈ బిల్లు పకడ్బందీగా వుండాలనే ఉద్దేశంతో గౌరవ సభ్యులు తీసుకువచ్చిన ప్రైవేట్ అమెండ్‌మెంట్స్ కూడా మేము ఒప్పుకోవడం జరిగింది. 'రిజిస్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్' అనే పదం గురించి క్లారిఫై చేయవలసిందిగా కొందరు సభ్యులు అడిగారు. వాస్తవంగా కిడ్నీ తీసేవారికి ఎం.ఎస్. వుంటే సరిపోతుంది. ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ చేసేవారికి ఎం.సి.హెచ్. డిగ్రీ వుండాలని మేము చెప్పడం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. 'అప్రాప్రియేట్ అథారిటీ' అనే విషయంలో సభ్యులు కొన్ని సూచనలు, సలహాలు యిచ్చారు. డి.ఎం.ఇ., యురాలజీ ప్రొఫెసర్, నిమ్స్, నెఫ్రాలజీ ప్రొఫెసర్, నిమ్స్, సీనియర్ కన్సల్టెంట్స్ ఆఫ్ కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ 'అప్రాప్రియేట్' అథారిటీగా వుంటారు. డి.ఎం.ఇ.గారు, మిగతా యిద్దరు సభ్యులతో ఆథరైజేషన్ కమిటీ చేయడం జరిగింది. సెలెక్టు కమిటీకి పంపితే బాగుంటుందని కొందరు సభ్యులు సూచనలు, సలహాలు యిచ్చారు. ఆ అవసరం లేదు. సభ్యుల సూచనలను, అభిప్రాయాలను పరిగణనలోనికి తీసుకుంటున్నాము. ఒవైసిగారు, అమానుల్లాఖాన్‌గారు, ముస్లిమ్స్ యొక్క అన్‌క్లెయిమ్డ్ బాడీస్ వున్నట్లయితే, వాటినుండి అవయవాలను తీయరాదు అని చెప్పారు. తప్పకుండా వారి హక్కులను కాపాడడం జరుగుతుంది. అవసరమైతే రూల్సులో తీసుకువస్తాము. జనార్ధన రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ 'ఐ బాల్స్' విషయంలో విదేశాలలోనే కాకుండా మన దేశంలో,

మన రాష్ట్రంలోకూడా [illegible] డోనర్స్ వుండడం లేదని వారన్నారు. నేను ఎన్నో స్వచ్ఛంద సంస్థలను రిక్వెస్ట్ చేశాను. 'ఐ బాల్స్' డొనేట్ చేసేవారు ముందుకు రావలసిందిగా రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ట్రాన్స్ ప్లాంటేషన్ ఆఫ్ ఆర్గాన్స్ విషయంలో, కిడ్నీ మాత్రమే కాకుండా గుండె, లివర్ ఐ బాల్స్ మొదలైనవి కూడా వున్నాయి. ఐ బాల్స్ విషయంలో దాతలు ముందుకు రావాలని అనేక సందర్భాలలో రిక్వెస్ట్ చేశాము. ఇకముందు కూడా రిక్వెస్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఈ బిల్లు వాస్తవానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన బిల్లు. కొన్ని సవరణలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈనాడు తీసుకురావడం జరిగింది. సాధ్యమైనంతవరకు కట్టుదిట్టంగా, ఎక్కడ కూడా అమాయకులు మోసపోకుండా, వాణిజ్యపరంగా అవయవాల మార్పిడిని అరికట్టాలనే ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. సభ్యులు చెప్పిన సలహాలు, అభిప్రాయాలను పరిగణనలోనికి తీసుకొని వెంటనే ఒప్పుకోవడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. సెలెక్టు కమిటీకి ఈ బిల్లును పంపవలసిన అవసరం లేదు. ఏకాభిప్రాయంలో అంగీకరించవలసిందిగా అందరినీ మరొకసారి కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పింది బాగుంది. రిజిస్టర్డ్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ ఎం.ఎస్. అని చెప్పారు. అలా కాకుండా, డి.ఎం. యురాలజీ అంటే బాగుంటుందనేది నా సలహా.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- కిడ్నీ తీయడానికి ఎం.ఎస్. ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్‌కొరకు ఎం.సి.హెచ్. అని చెప్పడం జరిగింది.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, this Act can be suitably amended. Why should we not refer it to Select Committee?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ప్రైవేటు ఎమెండ్‌మెంట్స్ యివ్వకపోయినా, వారు కోరినట్లుగా రూల్స్‌లో తీసుకువస్తానని చెప్పాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, Sir....

Mr. Speaker:- Did you give amendment to this. If you have not given amendment, please resume your seat.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కిడ్నీ తీయడానికి ఎం.ఎస్. అన్నారు. ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్‌కొరకు ఎం.సి.హెచ్. అని అన్నారు. నా సూచన ఏమంటే ఏ అవయవాలు తీయాలన్నా తత్సంబంధిత నిపుణుడు అని వుంటే బాగుంటుంది. అన్నిటికీ ఉపయోగపడుతుంది. కిడ్నీకి ఒకటి, కాలేయానికి మరొకటి, ఈ [illegible]

డాక్టర్ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యం.బి.బి.ఎస్. క్వాలిఫికేషన్ వున్న డాక్టర్లకు లయన్స్ క్లబ్ వారు ట్రైనింగ్ యిస్తున్నారు. ఐ బాల్స్ ప్రిజర్వ్ చేసే అవకాశం డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్‌క్వార్టర్స్‌లో వుంది. వ్యక్తి చనిపోయిన ఆరుగంటలలోపల ఈ యొక్క ఐ బాల్స్ తీయవలసి వుంటుంది. అందులన ఐ బాల్స్ విషయంలో ఈ విధంగా సవరణ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సిటీస్‌లో రోజూ యాక్సిడెంట్స్‌లో ఏడు, ఎనిమిది మంది వరకు ప్రాణాలు కోల్పోతూ వుంటారు. పోలీసులు పంచనామా చేయడానికి ఆరు, ఏడు గంటల సమయం తీసుకుంటారు. కాలాతీతం కావడం వల్ల ఆ ఆర్గాన్ ఉపయోగపడకుండా అవుతోంది. ఒక సపరేట్ యంత్రాంగం వేసి, యాక్సిడెంటల్ డెత్స్ విషయంలో పంచనామా త్వరగా చేసి, అవయవాలు ఉపయోగించే వీలు కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- యాక్సిడెంట్ డెత్ విషయంలో డాక్టర్ శివరాం కూడా యిదే సలహా యిచ్చారు. ఇతర దేశాల్లో యాక్టు వుంది. తప్పకుండా మీ అభిప్రాయం కూడా తీసుకొని ఆలోచన చేస్తాము.

Sri Mohd. Amanulla Khan:- Sir, it is an interference in Muslim Personal Law. You please send it to Select Committee.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎం.ఎస్. వారు చేయగలరని, ఆ ఉద్దేశంతో అన్నాను. జనార్ధనరెడ్డిగారు యిప్పుడే చెప్పారు ఐ బాల్స్ తీయడానికి యం.బి.బి.ఎస్. వారు చాలు అని. వారు చేయగలిగితే వారితోనే చేయిస్తాము. ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ విషయంలో స్పెషలిస్టులు వుంటారు.

Sri Mohd. Amanulla Khan:- Sir, it is an interference in Muslim Personal Law, Shariat. So, I request the Minister.... నేను స్పష్టంగా అడిగాను. ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. అవసరం అయితే చేస్తాము అని అన్నారు. ఈ బిల్లును ఇంత త్వరగా పాస్ చేయవద్దని తమద్వారా వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ముస్లిం పర్సనల్ లా కు వ్యతిరేకంగా చేయవద్దని కోరుతున్నాను. దీన్ని సెలెక్టు కమిటీకి పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ముస్లింపర్సనల్ లా కు వ్యతిరేకంగా ఏమీ చేయము. రూల్స్‌లో చేస్తాము అని చెప్పాను. వారికి ఏమాత్రం అనుమానం అవసరం లేదు.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, if it is going to be in Advisory Committee, how can we know that? Advisory Committee can do anything.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:– దానికి ఎమెండుమెంటు ఏమీ చేయలేదు· దాని గురించి సెలెక్టు కమిటీకి పంపించి ఎమెండుచేసి బిల్లు పాసుచేస్తే మంచిది· దీనికి హడావిడి, తొందర ఏమీ లేదు· యిట్ యీజ్ ఎ క్వశ్చన్ ఆఫ్ ముస్లిమ్ పర్సనల్ లా· ఇప్పుడే మేము చేస్తామని చెప్పారు· మీరు ఎమెండుమెంటూ చేస్తామని చెప్పండి? Sir, it is a question of Muslim Personal Law, Shariat. 12·30 మ·

Sri Asauddin Owaisi:- Sir, it is an interference with Muslim Personal Law.

శ్రీ ఎ· మాధవరెడ్డి:– అమానుల్లాఖాన్‌గారూ రూల్సులో తీసుకువస్తాము· సబార్డినేట్ లెజిస్లేషన్ కమిటి కూడా వున్నది· హామీ యిచ్చాము· ప్రభుత్వము ఇచ్చిన హామీని నిలుపుకుంటుంది – వెనుకకు పోవలసిన అవసరము లేదు·

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్:– అధ్యక్షా···· It is a question of Muslim Personal Law. Sir, Muslim unclaimed bodies should not be touched. Let you take decision on that. మీరు చెపుతున్నారు మంచిదే రికార్డులో కూడా వుంటుంది· బిల్లులో ఏమీ రాదు· దాని గురించి సెలెక్టు కమిటీలో పెట్టి యీ సెక్షన్‌లో ఉన్నదాన్ని – The unclaimed bodies should not be touched.... అని చేస్తే బాగుంటుంది· యిది ముస్లిమ్ పర్సన్స్‌కు తగాదా పెట్టవద్దు· మాధవరెడ్డిగారికి స్పీకర్‌ద్వారా రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను· యిట్ యీజ్ ఎ క్వశ్చన్ ఆఫ్ ముస్లిమ్ పర్సనల్ లా· మాటిమాటికి రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను – సెలెక్టు కమిటీకి పంపించండి? తరువాత, ఎమెండుమెంటు చేయడానికి అధికారం లేదండి·

శ్రీ ఎ· మాధవరెడ్డి:– ముస్లిమ్ పర్సనల్ లా కు ప్రభుత్వం వ్యతిరేకం కాదు· మీ హక్కు కాపాడడానికి రూల్సు తీసుకువచ్చి, ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకుంటాము· సెలెక్టు కమిటీ అవసరం లేదు·

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్:– అధ్యక్షా····

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, this act can be amended. There is no need to send to Select Committee.

Mr. Speaker:- Did you give any amendment on this? If you have not given, please resume your seat.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, the Minister might have consulted us before bringing this Bill.

Mr. Speaker:- The Minister gave assurances on your points. He will incorporate them in the Act itself. Please take your seat. I am not allowing anything.

శ్రీ ఒద్దం బాల్‌రెడ్డి:- మీద్వారా మంత్రివర్యులను అడుగుతున్నాను – హైదరాబాదు సిటీలో ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్‌లోని మార్చురీ నుంచి ఎన్నో శవాలను అమ్ముకుంటున్నారని పేపర్లో ప్రతిరోజు వస్తున్నాయి. అలాగే, సికిందరాబాదులోని గాంధీ హాస్పిటల్‌లో మార్చురీనుంచి కూడా శవాలను ఎత్తుకుని పోతున్నారు. అదే కాకుండా, కొంత మంది సంఘ విద్రోహులు పనికట్టుకుని కొంతమందిని కిడ్నాప్ చేసి వారి అవయవాలను తీసుకుని అమ్ముకుని వ్యాపారము చేస్తున్నారు. అటువంటి వాటిని అరికట్టడానికి ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ మాధవరెడ్డి:- అవి నా దృష్టికి ఇంకా రాలేదు. అటువంటివి ఏమైనా వుంటి చెప్పండి? తప్పకుండా ఏక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. ఏదైనా జరిగితే ఎవరు రెస్పాన్సిబుల్? ఏదైనా మిస్టేక్ జరిగితే, వాట్ యీజ్ ది పనిష్మెంటు? ఎఫెక్టివ్ వుంటె తప్ప ఏక్షన్ తీసుకోలేరు అని చెప్పాను. అది ప్రస్తావించడానికి మినిస్టరుగారికి యిష్టం లేకపోయింది. ఆయనకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. ఐ బాల్స్ డొనేషన్ విషయంలో కూడా గత ప్రభుత్వంలో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు వుండగా పాసు చేశారు. ముస్లిమ్ సోదరులు అప్పుడు ముస్లిమ్ లా గురించి అడిగారు. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమన్నారంటె, ఇది పవిత్రమైన ఏక్టు; దీనికి సహకరించండి, యునానిమస్‌గా పాసుచేయండి, రూల్సులో తీసుకుంటామని ఎస్యూరెన్సు యివ్వడం జరిగింది. కాబట్టి, ఆ ఎస్యూరెన్సు ప్రకారం దయచేసి, యిప్పుడు యిచ్చిన ఎస్యూరెన్సు ప్రకారం అక్షరాల చేస్తారని అనుకుంటున్నాను.

మాధవరెడ్డి:- ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకుంటాము. గతంలో యిచ్చిన మాటను నిలబెట్టు కోవాలంటున్నారు. అది కూడా ఇంప్లిమెంటు చేస్తాము.

Mr. Speaker:- The Government already answered it. It already gave an assurance. Now, we will take-up the Bill.

The question is:

"That the Andhra Pradesh Transplantation of Human Organs Bill, 1995 be taken into consideration." 12.40 మ.

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE - 2

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (f) of Clause 2 insert the words "in full consciousness after being explained the full consequences of removing the Organ by the Doctor who would be removing the organ "between the words" who voluntarily authorises" and "the removal of".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in sub-clause (f) of Clause 2 insert the words "in full consciousness after being explained the full consequences of removing the Organ by the Doctor who would be removing the organ" between the words "who voluntarily authorises" and "the removal of".

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, with your permission. I beg to move:

"That in sub-clause (c) of Clause 2 insert the words" and required specialisation in organ transplantation" between the words "medical qualification" and "as defined in Clause (h)".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in sub-clause (o) of Clause 2 insert the words" and required specialisation in organ transplantation" between the words "medical qualification" and "as defined in Clause (h)".

(Pause)

The amendment was lost.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 2 as amended do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and Clause 2 as amended was added to the Bill.

CLAUSE - 3

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (1) of Clause 3 insert the words "in full consciousness and after being explained the full consequences of removing the organ by the doctor removing the organ in presence of his spouse, if living, and in the presence of daughter or son or sister or brother in the same order and in the presence mother or father in case of un-married persons "between the words" and "before his death".

Mr. Speaker:- Motion Moved.

The question is:

"That in sub-clause (1) of Clause 3 insert the words "in full consciousness and after being explained the full consequences of removing the organ by the doctor removing the organ in presence of his spouse, if living, and in the presence of daughter or son or sister or brother in the same order and in the presence mother or father in case of un-married persons "between the words" and "before his death".

(Pause)

The Motion was adopted and the amendment was carried.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That spouse if living, and in the presence of daughter or son or sister or brother in that order and in the presence of mother or father or sister or brother in the case of un-married persons".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That spouse if living, and in the presence of daughter or son or sister or brother in that order and in the presence of mother or father or sister or brother in the case of un-married persons".

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (6) of Clause 3 insert the word "unanimously" between the words "is certified" and "in such form".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in sub-clause (6) of Clause 3 insert the word "unanimously" between the words "is certified" and "in such form".

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (7) of Clause 3 substitute the words "by both the living parents or any of them if only one is living" for the words "any of the parent".

Mr. Speaker:- Motion moved:

The question is:

"That in sub-clause (7) of Clause 3 substitute the words "by both the living parents or any of them if only one is living" for the words "any of the parent".

(Pause)

The amendment was lost.

Mr. Speaker:- The question is:

"That the Clause 3 as amended do stand part of the Bill".

(Pause)

The motion was adopted and Clause 3 as amended was added to the Bill.

CLAUSES 4 TO 17

Mr. Speaker:- The questions is:

"That Clauses 4 to 17 do stand part of the Bill.

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 4 to 17 were added to the Bill.

CLAUSE 18

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That in sub-clause (1) of Clause 18 replace the words "which may extend" with the word "of" wherever they occur".

Mr. Speaker.- Motion moved.

The question is:

"That in sub-clause (1) of Clause 18 replace the words "which may extend" with the word "of" wherever they occur".

(Pause)

The amendment was lost.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (2) of Claused 18 delete rest of the matter after "State Medical Council".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in Sub-Clause (2) of Clause 18 delete rest of the matter after "State Medical Council".

(Pause)

The Amendment was lost.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 18 do stand part of the Bill"..

(Pause)

The Motion was carried and Clause 18 was added to the Bill.

CLAUSE 19

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

ప్రభుత్వ బిల్లులు : (2) 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవ అవయవాల మార్పిడి బిల్లు (1995 సం. పు. 18వ నెం. ఎల్. ఏ. బిల్లు).

"That in sub-clause (f) (iii) of Clause 19 replace the words "ten thousand" with "one lakh" and delete the remaining portion".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in sub-clause (f) (iii) of Clause 19 replace the words "ten thousand" with "one lakh" and delete the remaining portion".

(Pause)

The Amendment was lost.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That delete the proviso to sub-clause (f) (iii) of Clause 19".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That delete the proviso to sub-clause (f) (iii) of Clause 19".

(Pause)

The Amendment was lost.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 19 do stand part of the Bill".

(Pause)

The motion was adopted and Clause 19 was added to the Bill.

CLAUSES 20 & 21

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 20 and 21 do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 20 and 21 were added to the Bill.

CLAUSES 22

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (b) of Clause 22 for "sixty days" substitute "thirty days".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in sub-clause (b) of Clause 22 for "sixty days" substitute "thirty days".

(Pause)

The Amendment as carried, adopted and the amendment was carried.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in sub-clause (1) (b) of Clause 22 for "in such manner as may be prescribed" substitute "giving full details about the person from whom any organ has been removed contrary to the provisions of the Act".

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in sub-clause (1) (b) of Clause 22 for "in such manner as may be prescribed" substitute "giving full details about the person from whom any organ has been removed contrary to the provisions of the Act."

(Pause)

The Amendment was lost.

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 22 as amended do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 22 as amended was added to the Bill.

CLAUSES 23 TO 25, CLAUSE 1 ENACTING FORMULA & LONG TITLE

Mr. Speaker:- The question is:

"That Clause 23 to 25 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill".

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 23 to 25, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Transplantation of Human Organs Bill, 1995 be passed."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That the Andhra Pradesh Transplantation of Human Organs Bill, 1995 be passed".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

(3) 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు (సవరణ) బిల్లు (1995 సం·పు 24వ నెం· ఎల్·ఏ· బిల్లు)

Sri P. Chandrasekhar:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 1995", be taken into consideration.

Mr. Speaker:- Motion moved.

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిన్న బిల్లు కాపీలు యిచ్చి, ఈరోజు పాస్ చేయండి అనడం అన్యాయం·

మిస్టర్ స్పీకర్:- అర్జెన్సీ వుందని పెట్టాము· ప్లీజ్ కోఆపరేట్ విత్ ద చెయిర్·

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది డెమొక్రటిక్ పద్ధతి కాదు· శాసనసభ్యులకు కనీసం వారం రోజుల ముందు బిల్ కాపీలు యివ్వాలి·

మిస్టర్ స్పీకర్:- నిన్న బిల్లును ప్రవేశపెట్టి సభ్యులకు కాపీలు యివ్వడం జరిగింది· అర్జెన్సీ వుంది కనుక కోఆపరేట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను·

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఒకరోజు ముందు యివ్వడం అన్యాయం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంతకుముందు కూడా ఈ విధంగా జరుగుతూ ఉంది. ఇప్పుడు క్రొత్తేమీ కాదు. బిల్లు మీద ఎమెండ్‌మెంట్స్ కూడా యిచ్చారు.

Mr. Speaker:- You gave amendments to the Bill. That means you have thoroughly read the Bill. After utilising all the powers of the Speaker, I have posted the Bills for today.

శ్రీ వి. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, 1987లో, అప్పుడు అధికారంలో వున్న తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సరళీకృతమైన ట్యాక్సేషన్ విధానం చేపట్టాలని, సంవత్సరానికి ఒకసారి వసూలు చేసే దాన్ని లైఫ్ ట్యాక్స్‌గా మార్చి 12 సంవత్సరాలకు తీసుకోవడం జరిగింది. దాన్ని 1992 లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎన్‌హాన్స్ చేసింది. మేము సరళీకృతం చెసి 7 శాతానికి పెంచి పెట్టబోతున్నాము. వెహికిల్స్ ధరతోబాటు, సిసి కెపాసిటీని కూడా పరిగణన లోనికి తీసుకొని ట్యాక్సేషన్ వుండాలని చేయడం జరిగింది. దీన్నిబట్టి రాష్ట్రంలో, వెహికిల్స్ కొంటారనే అందాజుతో, దాదాపు రూ. 13 కోట్లు వస్తాయని భావిస్తున్నాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టే ప్రతి బిల్లును సమర్థించడం న్యాయం కాదు. ఇంతకుమునుపే మానవ అవయవాల మార్పిడి గురించి ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును అన్ని పార్టీల వారు సమర్థించారు. అదే విధంగా యిప్పుడు ట్రాన్స్‌పోర్టు మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును మాత్రం ఏ పరిస్థితులలోను సమర్థించడానికి వీలు లేదు. పూర్వం మోటర్ సైకిల్, కారు లగ్జరీ ఐటమ్స్‌గా వుండేవి. ఈనాడు ఎసెన్షియల్ ఐటమ్స్ క్రిందికి వచ్చాయి. ప్రజల నిత్యావసరాల్లో యివి కూడా ఒక భాగంగా వున్నందున, ప్రభుత్వం ప్రజలపై ఈరకమైన భారం మోపడం న్యాయం కాదని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తమ మ్యానిఫెస్టోలోను, ఎన్నికల ప్రచారంలోను ప్రజలపైన ఎటువంటి ట్యాక్సులను వేయం అని, ఉన్న ట్యాక్సులను పకడ్బందీగా వసూలుచేసి రాష్ట్రాన్ని నడుపుతామని చెప్పడం జరిగింది. దానికి భిన్నంగా వారు చేస్తున్నది ఏమిటో ఒకసారి ఆలోచించవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. జనవరి ఒకటవ తేదీనాడు ఈ ప్రభుత్వం సేల్స్‌ట్యాక్సును పెద్ద ఎత్తున పెంచడం జరిగింది. తెలుగు నూతన సంవత్సరం తరువాత (ఉగాది తరువాత) కూడా వారు ట్యాక్స్ పెంచడం జరుగుతోంది. ఏ పండుగ వచ్చినా, పండుగ కానుకగా ట్యాక్సులను పెంచి, ప్రజలపై భారం వేయాలనేది ఈ ప్రభుత్వ ఆశయంగా కనబడుతోంది. అందులోను ఈ ప్రభుత్వానికి రెండే రెండు డిపార్ట్‌మెంట్స్ కనబడుతున్నాయి. 1. సేల్స్ ట్యాక్స్ 2. ట్రాన్స్ పోర్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్. ఈ రెండు డిపార్ట్‌మెంట్స్ కూడా బంగారు గుడ్లు పెట్టే బాతుల్లాగా వారికి కనబడుతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. 1987వ సంవత్సరంలో ఇదే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, తాము అధికారంలో వున్నప్పుడు క్వార్టర్లీ, యియర్లీ ట్యాక్స్ కలెక్షన్

కాకుండా, మోటర్ వెహికల్ వేల్యూలో 5 శాతం చొప్పున ట్యాక్స్ వేయడం జరిగింది. అప్పటికే తడిసి మోపెడు అయింది. దాన్ని మరొకసారి 7 శాతానికి పెంచడం అంటే, ఎంత ఎక్కువ భారం అవుతుందో ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. అధ్యక్షా, అందరికీ తెలుసు. ఈనాడు మారుతీ కారు సర్వసాధారణం అయిపోయింది. 1985 నుండి శాసనసభ చూస్తున్నాము, అంతకుముందు నుండి కూడా చూస్తున్నాము. అసెంబ్లీ ఆవరణలో కనబడితే ఆఫీసర్ల కార్లు, మంత్రుల కార్లు కనబడేవి. 5, 6 కార్లు ఎం.ఎల్.ఏ.ల కార్లు వుండేవి. కానీ నేడు అసెంబ్లీ ఆవరణ చాలక చుట్టుప్రక్కల ప్రదేశాల్లో కూడా పెడుతున్నారంటే, కార్లను ఏ విధంగా విరివిగా వాడుతున్నారనేది తెలుస్తోంది. ఈనాడు మన దేశంలో మారుతీకారు చాలా చౌక. మారుతీ కారుపైన 15 శాతం ప్రకారం సుమారు రూ. 18 వేలు ట్యాక్స్ కొన్నవారు కట్టవలసి వుంటుంది. ఈ రకమైన ట్యాక్సేషన్ విధానం దేశం అంతటా వుంటే ఏ మాత్రం నష్టం లేదు. కానీ ప్రత్యేకంగా కొన్ని రాష్ట్రాలలో మాత్రమే వుంది. అందులో మన రాష్ట్రం ఒకటి. గతంలో ఇదే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మోటర్ వెహికిల్స్ పైన, ఛాసిస్ పైన ట్యాక్సు పెంచినందున మన రాష్ట్రంలో సేల్స్ తగ్గిపోయిన సందర్భాలు వున్నాయి. పొరుగున వున్న బెంగుళూరు, ఒరిస్సాలకు వెళ్లి అక్కడ ఛాసిస్ కొని యిక్కడ బిల్డప్ చేసేవారు. తదుపరి మేము అధికారానికి వచ్చిన తరువాత ఆ రకంగా కాకుండా, పొరుగు రాష్ట్రాలు ఏ రకంగా 4 శాతం వసూలు చేస్తున్నాయో అదే రకమైన విధానం పెట్టాము. కాబట్టి ఈ రాష్ట్రంలోని వారు పొరుగు రాష్ట్రాలకు పోకుండా వారికి కావలసిన వెహికిల్స్, లారీలు, బస్సులు ఈ రాష్ట్రంలోనే కొంటున్నారు. వీరు ప్రవేశపెట్టిన విధానం ఆశకుపోతే ఏదో అయిందట అన్నట్లుగా వుంది. ఈ విధంగా చేస్తూపోతే బంగారు గుడ్లు పెట్టే బాతు కథ పునరావృతం అవుతుందేమో? ఒకసారి ఆలోచన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో అయితే వెహికిల్ రేటును బట్టి 7 శాతం అంటే కారుకి కనీసం రూ. 18 వేలు కట్టవలసి వుంటుంది. నెలకు, నూటికి మార్కెట్ రేట్ అయిన రూ. 2 వడ్డీ ప్రకారం సంవత్సరానికి రూ. 7,800 దాకా వడ్డీ వచ్చే పరిస్థితులున్నాయి. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో ట్యాక్స్ తక్కువగా వున్నందున మనకు కొంత నష్టం వస్తోంది. ఈ ట్యాక్స్ పెంచడం మంచిది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కన్‌క్లూడ్.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీనివల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు నష్టమే తప్ప లాభం రాదు. ఒకేసారి రూ. 11 కోట్లు ఆదాయం వస్తుందనే సంతోషంతో సేల్స్ ట్యాక్స్ మంత్రిగారు, ట్రాన్స్‌పోర్టు మంత్రిగారు వున్నారు. ప్రజలకు వాగ్దానం చేసిన కార్యక్రమాల కోసం ఈ డబ్బు ఉపయోగపడాలని వారు అనుకుంటున్నారు. కానీ వారు అనుకున్నట్లు రూ. 11 కోట్ల ఆదాయం రాదు. ఇక్కడ కొనవలసిన కారును పొరుగు రాష్ట్రాలలో కొని అక్కడే రిజిస్ట్రేషన్ వేయించుకుంటారు. క్వార్టర్లీ, లేదా హాఫ్ యియర్లీ

ట్యాక్స్ కట్టి మన రాష్ట్రంలో నడుపుకుంటారు· నాన్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వెహికల్స్‌ను ఈ దేశంలో ఎక్కడ, ఏ రాష్ట్రంలో కొని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించినా మరొక రాష్ట్రంలో నడుపుకునే అవకాశం వుంది· ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వెహికిల్స్‌కు మాత్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అనుమతి అవసరం వుంది· ఈ రాష్ట్రంలోనే ట్యాక్స్ కట్టాలి· నాన్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వెహికల్స్‌కు ఆ నిబంధన లేదు· వారు ఆలోచించినట్లుగా రూ· 11 కోట్ల ఆదాయం రాదు· అంతే కాకుండా యిన్ డైరెక్టుగా సేల్స్‌ట్యాక్స్ కూడా నష్టపోయే ప్రమాదం వుంది· ఇప్పటికే కారు కొనాలంటే ప్రక్క రాష్ట్రాలలో కొని అక్కడే రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకుంటున్నారు· ఇన్ ది ఇంటరెస్ట్ ఆఫ్ ది స్టేట్, పార్టీలకు అతీతంగా ఆలోచన చేయాలి· ఇందులో కొన్ని రాయితీలను యివ్వాలి· ఎవరయినా లైఫ్ ట్యాక్స్ కడతామంటే కట్టించుకోండి· యియర్లీ ట్యాక్స్ కట్టడానికి కూడా మన రాష్ట్రంలో అవకాశం కలుగజేస్తే, మన రాష్ట్రంలో బిజినెస్ పెరుగుతుంది· చాలా వరకు సేల్స్‌ట్యాక్స్ పెరగడానికి కూడా అవకాశం వుంటుంది· దయచేసి ఈ అంశం గుర్తు

12·50 మ పెట్టుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను· నేనుచెప్పే విషయాలను రాజకీయాలకు అతీతంగా ఆలోచించండి·రెవిన్యూ విషయం కాబట్టి చెపుతున్నాను·ఈ క్రొత్త పన్నుల విధానం వల్ల సేల్స్ టాక్స్ మన రాష్ట్రానికి దక్కకుండా పోతుంది· కాబట్టి రాష్ట్రానికి డబ్బు వచ్చే విధంగా సూచిస్తున్నాను అంతే తప్ప మరొకటి కాదు· కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ బిల్లుపై మరొకసారి ఆలోచించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి తెలియపరచుకుంటున్నాను·

శ్రీ ఎం· ఆంజనేయులు:– అధ్యక్షా ···

మిస్టర్ స్పీకర్:– చిన్న అనౌన్స్‌మెంట్· ఈ బిల్లు అయిన తరువాత, డిమాండ్స్ కూడ తీసుకోవడం జరుగుతుంది· ఈవేళే డిమాండ్స్ మీద చర్చ పూర్తికావాలి· దిస్ యీజ్ ఫర్ ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఆఫ్ ది మెంబర్స్·

శ్రీ ఎం· ఆంజనేయులు (పెందుర్తి):– గతంలో ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పారు – సామాన్య ప్రజల మీద పన్నుల భారం వేయం, ఎందుకంటే, మన రాష్ట్ర ప్రజలు పన్నుల భారం మోసే స్థితిలో లేరని చెప్పారు· కాని దురదృష్టవశాత్తు అదే తెలుగుదేశం పార్టీ తరఫున ఈరోజు రవాణా శాఖ మంత్రిగారే మోటార్ వెహికల్స్ పన్ను పెంచుతూ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు· ఈ బిల్లును చూస్తూ ఉంటే మధ్యతరగతి లోయర్ మిడిల్ క్లాస్ మీదనే ఆయన దాడిని ఎక్కుపెట్టినట్లుగా ఉంది· టాక్స్ పెంచడంవల్ల 13 కోట్ల రూ· ఆదాయం వస్తుందని మంత్రిగారు అంటున్నారు· వారి లెక్కలు ఏమిటో నాకు తెలియదు· కాని వాస్తవం ఏమిటంటే, ప్రతి సంవత్సరం పెరుగుతున్న మోటార్ వెహికల్స్ వల్ల, దానిద్వారా ట్యాక్సెస్ రూపంలో వచ్చే ఇన్‌కమ్ చూస్తూ ఉంటే, 15, 20 శాతం మధ్య ఎప్పుడూ తగ్గ లేదు· దానిని కొంచెం పరిశీలిస్తే, 20, 25 కోట్ల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం పెరుగు తున్నది· కాబట్టి 13 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం పెరుగుతుంది అనే దానికి నాకు అయితే ఆధారాలు కనపడటం లేదు· 1991 సంవత్సరానికి నాటికి మన రాష్ట్రంలో 14 లక్షల

వెహికల్స్ ఉన్నాయి. దాంట్లో 80 శాతం టూ వీలర్స్. అందుకని ఇప్పుడు ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి దాడి ఒక రకంగా మధ్యతరగతి, అల్పాదాయ తరగతుల మీద మాత్రమేనని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. 14 లక్షల వెహికల్స్‌లో 11 లక్షల స్కూటర్స్, మోపెడ్స్ ఉన్నాయి. రెండు సంవత్సరాల క్రితం 60 సి.సి. కెపాసిటీ గల వెహికల్స్ టాక్స్ 75: రూపాయలు ఉండేది. అవి పెంచి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. కరెక్టుగా రెండు సంవత్సరాల క్రిందట ఏప్రిల్ 15వ తేదీనుండి అమల్లోకి వచ్చింది. ఇప్పుడు మళ్లీ ఏప్రిల్ ఫస్ట్ వీక్‌లో టాక్సెస్ పెంచుతున్నాం. రెండు సంవత్సరాలకే తిరిగి పెంచడంతో ఈ శాసనసభకు ఏమైనా గౌరవం ఉంటుందా? అప్పుడు ఏమన్నారు 12 సంవత్సరాలవరకు పెంచమని చెప్పారు. ఇవ్వాళ ఏమి చూస్తున్నాం – 750 రూపాయల టాక్స్ ఉన్న దానిని 1050 రూపాయలు పెంచారు. లెక్కలు మాత్రం శుభ్రంగా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే ఏమి తేడా లేకుండా 5 నుండి 7 శాతానికి పెంచారు. 750 రూపాయల టాక్స్ ఉన్న దానిని 1050 రూపాయలకు, 1350 రూపాయల టాక్స్ ఉన్న దానిని 1890 రూపాయలకు అంటే దాదాపు 40 శాతం పెంపుదల కనపడుతున్నది. సామాన్య ప్రజల పక్షాన, పేద ప్రజల పక్షాన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉంటుందని చెప్పేటటువంటి ప్రభుత్వం రెండు సంవత్సరాలలోనే 40 శాతాన్ని పెంచడం అన్నది దారుణం. ఏదో కార్ల మీద, ట్రక్స్ మీద ఒక పర్సెంట్ పెంచుకోండి. కాని క్రింద నుండి పై వరకు, స్వంత పనులకు ఉపయోగించుకొనే టు వీలర్స్ మీద టాక్స్ పెంచడం మంచిది కాదు. ఈ రోజు చిన్న చిన్న పట్టణాలన్నీ పెద్ద పెద్ద పట్టణాలుగా మారిపోతున్నాయి. కాబట్టి తప్పనిసరిగా టూ వీలర్స్ ఉండవలసిందే. కాబట్టి ఈనాడు టు వీలర్స్ లగ్జరీ ఐటెమ్ కాదు. కాబట్టి సామాన్య ప్రజలు వాడేటటువంటి టు వీలర్స్ మీదనైనా పర్సెంటేజ్ తగ్గిస్తారేమోనని మనవిచేస్తున్నాను మీ ద్వారా.

ఇంకొకటి. అసలు మంత్రిగారు ఆబ్జెక్ట్సుయే తప్పు చెప్పారని నా అభిప్రాయం. వెహికల్స్ కాస్టునుబట్టి ఏడు శాతం టాక్స్ పెంచుతున్నామన్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు "వేర్ అండ్ టేర్" క్రింద అంటే రోడ్ల మీద వెహికల్స్ తిరగడం వల్ల చెడిపోయిన రోడ్లకు మరమ్మతులు చేసేందుకు వీలుగా టాక్స్ వేయాలి. మీరు 40 శాతం పన్ను పెంచితే అది 96 శాతానికి పెరుగుతుంది. 40 శాతం వాల్యూలో పెరిగితే, 46 శాతం మీరు విధిస్తే మొత్తం 96 శాతం అవుతుంది. అందుకని అసలు ఈ బిల్లు ఆబ్జక్టే తప్పు అని నా అభిప్రాయం. వేర్ అండ్ టేర్‌కొరకు మోటార్ వెహికల్స్ మీద టాక్స్ వేయాలి. బహుశా ఇక్కడ రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు లేరు. మన రోడ్లను చూస్తూ ఉంటే, నిజానికి మంత్రిగారే నష్టపరిహారం చెల్లించాలి. నేను మనవిచేసేదేమిటంటే, సామాన్య ప్రజానీకం ఉపయోగించే టూ వీలర్స్‌కు ఈ బిల్లు నుండి ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడం, లేదా స్వల్పంగా పెంచితే బెటర్‌గా ఉంటుందని నా అభిప్రాయం. ఆ విధంగా చేయకపోతే, తెలుగుదేశం పార్టీ విధానాలకే ఈ బిల్లు వ్యతిరేకమని మీ ద్వారా మనవిచేసుకొంటూ, సదరు సవరణను మంత్రిగారే తీసుకొని రావాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఏ. గఫూర్:- అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం పెరుగుతున్న పట్టణాలలో టూ వీలర్స్ లగ్జరీ ఐటెం కానే కాదు. అవి ఇప్పుడు ఎసెన్షియల్ ఐటంగా మారాయి. ప్రధానంగా చిన్న తరగతి, మధ్య తరగతి కుటుంబాలు, ఇప్పుడు మహిళలు కూడ టూ వీలర్స్ వాడుతున్నారు. ఏ చిన్న తరగతి, మధ్య తరగతి, మహిళలు ఈ ప్రభుత్వాన్ని అధికారంలోకి తీసుకొని వచ్చేందుకు ప్రయత్నం చేశారో, అటువంటి వారి మీదే ఈ ప్రభుత్వం దాడి చేయడం చాల శోచనీయమైనటువంటి విషయమని మీద్వారా మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. టాక్సెస్ పెంచడంవల్ల ఈ రోజు మార్కెట్‌లో టూ వీలర్స్ అమ్మకం ఆగిపోయింది. పెట్రోలు, టైర్లు, స్పేర్ పార్ట్సు ధరలు పెరుగుదలతోబాటు ఇప్పుడు ఈ టాక్సెస్ పెంచడం వల్ల ఎవరూ కొనే పరిస్థితి లేదు. "వేయి రూపాయలు చెల్లించండి, ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్స్‌లో స్కూటర్ కొనుక్కోండనే" ప్రకటనలు ఈ రోజు పేపర్స్‌లో ప్రకటనలు ఇచ్చే స్థాయికి రావడం, చాలా దురదృష్టకరమైనదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. పన్నుల విధానాన్ని రేషనలైజ్ చేస్తామని ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇది ఏమి రేషనలైజేషన్ నాకు తెలియడం లేదు. ఇది చాల అన్యాయం. ఇది ప్రజా వ్యతిరేకమని చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈ మధ్యనే ఈ గవర్నమెంట్ వచ్చిన తరువాత పెట్రోలు ధర పెరిగిపోయింది. మళ్ళీ వెనువెంటనే ఈ టాక్సెస్ పెంచడం వల్ల మీరు రాంగ్ సిగ్నల్‌లో పోతున్నారు. దాని గురించి మీరు ఆలోచిస్తున్నారో లేదో నాకు తెలియడం లేదు. అందుకని దయచేసి ఇప్పుడు ప్రతిపాదించిన బిల్లును వాపస్ చేసుకోవడం మంచిది. లేదా, 60, 100 సి.సి.ల వెహికల్స్ విషయంలో పాత పన్ను విధానాన్నే కంటిన్యూ చేసే పద్ధతిలో మీరు సవరణ తీసుకొని రండి. లేకపోతే చాల నష్టం జరుగుతుందని నేను మీద్వారా మనవిచేసుకొంటున్నాను. అట్లాగే ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాలి. ఇప్పుడు మీరు బిల్లుతోబాటు ఒక షెడ్యూల్ ఇచ్చారు. అందులో ఏయే వెహికల్స్‌కు ఎంతెంత టాక్స్ కట్టాలో సూచించారు. కాని ఇప్పటికే లైఫ్ టాక్స్ కట్టిన వారు మళ్ళీ ఈ పెంచిన రేట్ల ప్రకారం టాక్స్ కట్టాలా? ఈ విషయాన్ని క్లారిఫై చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నికలలో పన్నులు పెంచమని చెప్పినా, ప్రస్తుతం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పెంచుకొంటూనే పోతున్నది. మొన్న నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెంచారు. ఈ రోజు వెహికల్స్ టాక్స్ పెంచుతూ బిల్లును తీసుకొని వచ్చి, ప్రజలపై తడిసి మోపెడు పన్నులను పెంచింది. దానివల్ల ప్రజలు పన్ను కట్టలేక, స్కూటర్స్ ఎక్కలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ రోజు వరకు స్కూటర్స్ నడిపిన వారు ఇక సైకిల్స్ నడిపే పద్ధతి వస్తుందేమోనన్న భయం ఏర్పడింది. కాబట్టి సామాన్య ప్రజానీకం ఉపయోగించే 60, 100, 150 సి.సి.ల కెపాసిటీ గల వెహికల్స్‌పై విధిస్తున్న ఏడు శాతం పన్నును పూర్తిగా విరమించుకొంటే బాగుంటుందని నేను మీ ద్వారా మనవి

1.00 మ. చేస్తున్నాను. లైఫ్ టాక్సు 7 శాతం పెంచుతున్నామన్నారు. పది సంవత్సరాల క్రితం పరిస్థితి యిప్పటికీ ఎంతో మార్పు వచ్చింది. అప్పుడు మారుతీ కారు 60 వేల రూపాయలు ఉంటే యిప్పుడది 3 లక్షలయ్యింది. అంబాసిడర్ కారు అప్పుడు 80 వేలుంటే యిప్పుడు 3 లక్షలు. అట్లాగే ఫియట్ కారు అప్పుడు 60 వేలు వుండగా యిప్పుడది రెండున్నర లక్షలు

అయింది. ఈ రకంగా వాహనాల ధరలు పెరుగుతూ వుంటే వాటి ధరలను ఆధారంగా టాక్సు వసూలుచేసే పరిస్థితి సర్కెనది కాదు. టాక్సు విధించాలి గానీ ధరలు పెరిగినప్పుడల్లా పెంచుతా మనడం మంచిది కాదు.

తదుపరి, ఆర్.టి.ఏ. ఆఫీసుల్లో అనేక రకాల అవకతవకలు, అవినీతి జరుగు తున్నాయి. రిజిస్ట్రేషను, లైసెన్సు పద్ధతులలో ఏ రకంగా కట్టుదిట్టం చేయాలో ఆలో చించాలి. అవినీతిని నిర్మూలించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? అనేకమంది నిరుద్యోగులు బ్యాంకుల ద్వారా లోన్సు తీసుకుని ఆటోలు, కార్లు, డి.సి.ఎం. వ్యాన్సు నడుపు కుంటున్నారు. నిరుద్యోగ సమస్య నిర్మూలించాల్సిన పరిస్థితులలో ఆర్.టి.ఏ. ఆఫీసుల్లో నిరుద్యోగులకు యిబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. వారికి లైసెన్సులు సరిగ్గా యివ్వరు. విపరీతమైన టాక్సులు వారినుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. దానికి స్వస్తి చెప్పడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. అలాగే 60 సి.సి., 100 సి.సి., 150 సి.సి. వాహనాల మీద టాక్సులు విరమించుకోవాలి. ఈరోజు 7 శాతం టాక్సు పెంచితే మన రాష్ట్రంలో వున్న డీలర్ల వద్ద ఎవరూ వాహనాలు కొనరు. పక్క రాష్ట్రాలలో కొని రిజిస్ట్రేషను చేయించు కుంటారు. అపుడు మనకు నష్టం వస్తుంది. పెట్రోలు ధరలు కూడా పెంచారు. కాబట్టి 7 శాతం నుంచి 5 శాతానికి వీటిమీద పన్నులు తగ్గించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి (వనపర్తి):- ఈ రోజు ట్రాన్సుపోర్టు మినిస్టరుగారు పన్నుల విధానంలో వెహికల్స్‌కు సంబంధించి వాల్యూబేస్డ్ విధానం ప్రవేశపెట్టారు. ఇంతకు ముందు ఫ్లాట్ రేట్ ఉండేది. ద్విచక్ర వాహనాలకు, పెద్ద వాహనాలకు ఒకే విధానంగా పన్ను వుంది. దానిని మార్చి వాల్యూ బేస్డ్ చేశారు. అది తప్పనిసరి - అని అర్థం చేసు కోవాలి. రోడ్ల పరిస్థితి మెరుగుపడాల్సిన అవసరం వుంది. వాహనాలలో ప్రయాణించే వారికి సౌకర్యాలు అవసరం కాబట్టి ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధిని శంకించాల్సిన అవసరం లేదు. మనస్ఫూర్తిగా సమర్థించాలి. తదుపరి, మంత్రిగారు రెండు మూడు విషయాలు పరిశీ లించాలి. నేషనల్ హైవేస్‌లో విశ్రాంతి తీసుకోడానికి రెస్టు హౌసులు కట్టారు. రాత్రిపూట విశ్రాంతి కోసం నిర్మించిన ఈ రెస్టు హౌస్‌ల నిర్వహణ సరిగ్గా ఉండటం లేదు. ఈ విషయంలో శ్రద్ధవహించాలి. తర్వాత, చిన్న వాహనాలు,. మోపెడ్లపై టాక్సు ఎక్కువగా వుందనా చెబుతున్నారు. తక్కువ వ్యయంతో కొనే వాహనాల విషయంలో 7 శాతం సమర్థిం చాల్సిన అవసరం వుంది. ఎన్‌ఫీల్డు మోటర్ సైకిల్ 1987లో 19 వేలు వుండగా ఇప్పుడది 38 వేలుంది. అలాగే కెనెటిక్ హోండా 15 వేల నుంచి 26 వేలకు పెరిగింది. రోడ్ల మెయింటెనెన్సు పెరిగిపోయింది. కాబట్టి ఈ బిల్లును సమర్థించాలి. జిల్లా స్థాయి ఆర్.టి.ఏ. ఎడ్వయిజరీ కమిటీలను రివైవ్‌చేసి నాన్ అఫిషియల్ మెంబర్సును వేసి అవి పని చేసేలా చూడాలి.

شری محمد امان اللہ خان:۔ تلگو دیشم برسر اقتدار آنے کے بعد سب سے پہلے گورنمنٹ نے سارے فنڈس کو ایک جی او جاری کرتے ہوئے بند کردیا ہے۔ سیلس ٹیکس کے اضافہ سے کئی اشیائے ماتحتاج کی قیمتوں میں اضافہ ہوگیا جیسے پٹرول پر قیمت بڑھ گیا ہے اسکی وجہ سے تلگو دیشم بدنام ہورہی ہے۔ اب موٹر وھیکل ٹیکس بل پاس کرنے کیلئے پیش کیا گیا۔ اس سے غریب عوام کیلئے مصیبت کا باعث ہوگا۔ چھوٹی چھوٹی گاڑیاں جیسے ۶۰ سی سی اور موپیڈ گاڑیاں غریب عوام استعمال کرتے ہیں۔ اس پر آپ ۷ فیصد ٹیکس اضافہ کررہے ہیں۔ موپیڈ گاڑیوں پر سے ٹیکس معاف کردینا چاہیئے۔ دوسری گاڑیوں پر بھی آپ نے موٹر وھیکل ٹیکس میں اضافہ کردیا۔ غریب بیروزگار لوگ بینک سے لون لیکر گاڑیاں چلاکر اپنے اقساط بینک کو بن لیتے ہیں۔ ٹیکس کے اضافہ کی وجہ سے ان پر زیادہ بوجھ ہوجائیگا۔ وہ برابر بینک کو اقساط نہیں بن سکیں گے۔ اس سے گورنمنٹ کو کوئی فائدہ ہونیوالا نہیں ہے۔ اس بل کو واپس لے لینا چاہیئے۔ جتنی چھوٹی چھوٹی گاڑیوں پر ٹیکس ہے اسکو معاف کردینا چاہیئے۔ غریب عوام آپ کو ووٹ دیکر اقتدار پر لائی ہے۔ ان کا خیال رکھا فرمائیے۔

Sri Asaduddin Owaisi:- Hon'ble Speaker Sir, the Government has increased taxes on motor vehicles and also cycles. The Government has not even spared their party election symbol, the cycle. They have imposed tax on that as well. Another thing Sir, the Government says, tax is Rs. 1050/- or 7% of the cost whichever is higher. If a law is made, it must be specific and precise. There should not be any clause saying 'whichever is higher'. Sir, I request the Hon'ble Minister to exempt tax on 60 C.C. vehicles, because, in budget they have specifically stated that they want to eradicate poverty. Sir, poor people use 60 C.C. vehicles. Moreover, if a person has registered his cycle a year ago, if he goes to another State he has to pay tax there also. The Government says, the proceeds are going to increase to Rs. 103.00 crores. I believe, this is not true. They are going to be more than Rs. 200.00 crores. The Government is increasing so much of tax. So, I request the Government to exempt the tax on 60 C.C. vehicles.

Sri P. Chandrasekhar:- I am sorry. There is a printing mistake in the Bill. 'Cycles' is a printing mistake. There is no life tax on cycles. We will delete it.

Mr. Speaker:- You correct the mistake.

1·10 మ· శ్రీ పి· చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వెహికల్స్ టాక్స్‌ను 5 శాతం నుండి 7 శాతం చేయడానికి ప్రతిపాదించింది· సభ్యులు కూడా 7 మంది మాట్లాడారు· అంటే 7 శాతానికి ఒప్పుకున్నట్లుగా ఉంది· దివాకరరెడ్డిగారు, ఆంజనేయులుగారు వ్యతిరేకించినట్లు చెప్పారు· బాల్‌రెడ్డిగారు, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు, అమానుల్లా ఖాన్, ఒవైసీగారు మిగిలిన సభ్యులు పార్షల్ వ్యతిరేకించారు· 60 సి·సి· పైన తగ్గించమని అడిగారు· 1987లో 500 రూపాయలు వున్న లైఫ్‌ట్యాక్స్‌ను 1992 లో 750 గా పెంచారు· ఈరోజు ప్రభుత్వం

1050 లుగా పెంచాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది॥ అంటే 12 సంవత్సరాలకు 350 రూపాయలు పెరిగింది॥ సంవత్సరానికి 25 రూపాయలు, నెలకు రెండు రూపాయలు, రోజుకు 7 పైసలు భారం మాత్రమే మోటార్ వెహికల్ కొనేవాళ్లకు పడుతుంది॥ ప్రస్తుతం వెహికిల్స్ ధర విపరీతంగా పెరిగింది॥ రూపాయి విలువ తగ్గింది॥ వెహికల్స్‌ను డబ్బుపెట్టి కొంటున్నారు॥ కానీ వాటిమీద రోజుకు 7 పైసల భారం మాత్రమే ప్రతిపాదించాము॥ ఇది పెద్దభారం అని అనుకోవడం లేదు॥ తమిళనాడులో చూచినట్లయితే ఇది 1450 రూపాయలు వారు లైఫ్‌ట్యాక్స్‌గా వసూలు చేస్తున్నారు॥ మనం 1050 మాత్రమే ప్రతిపాదించాము॥ పావర్టీలైన్ దరిదాపులో వున్నవాళ్లను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది॥

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:— కర్నాటకలో ఎంత వుందో చెప్పండి॥

శ్రీ చి॥ చంద్రశేఖర్:— మిగిలిన రాష్ట్రాల వివరాలు మావద్ద సరిగా లేవు॥ ఈ ఎబవ్ 60 సి॥సి॥ మీద సభ్యులకు కొంత అనుమానం వున్నట్లుంది॥ ఒవైసీగారు స్పెసిఫిక్‌గా అడిగారు॥ ఇందులో ప్రవేట్ చేసేది స్కూటర్‌లు బజాజ్ కానీ, ఎల్॥ఎం॥ఎల్॥గానీ కొంటే 20 వేల నుండి 25 వేలు మాత్రమే ఖర్చవుతుంది॥ మోటార్ సైకిల్స్ హోండా, కవసాకి, సుజికి కొంటే 40 వేలు అవుతుంది॥ ఇక్కడ ఒక డిస్పారిటీ ఉంది॥ దీనిని తొలగించడానికి 7 శాతం దీని రేటుపైన ట్యాక్స్ వేయడం జరిగింది॥ మినిమమ్ ట్యాక్స్ 1090 రూపాయలు ఉంటుంది॥ వాహనాల రేట్లలో తేడావుండడం వలన ఈ విధమయిన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది॥ ఇకపోతే ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వెహికిల్స్ పైన లైఫ్‌ట్యాక్స్ ఉండదు॥ నాన్ ట్రాన్స్‌పోర్టు వెహికిల్స్ మీదే వేశాము॥ ఇందాక దివాకర్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ఇయర్లీ ట్యాక్స్ తీసుకుంటే ఎట్లా ఉంటుంది అని అడిగారు॥ గతంలో వారు వేయలేదు॥ ఈ పద్ధతిలో వెహికిల్ వాడినన్ని రోజులూ, ఓనర్ ట్యాక్స్ కడుతూనే ఉండాలి॥ లైఫ్ ట్యాక్స్ 12 సంవత్సరాలకే వుంటుంది॥ ఒకసారి కడితే ఆ వెహికిల్ 50 సంవత్సరాలు వాడినా కట్టక్కరలేదు॥ 12 సంవత్సరాల తరువాత పాత వెహికిల్ కొంటే ఎగ్జంప్షన్ ఉంటుంది॥ దీంట్లో ఓనర్‌కు లాభమేగానీ నష్టం లేదు॥ ఇకపోతే గఫూర్‌గారు ఎక్స్‌ప్రెస్ చేసిన డౌట్ గురించి చెప్పాలంటే, మన రాష్ట్రంలో కొంతమంది కారు కొంటే దానిని ట్యాక్సీ క్రింద వాడుకుంటారు॥ దానికి క్వార్టర్లీ ట్యాక్స్ కట్టవలసి ఉంటుంది॥ అటువంటి వాళ్లు దానిని పర్సనల్ యూజ్‌కు కన్వర్ట్ చేసే వాడుకో దలచుకుంటే, ట్యాక్స్‌గా ఎన్నిరోజులు వాడుకుంటారో, ఉదాహరణకు 12 సంవత్సరాలలో మూడు సంవత్సరాలు వాడుకుంటే మిగిలిన 9 సంవత్సరాలకు క్యాలిక్యులేట్‌చేసి ట్యాక్స్ వేయడం జరుగుతుంది॥ ప్రక్క రాష్ట్రంలో కొన్ని వెహికిల్స్‌కు, వారు అక్కడ వాడిన కాలాన్ని తీసివేసి మిగిలిన దానికే క్యాలిక్యులేట్ వేసి ట్యాక్స్ వేసి రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం జరుగుతుంది॥

ఇప్పుడు 2 శాతం మాత్రమే పెంచాము॥ అన్ని వాహనాల రేటును దృష్టిలోపెట్టుకొని, సభ్యులు సహృదయంతో అర్థంచేసుకొని దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను॥

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని పొలుపిందుకోమంటే, పొదుగు కోసుకునే విధంగా చేస్తున్నారు. పోయినసారి మీ ప్రభుత్వం 10 ఏండ్లకు లైఫ్‌ట్యాక్స్ అని చెప్పింది. ఇప్పుడు 12 ఏండ్లు అంటున్నారు. అప్పుడు కట్టినవాడికి ఇప్పుడు మళ్ళీ తీసుకుంటారు అని మేము అర్థం చేసుకోవచ్చా? ఇకపోతే, రోజుకు 7 పైసలు అంటున్నారు. రోజుకు 7 పైసలే కట్టుకుంటే ఇబ్బంది ఉండదు కదా? స్కూటర్ కొనుక్కోవాలన్నా, మోపెడ్ కొనుక్కోవాలన్నా అప్పు సప్పు చేసుకొని వాళ్ళు కొనుక్కుంటే, దానిమీద నాకు ట్యాక్స్ కట్టాలని అంటే, మళ్ళీ దీనికి ఎక్కడినుండి అప్పు తేవాలని వాళ్ళు అంటారు. రోజుకు 7 పైసలు మాత్రమే పడుతుందని అంటూ ఒక్కసారిగా కట్టే ఈ డబ్బుమీద వడ్డీ ఏమవుతుంది? కొత్త ట్రక్కుల మీద వేస్తే దానిమీద ట్రాన్స్‌పోర్టు అయ్యే వస్తువుల మీద ట్యాక్స్ పడుతుంది అది ప్రజల మీద పడుతుంది. ఇది ప్రజలను ఎడాపెడా బాదడమే తప్ప ఇంకేమీ కాదు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- 87లో పది సంవత్సరాల కొరకు పెట్టాము. గత ప్రభుత్వం 12 సంవత్సరాలు చేశారు. దానిని మేము మార్చలేదు. ఉన్నదానిని స్లాబ్‌రేటు చేసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఒకసారి లైఫ్‌ట్యాక్స్ కట్టినవాళ్ళు మళ్ళీ కట్టాలా?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- అవసరం లేదు. ఒకసారి కడితే మళ్ళీ కట్టనవసరం లేదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, తమద్వారా అడిగేది, తమ ప్రభుత్వం వస్తే ఎటువంటి ట్యాక్సులు వేయదని చెప్పి వారు అధికారంలోకి రావడం జరిగింది. త్వరలోనే ఈ యాక్టు తెచ్చారుకాబట్టి కనీసం మీరు మోపెడ్స్ విత్‌డ్రా చేసుకుంటే మేము సహకరించదలచుకున్నాము. మొదట టూ వీలర్స్‌కు అడుగుతామని అనుకొన్నాము. కనీసం మోపెడ్స్‌కు ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వాలి. ఇది సామాన్య మనిషికి నెససిటీ, తప్ప లగ్జరీ కాదని ప్రతివారూ నోరు విప్పి చెప్పడం జరిగింది. దయచేసి దానికి ఒప్పుకుంటే మేము కోఆపరేట్ చేస్తాము. లేకపోతే మేము నిరసన చెప్పి వెళ్ళవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, సభ్యులకు ఇంకా అనుమానాలు ఉన్నట్లున్నాయి. ఇది రిట్రాస్పెక్టివ్ కాదు. ప్రాస్పెక్టివే. గవర్నమెంట్ బిల్ పాస్ అయిన తరువాత, గజిట్ నోటిఫికేషన్ అయిన తరువాత ఇంప్లిమెంట్ అవుతుంది. ఇదివరకు కట్టిన వాళ్ళమీద భారం పడదు. కొత్తగా కొనేవాళ్ళకు వర్తిస్తుంది. మోపెడ్స్ మీద తగ్గించవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, బాపిరాజుగారు కోరిన కోర్కె సబబే. ఈ రోజులలో గ్రామాలనుండి టూ వీలర్స్ మీద పాలు, కూరగాయలు ట్రాన్స్‌పోర్టు చేస్తున్నారు.

సప్లయి చేస్తున్నారు. ఫిజికల్లీ హ్యాండిక్యాప్‌డ్ వారు కూడా టూ వీలర్‌ను కొని త్రీవీలర్‌గా మార్చుకొని వాడుకొంటున్నారు. దీనిని సహృదయంతో ఒప్పుకోవాలి. మీరు నిజంగా పేదల గురించి ఆలోచన చేస్తామని మాటి మాటికి అంటారు. అయినా వేసిన పన్నులు, తెచ్చిన చట్టాలు పేదలమీద భారంవేసేవే కానీ పేదలకు న్యాయం చేసేవి కావు. కాబట్టి ఈ రెండు చక్రాల వాహనాల మీద మంత్రిగారు విత్‌డ్రా చేసుకుంటున్నారా మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు వాళ్ళు కూడా 500 నుండి 750 కు పెంచారు. మోపెడ్స్ మీద ట్యాక్స్ తీయలేదు. మేము చేసినవి బాగానే వున్నాయి గానీ మీరు పెంచవద్దు అనడం [illegible] సమంజసం. మీరు చేసినవి మీరే సమర్థించుకోలేకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ కె. రామకృష్ణ (అనంతపురం):- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును తొందరగా తీసుకు రావడానికి ప్రభుత్వ పక్షం వారు చాలా హడావిడి చేస్తున్నారు వారికి రోజుకు రూ. 30.00 లక్షల ఆదాయం వస్తుందని అన్నారు. ఎంత తొందరగా బిల్లు పాస్ అయితే అంత తొందరగా వారికి ఆదాయం వస్తుంది. ఈ రోజు బిల్లు పాస్ చేసుకుని, సాయంత్రం నుంచే రూ. 30.00 లక్షలు వసూలు చేసుకోవాలని అనుకుంటున్నారు. ఈ 2 వీలర్స్ విషయంలో తెలుగుదేశం పార్టీ వారిలో కూడా అసంతృప్తి ఉంది. వారు కూడా దీనికి వ్యతిరేకమే. అన్ని పక్షాల వారు కూడా దీనికి వ్యతిరేకమే. మోపెడ్‌ను ఎగ్జెంప్ట్ చేయాలి. మంత్రిగారు పట్టుసడలించాలి. 1.20 మ.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఈ 2 వీలర్స్ పైన విధించే పన్ను కేవలం 0.07 పైసలే పడుతుంది అని అన్నారు. ఒక్క వస్తువు మీద అయితే 0.07 పైసలు న్యాయమే. కాని 50 రకాల వస్తువులపై 0.07 పైసల చొప్పున మొత్తం రూ. 3.50 అయింది. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఆ విధంగా పెరిగాయి. కనీసం ఈ 2 వీలర్స్ పైన ట్యాక్సు తగ్గిస్తారా లేదా?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- లేదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి చాలా బ్రీఫ్‌గా చెబుతున్నాం, పెద్ద మనసుతో చెబుతున్నాము, అఖిల పక్షాలు అన్నీ చెబుతున్నాయి. మీరు మొదట్లో ఏ పన్నులు వేయము అన్నారు. Where there is a will there is a way

అన్నారు. ఈ 2 వీలర్స్ అన్నిటికీ కూడా కాకుండా, కేవలం మోపెడ్స్‌కు అయినా ఎగ్జెంప్షన్ ఇస్తే మేము కోఆపరేట్ చేస్తాము, యునేనిమస్‌గా పాస్ అవుతుంది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:– బాపిరాజుగారికీ, సభ్యులందరికీ నేను కూడా ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు పెద్ద భారం కాదు, దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:– అధ్యక్షా, పదే పదే సభ్యులందరూ కూడా మోపెడ్స్ పైన ట్యాక్స్ పెంచడం న్యాయం కాదని అంటున్నారు. ఎందుకంటే సామాన్య మానవులకు ఈ మోపెడ్స్ చాలా ఉపయోగకరమైనవి. ఇప్పుడు కలెక్టు చేసిన డబ్బు రోడ్ల గురించి వినియోగించాల్సిన అవసరం ఉంది. మోపెడ్స్‌ను ట్యాక్సు నుంచి ఎగ్జెంప్టు చేయకపోతే కలెక్టు చేసిన డబ్బును మీరు రోడ్ల గురించి ఖర్చు చేయండి. చేస్తారా? అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ మోపెడ్‌ను నిరుపేదలు, బడుగువర్గాల వారు, విద్యార్థులు, శ్రామికులు వాడతారు. వాటిని ఈ ట్యాక్సు నుంచి మినహాయిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:– అన్నీ పరిశీలించిన తరువాతే ఈ ట్యాక్సు ప్రపోజ్ చేశాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– ఒక సామాన్యుడికోసం, ఒక పేదవాడి కోసం ఈ మోపెడ్‌ను ట్యాక్సు నుంచి మినహాయించమని కోరాము. నోట్లోనే దయ కాని చేతల్లో లేదు కాబట్టి అందుకు నిరసనగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు సభనుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:– మేము సవరణ ఇచ్చాము, దాంట్లో చెబుతాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:– సర్, బీదవారికి ఉపయోగపడే ఈ మోపెడ్‌ను ట్యాక్సు నుంచి మీరు ఎగ్జంప్టు చేయనందుకు నిరసనగా మేము ప్రొటెస్టు చేస్తున్నాము.

(శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ ప్రొటెస్టు తెలియజేస్తూ కూర్చున్నారు)

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:– ఎంతచెప్పినా మీరు ఈ మోపెడ్స్ విషయంలో ట్యాక్సు తగ్గించకపోవడంవల్ల మేము మా పార్టీ తరఫున వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(బి.జె.పి. కి చెందిన గౌరవ సభ్యులు సభనుంచి నిరసనగా వాకౌట్ చేశారు)

Mr. Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 1995 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

CLAUSE 2

"To add the following provisc to Clause 2 - "Provided the rates given in the Third Schedule shall not be applicable to those vehicles for which life tax has already been collected before the commencement of the Act " is before the House.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇంతకుముందు ట్యాక్సు చెల్లించిన వారికి కూడా ట్యాక్సు పెంచుతున్నారా?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- ఆల్‌రెడీ లైఫ్ ట్యాక్సు కలెక్టు చేసిన వారి దగ్గర ఇప్పుడు కలెక్టు చేయము కాబట్టి మీరు దీనిని విత్‌డ్రా చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అది నిజమే అయితే, ఈ అమెండ్‌మెంట్ ఉండడంవల్ల వారికి వచ్చిన ఇబ్బంది ఏముంది? ఇదివరకు ట్యాక్సు కట్టినవాళ్లకు ట్యాక్సు లేదు అంటే, వారికి ఏమి ఇబ్బంది?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:- ఈ బిల్లు మీరిచ్చిన అమెండ్‌మెంట్‌కు అప్లయి కాదు. అటువంటప్పుడు ఆ ఎమెండ్‌మెంట్ ఎందుకు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ అమెండ్‌మెంట్‌లో 'విత్ రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు' అని ఉంది. కాని ఈ బిల్లు విత్ ప్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టే.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఈ అమెండ్‌మెంట్‌ను మేము విత్‌డ్రా చేసుకుంటున్నాము.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to withdraw the amendment to add the following proviso to clause 2 - "Provided the rates given in the Third Schedule shall not be applicable to those vehicles for which life tax has already been collected before the commencement of the Act."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That leave be granted to withdraw the amendment to add the following proviso to clause 2 - "Provided the rates given in the Third Schedule shall not be applicable to those vehicles for which life tax has already been collected before the commencement of the Act."

The amendment was withdrawn with the leave of the House.

Mr. Speaker:- Now, the question is:

"That clause 2 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 2 was added to the Bill.

SCHEDULE

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in the Third Schedule in column 3 under vehicles not exceeding 60 c.c., replace Rs. 1050/- by Rs. 750/- and reduce the amounts indicated under the column by reducing them by one third."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in the Third Schedule in column 3 under vehicles not exceeding 60 c.c., replace Rs. 1050/- by Rs. 750/- and reduce the amounts indicated under the column by reducing them by one third."

Sri B. Venkateswara Rao pressed for division and the House divided thus:

AYES	.. 29
NOES	.. 73
NEUTRALS	.. None

The amendment was lost.

1.30 మ. Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

"That in the Third Schedule in column 4 under vehicles exceeding 60 c.c., replace Rs. 1,890/- by Rs. 1,530/- and replace the amounts indicated under the column by reducing the amounts by one third."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That in the Third Schedule in column 4 under vehicles exceeding 60 c.c., replace Rs. 1,890/- by Rs. 1,530/- and replace the amounts indicated under the column by reducing the amounts by one third."

Sri B. Venkateswara Rao pressed for division.

The House divided thus;

AYES	.. 29
NOES	.. 73
NEUTRALS	.. None.

The amendment was lost.

Mr. Speaker:- The question is:

"That the Third Schedule do stand part of the Bill."

(Pause)

Motion was adopted and the Third Schedule was added to the Bill.

Mr. Speaker:- There are no amendments to Clause 1, Enacting Formula and long title.

The question is:

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

Motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri P. Chandrasekhar:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 1995, be passed."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 1995 be passed."

(Pause)

Motion was adopted and the Bill was passed.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన

1. అభ్యర్థన నెం. XXXVII – నీటిపారుదల
2. అభ్యర్థన నెం. XXXIX – విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి
3. అభ్యర్థన నెం. XLV – విజ్ఞాన శాస్త్రం, సాంకేతిక విజ్ఞానం మరియు పర్యావరణం
4. అభ్యర్థన నెం. XXXVIII – చిన్నతరహా నీటి పారుదల

Mr. Speaker:- Now, the discussion on Demands. Now it is 1.30. Two hours have been allocated for discussion and it will go on till 3.30 p.m. It is a continuous business of the House. I have taken a decision to finish all the Demands posted for today. Mr. K.R. Suresh Reddy, please start discussion.

1.40 మ. Sri K.R. Suresh Reddy (Balkonda):- Mr. Speaker Sir, earlier, at present and in future irrigation is an area wherein a major component of the Government's investment is needed. Further if the Government is committed for social justice, if it has to be achieved, heavy investment in the fields of irrigation is required.

Mr. Speaker Sir, basically we are having agriculturally based economy. All of us today should feel proud of the Indian farmer, who inspite of the adverse conditions in which he works, and inspite of his dependence mostly on nature, still achieves the success the level of which is comparable to those in the developed nations.

The Budgetary allocation for Irrigation, which the Minister for Finance Claims as almost double the last year's Budgetary allocations, is Rs. 1,240 crores.

Mr. Speaker Sir, I would like to draw the attention to the statement made by the Hon'ble Chief Minister after the Planning Commission has increased the State Plan Size by almost thousand crores of rupees and state that the thousand crores of rupees which was treated as additional bonus to the State, was mainly because of the Prime Minister's concern for this State. Unfortunately NOT A MENTION was made about

this either in the Budget or in any of the Demands. That thousand crores additional amount given to the State by the Planning Commission, the Hon'ble Chief Minister has addressed to the Press and assured the people of the State, would be utilised for the Irrigation Sector. But when we see the figures, unfortunately they do not tally, Sir.

The Hon'ble Chief Minister, in the demands for Irrigation which is placed here, stated that 413 lakh acres of cultivable land is available in the State, out of which only 292 lakh acres are being cultivated. Even in this one third, which approximately comes to about 90 lakh acres, is being irrigated under assured water sources and the rest under rain fed conditions. The net result is, out of 413 lakh acres of land available for agriculture, we are utilising only 90 lakh acres. In these 90 lakh acres, we have seen that due to improper water management, most of the area is also being neglected, wherein the Government's concentration is needed.

There was a comparison with last year's Budget. It was claimed that last year we had given, I mean the then Congress Government has given Rs. 612 crores and when compared to that this year, the allocation is Rs. 1,240 crores. Sir, I would like to draw the attention of the august House, to the fact that eventhough the Congress Government, then, had given Rs. 612 crores directly to irrigation, there are other indirect sources created for better irrigation facilities.

The then Hon'ble Chief Minister Sri Kotla Vijaya Bhaskara Reddy is regarded by the people of Andhra Pradesh as "Rythu Bandhavudu" and as a man who is interested in the development of irrigation in Andhra Pradesh. This is well known Sir. He has initiated certain steps for the development of minor irrigation, which was neglected over the years. He has brought in certain novelties to the developmental activities. He had envisaged some programmes. For example, if you see the Employment Guarantee Scheme, Rs. 50 lakhs were allocated to each and every Mandal under this scheme out of which 20% of that amount was earmarked for Irrigation, the local people could simply attend to their local requirements and small tanks and other irrigation potentialities could be bettered with that amount.

Along with that, an additional Rs. 50 lakhs were given as Constituency Development Fund, for the Legislators. The discretion of utilising the amount was given to the respective Legislators and the then Legislators had utilised a major part of that amount for irrigation and drinking water. Thus, he has created an assets to the State, Sir.

Then, we have the Centrally Sponsored D.R.D.A. programmes, under which lot of importance was given for development of irrigation. That had also added up to the Irrigation potentiality and the development of irrigation sources in our State.

I would also like to draw the attention of the august House that when Dr. Channa Reddy was the Hon'ble Chief Minister, when the State was affected by severe cyclone, a huge investment in the form of Cyclone Reconstruction programme was taken up in the State benefiting all of us.

This clearly indicates that though the then Congress-I regime directly, had given Rs. 612 crores for Irrigation but indirectly through other development programmes, minor irrigation, which was included in the state sector, was given a boost during the last four years, Sir.

If we come to the Major Irrigation Sir, when we look at Telugu Ganga, there seems to be more of words flowing than water. I for one was impressed when this programme was envisaged and the then Prime Minister Smt. Indira Gandhi, along with our Chief Minister and the Tamil Nadu Chief Minister laid the foundation-stone At that point of time, it was said that 5.7 lakh acres of drought prone Royalaseema in Kurnool, Cuddapah, Chittoor and also Nellore districts would be benefitted along with which drinking water facilities to Madras would also be provided. The people of Andhra Pradesh are generous to provide water to Madras City to-day and yesterday, to which even the Hon'ble Chief Minister has some special attachment.

When the scheme was envisaged it was estimated to cost Rs. 637 crores. Now our estimates tell us that it would cost Rs. 2,129 crores. We have spent 750 crores in which our share is Rs. 448 crores and Tamil Nadu's share is Rs. 302 crores. As per the estimate, Tamil Nadu's share is Rs. 503 crores but they have given Rs. 302 crores, which means they have still to give Rs. 201 crores, Sir.

Government, has identified certain components, the break-up of which speak like this:-

Srisailam Reservoir which was estimated at Rs. 785 crores out of which Tamil Nadu's share is Rs. 48.43 crores.

The approach canal to Pothireddipadu Head Regulator is estimated at Rs. 6.77 crores out of which Tamil Nadu's share is Rs. 1.61 crores.

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

Then, we have the Penakacherla cross Regulator-Vuyyuru Canal estimated at Rs. 89.34 crores, wherein the Tamil Nadu's share is Rs. 21.27 crores, and canal from Penakacherla to Velugodu estimated at Rs. 28.61 crores - Tamil Nadu's Share comes to Rs. 9.75 crores.

Then the Velugodu Reservior Rs. 114.99 crores - Tamil Nadu's share coming to Rs 39.20 crores.

Then we have the 6th item, Canal from Velugodu to VVBS Reservoir of Rs. 287.35 crores and Tamil Nadu contributing Rs. 106.67 crores.

Then the Chinnamuttapalli Regulator Rs. 4564 crores and Tamil Nadu's share comes to Rs. 40.67 crores.

Chinnamuttapalli Canal, Rs. 2.98 crores, where the total investment has to be formed by Tamil Nadu.

Somasila Stage II, Rs. 161.2 crores and Tamil Nadu's share comes to Rs. 38.52 crores.

Khandaleru - Rs. 21.4 crores; Tamil Nadu's share comes Rs. 6.58 crores.

Then, Khandaleru under South Feeder canal of Rs. 86.92 crores - Tamil Nadu's share is Rs. 27 crores.

Then, Khandaleru Reservoir Rs. 228.41 crores when the Tamil Nadu's share is Rs. 19.30 crores.

Then, Khandaleru Canal Rs. 257.58 crores and Tamil Nadu, contributing Rs. 106.20 crores and then Khandaleru to Tamil Nadu border, Rs. 33.46 crores and their share is the total. All these break up figures come to Rs. 2,129.74 crores. That is the total investment out of which Rs. 502 crores happen to be Tamil Nadu's share.

The Investment shown in this Budget clearly indicates that Telugu Ganga has a long way to go Sir.

When we come to Bachawat Award Sir, the Bachawat Award had come into existance in 1976, and it will end by May, 2000 A.D. We have still minimum of three to five years of working season to go and to utilise the Krishna Waters with ...

(Interruptions)

Sir, pertaining to irrigation, there seems to be a tidal wave.

(గౌరవ కాంగ్రెస్ సభ్యులు కోరం లేదని, నోట్ చేసుకొనే వారు లేరని అన్నారు.)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు ఉన్నారండి.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, by 2000 A.D. if we do not utilise the Krishna Water, then lakhs of acres of land of

Drought Prone Royalaseem and Telangana would become Banjar. It would cause a lot of pain to the farmers. To complete all the pending projects under Krishna Basin, we require nearly Rs. 8,000 crores.

(Interruptions)

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- ప్రాజెక్టులపైన డిస్కస్ చేస్తూ ఉంటే సభ్యులు తక్కువగా ఉన్నారు. అసలు కోరమే లేదు సార్.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- భోజనం చేసే వారు కూడా లెక్కలోకి వస్తారా ...

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, if there is no quorum there is no will.

Sir, as I have stated, still we require nearly Rs. 8,000 crores to complete all these pending projects in Krishna Basin.

The Karnataka Government, I believe Mr. Speaker Sir, is taking drastic steps to complete their projects without taking any guidelines from the Central Government and decided to utilise 200 T.M.C. of water and complete 19 projects. If they complete all these projects, our share of water may decline.

Sir, I do remember, in the last Session, I mean in the 9th Assembly, the then Opposition Leader, who is our present Chief Minister, on 26th February 1992, on the very floor of this august House, has said on that day; అంగటిలో అన్నీ ఉన్నా అల్లుడి నోట్లో శని ఉండే విధంగా ఈ రాష్ట్ర పరిస్థితి ఉంది. పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు క్లియర్ చేసే బాధ్యత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైన ఉంటుంది. అనే మాట ఆనాటి ప్రతిపక్ష నాయకుడు, ఈనాటి ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటన అర్థం కాక.

So, I request him to give a categorical statement about his stand now, Sir.

You have seen Nagarjuna Sagar. For this Nagarjuna Sagar project our the then beloved Prime Minister laid the Foundation-stone in 1955. About this project, even in this House, we have seen there has been lot of discussion, particularly on issues pertaining to the tail-end areas. We have seen our Left Canal Sir.

The Tail-end area has about 25,000 hectares, for which 196 supplementation schemes were envisaged. The Government claim is that it has completed 130 schemes and 66 schemes are not yet completed. What is the reason for non-completion of these schemes? By what time do they think to complete these schemes? I am told, it is also the case with the Right Canal Sir. The Government has mentioned them as "Distress Tail-enders". As per the Government's saying, this Avacut is also about 46,000 hectares for which they have taken up 85 supplementation schemes. Out of this only 57 Government claims to have completed and 27 schemes are yet to be completed. Sir, the allocation shown is only Rs. 36 crores, which clearly creates a doubt about the completion of these programmes.

Coming to Vamshadhara, Second Phase, we have read and we have heard that our present Hon'ble Chief Minister had a meeting with the Chief Minister of Orissa but I learnt that when the meeting took place, I believe, neither the Engineers nor the officials concerned were present.

Now the Chief Minister had made a very clear statement on that project. Today, as a Report has to be sent to the Central Government special interest in this matter has to be taken. The people of that particular area, have a special regard - for the Hon'ble Chief Minister who was elected from Tekkali constituency and where the bye-election is due. Special interest has to be shown to the people of that area, who at that point of time thought that Shri N.T. Rama Rao would continue to be their M.L.A they had lot of hopes, Sir.

So, to fulfil the aspirations of the people of that area, the Hon'ble Chief Minister has to go in the right direction. In that particular area, we have Janjavathi 1·50
project It comes in Vizianagaram district. It has to be pro మ·
cussed with the Government of Orissa and necessary action taken.

Srisailam Left Bank Canal has created lot of discussion. There is an element of doubt in the minds of the people of this State in general and the people of Nalgonda in particular. There has been lot of wavering on this issue. We have seen announcements that water would go through tunnel and in the same breath through lift and so on and so forth. Today, the Government has made an announcement that water will be lifted. When an Expert Committee was constituted, the experts were very, very clear on that. They have suggested that tunnel is more viable than lift due to the fact that power, which is required to run the motors to lift the water, is more than what is generated at that project. Not only that, we need an additional 40 per cent power to run the motors to lift the water there. I request the Government to call the Opposition Leaders for discussion in the presence of the officers so that all the doubts will be cleared and a concrete decision could be taken on this issue. It is also

learnt that a Circle Office and three divisions in that area have been removed· It is is ture, work cannot be done there.

Coming to Rayalaseema, some people call it rathanalaseema, others call it rallaseema and some others call it bombulaseema and so on and so forth. Before we look at the development, I will give a quick break up of the allocations made to Thungabhadra, Pulivendala Branch Canal, Sunkesula, Galeru-Nagari, Handri-Neeva and K.C. Canal which has almost revolutionised irrigation in that area having been inaugurated by the then Chief Minister Sri K. Vijayabhaskar Reddy. All these, along with some other projects, ended up with only Rs. 150 crores. Rs. 150 crores for the development of Rayalaseema would definitely not solve the problem. Today, Rayalaseema being a neglected area, the people have lot of hopes on this Government that something would be done to them. Unfortunately, nothing has been done. Rayalseema is an area which was ruled by the famous King Sri Krishnadevaraya. People may have to wait for such a king so that justice may be done to them.

Telangana is an area which has been neglected repeatedly· If we look at the recent Assembly elections, the ruling party has swept the polls. It was just like a tidal wave and only both of us could withstand it.

پورے کے پورے تلگودیشم جیت لیئے۔

In spite of that, what is it that the Government has done? It is really a sorry state of affairs. We have the famous Sriramsagar project. Everybody talks about the Sriramsagar project. The Sriramsagar Project covers almost six districts of Telangana and all the six districts are drought prone districts. If we look at .....

(bell)

I am taking about neglected area. Please do some justice and don't neglect.

The Sriramsagar Project Stage-II was neglected. It was put into cold storage as a result of which the whole system has failed. The main canal, and the distributories, starting from first distributory, are defective. The reason is non-maintenance of the canals. Again, the reason for this is the non-availability of funds. This has resulted in loss of ayacut and hardship to the farmers. Today, the Government has promised to take up supplementation schemes under Sriramsagar Project. Even here we have some discrimination. There are areas for supplementation schemes under the canals for Sriramsagar Project where lift irrigation can be provided, but the Government has not made any particular statement with regard to the supplementation schemes. They have not taken

the local legislators into confidence. If local legislators would have been taken into confidence, some information could have been given to the Government with regard to the supplementation schemes.

We have Lakshmi Canal. This happens to be one of the main canals of Sriramsagar Project. It is alsmost eight years since the work is going on, but the major component of the work is not at copleted. I do not see any will on the part of the Government for the completion of the scheme because no mention has been made about it in the Budget.

So also, we have Ayacut Roads. The Ayacut roads in Nizamabad and Adilabad are not included under Sriramsagar Project. It shows the indifferent attitude of the Government in the allocation of funds, particularly to the Telanagana area.

If you go to the Sriramsagar project area and see the dam site, it reminds us of Beirut, which was bombed, bombed and bombed. That is the position. All the Government buildings are in dilapidated condition. The workers who work in the construction of Sriramsagar project are requesting for the allocation of those buildings to them, but the Government has not yet taken any decision so far.

The Chief Engineer's office of Sriramsagar project is in Hyderabad and the Project is in Pochampad as a result of wich what is happening there is not known here. Will the Government shift the Chief Engineer's office to Pochampad?

Relief and Rehabilitation is a subject which has gained new dimensions now. We have seen in the case of Sardar Sarovar Project in Narmada, that the Prime Minister has called for a meeting of all the Chief Ministers and told them that relief and rehabilitation is a subject which needs top most priority. We have to hang our heads in shame whenever we go to the World Ban for financial assistance. They always point out about the relief and rehabilitation programme. వాళ్ళు చెపుతున్నారు మీరు రిహాబిలిటేషన్ కార్యక్రమాలకు వారు ఇచ్చిన గైడ్‌లైన్స్ ప్రకారం ఖర్చులు చేస్తున్నారా లేదా అని పాయింటౌట్ చేస్తున్నారు. దీనిని చూస్తే వుంటే సాగునీరు తక్కువ, కన్నీరు ఎక్కువ లాగా అనిపిస్తున్నది. ఒకప్పుడు మనకు నీరు త్రాగడానికి, రైతులకు యివ్వడానికీ, ఫ్యాక్టరీలకు ఇవ్వడానికి, ఇతర రాష్ట్రాలకు యివ్వడానికి, నిత్యావసరాలకు వాడడానికి 1982 వరకూ వుండేది. This Government has done nothing so far. ఇప్పుడు అంటే 1983 నుండి 1989 వరకూ దీని అలొకేషన్ తగ్గించి దాని ద్వారా జనరేషన్‌ను నిర్లక్ష్యం చేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకూ ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు.

Lands in Adilabad,Kariimnagar and Nizamabad districts got submerged.It is almost 15 to 20 years.The Government has | 2.00 మ.

issued a G.O. to provide Lift Irrigation Schemes. The Government is yet to start the work on the Lift Irrigation.

In the rehabilitated villages, Government said they would complete the road works and internal roads in two years time. It was in 1993. We are now in 1995, but not a single pie has been spent.

With regard to SRSP Flood Flow Canal, when the Government got the clearance, all the Floor Leaders and also the Leader of Opposition complimented the Chief Minister for achieving this. I was also a Member and I cautioned the Government that the Flood Flow canal should be implemented in the true spirit and the Sriramsagar Project should be taken as an example. This Flood Flow Canal goes through very, very highly developed agricultural lands. Today, a Committee has to be constituted to give value to the ryots..

If we look at the power situation, it is the worst situation which our State is seeing today. It is the worst situation in the history of Andhra Pradesh. We have never seen such irregular cuts so far. Today, te A.P.S.E.B. power cuts are more standardised than the Indian Standard time. If they say that power goes at 3 O' clock, it goes at 3 O' clock sharp. But, if they say that power comes at 5 O' clock, it comes at 6 O' clock or 7 O' clock. This is because of the allocation the Government has made to the power sector. In 1982, Andhra Pradesh had surplus power. Because of the allocations from 1983 to 1989, the State which was surplus has become a deficit State. During the last five years from 1990 to 1995, the then Congress Government, realising the importance of power section, has taken steps to generate power. Record number of sub-stations were created. Record allocations were made. Keeping in view the Government of India's policy of liberalisation, the then State Government had given power generation to private sector and also called for global tenders keeping all the norms in view. Today, what is happening is something unfortunate. The State Government talks of privatisation - privatisation of generation and privatisation of power supply. Privationsation of power supply is something which the Government has to rethink. Today, the farmers have gone in for the second crop because the Chief Minister has said that he will give power for 13 hours. 13 గంటలు కరెంటు ఇస్తామన్నారు ఇవ్వలేదు. కాబట్టి అటువంటి రైతులకు నష్టపరిహారం ఇస్తారా అనే మాట నేను ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వంనుంచి రిప్లై రావలాని కోరుతున్నాను. Low voltage is another problem which the State is facing. It is a clear indication. మన రైతులకు సరిపోయే అంత కరెంటు మన దగ్గర లేదు. దానిని ఉత్పత్తి చేయడానికి మీరు ఏ చర్యలు తీసుకొంటారో స్పష్టంగా చెప్పండి. 13 గంటలు కరెంటు ఇస్తామని ప్రజలను మోసం చేయకండి. ఈ సందర్భంగా వారికి. విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Another important area is the Science and Technology and we have to give importance to that also.

I have lot of other meterial and I will pass it on to you so that you could send the same to the Government.

I thank you very much for giving me this opportunity to speak on these Demands.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా ఈ రోజు నీటిపారుదల విద్యుచ్ఛక్తి, శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞానం పర్యావరణం పైన మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. చాలా మంది ప్రతిపక్ష నాయకులు, అధికార పక్షంలో ఉన్నటువంటి వాళ్ళు పద్దుల పైన సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. మన రాష్ట్రం వ్యవసాయక రాష్ట్రం. ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్నపూర్ణగా పేరు పొందిన రాష్ట్రం. అయితే రాష్ట్ర జనాభాలో 75 శాతం వ్యవసాయంపైన ఆధారపడి జీవనం గడుపుతున్న విషయం మనందరికి తెలుసు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 48 సంవత్సరాలు గడిచినా ఒక్క నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు తప్ప ఇంకొక పెద్ద ప్రాజెక్టు లేదని మనవిచేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ పూర్తి చేయడానికి 30, 40 సంవత్సరాలు పట్టింది. మన రాష్ట్రంలో జీవనదులైన కృష్ణ గోదావరి ఉన్నప్పటికీ, ఈనాటి వరకు మనము సంపూర్ణంగా నీరు వినియోగించుకోలేక పోతున్నాము. బచావత్ ఎవార్డు ప్రకారం 2 వేల సంవత్సరం నాటికి మనం ఎన్నో ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకోవాలి. అన్ని ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకోకపోవడం వల్ల ఈ అన్ని ప్రాజెక్టుల కూడా అసంపూర్ణంగా మిగిలి పోయేటటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెటులో వ్యవసాయక రాష్ట్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వార్షిక ప్రణాళికలో 50 శాతం నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి రంగాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. గత ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు అని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 60 శాతం నిధులు నీటి పారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి రంగాలపైన ఖర్చు పెట్టాలి అని మాటలతో చెప్పడం కాదు. మేము అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాలైన ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, హిమాచల్‌ప్రదేశ్, రాజస్థాన్‌లలో వార్షిక ప్రణాళికలో 60 శాతం నిధులను కేటాయించడం జరిగింది. వ్యవసాయదారులను ఆదుకోడానికి ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని ఏర్పరచి దేశంలో చరిత్రను కూడా సృష్టించామని తమ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. రైతులను ఆదుకోడానికి కేటాయింపులను కూడా పెంచవలసిన అవసరం ఉన్నదని తమ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. రత్నాల సీమగా పేరుగాంచిన రాయలసీమ రాళ్ళసీమగా మారిపోతున్నదనేదటటువంటి హెచ్చరిక చేస్తున్నప్పటికి మనం ఏ మాత్రం కూడా పట్టించుకోవడం లేదు. అదే రకంగా తెలంగాణాలో ఇవాళ కరువు ప్రాంతాలలోని ప్రజలు ఆకలి చావులకు గురైపోతున్నారు దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొంటే మనం దిగజారి పోయామా అని అనిపిస్తున్నది. తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన ఎంఎల్ఎలలో చాలా మంది తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన వారు

ఉన్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతానికి చాలా అన్యాయం జరుగుతుంటే మాట్లాడకుండా ఉండడం ఎంతవరకు సమంజసం అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను. ప్రజలు మీ మీద విశ్వాసం ఉంచి గెలిపించారు. తెలంగాణా కరువు ప్రాంతాలలోని ప్రజలు ఆకలి చావులకు గురి కావడానికి వీలు లేకుండా మీరు మాటలతో కాలయాపన చేయకుండా ప్రాజెక్టులు తీసుకొచ్చి సస్యశ్యామలం, స్థిరీకరణ అవసరాన్ని గమనిస్తారని మాకు కన్పించడం లేదు. మన రాష్ట్ర ఆదాయంలో 51.8 శాతం వ్యవసాయం ద్వారానే లభిస్తుంది. రాష్ట్రంలో వ్యవసాయానికి అనువైన భూమి 2.8 కోట్ల ఎకరాలు ఉన్నది. ఇందులో కేవలం 8 లక్షల ఎకరాల భూమి మాత్రమే కాలువల ద్వారా, చెరువుల ద్వారా అక్కడక్కడ బోరు బావుల ద్వారా లభించే నీటి మీదనే ఆధారపడి ఉన్నాము. నీరు అందకుండా మిగతా 2 కోట్ల ఎకరాలు ఈనాటికి పడవుగా పెట్టుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. మనం దిగజారిపోయినాము. ఇది ఎంతవరకు భావ్యం? 48 సంవత్సరాలైనా 2 కోట్ల ఎకరాల భూమిని మనం సాగులోకి తీసుకురాలేక

2.10 పోవడం నిజంగా మనందరికి చాలా బాధకరమైన విషయం. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 48
మ. సంవత్సరాలైంది. శతాబ్దానికి పూర్వం విదేశీ ఇంజనీర్, సర్ ఆర్థర్ కాటన్ దూరదృష్టితో గోదావరి డెల్టా వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశారు. 25 లక్షల ఎకరాలకు పైగా నీటి పారుదల ఏర్పాటు చేశారు. వారు, కృష్ణా డెల్టాకు సహాయం చేశారు. కానీ తెలంగాణాకు ఏ మాత్రం సాయపడలేదు. తెలంగాణా ప్రాంతములో 38 లక్షల హెక్టార్ల నమ్మకమైన భూమికి నీటిపారుదల వసతి లేదు. అక్కడ ప్రజలు ఏ విధంగా మలమల మాడుతున్నారో దీన్ని మనమొకసారి ఆలోచన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఉత్తరాంధ్రలో 2 1/2 లక్షల ఎకరాలను సస్యశ్యామలం చేయాలని వంశధార రెండవ దశ రెండు దశాబ్దాలకు పైగా నిర్మాణములో వున్నా, ఇప్పటికి పూర్తి చేసుకోలేకపోతున్నాము. ఈ మూడు ప్రాంతాల ప్రజల పరిస్థితిని అవగాహన చేసుకోవడం చాలా మంచిది. కృష్ణా నదిలో వున్న 300 టి.ఎం.సి. నీటిని 2 వేల సంవత్సరం నాటికి బచావత్ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం వాడుకోవలసి వుంది. మనకున్న అధికారాన్ని సద్వినియోగపరచుకోడానికి ముందుకు రావడం లేదు. ఇందుకు గత ప్రభుత్వ బాధ్యత కూడ వుంది. ఈ ప్రభుత్వము బాధ్యత కూడా వుంది. ఈ ప్రభుత్వము కూడా గతములో 7 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన విషయాన్ని విస్మరించరాదు. నీరు వృధాగా సముద్రములో కలిసి పోతున్నది. కృష్ణా, గోదావరి నీరు వుపయోగించుకోకపోతే వృధాగా సముద్రములో కలిసిపోతుంది. ఈ పరిస్థితి ఈ విధంగా దిగజారిదంటే చెప్పడానికి చాలా బాధాకరంగా వుంది ఇది ఎట్లా వుందంటే, శిశువులకు దక్కని తల్లి స్తన్యములాగా జీవనదులనీరు వృధా అయిపోతున్నది. అంటే పసి పిల్లలకు తల్లిపాలు దొరకకుండా పోతే ఆ పాలు ఏ విధంగా నైతే వృధా అవుతాయో, అదేవిధంగా రాష్ట్రములో వున్న తెలంగాణా రైతాంగానికి నీరు లేక అంతా బాధపడుతున్నారు. ఇది అర్థము చేసుకోవలసిన అవసరముందని మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రములో చిన్నవి, పెద్దవి పథకాల ప్రాజెక్టుల 48 వున్నాయని తెలియజేయడం జరిగింది. ఎన్నో సంవత్సరాల నుండి ప్రాజెక్టులు పెండింగులో వున్నాయి. మొన్నటి వరకు ఇక్కడ వున్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే, కేంద్రములో వున్న ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే. అయితే గత 5 సంవత్సరాల కాలములో పెండింగు ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఎంతవరకు చర్యలు చేపట్టారో చెప్పుకోవలసిన అవకాశము వారికి (కాంగ్రెసు) వుంది.

పోతే ప్రజల తీర్పు ఏ విధంగా వచ్చిందనేది అందరికి తెలిసిందే. ఆనాడు తెలుగుదేశం అధికారంలో వున్నప్పుడు, మీరు పెండింగు ప్రాజెక్టులు క్లియర్ కావలెనని, రాజధానియైన ఢిల్లీలో కూడా అఖిలపక్ష ప్రజా ప్రతినిధులతో ఎం.ఎల్.ఎ.లను ఎం.పి.లను తీసుకొని పోయి, ప్రదర్శన జరపడం జరిగింది. ఆనాడు పెండింగు ప్రాజెక్టులకు వెంటనే అనుమతి ఇవ్వాలని 1986 మార్చి 21న మన రాష్ట్రము నుండి ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానాన్ని పాస్ చేసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపాము. అయినా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం చలనం లేదు. ఆనాడు ప్రధానిగా రాజీవ్‌గాంధీగారు వున్నారు. తిరిగి 1987 ఆగష్టు 27న అటువంటి తీర్మానాన్నే శాసనసభలో ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాము. అయినా దానిమీద ఏ స్పందన లేకపోతే, అఖిలపక్షము ఢిల్లీకి వెళ్ళింది. అప్పుడు పెండింగు ప్రాజెక్టుల బహుమతి కాదు కదా, ఢిల్లీని పరిపాలించే రాజీవ్‌గాంధీగారి పోలీసు యంత్రాంగము మనపై లాఠీ చార్జీ చేయడం, బాష్పవాయువు గోళాలు ప్రయోగించడం, ఆ విధంగా భీభత్సాన్ని సృష్టించి, కొందరిని జైలు పాలు కూడా చేశారు. అప్పటి నుండి ఇప్పటివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏ మాత్రము గౌరవ చూపనందుకు బాధ కలుగుతున్నది. మన రాష్ట్రముపై ఈ రకంగా చిన్నచూపు వుందని, దీన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో 24 శాతం, పంజాబులో 35 శాతం నేల సాగులో వుంటే, మన రాష్ట్రములో 14 శాతం నేల అంటే 27 లక్షల ఎకరాలు సాగులో వుంది. ఇది ఎంతో దురదృష్టకరము. దీన్ని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ఆనాడు తెలుగుగంగ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టామని గొప్పగా చెప్పుకొంది. మద్రాసుకు మంచినీరు త్వరలోనే అందజేస్తామని చెప్పింది. 1983లో 636 కోట్లు ఏ విధంగానైతే అంచనా వేసుకొన్నారో, అది ఈనాడు ఏ విధంగా పెరిగిందో ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మొన్ననే తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి జయలలితగారు వచ్చినప్పుడు 1995 నాటికి నీరు అందిస్తామని అన్నారు. ఈనాడు ఆ అంచనా రు. 1800 కోట్లకు పెరిగింది. అంటే మూడింతలు పెరిగింది. దీనికి కారణాలు ఆలోచిస్తే, టెండర్లు పిలిచినా పని చేయలేక ఒక కారణం అయితే, రెండవది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క అసమర్థత. ఈ రెండు కారణాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈనాడు కంట్రాక్టర్లు తుపాకులు తీసుకొని, టెండర్లను వేయనీయకుండా భయభ్రాంతులను చేస్తున్నారు. దానికి తెలుగుదేశ ప్రభుత్వ హయాములో ప్రతిపక్షంగా వున్న కాంగ్రెసును అనడమే కాదు, ఇప్పుడు అధికారంలో వున్న మీ తెలుగుదేశం సభ్యులు కూడా బెదిరించడం జరుగుతున్నది. దీన్ని అరికట్టలేకపోతే అంచనాలు విపరీతంగా పెరిగి, ప్రాజెక్టు డబ్బు వ్యయభారాన్ని మనమే మోయవలసి వస్తుంది. ఇది జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వముపై వుంది. తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన జూరాల ప్రాజెక్టు విషయంలో అక్కడున్న పేద రైతులకు అంటే గద్వాల్, అలంపూర్, ఆత్మకూరు, వనపర్తి, కొల్లాపూర్ ప్రాంతాల రైతులకు సుమారు లక్ష ఎకరాల భూమికి నీరిచ్చే అవసరముంది. ప్రాజెక్టులో 11.84 టి.ఎం.సి.ల నీరు వున్నప్పటికీ ఇంతవరకు ఖర్చు చేసిన డబ్బు ఎంత అనేది తెలియకుండా వుంది. మొత్తం దాని అంచనా రు. 74.04 కోట్లు వుండె. ఇప్పుడు రు. 203 కోట్లకు పెరగ గలదని చెబుతున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు 1978లో ప్రారంభమైంది. అయితే ఈ రోజు వరకు పూర్తి కాలేదు. ఈ విషయాన్ని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అయితే, తెలుగుగంగ విషయంలో చూపుతున్న శ్రద్ధ ఈ జూరాల ప్రాజెక్టుపై ఎందుకు చూపడం లేదని

అడుగుతున్నాను? దీనికి బాధ్యులు ఎవరనేది అడుగుతున్నాను? దీనికి బాధ్యత కొంత కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా వుందని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కేంద్ర పెట్టుబడులు 'రాష్ట్రానికి రు. 350 కోట్లు వుండగా, రు. 250 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. ఇది దురదృష్టకరము. ఈ విధంగా రాష్ట్రముపై కేంద్రం సవతి తల్లి ప్రేమ చూపడం చాలా బాధ కలిగిస్తున్నది. సింగూరు ప్రాజెక్టు 1976లో, వంశధార 2వ దశ 1978 లో, ఏలేరు ప్రాజెక్టు 1980లో శ్రీరాంసాగర్ 2వ దశ 1978లో, జూరాల 1978లో, పోలవరం 1978లో, తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు 1983లో ప్రారంభమయ్యాయి. అయితే, తెలుగుగంగకు ఏ విధంగా ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారో ఆలోచించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మిగతా ప్రాజెక్టులు అంతకన్నా ముందే ప్రారంభమయినా ముందుకు రాకపోవడం సమంజసమా అని అడుగుతున్నాను? శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ, శ్రీశైలం కుడి కాలువ ఇంతవరకు పూర్తి చేయలేదు. కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నా డెల్టాలను ఆధునీకరణ చేస్తామని అన్నారు. ప్రపంచ బ్యాంక్ నుండి లోన్సు తెస్తున్నారు. కానీ ఎంతవరకు ఆధునీకరణ చేశారనేది
2.20 అడుగుతున్నాను? ఆ పనులు కూడ కుంటిగానే సాగుతున్నాయి. అదే రకంగా రాయల
ము. సీమకు మనము చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మూడుసార్లు అక్కడి నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నప్పటికి కూడా తుంగభద్ర సమాంతర కాలువలు పూర్తి చేయలేదు. అవి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దానికి గాలేరు – నగరి, హంద్రీ–నీవా పథకాలు పెండింగులో ఉన్నాయి అనేది ప్రభుత్వానికి తెలుసు. మరి కేవలం బడ్జెట్‌లో కొంత డబ్బు ఇచ్చినంత మాత్రాన పనులు కావు. అవి పూర్తి చేయడానికి ఏ రకంగా చేయాలన్నది మనము ఆలోచించాలి. ఉదాహరణకు చెపుతాను. పులిచింతల ప్రాజెక్టు 40 ఏళ్ల క్రిందట ప్రారంభం అయినప్పటికి ఇంతవరకు పూర్తి కాలేదు. వీటికి కూడా అదే గతి పడుతుందేమోనన్న అనుమానం ఉంది. పోలవరం ప్రాజెక్టు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని పోలవరం గ్రామం వద్ద గోదావరి నది పైన ఆనకట్ట కట్టి విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోని 7 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటిని సమకూరుస్తామని చెప్పారు. మరి ఇంతవరకు పోలవరం ప్రాజెక్టుకు, అలాగే ఏడు లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు అందించ డానికి మీరు ఎంత డబ్బును కేటాయించారని అడుగుతున్నాను. కృష్ణా జిల్లాలో అదనపు నీటి వసతి కల్పించడములో 70 టి.ఎమ్.సి. నీటిని గోదావరి నుంచి కృష్ణాకు సమకూర్చుకోడానికి మరి అదే రకంగా 960 మెగావాట్ల జలవిద్యుత్తు ఉత్పత్తి చేయడానికి ఈ ప్రాజక్టు ద్వారా తీసుకుంటామని చెపుతూ వచ్చారు. మీరు ఇంతవరకు ఈ ప్రాజెక్టు చేపట్టకపోవడం చాలా శోచనీయం. ఈ ప్రాజెక్టు 1970 నుంచి కేంద్రము వద్ద పెండింగులో ఉంది. ఇవన్నీ 1978 నుంచి ఉన్నాయని చెపుతున్నాను. మరి ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయడానికి 1980లో రు. 800 కోట్లు అంచనా ఉంటే అది 1990 వచ్చేసరికి రు. 3300 కోట్లు అయింది. ఈ రోజుకు రు. 4000 కోట్లకు పెరిగే అవకాశం ఉంది. అదేరకంగా ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు విషయం కూడా ఉంది. తెలంగాణా ప్రాంతములోని కరీంనగర్ జిల్లా మహదేవపూర్ మండలం క్రింద ఉన్న ఇచ్చంపల్లి గ్రామము వద్ద గోదావరి పైన రిజర్వాయరు నిర్మాణం చేద్దాము అనుకున్నాము. 975 మెగావాట్లు విద్యుచ్ఛక్తితోపాటు 1.50 లక్షల ఎకరాల భూమి సాగుకై ఈ ప్రాజెక్టు ఉద్దేశించబడింది.

అది కూడా మనము చేపట్టకపోవడం చాలా శోచనీయం. 1985లో దీని అంచనా రు.827.37 కోట్లు. మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలు కలిసి ఈ ప్రాజెక్టు వ్యయాన్ని భరించాలని మనము ఆనాడు నిర్ణయానికి వచ్చాము. అందులో ఆంధ్రప్రదేశ్ భాగం రు 440.86 కోట్లు మనము పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అది పెట్టినట్లయితే మనకు విద్యుత్ కూడా వస్తుంది. ఈనాడు విద్యుత్ కోత ఉంది. ఆ డబ్బు పెట్టినట్లయితే 25 శాతం విద్యుత్ కేటాయింపు మనకు జరుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు 1995 నుంచి కేంద్రములో పెండింగులో ఉంది. ఇది ఇంతవరకు శాంక్షన్ చేసుకోకపోవడం మన దుర దృష్టం.

విద్యత్ రంగములో మనము చూసినట్లయితే చాలా అన్యాయం జరుగుతోంది. థర్మల్ పవర్ విషయములో, హైడ్రో పవర్ విషయములో మనకు ఒక పద్ధతి అనేది ఉండాలి. మనకు ఆ ఆలోచన లేకపోవడం వల్లనే చాలా దెబ్బతిన్నాము. హైడ్రో పవర్ అనేది 40 శాతం, థర్మల్ పవర్ అనేది 60 శాతం ఉత్పత్తిని చేసుకోడానికి మన ఇంజనీర్స్ ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ ప్రయత్నం లోపం వల్లనే ఈవేళ మనము విద్యుత్‌లో ఎంత అధోగతిపాలయ్యా మనేది మనము చూస్తున్నాము. కేవలం హైడ్రో పవర్ మీదనే ఆధారపడడం వల్ల, థర్మల్ పవర్‌ను పట్టించుకోకపోవడం వల్లనే మనకు ఈవేళ కరంట్ కొరత ఉంది. కరంట్ కోత భరించవలసి వస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ రంగములో ఎలా ఉన్నది చెప్పదలచుకొన్నాను 1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పుడు 999 మెగావాట్లు ఉంటే ప్రస్తుతం మనము చూసు కున్నట్లయితే 3700 మెగావాట్లకు పెరిగింది అనేది మనము గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. 1982-97లో చూసినట్లయితే మనకు విద్యుత్ 12.30 శాతం కొరత ఉంది. అది ప్రస్తుతానికి 18 శాతానికి చేరుకుంది. మనము ఎంత యుద్ధ ప్రాతిపదికన్పైన ఉత్పత్తి చేసుకున్నా, వరల్డ్ బ్యాంకు ఎయిడ్‌తో కాని ప్రైవేటీకరణ వల్ల ఎంత విద్యుత్‌ను ఉత్పత్తి చేసినా 2000 నాటికి 30.6 శాతం కొరత ఉంటుందని అంచనా వేసి శాస్త్రజ్ఞులు చెపు తున్నారు. దీనిని ఎంత వరకు పూర్తి చేస్తారని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. 1990లో లెక్కల ప్రకారం జలవిద్యుత్ ద్వారా 2442 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి చేసుకున్నాము, థర్మల్ పవర్ ద్వారా 1193 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి చేసుకున్నాము. మొత్తం రెండు కలిసి 3635 మెగావాట్లు మాత్రమే ఉత్పత్తి అయింది. మనము అర్థం చేసుకోవాలి. అయితే దీనికి కారణం ఏమిటంటే మన దక్షిణ ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి విద్యుత్ కేంద్రాల ద్వారా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు కేటాయించవలసింది కేటాయించకపోవడం వల్లనే మనము అధోగతికి దిగజారి పోతున్నాము. కేంద్రము కేటాయించినటువంటి విద్యుత్ ఎన్.టి.పి.సి. నుంచి ఎంత రావాలో అది తప్పకుండా మనకు అందించాలి. అవి అందించకపోవడం వల్లనే ఈ దుర్గతి ఏర్పడుతోంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి బాల్‌రెడ్డిగారు. చాలా టైమ్ ఇచ్చాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- కేంద్రము మనకు కేటాయించవలసింది కేటాయించడం లేదు. 48 సంవత్సరాల నుంచి మనము చెపుతూనే ఉన్నాము. ఊరూరికి రోడ్డు ఉంటుంది.

ఊరూరికి బస్ వేస్తాము, వీధి లైట్లు ఇస్తాము అన్నాము. ఇప్పటికీ ఇంకా 16,172 గ్రామాలకు విద్యుత్ సరఫరా లేదు. అదే రకంగా రైతులను మేము ఆదుకుంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెపుతున్నారు. రైతులకు పంప్‌సెట్స్‌కు విద్యుత్ కన్‌క్షన్స్ ఇస్తామంటున్నారు. ఈ రోజుకి 3 లక్షల పై చిలుకు కనక్షన్స్ రాక రైతులు బాధ పడుతున్నారు. 24 గంటలు రైతాంగమును ఆదుకుంటామన్న ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అలాగే గత ప్రభుత్వం 18 గంటలు కూడా కరంటు ఇవ్వని పరిస్థితి ఉంది. ఈవేళ 18 గంటలు కాదు 12 గంటలు కూడా సరిగా ఇవ్వడం లేదు. పంటలు ఎండిపోయి రైతులు నష్టపడుతున్నారు, లోవోల్టేజీ వల్ల మోటార్స్ కాలిపోతున్నాయి. ఈవేళ పంటలు ఎండిపోయి ఎన్నో లక్షల వర్షం ఏర్పడి లక్షల ఎకరాలలో భూమి బీడయిపోయింది. పశు గ్రాసం దొరకడం కూడా చాలా కష్టమైపోతోంది. మరి ఉదయం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు ఈవేళ రైతాంగాన్ని ఆదుకొనే దానికి ఇండస్ట్రీస్‌కి కొంత కోత పెట్టి, ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి అదనముగా కొనుక్కొని ఈవేళ 18 గంటలు రైతులకు ఇస్తేనే అందరు బాగుపడతారనేది అందరికి తెలుసు. అందువల్ల 18 గంటలు కరంటు ఇవ్వాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇంక కూర్చోండి. రామకృష్ణగారు ....

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- ధన్యవాదాలు చెప్పాలి...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అవసరం లేదు లెండి.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం ఎన్నికల సమయములో చేసినటు వంటి వాగ్దానాలను నిలబెట్టుకోవాలని, కరంటు ఉత్పత్తి గురించి, వైద్యం గురించి 60 శాతం బడ్జెట్ కేటాయించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన దానికి మళ్లీ ఒకసారి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు సాగునీటి రంగానికి పెట్టుబడి వ్యయంగా బడ్జెట్‌లో రు. 1240 కేటాయించినందుకు అన్ని పక్షాలు కూడా హర్షిస్తున్నాయి మరి అక్కడ నోట్‌లో చెప్పినట్లుగా సరయిన నీటి యాజమాన్యపు పద్ధతులు లేనందువల్ల కల్పించిన సామర్థ్యంలో 67 శాతం మాత్రమే వినియోగపడుతోందని చెపుతున్నారు. దీని అర్థం ఇంకా 33 శాతం సాగునీటిని పొలాలకు అందించడానికి అవకాశం ఉన్నప్పటికీ కూడ వాటిని సక్రమంగా వినియోగించుకోవడములో విఫలమవుతున్నామని మనము అంగీకరించి నట్లు అవుతుంది. ఇంత సీరియస్ విషయాన్ని ఏదో ఒక మాటలో చెప్పి ప్రభుత్వం వారు ఏ చర్యలు చేపట్టి తద్వారా ఈ 33 శాతం టెయిల్ ఎండ్ ఏరియాస్‌కి వాటర్ అందించి వాటిని కూడా వినియోగించడానికి ఏ పద్ధతి చేపడతారనే విషయం స్పష్టముగా చెప్పలేదు. అందులో చెప్పారు - వెనుకబడిన అనావృష్టికి గురయ్యే ప్రాంతాలలో సాగునీటి రంగానికి ఎంత ప్రాముఖ్యత ఉన్న విషయం గౌరవసభ్యులందరికి తెలుసునని చెప్పారు. మరి తెలంగాణ

ప్రాంతములో, అదే విధంగా రాయలసీమ ప్రాంతములో ఎక్కడయితే నిత్యం కరువు కాటకాలకు గురవుతున్న ప్రాంతాలు ఉన్నాయో, అనావృష్టి ప్రాంతాలు ఉన్నాయో వాటి కోసం ప్రత్యేకంగా ఏదో చేసినామని చెపుతున్నారు. ఈ విషయంలో మాత్రం మేము విభేదిస్తున్నాము. ఎందుకంటే ఎప్పుడో 1937లో ఆనాడు శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక ప్రకారం రాయలసీమకు ప్రియారిటీ ఇవ్వాలని చెప్పారు. బచావత్ అవార్డు ప్రకారం ఏదయితే నీళ్ళు ఇవ్వాలని చెప్పారో, ఆ బచావత్ అవార్డులో చెప్పినట్లుగా ఈ రోజుకు కూడా రాయలసీమ ప్రాంతానికి ఇవ్వాలనే దానికి ప్రయత్నం జరుగుతోందే కాని ఇప్పటికీ ఒక చుక్క నీరు కూడా ఉపయోగించుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. ఎప్పుడో బ్రిటిష్‌వారు వున్నప్పుడు కట్టిన డ్యామ్స్, ఆ తరువాత నిర్మించిన కాలువల ద్వారా వచ్చే నీటితోనే అక్కడ సేద్యం జరుగు 2.30 మ.
తోంది తప్ప ఈ ప్రభుత్వాలు అందుకు పెద్దగా చర్యలు చేపట్టలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే తుంగభద్ర డామ్ నుంచి మన ఆంధ్రప్రాంతానికి ఏవైతే వస్తున్నాయో హెచ్.ఎల్.సి.గాని కె.సి. కెనాల్‌గాని, ఎల్.ఎల్.సి.కి సంబంధించిగానీ – మా రాయలసీమ ప్రాంతానికి వేలాది ఎకరాలకు రావలసిన నీరు ఇప్పటికీ సక్రమంగా రావడం లేదు. ఇది నేను చెప్పడం కాదు, హెచ్.ఎల్.సి. ద్వారా 32.5 టిఎంసిల నీరు రావలసివుంటే ఏ సంవత్సరం కూడా 26 టిఎంసిలకు మించి రావడంలేదు; ఎక్కడో ఒకసారి 28 టిఎంసిలు వస్తున్నాయి తప్ప ఎక్కువసార్లు 26 టిఎంసిలకు మించి రావడం లేదు. అట్లాగే ఎల్.ఎల్.సి.కి సంబంధించి మన రాష్ట్ర సరిహద్దు వద్ద 725 క్యూసెక్కుల నీరు మనం డ్రా చేయవలసి ఉండగా కేవలం 370 క్యూసెక్కులు మాత్రమే డ్రా చేస్తున్నామని చెపుతున్నారు ప్రభుత్వ ఇంజనీర్స్ ఏమని చెపుతున్నారంటే ఈ రోజు వరకూ ఎల్.ఎల్.సి. క్రింద 38 పర్సెంట్ ఆయకట్టు కూడా అభివృద్ధి చెందలేదని చెపుతున్నారు. అదేవిధంగా రాజోలిబండ డైవర్షన్ స్కీమ్ క్రింద 6.51 టిఎంసిల నీరు రావలసివుండగా 4 టిఎంసిలు మాత్రమే వస్తున్నాయి. తుంగభద్ర డామ్ నుంచి సుంకేశుల డామ్‌లోకి వదలవలసిన 10 టిఎంసిల నీటిలో కె.సి. కెనాల్‌కు 8 టిఎంసిలు మాత్రమే వస్తున్నాయని చెపుతున్నారు. కె.సి. కెనాల్‌లోకి 2800 క్యూసెక్కుల నీరు వదిలితేగాని టేల్‌ఎండ్ ల్యాండ్స్‌కు రావడానికి అవకాశం లేదు. ప్రతిసారీ హెచ్.ఎల్.సి., కె.సి. కెనాల్ క్రింద వున్న ఆయకట్టు భూములకు నీటి సరఫరా విషయమై ప్రభుత్వం ఏం చెపుతున్నప్పటికీ నీరు రాక సక్రమంగా పంటలు పండించుకొనడానికి ఆ ప్రాంత రైతులు నోచుకోవడం లేదు. హెచ్.ఎల్.సి.కి 14 సార్లు గండ్లు పడ్డాయి. మొదటి పంటకు నీరు రాలేదు. తరువాత ఐ.డి.బి. మీటింగ్ ఏర్పాటుచేశాము, మార్చి 31వ తేదీవరకు రెండవ పంటకు నీరు ఇస్తాము, రెండవ పంట వేసుకొమ్మని పత్రికా ప్రకటనలు చేసి, కరపత్రాలు పంపిణీ చేసి, గ్రామాలలో తప్పెట్లు కొట్టించి ప్రచారం చేసారు, అందువల్ల రైతులు రెండవసారి లక్షలాది ఎకరాలలో పంటలు వేసుకొన్నారు; అయితే నీరు లేక పంటలు నష్టపోయి మనోవేదనకు గురయ్యారు, విపరీతంగా అప్పులపాలయ్యారు. మొదటి పంట పోయింది, వీరి మాట నమ్మి రైతులంతా రెండవ పంట వేసుకొని సర్వనాశనమైపోతే ప్రభుత్వం వారు వారిని కనీసం పరామర్శించిన పాపాన పోలేదని మనవిచేస్తున్నాను. కేవలం మాటలు చెపుతున్నారు తప్ప ఆచరణలో శూన్యం గతంలో విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వున్నప్పుడు కర్నూలు జిల్లాలో ప్రవహించి లో లెవల్

కెనాల్‌కు కొంత డబ్బు కేటాయించారు తప్ప హెచ్.ఎల్.సి.కి సంబంధించి గతంలోనే వివక్షత ప్రదర్శించారు. ఈసారి బడ్జెట్‌లో అయినా దాని గురించి ఏమీ పట్టించుకోలేదు. అనంతపురం జిల్లా ఎడారిగా మారిపోయే ప్రమాదం వుందని కన్నీరు కారుస్తున్నారు తప్పిస్తే ఆ జిల్లాలోని హెచ్.ఎల్.సి. మోడ్రనైజేషన్ కోసం గత ప్రభుత్వంగానీ, ఈ ప్రభుత్వంగానీ ఎలాంటి ఆసక్తి ప్రదర్శించలేదని చెప్పడానికి నేను చింతిస్తున్నాను. అంతే కాకుండా బచావత్ ట్రిబ్యునల్ ఎవార్డ్ ప్రకారంగా రెండు వేల సంవత్సరం నాటికి హంద్రీ-నీవా, గాలేరు-నగరి, అట్లాగే తెలుగుగంగ – ఇవన్నీ చేయాలని చెపుతున్నారు. తెలుగుగంగకు సంబంధించి ఈసారి 200 కోట్లు ఇస్తున్నామని చెప్పినాసరే రాయలసీమ జిల్లాలలోని వారు, ముఖ్యంగా కడప జిల్లాలోని రైతాంగం ఏ మాత్రం సంతృప్తికరంగా లేరు. వారు ఏమంటున్నారంటే ఈ డబ్బుతో బ్రహ్మంగారి మఠం దగ్గర పనులుగానీ, దాని క్రింద కాలువ నిర్మాణాన్ని గానీ త్వరితగతిన పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నించడం లేదు అంటున్నారు. ఆ పనులు నత్త నడక నడుస్తున్నాయి. ఈ డబ్బు కేటాయించింది కూడా మద్రాసుకు నీళ్లు తీసుకువెళ్లడానికి చేసే ప్రయత్నమే తప్ప మా ప్రాంతానికి తొందరగా ఇరిగేషన్ సౌకర్యాలు కల్పించాలన్న ఉద్దేశం ఈ ప్రభుత్వానికి లేదని వారు అనుమానిస్తున్నారు. వారి అనుమానాన్ని నివృత్తి చేయవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వంపై ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా హంద్రీ-నీవాకు సంబంధించి గతంలో రామారావుగారు ముఖ్య మంత్రిగా వున్నప్పుడు పథకాన్ని ప్రవేశపెడితే ఆ తరువాత ఐదేళ్ల పాటు అధికారంలో వున్న కాంగ్రెసవారు సెర్వే పేరుతో కాలయాపన చేశారు. దానికి ఈసారి 25 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది, దాదాపు 1500 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయ్యే దానికి కేవలం 25 కోట్లు కేటాయించారు. 5 ఏళ్ల కాలంలో 1500 కోట్లు ఖర్చయ్యే ఈ ప్రాజెక్టుకు ఈ విధంగా డబ్బు కేటాయిస్తూ పూర్తిచేయాలంటే మాత్రం చాలా కష్టసాధ్యమవుతుంది. కాని పత్రికలలో ఏమి ప్రకటనలు చేశారంటే ఆ ప్రాంత రైతులకు ఎల్.ఐ.సి. పాలసీలు ఇచ్చి, ఒక్కొక్క రైతు నుంచి 20 వేల రూపాయల చొప్పున వసూలుచేస్తే 10 వేల కోట్లు వస్తుందంటున్నారు; ఎల్.ఐ.సి. నుంచి ఆ డబ్బు తీసుకొని ఆ ప్రాజెక్టు కడితే బాగుంటుంది అంటున్నారు. నేను మనవిచేసేది మా ప్రాంత రైతులలో ఎల్.ఐ.సి. కట్టేంత చైతన్యం లేదు, ఒకవేళ చైతన్యం ఉన్నా అంత డబ్బు వారి దగ్గర వుంటుందన్న నమ్మకం నాకు లేదు. ఎందుకంటే ఇప్పటికే అది కరువుపీడిత ప్రాంతం. కాబట్టి ఇలాంటి ఐడియాస్ అన్నీ కేవలం కాలయాపన చేయడానికి పనికివస్తాయి తప్ప ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడానికి మాత్రం తోడ్పడవు. అదే విధంగా గాలేరు-నగరి దాదాపు 1425 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయ్యే ప్రాజెక్టు. దానిని రెండు వేల సంవత్సరం నాటికి పూర్తి చేయాలని చెపుతున్నారే కాని దానికి ఇప్పుడు కేటాయించింది 25 కోట్లు మాత్రమే. కాని ఆ డబ్బును ఖర్చుచేసే విషయం అడిగితే ఇంజనీర్స్ ఏమి చెపుతున్నారంటే పులిచింతలగానీ, గాలేరు-నగరి, హంద్రీ-నీవా, ఈ మూడు చోట్ల కూడా వర్క్స్ చేయడానికి ఇంజనీరింగ్ డివిజన్స్ లేవని చెపుతున్నారు. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే కరువు పీడిత ప్రాంతాలలో ఏవైతే ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయో వాటిని త్వరితగిన పూర్తి చేయడానికి అలాగే కాలువల ఆధునీకరణను పూర్తి చేయడానికి చిత్తశుద్ధితో ముందుకురావలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. అంతేకాకుండా అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు 80 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి పెన్నా-అహోబిలం రిజర్వాయరు,

ధర్మవరం కాలువ మొదలైన వాటి నిర్మాణానికి గత ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నించాయి. ముఖ్యంగా చెన్నారెడ్డిగారు 1978లో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు శంఖు స్థాపన చేశారు, అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు అన్ని పార్టీలవారు వున్న అఖిల పక్ష కమిటీ సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి 10 టి.ఎం.సి.ల నీటిని కేటాయించామని చెప్పారు, కె.సి. కెనాల్‌కు శ్రీశైలం రిజర్వాయరునుంచి నీరు ఇవ్వాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. అయితే కె.సి. కెనాల్‌కు 10 టిఎంసిల నీరు ఇవ్వాలంటే అలగనూరు బేలన్సింగ్ రిజర్వాయరును పూర్తి చేయాలి. కాని అలగనూరు బేలన్సింగ్ రిజర్వాయరును పూర్తి చేయాలంటే ఈ సంవత్సరం 5 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. కె.సి.కెనాల్ క్రింద ఆయకట్టు స్థిరీకరణ చేయాలన్నా, పి.ఏ.బి.ఆర్. డ్యామ్‌లో 10 టి.ఎం.సి.ల నీళ్ళు ఇవ్వాలన్నా ఆ పథకానికి 50 కోట్లు ఖర్చయ్యేది వుంటే 5 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చినట్లయితే పథకం ఎట్లా పూర్తి అవుతుంది? గతంలో ఎన్.టి. రామారావుగారు అక్కడికి ఎప్పుడు వచ్చినాసరే, ఈ 10 టిఎంసిల నీళ్ళు పి.ఏ.బి.ఆర్.కు ఇవ్వాలని మేము ఖచ్చితమైన అభిప్రాయంతో ఉన్నామని చెప్పారు. ఇప్పటికైనా సరే వారు ఈ విషయంలో వెంటనే ఉత్తర్వులు ఇచ్చినట్లయితే అక్కడ కొద్దిమేరకైనా త్రాగునీటి సమస్యను పరిష్కరించడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక సుంకేశుల గురించి గతంలో కాంగ్రెస్ వారు చెప్పారు, కాని ఇప్పుడు వారి పని అయిపోయింది. వారు అధికారంలోకి వచ్చిన 1989 నుంచీ 1994 లో ఓడిపోయేవరకూ సమాంతర కాలువ తెస్తామని చెపుతున్నారు. సమాంతర కాలువ సంగతి పాతపడిన తరువాత 1028 కోట్ల రూపాయల పథకం అమలు చేస్తామన్నారు మరోసారి అనంతపురం జిల్లాకు 786 కోట్లు ఇస్తామన్నారు. అవన్నీ అయిపోయిన తరువాత ఇప్పుడు ఇంటికి – ఇటువైపున (ప్రతిపక్షంలోకి) వచ్చారు. ఇప్పుడు మీరు సమాంతర కాలువ గురించి చెపుతున్నారు. దాని గురించి ఇన్వెస్టిగేషన్ అయినా చేస్తామని చెపుతున్నారు. నిజంగా ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే, దానిని సాధించడానికి పట్టుదల ఉంటే కర్నాటక ప్రభుత్వంతో వెంటనే చర్చలు జరపాలి. ఇది కర్నాటక ప్రాంత రైతులకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి వెంటనే దాని కొరకు మీరు ప్రయత్నం చేయాలి. అదే విధంగా అనంతపురం జిల్లాలో చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు ఏమైతే ఉన్నాయో.. ముఖ్యంగా మద్దిలేరు ప్రాజెక్టు విషయంలో ఎవరి అభ్యంతరమూ లేదు, కేంద్ర జల సంఘం వారు కూడా అభ్యంతరం లేదని చెప్పారు. దాని క్రింద గిరిజనులకు చెందిన 1500 ఎకరాల భూములు సాగులోకి వచ్చే అవకాశం ఉంది. దాని ఎస్టిమేషన్ 43 కోట్ల రూపాయలు అని చెపుతున్నారు. అయితే దానికి ఈ బడ్జెట్‌లో రెండున్నర కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఏమైనప్పటికీ కరువు పీడిత ప్రాంతాలలో వున్న చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులకు సైతం డబ్బు కేటాయింపులో వివక్షత చూపడం ఆ ప్రాంతాలకు తీవ్రమైన అన్యాయం చేయడమేనని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే పెడవర్గు అనే చిన్న ప్రాజెక్టు ఉంది, గతంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్.టి రామారావుగారు వున్నప్పుడు స్వయంగా దానికి శంఖుస్థాపన చేసి దాదాపు 60 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. ఆ తరువాత ఆ కాంట్రాక్టరు కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన ఎం.ఎల్.ఏ.గా ఎన్నికై ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత ఆ పనినంతా ప్రక్కకు పెట్టారు. ఈసారి రామారావు మళ్ళీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆయన శంఖుస్థాపనచేసిన ప్రాజెక్టుకు 2.40 మ.

ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించలేదు. ఈ విషయంలో మళ్ళీ తిరిగి పునరాలోచన చెయ్యాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. కడప జిల్లాలో బుగ్గవంక, చెయ్యేరులకు ప్రభుత్వం డబ్బు ఎక్కువ ఇవ్వాలి. కడప జిల్లాకు త్రాగు నీటి సౌకర్యం కలుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు రు. 26 కోట్ల ప్రాజెక్టు అయితే రు. 3 కోట్లు ఇచ్చారు. దీనిలో రు. 2 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. చెయ్యేరు విషయంలో రు. 2 కోట్లు ఇచ్చారు. ఇది రు. 55 కోట్ల ప్రాజెక్టు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ప్రాజెక్టులకు ముఖ్యంగా మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు తప్పకుండా ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. కేటాయింపులు పెంచాలి. అనంతపురం జిల్లాలో తీవ్రమైన త్రాగునీటి ఎద్దడి ఉంది. ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చు చెయ్యలేని పరిస్థితిలో పుట్టపర్తి సాయిబాబాగారు ముందుకు వచ్చి ఆస్తులు అమ్మి అయినా సరే రు. 200 కోట్లే కాదు రు. 500 కోట్లు అయినా సరే ఖర్చు చేస్తామంటే ప్రభుత్వం దానిని సక్రమంగా వినియోగించుకోలేదు. ఆయన బోర్స్ వేయిస్తున్నారు. బోర్స్ వేసి పైప్స్ ద్వారా నీరు తీసుకువెడతామని అంటున్నారు. అనంతపురం జిల్లాలో బోర్స్ వేసినా నీరు పడడం లేదు. పడినా ఒక సంవత్సరమో, రెండు సంవత్సరాలో మాత్రమే ఉపయోగం కానీ తరువాత నీరు ఇంకిపోతుంది. సాయిబాబా ట్రస్ట్ తరఫున పెట్టేది ఖర్చు చేసి హెచ్.ఎల్.సి ద్వారా 3 టి.ఎం.సి. ఇస్తే త్రాగునీటికి ఉపయోగపడి సద్వినియోగం అయ్యేది ప్రభుత్వం డబ్బు చాలా చోట్ల దుర్వినియోగం అవుతుంది. కనీసం భగవాన్ సత్యసాయిబాబా డబ్బు అయినా సద్వినియోగం కావాలంటే హెచ్.ఎల్.సి. నుంచి 3 టి.ఎం.సి. నీరు కేటాయించాలి. అనంతపురం మాదిరిగానే మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా కూడా కరువు పీడిత ప్రాంతం. ఆకలి చావులు సంభవించాయి. జూరాల క్రింద రు. 40 కోట్లు ఇచ్చామన్నారు. భీమా ఎత్తిపోతల సర్వే పేరుతో రు. 10 లక్షలు చూపారు. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతం. నాగర్‌కర్నూలు, అచ్చంపేట, కల్వకుర్తి, కొల్లాపూర్ తాలూకాల్లో కల్వకుర్తి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకం ద్వారా నీరు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. సర్వే అయింది అంటున్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ దర్యాప్తు అంటున్నారు. దీనికి ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. ప్రధానమంత్రి పి.వి. నరసింహారావుగారు శ్రీరాంసాగర్ వరద కాలువకు శంఖుస్థాపన చేశారు. రు. 13.35 కోట్లు డబ్బు కావాలని చెప్పారు. ఇప్పటి ప్రతిపాదనలలో ఈ ప్రాజెక్టు కోసం పెట్టింది రు. 12 కోట్ల 30 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. దీనికి కూడా ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. మేజర్ ఇరిగేషన్‌తో ఇప్పుడు గల పరిస్థితులలో సైన్స్ డెవలప్ అయిన తీరులో మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద గతంలో చెరువులు, కుంటలు అని కాకుండా పర్కులేషన్ ట్యాంకులు, చెక్‌డ్యామ్‌లు కట్టి ఎక్కడికక్కడ నీరు నిలువ చేయాలని ప్రాధాన్యత ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. రూ. 142 కోట్లు బడ్జెటులో కేటాయించారు. పాత బిల్లులే రూ. 100 కోట్లు చెల్లించవలసి ఉందంటున్నారు. పోయినసారి 4 వాయిదాలలో ఇవ్వవలసినది ఇచ్చే అవసరం ఉందంటున్నారు. ఇటువంటి సమయంలో మైనర్ ఇరిగేషన్‌కు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. కేటాయింపులను రెట్టింపు చెయ్యాలి. తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభం ఉన్నప్పటికీ, వనరుల కొరత ఉన్నప్పటికీ ఇంత పెట్టుబడి పెద్దమొత్తంలో పెట్టినట్లు చెప్పారు. గతంలో కూడా డబ్బు కేటాయించి, డబ్బు ఖర్చు చెయ్యకుండా, ఇంజనీర్లు చెయలేదనీ, కాంట్రాక్టర్లు చెయ్యలేదనీ చెప్పే పద్ధతులున్నాయి. ఇది దూరం చెయ్యాలి. గతంలో

ప్రపంచ బ్యాంకు లోన్స్ సక్రమంగా ఉపయోగించుకోలేని సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. టి.టి. ప్రాజెక్టు, ఆర్.డి.ఎస్. అప్పర్ పెన్నార్‌లకు 1986–87 లో రు. 244 కోట్లు పెడితే రు. 110 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు మార్చి 1995కి పూర్తి అయిపోయిందన్నారు. ఈ బడ్జెటులో రు. 10 కోట్లు పెట్టారు. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులను సక్రమంగా వినియోగించుకోలేక ప్రభుత్వం అపరాధపు వడ్డీ కట్టింది. కేటాయించిన డబ్బును సక్రమంగా ఉపయోగించాలి. ఒక ఇంజనీరు, అధికారులు, మంత్రులు అని కాకుండా అఖిల పక్ష కమిటీని వెయ్యాలి. స్థానిక శాసనసభ్యులను ఇన్వాల్వ్ చేసి, పనులు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయా, నాణ్యత ఉందా, డబ్బు సక్రమంగా ఖర్చవుతోందా అనేది కమిటీ వెయ్యడం వల్ల తేలవుతుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ సమస్య గురించి చెబుతున్నారు. బయట స్కాండల్స్ వస్తున్నాయి. గత ప్రభుత్వం మీద కృష్ణపట్నం గురించి ఆరోపణ వచ్చింది ఈ ప్రభుత్వం ఎం.జి.యుంకు సంబంధించి చెబుతున్నారు. వివరంలో చేసే పని మొదట చేసి, అన్ని పార్టీల వారిని కూర్చోబెట్టి, అనుమానాలకు ఆస్కారం లేకుండా చేస్తే బాగుంటుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్‌మెంట్‌ను ప్రయివేటుకు ఇవ్వడం కాకుండా – కొన్ని రాయితీలు ఇచ్చి, వారు నష్టపోకుండా చూసే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉదయం చెప్పారు. వ్యవసాయదారులకు కరెంటు ఇస్తామంటున్నారు. అధికారులు సి.ఎం.ను. మంత్రులనూ, శాసనసభనూ ప్రక్కదోవ పట్టిస్తున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో ఎక్కడ చూసినా 13 గంటలు విద్యుత్ ఇస్తామంటున్నారు కానీ రావడం లేదు. ఉదయం కాంగ్రెస్ వారూ, తెలుగుదేశం వారూ రాజకీయంగా తగాదా పడ్డారు. నేను వాస్తవం చెబుతున్నాను. 18 గంటలు కాదు, 13 గంటలు కాదు, కనీసం 8 గంటలు అయినా ఇవ్వమని అడుగుతున్నారు. వేలాది మోటార్లు కాలిపోతున్నాయి. లోవోల్టేజి వల్ల కరెంటు రావడం లేదు. పంటలు నష్టపోతున్నాయి. దీని గురించి ఆలోచించాలి. ప్రతి పక్షం, అధికార పక్షం అని కాకుండా మనవిచేస్తున్నాను. అనంతపురం జిల్లాలో ఏ ఎం.ఎల్.ఏ కూడా గ్రామాలకు పోలేని పరిస్థితి ఉంది. డ్రింకింగ్ వాటర్ లేదు. కరెంటు సరిగ్గా లేదు. ఏదో బ్రహ్మాండంగా ఉందని చెబితే కాదు. ప్రజల వద్దకు వెళ్ళి చెప్పలేని దురవస్థలో శాసనసభ్యులుండరాదని మనవిచేస్తున్నాను. కరువు వచ్చి పంటలు లేవు. కెనాల్ వాటర్ లేదు. బావుల క్రింద ఉన్నా కరెంటు లేక నష్టపోతున్నారు. ఈ పరిస్థితిని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– వెంకటేశ్వరరావుగారూ....

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– సారీ సర్. ఒక విషయం. చాలా అసాధారణంగా గం. 1.30 తరువాత కంటిన్యూ చేస్తున్నారు. 10 మందికి అవకాశం ఇస్తున్నారు. సరే. ఒక ప్రొసీజర్ పెట్టుకోకుండా ఈ రకంగా చేస్తే బాగుండదు. మనతో పాటు పోలీసులు ఉన్నారు, ఉదయం గం. 6.30 కు వస్తారు లంచ్ ఏర్పాటు వాళ్ళకు చేశారేమో వెరిఫై చేసుకునే ధర్మం ఉంది. హౌస్‌లో కాకపోయినా పర్సనల్‌గా మీరు ఛేంబర్‌లో అయినా మాకు ఆ విషయం చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు నీటిపారుదల, విద్యుత్, సైన్స్, పర్యావరణాలకు సంబంధించిన డిమాండ్స్‌పై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చి నందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు. ప్రత్యేకంగా మిగతా వివరాలకు పోకుండా మా జిల్లా, ప్రక్క జిల్లాలకు సంబంధించినంత వరకూ మాట్లాడుతాను. రాష్ట్రం మొత్తం మీద అందరికీ కావలసిన ప్రాజెక్టు పోలవరం. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసినట్లయితే రాయలసీమ జిల్లాలకు సాగునీరు, మద్రాసుకు మంచినీరు, విశాఖపట్నం స్టీల్ ప్లాంట్‌కు నీరు తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు సాగునీరు ఇచ్చే ఈ పథకాన్ని గత ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తూ వచ్చింది. ఇప్పుడయినా పోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి శ్రద్ధ వహించాలి గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు శంఖుస్థాపన వేశారు. గతంలో లెక్క మాదిరిగానే ఇప్పుడు లెక్కలు చెబుతున్నారు. 1989-90లో రు. 3 వేల 30 కోట్లు ప్రాజెక్టుకి అవుతుందని ఎస్టిమేట్ వేశారు. ప్రతిసంవత్సరమూ 13 శాతం దానికి ఇంక్రీజ్ అవుతుందన్నారు. కానీ నేటికి ఏ లెక్క ప్రకారం ఉందో ప్రభుత్వం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

6.50 మ. అంతే కాకుండా విద్యుత్తు రంగానికి ఉపయోగపడే విధంగా ఈ ప్రాజెక్టును తీసుకు రావాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ పోలవరం ప్రాజెక్టు ద్వారా 750 మెగావాట్లు విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఇదే కాకుండా తెలుగుగంగ (40 టి.ఎం.సి.) భారీ ప్రాజెక్టుకు త్వరగా ఆమోదం తీసుకురావడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను గతంలో రాయలసీమలో నీళ్లు లేవని, తెలుగుగంగలో నీళ్లు లేవని ఎవరయితే చెప్పారో, ఆరాటపడ్డారో వారు ఇవ్వాళ అదే జిల్లా నుంచి ప్రధానమంత్రిగా ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. ఏ రోజయినా సరే ఆంధ్రరాష్ట్రానికి మంచి ప్రాజెక్టుల నిచ్చి పేరు తేసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చాలా ప్రాజెక్టులు పెండింగులో ఉన్నాయని, కేంద్ర జల సంఘం వద్ద క్లియరెన్సు కొరకు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. రకరకాల అభ్యంతరాలు చెబుతున్నారు. కొన్ని వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నారు. వివాదాలున్నాయని, 8వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చకుండా ఉండడం వల్ల అన్నిటికి కొన్నిటికి నివేదికలు పంపలేదని, ఎనిమిదింటికి హైడ్రోలాజికల్ క్లియరెన్సు లేదని, చెబుతున్నారు. ఎప్పటికప్పుడు ఎన్నోసార్లు అభియోగాలు చేయడం మీరు వాటిని పంపడం, మళ్లీ వారు తిరిగి పంపడం మరలా మీరు పంపడం ఈ విధంగా తాత్సారం జరుగుతున్నది. మొత్తం తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తా ఆంధ్రప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి క్లియరెన్సు రావడం లేదు. నా నియోజకవర్గంలో సీత పల్లి రిజర్వాయర్ మద్దిగడ్డ వాగు క్రింద 12000 వేల ఎకరాల సాగు అవుతుంది. ఆ ప్రాజెక్టు గురించి గత శాసనసభలో ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు మారినప్పుడు మూడుసార్లు సభలో ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. ఒక ముఖ్యమంత్రిగారు జలసంఘం నుంచి అభ్యంతరం వచ్చింది అన్నారు మరొక ముఖ్యమంత్రి జల సంఘం నుంచి వచ్చింది, మరలా పంపుతున్నామన్నారు ఇంకో ముఖ్యమంత్రి ఇంకో రకంగా చెప్పారు. కానీ ఈనాటికి దానికి క్లియరెన్సు రాలేదు. నా నియోజకవర్గంలో మద్దిగడ్డ విషయమై (అడ్డతీగల) హైకోర్టులో పెండింగులో ఉంది. హైకోర్టు నుంచి స్టే ఉత్తర్వులు వెకేట్ చేయించడానికి ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు

తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. చిన్న నీటిపారుదల సంవత్సరంగా ప్రకటించిన సమయంలో నిధుల కేటాయింపులు సరిగా జరగలేదు సక్రమంగా ఖర్చు కాలేదు. ఈ విషయంలో నేను ఎన్ని లెటర్లు వ్రాసినా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోలేదు. ఇప్పటికయినా నా నియోజక వర్గంలో చిన్న నీటిపారుదల విషయంలో జరిగిన అవకతవకలపైన పూర్తి విచారణ జరప వలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను.

విద్యుచ్ఛక్తి విషయం: ఐ.డి.డి.ఎ. ప్రాంతాలలో విద్యుత్ శాఖ సిబ్బంది కొరత ఉంది. లైన మ్యాన్‌లు 40, 30 గ్రామాలు తిరగాలి. గాలుల వల్ల, వర్షాల వల్ల వెలుగు పడిపోయి, స్థంబాలు పడిపోయి తీగలు తెగిపోతున్నాయి. వాటిని సరిచేయడానికి ఇప్పుడున్న లైన్‌మెన్ సరిపోవడం లేదు. సంవత్సరాల తరబడి గ్రామాలలో విద్యుదీకరణ చేయలేకపోతున్నారు. మారు మూల ప్రాంతాలకు విద్యుత్ సరఫరా చేయలేకపోతున్నారు.

సోలార్ ప్యానల్స్ ద్వారా అనేక ప్రాంతాలను విద్యుదీకరణ చేశారు. అయితే గతంలో అవి ఫెయిల్ అయ్యాయి. వీటికి మరమ్మత్తులు చేయలేదు. డొంకరాయపల్లి వద్ద జల విద్యుత్ కేంద్రం ఉంది. గత 10 మాసాల నుంచి కంట్రాక్టు లేబర్ జీతబత్యాలు లేకుండా పని చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుని లేకేజీలను, డ్యామేజీలను అరికట్టాలని, కంట్రాక్టర్లు అధికారులు సక్రమమైన పద్ధతిలో పని చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మైలారం గురించి హైడ్రోలాజికల్ క్లియరెన్సు గురించి గతంలో లేఖలు వ్రాశాము. అయినప్పటికీ చర్యలు తీసుకోలేదు. ఇప్పటికయినా చర్యలు తీసుకుని కేంద్రం నుంచి అనుమతి తేవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పెండింగు ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు తీసుకురావడానికి తెలంగాణా, రాయలసీమ, ఉత్తర ఆంధ్ర ప్రాంతాలను నీటి కరువు నుంచి తప్పించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలని తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– అధ్యక్షా, నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు. నోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ. పోలీసు వారికి భోజన వసతి గురించి చూడండి. జర్నలిస్టులను పోయిన సారి పిలిచారు. ఈసారి వారికి కూడా అరేంజ్ చేసినట్లు లేదు. అది కూడా గమనించండి పోలీసు వారికి భోజన సదుపాయం కలుగజేసినది లేనిది 10 నిముషాలలో తెలియజేయండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:– కనుక్కొని చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్:– అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వ్యవసాయాభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ మైనర్ ఇరిగేషన్ ద్వారా అపారమైన పెద్ద సంఖ్యలో బడ్జెటును కేటాయించారు. మాకు భోజనం పెట్టి 4 గంటల సమయం ఎక్కువ కేటాయించి మాకు మాట్లాడే అవకాశం కలుగజేసినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. రెండు మూడు విషయాలు, శాశ్వత పరిష్కారం కోసం రైతుల బాధ, ప్రభుత్వ బాధ పోవడానికి,

అధికారులు సునాయసంగా శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేయడానికి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను.

కడెం ప్రాజెక్టు 1956లో నిర్మించబడింది. ఆ ప్రాజెక్టు ద్వారా 65 వేల ఎకరాలకు సాగు నీరు అందించాలని నిర్మించారు. కాని 35 వేల ఎకరాలకు మాత్రమే సాగునీరు అందించడం జరుగుతోంది. అందులో 7 వేల ఎకరాలు కడెం మండలం క్రింద, 5 వేల ఎకరాలు లక్సెట్టిపేట తాలూకాలో 5 మండలాలు సాగుచేయడానికి ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మించ బడింది డిఫెక్టివ్ డిస్ట్రిబ్యూటరీ సిస్టం వల్ల డిస్ట్రిబ్యూటరీ 1 నుంచి 42 వరకు మొత్తం సిల్టు నిండిపోయి నీరు పారక 35 వేల ఎకరాలు మాత్రమే సాగులో ఉంది. ఇంకా 35 వేల ఎకరాలు సాగుచేయవలసి ఉంది. శాశ్వతంగా ఈ సమస్య తీర్చడానికి ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని సూచనలు తెస్తున్నాను. ఈ కాలంలో ఒక ఎకరాకు 6 నుంచి 8 వేల రూపాయల వరకు ఖర్చు చేసినా సాగు చేయలేని పరిస్థితిలో, ఒక చిన్న ఉపాయం ద్వారా సాగు చేసుకునే అవకాశం ఉంది. కోటి, రెండు కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి, డిస్ట్రిబ్యూటరీ 1, నుంచి 42 వరకూ ఉన్న సిల్టు తొలగించినట్లయితే దాదాపు 25 వేల ఎకరాల భూమి సాగు చేసుకునే అవకాశం ఉంది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయంగా భావించి శాశ్వతంగా ఈ సమస్యను తీర్చే చర్య చేపడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అది దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎన్.టి.రామారావుగారు మందాకిని సెకండ్ ఫేజ్‌కు ఫౌండేషన్ వేసి దానికి రు. 10, 15 కోట్లు వెచ్చించి లైనింగ్ పని మొదలు పెట్టారు. ఆ ప్రభుత్వం పోయి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చాక ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టక ఎన్.టి.రామారావుగారికి మంచి పేరు వస్తుందని సెకండ్ ఫేజ్ ఆపేశారు. అందులో ఇంకో విషయం, కడెం ప్రాజెక్టు మొత్తం 4 టిఎంసిల కెపాసిటీ ఉంది. కడెం ప్రాజెక్టు ద్వారా సాగు చేస్తే నీళ్లు సరిపోవనే దృష్టితో సరస్వతీ కెనాల్ నిర్మించారు. దాని ద్వారా సెప్టెంబరు, అక్టోబరులలో ట్యాంక్ ఫీడ్ చేసే అవకాశం కలిగించారు. దురదృష్టకరమైన విషయం ఏమంటే అధికారుల పొరపాటు వల్లనో మరే పొరపాటు వల్లనో ఫీడ్ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉంది. కడెం కాలువ క్రింద వ్యవసాయం చేస్తున్న రైతులు ఎప్పుడు నీళ్లు ఆపుచేస్తారో తెలియక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అధికారుల వద్దకు, ప్రభుత్వం వద్దకు వెళ్లి సమయానికి నీళ్లు రాక పంటలు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి సకాలంలో కడెం ప్రాజెక్టు ఫీడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను సకాలంలో ఫీడ్ చేసి రైతుల బాధలను తొలగించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సరస్వతి కెనాల్ ద్వారా కడెం ప్రాజెక్టుకు ఎప్పటి కప్పుడు ఫీడ్ చేయాలి. డి. 27, 28 కూడా ముఖ్యమైన కెనాల్స్, వాటికి కూడా ఎలక్షన్స్ ముందు పనులు మొదలు పెడతారు, తరువాత ఆపేస్తారు. అలా కాకుండా దానికి సరిపడే డబ్బు కేటాయించి తప్పకుండా ఆ సమస్య కూడా తీరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను సదర్‌మట్ కెనాల్ క్రింద 100 సంవత్సరాల నుంచీ 10 వేల ఎకరాలలో రెండు పంటలు పండిస్తూ వస్తున్నారు. 20 సంవత్సరాల క్రితం దానిపైన శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మించడం జరిగింది. ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మించినప్పుడు రైపేరియన్ రైట్స్ ఆ సదర్‌మట్ కెనాల్‌కు యివ్వ వలసిన అవసరం వుండినది. మరి ఏ విధంగానో ఆ సదర్‌మట్ కెనాల్‌కు రైపేరియన్ రైట్స్

3.00 మ.

రాక ప్రతి సంవత్సరం 10 వేల ఎకరాలు పండించుకునే రైతులు బిచ్చగాళ్ళలాగా నీరు అవసరం వున్నప్పుడల్లా ఏ ఆఫీసర దగ్గరకో, ఎక్కడికో వెళ్ళి నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇప్పటికయినా ఈ ప్రభుత్వం బీద ప్రజల ప్రభుత్వం, రైతులను ఆదుకునే ప్రభుత్వం, రైతుల శ్రమను ఎప్పటికప్పుడు చమటోడ్చి తీర్చే ప్రభుత్వం కాబట్టి వాళ్ళకు ఆ రైతేరియన్ రైట్స్ కల్పించి వాళ్ళు బిచ్చగాళ్ళుగా గాకుండా వాళ్ళ హక్కులు వాళ్ళకు కల్పిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం 10 వేల ఎకరాల పంట పండే దానిని ఈ సంవత్సరం మానివేసి కెనాల్ రిపేర్ చేస్తారనే దృష్టితో రైతులు సాక్రిఫై చేశారు. ఆ వర్క్ నడుస్తున్నది. ఆ వర్క్‌కు సరిపడే ఫండ్స్ ప్రభుత్వం రిలీజ్ చేసి శాశ్వతంగా ఆ రైతుల బాధలు తీరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అన్నగారు వారి చేతితో ఫౌండేషన స్టోన్ వేశారు కాబట్టి కడెం లైనింగ్ వర్క్స్ చేసి, మందాకినీ రెండవ పయనాన్ని కూడా మొదలు పెడతారని ఆశిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.జె.వి.బి. మహేశ్వరరావు (అల్లవరం).— నీటి పారుదల, విద్యుత్తు, విజ్ఞాన శాస్త్రం సాంకేతిక విజ్ఞానం, పర్యావరణం, చిన్న తరహా నీటిపారుదల, డిమాండ్స్‌పై మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందులకు ప్రప్రథమంగా తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. సేద్యపు నీటి రంగం అత్యున్నతమైన రంగం. ఎందుకంటే నీరు లేనిదే వ్యవసాయం లేదు. జీవం వున్న ప్రతి ప్రాణి నీరు లేనిదే బ్రతికే అవకాశం లేదు కాబట్టి ఇలాంటి రంగానికి నందమూరి తారకరామారావుగారి ప్రభుత్వం చక్కటి గ్రాంట్స్‌ను కేటాయించినందుకు ప్రప్రథమంగా అన్నగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను సేద్యపు నీటి రంగానికి 1994–95వ సంవత్సరంలో రు. 620 కోట్లు వుంటే ఇప్పుడు అది రు. 1240 కోట్లకు పెంచడం చాలా సంతోషదాయకం. బచావత్ అవార్డుకు అనుగుణంగా కృష్ణానదీ పరీవాహక ప్రాంతంలోని ప్రాజెక్టులన్నీ కూడా 2000 సంవత్సరానికి పూర్తి చేయడానికి నిధులు కేటాయించడం వల్ల చిన్న, చిన్న కార్యక్రమాలన్నీ పూర్తి కావడానికి అవకాశం కల్పించారు. అదే విధంగా వంశధార రెండవ దశ నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయించడం, మధ్య తరహా నీటిపారుదలకు రు. 50 కోట్లు, అలాగే చిన్న తరహా సేద్యపు నీటి వనరులకు రూ.142 కోట్లు ఈ బడ్జెట్‌లో కేటాయించడం చాలా హర్షదాయకం. సర్ ఆర్థర్ కాటన్‌గారి దయ వలన మా ప్రాంతంలో వున్న ధవళేశ్వర బ్యారేజ్ వల్ల కోనసీమ ప్రాంతం అంతా, అలాగే తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా ప్రాంతాలలో చక్కని వ్యవసాయరంగానికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు వున్నప్పటికి అక్కడ డ్రెయిన్స్ సమస్య చాలా ముఖ్యమైనది ప్రపంచ బ్యాంక్ నుంచి కొన్ని వందల, కోట్ల రూపాయలు అప్పు తెచ్చి ఈ డ్రెయిన్స్ వ్యవస్థను మెరుగుపరుస్తామనే ఉద్దేశ్యంతో త్రవ్విన కాలువలు కొన్ని అప్పుడే కూలిపోయే పరిస్థితిలో వున్నాయి. త్రవ్విన కెనాల్స్ మూసుకుపోయి మురుగు నీరు సముద్రానికి పోయే పరిస్థితులు వున్నాయి. ఈ మురుగు కాలువల వల్ల రైతులు చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈ విషయంలో మంత్రివర్యులు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకుని ఆ కెనాల్స్‌ను తిరిగి రిపేర్ చేయించాలని కోరుతున్నాను కూనవరం స్ట్రెయిట్ కట్‌కు రు. 19 లక్షలు ఖర్చు పెట్టినప్పటికి కూడా అది నిరుపయోగం

అయింది. ఏ ఫ్లడ్స్‌లో నేచురల్‌గానే గండి పడినందువలన అది మరల పూడుకపోకుండా తగిన శ్రద్ధ వహించాలని మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. ఈ రోజు విద్యుత్ ఉత్పత్తిని గురించి చెప్పడం జరిగింది. థర్మల్ పవర్, హైడ్రో పవర్, విండ్ పవర్, అలాగే తరంగాల తోటి వచ్చే పవర్‌ను ఎక్కువగా డెవలప్ చేయడానికి నిధులు కేటాయించుకోవలసిన పరిస్థితి వున్నది. అదే రకంగా గ్యాస్ బేస్డ్ అయిన ఇండస్ట్రీస్ బేస్ మీద మనం విద్యుత్ పవర్‌ను అభివృద్ధి చేసుకునే దానికి మంచి అవకాశాలు వున్నాయి. ఎందుకంటే కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్‌లో ఈ ఓ.ఎన్.జి.సి. డ్రిల్లింగ్ వల్ల అక్కడ ఎక్కువ గ్యాస్ ఉద్భూతం అయ్యే పరిస్థితి వున్నది. కాబట్టి ఆ గ్యాస్‌ను మనం ఉపయోగించుకుని విద్యుత్‌ను డెవలప్ చేసుకునే అవకాశం వున్నది. కాబట్టి ఈ విషయాలు కూడా మంత్రివర్యులు ఆలోచించాలని కోరు తున్నాను. అలాగే టెక్నాలజీ విషయానికి వస్తే 21వ సెంచరీకి టెక్నాలజీ పరంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ముందంజ వేయడానికి చర్యలు తీసుకున్నామని రాజీవ్‌గాంధీగారు ఎన్నోసార్లు పార్లమెంట్‌లో చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు కంప్యూటరీజం వచ్చింది. ఇది మంచి శుభ సూచకం అయిన విషయం ఈ టెక్నాలజీని మన రాష్ట్రంలో ఉపయోగించడానికి ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగుగా లేని కారణం చేత కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని నిధులు కోరడం జరిగింది. తప్పనిసరిగా ఈ టెక్నాలజీని మనం ఇంప్రూవ్ చేసుకోడానికి కేంద్రం నుంచి ఎక్కువ గ్రాంట్లు రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. పర్యావరణ పరిస్థితుల విషయానికి వస్తే సీ బెల్ట్‌కు 5 కిలో మీటర్ల దూరం వరకు మొక్కలు పెంచవలసిన పరిస్థితి వున్నది కానీ ఇదివరలో సముద్రం వార వున్న చెట్లను ఎవరో తెలియని మనుషులు కొట్టుకుపోయి అక్కడ పర్యావరణానికి చాలా ఇబ్బందులు కలిగిస్తున్నారు. ఈ తీర ప్రాంతంలోని మంచి భూములను రొయ్యల చెరువుల క్రింద త్రవ్వి అక్కడ ఉప్పునీరు పెట్టడం వలన మంచి నీటి సదుపాయం కూడా చాలా పాడయిపోయి త్రాగడానికి మంచి నీరు లేని పరిస్థితులు అక్కడ నెలకొన్నాయి. అక్కడ ఉప్పు నీరు ఎక్కువ రావడం వల్ల చెట్లు కూడా చచ్చిపోయే పరిస్థితి వున్నది. రొయ్యల వ్యవసాయం చేసే రైతులకు తగిన సలహాలు ఇచ్చి పర్యావరణం పాడవ కుండా వుండడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయాలని కోరుకుంటూ ఈ రోజు ఈ చక్కని అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నా సూచన ఏమిటంటే శాంతి భద్రతలు కాపాడడానికి వచ్చిన కానిస్టేబుల్స్ మొదలగువారు పొద్దున్న గం. 6 1/2 లకు వచ్చి ఒక్క క్షణం అక్కడి నుంచి కదిలితే లా అండ్ ఆర్డరు కాపాడలేదనే పరిస్థితి వస్తుందని అలాగే వుంటున్నారు కాబట్టి కనీసం ఇలాంటి సందర్భాలలో అయినా వారికి పెరుగు అన్నం ప్యాకెట్స్ అయినా యివ్వకపోతే చాలా అన్యాయం అవుతుంది. ఇది మంచిది కాదు. మానవతా దృష్టితో ఆలోచించాలి. మనతో బాటు వాళ్లు శ్రమపడుతున్నారు. ఉదయం 6 1/2 గంటలకు వస్తే అక్కడి నుంచి కదిలే పరిస్థితి లేదు మన బడ్జెట్ నుంచి కాకపోయిన వాళ్ల బడ్జెట్ నుంచి అయినా ఇస్తే మంచిది. అది కొంచెము ఆలోచించడం మంచిది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కనుక్కుంటాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:– తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):– ఈ రోజు భారీ నీటిపారుదల, మధ్య రహా నీటి పారుదల, విద్యుత్ రంగాలపైన మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్య వాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పుష్కలమైన జల వనరులు, విశాలమైన గుభూమి అపారమైన ఖనిజ సంపద వున్నది. అయినప్పటికి సరైన నీటి పారుదల లేక వలసిన ప్రాజెక్టులు లేక పరిస్థితులు చాలా కష్టదాయకంగా వున్నాయి. 274.4 క్టార్ల భూభాగం మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్నది. అందులో 167.5 హెక్టార్లు మాత్రం గునీటికి అనుకూలంగా వున్నది. 40 లక్షల హెక్టార్లు మాత్రమే మనం ఉపయోగించు వడం, దీనికి కారణం ముఖ్యంగా ప్రాజెక్టులు లేకపోవడం అని మనవిచేస్తున్నాను నికన్నిటికి కారణం అప్పుడున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఈ ప్రాజెక్టుల యొక్క స్థితి తులు కనుక్కోకుండా, సేద్యపు నీటి విషయం కనుక్కోకుండా ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్స్ ఇవ్వకుండా, గ్రామాలకు మంచి నీటి సదుపాయం కానీ, ఇరిగేషన్ ఛానల్స్ ఇవ్వడంలో కానీ, వీటన్నిటికి కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ వారే బాధ్యులని ఈ సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఇక్కడున్న మేము 1983వ సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం పార్టీ, అన్న నాయకత్వంలో రామారావుగారు వచ్చిన తరువాత అనేక ప్రాజెక్టులకు మధ్య తరహా, చిన్న తరహా, సేద్యపు నీట ప కు్టలకు క్లియరెన్స్ కొరకు మేమంతా ఢిల్లీ వెళ్ళాము. ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు యివ్వకుండా అక్కడ తొక్కిపెట్టారు. అందుకు మేమంతా ఢిల్లీకి వెళ్ళాము. మిత్రపక్షాలవారు కూడా వున్నారు. వారు ఏమి చేసింది ఇందాక చెప్పారు. ఒక్క ప్రాజెక్టుకు కూడా క్లియరెన్సు ఇవ్వలేదని యీ సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మేము ఢిల్లీకి వెళితే అక్కడ టీయర్ గ్యాస్ వదిలారు; లాఠీ ఛార్జి చేశారు. తుపాకి మడమలతో కొట్టారు. రామ్ మనోహర్ లోహియా హాస్పిటల్ పాలు చేసిన ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమని సభకు తెలియచేస్తున్నాను. అటువంటి ప్రభుత్వంలో సాగునీరు లేదు; త్రాగునీరు లేదు, రాయలసీమ, తెలంగాణా కోస్తా ఆంధ్రలో సాగునీరుకు అనేక ఇక్కట్లు పడుతున్నారు. దీనికంతా కారణం కాంగ్రెసు పార్టీయేనని తెలియ చేస్తున్నాను. తెలుగుగంగ, జూరాల, శ్రీరామ్‌సాగర్ ప్రాజెక్టు, పులిచింతల ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు లేక ఎక్కడ వెసిన గొంగలి అక్కడే వుంది అన్నట్లుగా వున్నాయి. తెలంగాణా సోదరులు, రాయలసీమ సోదరులు ఇవాళ చెపుతున్నారు – గత 5 సంవత్సరాల నుంచి కాంగ్రెస్‌పార్టీ వారు అక్కడి పరిస్థితిని గమనించలేదని. 5 సంవత్సరాలలో ఏమి చెశారు? వారు ఎంత డబ్బు బడ్జెట్‌లో పెట్టారు? తెలుగుగంగకు ఇవాళ బడ్జెట్‌లో 200 కోట్లు పెట్టాము జూరాల ప్రాజెక్టుకు రు. 40 కోట్లు పెట్టాము. శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టుకు 115 కోట్లు పెట్టాము. కాంగ్రెస్ వారు ఏమైనా పెట్టారా? తెలుగుగంగ గురించి కాంగ్రెస్ వారు ఏమి చేశారో చెప్పండి పులిచింతల ఏమి చేశారో చెప్పండి? మాజీ మంత్రివర్యులు యిక్కడే వున్నారు కాబట్టి నేను చెపుతున్నాను. నాగార్జునసాగర్, రైట్‌కెనాల్, లెఫ్ట్ కెనాల్‌కు రు. 10 కోట్లు కేటాయించారు దానిని 300 కోట్లు ఈ బడ్జెట్‌లో కేటాయించడం జరిగింది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 40 సంవత్సరాల నుంచి వుండి ఒక్క ప్రాజెక్టుకు కూడా

3.10 మ.

క్లియరెన్సు యివ్వలేదు. పులిచింతల గురించి మేము నెత్తి నోరు బాదుకొని వాగాము అధ్యక్షా. పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు ఎంత కేటాయించారని అడుగుతున్నాను. ఒక్కపైసా కూడా కేటాయించలేదు. ఇటువంటి ప్రాజెక్టుకు రు.20 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించిందని సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టులు ఎట్లా చేశారో, ఏమి చేశారో, ఏ విధంగా, చేశారో వారికే తెలుసు - మనకు తెలియదు. బచావత్ అవార్డు ప్రకారము రెండు వేల సంవత్సరాల తరువాత ఒక్క చుక్క కూడా నీరు యివ్వము అని ట్రిబ్యునల్ చెప్పింది. వారికి తెలుసు అయినప్పటికి కూడా, పులిచింతల, శ్రీరామసాగర్, తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు యివ్వలేదు. క్లియరెన్సు యిచ్చే విధంగా వారు 5 ఏళ్లలో ఏలాంటి ప్రయత్నం చేయలేదు.

(ఇంటరప్షన్)

పోలవరంకు క్లియరెన్సు వచ్చిందా దాని సంగతి ఏమిటి? ఇంతవరకు దాని గురించి ఏమైనా ఆలోచించారా? విశాఖపట్నం, విజయనగరం జిల్లాలకు మంచినీరు లేదు. స్టీల్ ప్లాంటుకు మంచినీరు లేదు. యివన్నీ కూడా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం చేసిన దుష్ట పరిపాలన వల్లే అధోగతి పాలు అయ్యాయి. సాగునీరు కావాలంటే, పెట్టుబడి పెట్టాలంటే, ఏమి చేశారు? రెండువేల సంవత్సరం నాటికి యీ ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావాలి శ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ట్రిబ్యునల్‌ను మళ్లీ పిలిపించి మళ్లీ 5 సంవత్సరాలు పొడిగిస్తే తప్ప యీ ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావు. మళ్లీ ఒకసారి పున:విమర్శ చేసుకోవాలి. కృష్ణా డెల్టా విషయంలో ఒక విషయం చెప్పాలి. కృష్ణా డెల్టాకు నాగార్జునసాగర్ నుంచి 80 టిఎంసిల నీరు యివ్వడానికి ఆనాడు ఒప్పందం జరిగింది. ఈ 80 టిఎంసిల నీరు కృష్ణా డెల్టాకు వస్తే, పులిచింతల ప్రాజెక్టు కట్టినట్లయితే పుష్కలంగా నీరు వస్తుంది. లేకపోతే చాలా యిబ్బందిన పడతాము. కృష్ణా డెల్టా, పులిచింతల, పోలవరం ప్రాజెక్టుల నుంచి మనకు నీరు రాకపోతే ఆంధ్రరాష్ట్రం చాలా దెబ్బ తింటుంది. కృష్ణా డెల్టా స్టోరేజి వున్నది - దానికి తూములున్నాయి. ఆ తూములు తెరిపించినట్లయితే నీరు వస్తుంది. ఆ ఏర్పాట్లు చేయాలి. విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన వున్నది. అక్కడ కోల్ కెనాల్ వున్నది. దాని నుంచి హైపవర్ మోటార్సు పెట్టి తోడించినట్లయితే లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందుతుంది. ఇవాళ, కృష్ణా డెల్టా ప్రాంతం చాలా కష్ట పరిస్థితిలో వుంది. ఈ అవకాశం యిచ్చి నందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ కోళ్ల అప్పల నాయుడు (ఉత్తరాపల్లి):- ఇవాళ జిలాల మీద చర్చ జరిపించడం చాలా సంతోషదాయకం. అటువంటి మహత్తరమైన కార్యక్రమాన్ని గంటలలోనే జరిపించడం కూడా చాలా విచారకరం. ఎందుచేతనంటె రాష్ట్రంలో అతి ముఖ్యమైన కార్యక్రమం ఇది. ముఖ్యమైన జిలాల గురించి మాట్లాడడం గంటల మీద కాకుండా ఒక్క రోజు అయినా కేటాయించినట్లయితే సభ్యుల తాలూకా అవసరాలు గానీ, అభిలాషగానీ వారి తాలూకా అభిప్రాయాలు గాని చెప్పడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాని, పెద్దలు తక్కువ టైమ్‌లో ఎక్కువ

మంది మాట్లాడండి, ముఖ్యమైన విషయాలున్నాయి అని వారు ఒత్తిడి చేస్తున్నారు కాబట్టి తక్కువగానే మాట్లాడుతాను. ఇవాళ, దేశంలో మనకు సురక్షితమైన సుభిక్షమైన ప్రభుత్వం నడవాలంటే, వ్యవసాయమే మనకు ఆధారము. పుష్కలంగా అన్నీ పంటలు పండినట్లయితే యీ దేశంలో కరువు కాటకాలు వుండవు. కష్టాలు వుండవు. అటువంటి దానికి నాంది అయినటువంటి యీ జలాలను ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా వున్నది. ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అన్నగారు, శ్రీ ఎన్ టి రామారావు ప్రభుత్వం చేపట్టిన తరువాత మాత్రమే యీ పెండింగు ప్రాజెక్టులు అనే మాట ఆంధ్రదేశంలో వచ్చింది. చాలా విచారకరమైన విషయం. బచావత్ అవార్డు ప్రకారం మనకు ఏ ఏ నదుల యొక్క జలాలు ఏ టైమ్‌లో ఉపయోగించుకోవాలో చెప్పారు. ఆ టైమ్‌లో దాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. లేకపోతే యీ రాష్ట్రానికి, యీ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి, ఇతరులకు అన్యాయం జరుగుతుందనే భావంతో ప్రభుత్వం, ముఖ్యంగా అన్నగారు, శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు ఏక్షన్ తీసుకుని కృష్ణా, గోదావరి జలాలను సద్వినియోగం చేసి, యీ రైతాంగానికి ఉపయోగించవలసిన బాధ్యత ఎంతైనా వున్నదని నేను మీకు సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.ముఖ్యంగా ఈనాడు విశాఖపట్టణం,శ్రీకాకుళం, ఉత్తర ఆంధ్ర ప్రాంతాల్లు,రాయలసీమ,తెలంగాణా ప్రాంతాలకంటే అధ్వాన్న పరిస్థితిలో వున్న విషయం తమకు తెలియనిది కాదు. ఈ జిల్లాలలో అనేక ముఖ్య నదులు వున్నాయి. అయినప్పటికి "అంగట్లో అన్నీ వున్నా అల్లుడి నోట్లో శని వుంది" అన్నట్లుగా ఆ జిల్లాలు యిరిగేషన్ విషయంలో మాత్రమే కాకుండా, వ్యావసాయికంగా వెనుకబడి వుండడమే కాకుండా వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా ఎక్కువగా వున్న ప్రాంతం అనే విషయం కూడా తమ ద్వారా సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో వంశధార 'ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే' అన్నట్లుగా నత్త నడక నడుస్తున్నది. వెంగళరాయసాగర్ మొదలైన చిన్న చిన్న నీటి వనరులు కూడా అదే మాదిరిగా ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే వుంది అన్నట్లుగా వున్నాయే తప్ప వాటి వల్ల ప్రజలకు కావలసిన ఉత్తేజకరమైన కార్యక్రమాలు అమలు జరగడంలేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 45 సంవత్సరాల కాలం దాటినా నాటి నుంచి నేటి వరకు మాటలలో కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయే తప్ప చేతలలో వక్కటి కార్యక్రమాలు జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను మా ప్రాంతానికి సంబంధించినంతవరకు రైవాడ, తాటిపూడి ప్రాజెక్టులు వున్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టుల ద్వారా పాత ఆయకట్టు భూములకు మాత్రమే నీరు అందించడం జరిగింది. అదనంగా కనీసం 10 వేల ఎకరాల భూమికి కూడా నీరు యివ్వలేదు. ఏలేరు ప్రాజెక్టు, పోలవరం ప్రాజెక్టు వచ్చే వరకు నీరు విడిచిపెడతామనే రైతులకు చెప్పి, ఆ విధంగా చేయకుండా విశాఖపట్నానికి నీరు తరలించడం జరుగుతోంది. విశాఖపట్టణానికి నీరు తరలిస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. త్రాగునీటితోబాటు వ్యవసాయానికి కూడా నీరు అందించవలసిన అవసరం ఉంది. దశాబ్దాల తరబడి అక్కడున్న రైతాంగం ఎన్నో కష్టనష్టాలు, బాధలు అనుభవిస్తూ వుంటే, ఏలేరు నీరు వచ్చినా రైతాంగానికి నీరు వదలకుండా విశాఖపట్నానికి యిస్తున్నారు. చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలకు కూడా నీరు యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది ముఖ్యంగా ఒక మహత్తరమైన స్కీము - జంఝావతి స్కీమ్ వుంది మన ముఖ్యమంత్రి ఒరిస్సా వెళ్ళి సంప్రదింపులు కూడా చేశారు. జంఝావతి, వేగావతి, చంపావతి, గోస్థనీ నదులను సంధానం చేసి తాటిపూడిలో ఆ నీటిని ప్రవేశపెడితే, ఆ నీటి | 3.20 మ.

ద్వారా కొన్ని లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయభూమికి నీరు అందడమే కాకుండా పార్వతీపురం, బొబ్బిలి, సాలూరు, విజయనగరం పురపాలక సంఘాలకు మంచినీటిని కూడా అందించ వచ్చు 1967-68 సంవత్సరంలో ఈ రకంగా ఒక ప్లాన్ చేయడం జరిగింది. ఆ ప్లాన్ ప్రకారం చేయవలసిందిగా 1985 లో నేను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరినప్పుడు వారు ఎస్టిమేట్ చేయడం కోసం ఆర్డర్ వేశారు. ఆ ఆర్డర్ ప్రకారం దీన్ని ఎస్టిమేట్ చేసి, పరిశీలన చేసి, శాంక్షన్ చేసినట్లయితే మొత్తం విజయనగరం జిల్లాకే నీటివసతి కల్పించ బడడమే కాకుండా, త్రాగునీటికి కూడా అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ర్యావాడ ప్రాజెక్టు నీటిని రైతాంగానికి యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. ర్యావాడ ప్రాజెక్టు తాలూకు నీటిని కొరువాడ, శృంగవరం, పాతవలస, మర్రివలస, కొత్తూరు, ముత్యాలమ్మపాలెం, వారాడ, ఆనందపురం, పోతనవలస, పుగ్గివలస, గవరంపాలెం, రామయోగి అగ్రహారం సింగంపొరపాలెం, దొరివలస, కె. వేటపాడు మండలాలకు ఈ నీరు అందించాలని ముఖ్యంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ చిన్న అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలియ జేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీమతి వై. సీతాదేవి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

శ్రీ యస్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ఇరిగేషన్ కొరకు ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన నిధులు గతంతో పోలిస్తే బాగున్నాయి. గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఇరిగేషన్ కొరకు కేటాయించిన నిధులలో చాలాభాగం ఖర్చు చేయని పరిస్థితి వుంది ఈనాటి ఆ విధంగా కాకుండా కేటాయించిన నిధులు సక్రమంగా ఖర్చు చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం హామీ యివ్వాలని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇరిగేషన్ విషయంలో 1989-90 సంవత్సరంలో 18 లక్షల 9 వేల హెక్టార్లకు నీరు అందుతూ వుండగా 1994 నాటికి 16.6 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందుతోంది. ఇరిగేషన్ కాల్వల మెయిన్‌టెనెన్స్ సరిగా లేకపోవడం వల్ల సుమారు రెండు లక్షల ఎకరాల భూమికి నీటి పారుదల తగ్గింది. వర్షా భావం మాత్రమే కాకుండా కాల్వల మెయిన్‌టెనెన్స్ కూడా సరిగా లేకపోవడం వల్ల యిరిగేషన్ కొంతవరకు తగ్గిందనేది ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో అదనంగా ఒక్క ఎకరం భూమి కూడా నీరు పొందలేదు. ఉన్న ఆయకట్టు తగ్గింది మెయిన్‌టెనెన్స్ కొరకు నిధులు కేటాయించే విధానం లోపభూయిష్టంగా వుంది. గత సంవత్సరం నాగార్జునసాగర్ కొరకు రు.20 కోట్లు కేటాయించి, రు.2 కోట్లు కూడా ఖర్చు చేయలేదు. ఫలితంగా ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద టెయిల్ ఎండ్ భూములలో ఉన్న వారు అవస్థలు పడ్డారు. నీరు సరిగా పారనందువల్ల కూడా టెయిల్ ఎండ్ భూములకు నీరు అందలేదు. అంతేకాకుండా సప్లిమెంటరీ స్కీములను టేకప్ చేయలేకపోయారు. మెయిన్‌టెనెన్స్ కొరకు నిధులను అధికంగా కేటాయించి కాల్వలను పరిరక్షించినట్లయితే టెయిల్ ఎండ్ భూములకు నీరు అందుతుంది. ప్రభుత్వం తగు విధంగా చర్యలు తీసుకో వలసిన అవసరం వుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. వివిధ ప్రాజెక్టులకు నిధులను కేటాయించినప్పటికీ, ఆ నిధులను ఖర్చు చేయడానికి కావలసిన యంత్రాంగం వుండడం లేదు. ఉదాహరణకు శ్రీశైలం ఎడమ గట్టు కాల్వకు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో

రు. 100 కోట్లు కేటాయించారు. అక్కడ ఆ డబ్బును ఖర్చు చేయడానికి కావలసిన సిబ్బంది లేదు. అనేక సర్కిల్ ఆఫీసులను, డివిజన్ ఆఫీసులను ఎత్తివేశారు. తిరిగి అక్కడ సర్కిల్, డివిజన్ ఆఫీసులను ఏర్పాటు చేయకపోతే శ్రీశైలం ఎడమ గట్టు కాల్వకు రు.100 కోట్లు ఖర్చు చేయడం కష్టతరం అవుతుంది. అందువల్ల కావలసిన డివిజన్స్, సర్కిల్స్ ఏర్పాటు చేసి రు. 100 కోట్లు ఖర్చు చేసే విధానాన్ని ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

లిఫ్టు యిరిగేషన్ స్కీమ్స్ వున్నాయి. ఈ స్కీమ్స్ పలు సమస్యలతో కూడి వున్నాయి ఒకవైపు ఐడిసి వారు మరొకవైపు యిరిగేషన్ శాఖవారు పలు సమస్యలను సృష్టిస్తున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో తమకు సంబంధం లేదని ఐడిసి వారు, తమకు సంబంధం లేదని యిరిగేషన్ శాఖవారు అంటున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ఒక సమస్యగా వుంది. దీనిపైన విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రపంచ బ్యాంక్ నుండి డబ్బులు తెచ్చి, ఎస్.ఎల్.బి.సి. పూర్తి చేస్తామన్నారు. అప్పు తెచ్చారు, ఖర్చుపెట్టారు కాని ఆ పథకం పూర్తి కాలేదు. 3.30 ము. వాస్తవానికి, ఎస్టిమేట్స్ కన్నా ఎక్కువ డబ్బులు కేటాయించడం, కుంభకోణాలు జరగడం వల్ల ప్రాజెక్టు పూర్తి కాలేదు గాని, డబ్బులు దుర్వినియోగం అయ్యాయి. అదే విధంగా ఎస్.ఆర్.బి.సి.లో కూడ కుంభకోణాలు జరిగాయి. ఈ విషయాలన్నింటి మీద మీరు ఒక హౌజ్ కమిటీని వేసి విచారించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు డబ్బు సమకూర్చి, చేపట్టే విషయంలో ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదనే అనుమానం మాకు కలుగుతున్నది. ఎందుకంటే గతంలో మా పార్టీ నాయకులు అనేక సందర్భాలలో చెప్పారు ప్రపంచ బ్యాంక్ నుండి, ఇతర ఆర్థిక సంస్థల మీద ఆధారపడి నిధులు సమకూర్చుకోకుండా బాండ్స్ ద్వారా నిధులు సమకూర్చుకోవాలని సూచించారు. అయినా ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేయలేదు. రెండు వేల సంవత్సరం నాటికి పెండింగ్‌లో ఉన్న ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకోవాలంటే, సుమారు 1900 కోట్ల రూ.లు మనకు అవసరమవుతాయి. కాబట్టి ఇంత డబ్బు సమకూరాలంటే, బాండ్స్ ద్వారా సమీకరించుకోవాలి గత సంవత్సరం కర్నాటక ప్రభుత్వం కృష్ణానది ఎగువ భాగంలో ప్రాజెక్టు నిర్మించుటకు బాండ్స్ రూపంలో 800 కోట్ల రూ.లను సమీకరించుకొంది. అటువంటి పద్ధతినే మన ప్రభుత్వం కూడ చేపట్టడానికి ఆలోచించాలి.

ఇక మైనర్ ఇరిగేషన్ విషయానికి వస్తే అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మైనర్ ఇరిగేషన్ సంవత్సరంగా ప్రకటించి 100 కోట్ల రూ.లను కేటాయించింది. అయితే అప్పట్లో మంత్రిగారే చెప్పారు - 50 కోట్ల రూపాయలు విలువచేసే పనులు అసలు కనిపించడం లేదని. ఆ విధంగా జరిగితే ఇక మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు ఏ విధంగా ఉపయోగంలోకి వస్తాయి? అనేక గ్రామాల్లో తెగిపోయిన చెరువులు ఉన్నాయి. వాటిని ఇంతవరకు సమర్థవంతంగా పునర్నించడం జరగలేదు. కాబట్టి మైనర్ ఇరిగేషన్ ఇయర్ క్రింద కేటాయించిన నిధులతో తెగిపోయిన చెరువులకు ముందు మరమ్మతులు చేయించండి. నల్గొండ జిల్లాలో మూసి ప్రాజెక్టు ఉంది. దానికి ఏడు గేట్లు ఉండగా,

నాలుగు గేట్లను మాత్రం అమర్చడం జరిగింది కాని, మూడు గేట్లు మాత్రం ఇంకా శిథిలావస్థలోనే ఉన్నాయి. వాటిని బాగు చేయకపోతే, ప్రాజెక్టు నిరుపయోగమవుతుంది అదే విధంగా పాలేరు నియోజకవర్గంలో రెండు లిఫ్టు ఇరిగేషన్‌లో ఉన్నాయి వాటికి కేంద్ర జల వనరుల సంఘం పర్మిషన్ ఇచ్చినప్పటికీ, గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వాటికి ఆమోదం తెలిపినప్పటికీ, బడ్జెట్‌లో నిధులు కేటాయించలేదు. కాబట్టి వెంటనే ఈ రెండు లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్‌ను చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక విద్యుత్ విషయానికి వస్తే అధ్యక్షా, ప్రతి సంవత్సరం విద్యుత్ డిమాండ్ పెరుగుతున్నది కాని, దాని కనుగుణంగా సరఫరా పెరగడం లేదు. సరఫరా పెరగడానికి వీలుగా బడ్జెట్‌లో నిధుల కేటాయింపు జరగడం లేదు. డిమాండ్‌ను మీట్ కావడానికి ప్రభుత్వం ఒక్కటే మార్గం చెబుతున్నది – అది ప్రయివేటీకరణ. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డును ప్రయివేట్‌పరం చేయడం కన్నా, సదరు బోర్డే బాండ్స్ ద్వారా నిధులు సమకూర్చుకొంటే మంచిదని సూచిస్తున్నాను. విద్యుత్ కూడ ప్రయివేట్ రంగానికే పోతే, సబ్సిడీ వల్ల లాభం పొందే రైతాంగం దెబ్బ తింటుంది ప్రయారిటీ రంగాలకు విద్యుత అందకుండా పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ద్వారానే రాష్ట్రంలో థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడం కోసం బాండ్స్ ద్వారా డబ్బు సమకూర్చుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

అదే విధంగా ప్రతి రోజు రైతులకు 18 గంటల పాటు విద్యుత సరఫరా చేస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పినప్పటికీ కనీసం 13 గంటలు కూడ ఇవ్వడం లేదు. రాష్ట్రంలో 30 శాతం పంటలు దీని వల్ల పాడైపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అంతేకాకుండా విద్యార్థుల చదువుకు కూడ ఆటంకాలు ఏర్పడుతున్నాయి. రాత్రి పూట అనేక గంటలపాటు కరెంట్ లేకపోవడం వల్ల పరీక్షలకు హాజరయ్యే విద్యార్థులు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. కాబట్టి విద్యార్థులకు తమ చదువులకు ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా రాత్రి పూట కరెంట్‌ను సరఫరా చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ విషయానికి వస్తే, గతంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కౌన్సిల్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ ఉండేది. గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో ఈ సంస్థ సక్రమంగా పని చేసేది. అయితే మధ్యలో వచ్చిన కాంగ్రెస ప్రభుత్వ హయాంలో ఈ సంస్థ పథకాలు అమలుకాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాబట్టి ఈ సంస్థకు ఒక ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీని గాని సమర్థవంతమైన ఛైర్మన్‌ను గాని నియమించి, ఆ సంస్థను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సక్రమంగా ఉపయోగించుకోవాలని సూచిస్తున్నాను. అలాగే రాజీవ్ టెక్నాలజీ మిషన్ కూడ ఇప్పుడు సక్రమంగా పనిచేయడం లేదు. ఈ సంస్థను, ఆంధ్రప్రదేశ్ కౌన్సిల్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ సంస్థతో మర్జ్ చేసి, సమర్థవంతంగా నడిపించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అయిదేళ్ళ క్రితమే గ్రామాల్లో సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ పరిజ్ఞానాన్ని విస్తరింప చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలను ఆహ్వానించడం జరిగింది. తిరిగి ఆ పద్ధతిని పునరుద్ధరించి గ్రామాల వరకు సైన్స్ పరిజ్ఞానాన్ని విస్తరింపచేసేందుకు ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి.

చివరగా మేము ఈ బడ్జెట్‌ను బలపరుస్తూ, మేము చేసిన సూచనలను, ముఖ్యంగా బాండ్స్ ద్వారా నిధుల సమీకరణ విషయంలో చర్యలు తీసుకొని, ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసే విషయంలో, పరిగణనలోనికి తీసుకోవాలని చెపుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు గౌరవ సభాపతిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకొంటూ, ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రామ్మోహనరావు (గన్నవరం):– అధ్యక్షా, భారతదేశానికి వెన్నెముక రైతు అని, అదే విధంగా పల్లెసీమల అభివృద్ధియే నిజమైన భారతదేశపు అభివృద్ధి అని, మన భారతదేశంలో 70 శాతం పైగా రైతు కుటుంబాలే అని, అదే విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్నపూర్ణ దేశమని, ఇలా అనేక మాటలను నా చిన్నతనం నుండి వింటూనే ఉన్నాను. కాని రైతు చిరకాలంగా నిర్లక్ష్యానికి గురవుతూనే ఉన్నాడు. నా చిన్నతనంలో రైతు పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉందో, ఇప్పుడు కూడ అంతకంటె దిగజారిపోయిన పరిస్థితులే తప్ప, ఒక్క రైతు కూడ అభివృద్ధి చెందిన దాఖలాలు లేవని మనవిచేసుకొంటున్నాను. మనిషి శరీరంలో రక్తం, రక్తనాళాలు ఏలాంటి ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకొన్నాయో, ఒక రైతు జీవన సరళిలో నీరు, కాలువలు అలాంటి ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకొంటాయన్న విషయం మీకు వేరే విధంగా చెప్పనవసరం లేదు.

కృష్ణా జిల్లాలోని నా నియోజకవర్గం అయిన గన్నవరంలో 60 శాతం వ్యవసాయ భూములలో కృష్ణా జలాలను తీసుకొని వచ్చే ఏలూరు కాలువ ద్వారానే పంటలు పండుతాయి. ఒకసారి ఆ ఏలూరు కాలువ పరిస్థితి మీ ముందు ఉంచితే, దాని పరిస్థితి అర్థమవుతుంది. 1600 క్యూసెక్కుల నీటిని తీసుకొని వచ్చే ఈ ఏలూరు కాలువ ఈనాడు 1000 క్యూసెక్కుల నీటిని కూడ తెచ్చే సామర్థ్యం లేకపోయింది. దానికి కారణం నేను ఈ మధ్యనే తెలుసుకొన్నాను. ఈ మధ్య కాలంలో నేను అక్కడ ఉండే ఉన్నతాధికారిని తీసుకొని వెళ్ళి, కనీసం 40 కి.మీ. ఆ కాలువ గట్టు మీద ప్రయాణించి చూస్తే, ఆ కాలువ గట్లు అన్నీ కూడ బలహీనంగా ఉండడమే కాకుండా, తూట్లు పడడంతో నీటి ప్రవాహం జరగడం లేదు. గత నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా ఎటువంటి మరమ్మత్తులకు నోచుకోలేని స్థితి ఏర్పడిందని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. క్రిందటి సంవత్సరం అప్పటి ప్రభుత్వం మరమ్మత్తుల కోసం 60 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడానికి నిర్ణయం తీసుకొన్నా, ఒక పైసా కూడ రిలీజ్ చేయకపోవడం వల్ల ఆ మరమ్మతులు జరగలేదు. ఈ సంవత్సరం అయినా ఆ నిధులను రిలీజ్ చేసి, మరమ్మత్తులను చేపట్టాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా చేసినట్లయితే రైతులందరికీ సక్రమంగా పంట పండించుకొనే అవకాశం ఉంటుంది ఈ రోజు ధాళ్వా పంట పండిస్తున్నారు. దాని పరిస్థితి కూడా మీ అందరికీ తెలుసు. ధాళ్వా పంటను ఎంతో వ్యయంతో మందులు, ఫెర్టిలైజర్స్‌ను కొని, వేసినప్పటికీ, నీరు లేక మూడు నాలుగు రోజుల్లోనే భూమి నెరవిచ్చి పోయి, పంట పాడైపోవడం జరుగుతున్నది. కాబట్టి కాలువల మరమ్మతులు చేపట్టి, రైతులకు సక్రమంగా నీరు ఇవ్వగలిగితే, రైతులు అప్పుల పాలు కాకుండా ఉంటారు.

అంతేకాకుండా, డ్రైనేజ్ సిస్టమ్ కూడ ఎంతో బలహీనంగా ఉండటం వల్ల కొంచెం ఎక్కువ వర్షాలు వస్తే, పంటలు మునిగిపోయి, నష్టం వస్తున్నది. ఏలూరు కాలువ ద్వారా 1600 క్యూసెక్కుల నీటిని ఇవ్వగల్గితే, మరి కొంత నీటిని లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా
3.40 మెట్టప్రాంతాల్లో పంటలను పండించుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.అలాంటి అవకాశం
మ. కోసం మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కనీసం నిధులు వీల్కైనంత త్వరగా కేటాయిస్తే వాటితో పుష్కలంగా పంటలు పండించుకునే అవకాశం వుంటుంది. మిగతా 40 శాతం పూర్తిగా మెట్టప్రాంతమైన గన్నవరం మండలానికి కేటాయిస్తే త్రాగడానికి నీరు, సాగునీరు లేకుండా యిబ్బందులు పడుతున్న ప్రజలకు మేలు జరుగుతుంది. త్రాగునీటి కోసం అన్ని పార్టీల వారూ గతంలో నిరాహార దీక్షలు చేపట్టారు. ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కనీసం ఒక నెలరోజులైన బ్రహ్మలింగం చెరువులో నీరు నింపితే దాని ద్వారా మంచినీరు లభిస్తుందని చెపితే, ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు కాని చేయలేదు. ఈ రోజు కూడా ఒక్క చుక్క నీరు అందులో లేదు. కాబట్టి బ్రహ్మ లింగం చెరువు ద్వారా గన్నవరం మండలానికి త్రాగునీటి సౌకర్యం కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ చెరువును రిజర్వాయరుగా చేస్తే వ్యవసాయభూములకు సక్రమంగా నీరు అంది, పంట పండించుకునే అవకాశం వుంటుంది. అంతేకాదు, నాగార్జునసాగరు ఎడమ కాల్వకు మా భూములు టెయిల్ ఎండ్‌గా వున్నాయి. అనేక సంవత్సరాల క్రితం కాల్వలు త్రవ్వారు. ఈ రోజు వరకూ వాటి ద్వారా ఒక్క ఎకరం కూడా పండలేదు. కాలువలు వచ్చి నందుకు రైతులు ఆనాడు ఎంతో సంతోషించారు. వారి ఆనందం క్షణికం అయిపోయింది. నారమల్ రిటరన్ వాటర్‌ను ఒక స్కీముగా తయారు చేసి లిఫ్టు ఇరిగేషను ద్వారా యిస్తే పొలాలు పుష్కలంగా పండుతాయి. రైతులు ప్రభుత్వానికి రుణపడి వుంటారు. మా రైతు లను ఆదుకోమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. తదుపరి, పులిచింతల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని తెలియజేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తెనపల్లి):- అధ్యక్షా, నేను గౌరవ సభ్యులు యింతకు ముందు ప్రస్తావించిన విషయాలు ప్రస్తావించను. మాకు సంబంధించి, గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలకు నాగార్జునసాగరు కుడికాలువ జీవనాధారం. ఈ నాగార్జునసాగరు నిర్మాణ సందర్భంగా మన నెహ్రూగారు 'ఆధునిక దేవాలయాలు'గా వీటిని అభివర్ణించారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు అంత ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. దానికోసం ఆనాడు 90 వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించబడినాయి. కాని అప్పటికే యిప్పటికే రేట్లు రెట్టింపు పెరిగినప్పటికే ఆ నిర్ణయించిన నిధులలోనే 150 కోట్ల రూపాయలు యింకా ఈ ప్రాజెక్టుకు పెట్టవలసి వుంది. కాలువలకు నీళ్ళు వదిలి 26 సంవత్సరాలు అయింది. ఈ కాలువలకు రిపేర్లు జరగ లేదు. గౌరవ సభ్యులు యిప్పుడే చెప్పారు. గుర్రపు డెక్క ఆకు, రబ్బరు తూడు ఆకులలో నిండిపోయాయి అని వీటికి హాపు లేదు. ఇవి గట్లను బలహీనపరుస్తున్నాయి. కనీసం వీటిని తొలగించడానికి కూడా వచ్చిన ప్రభుత్వాలేవీ దృష్టిని కేంద్రీకరించడం లేదు. రైతు దేశానికి వెన్నెముక అన్నారు. ఆ రైతుకు అవగాహన ఏ మేరకు వుంది? వెన్నెముకకు ముందు చూపు ఉండదు. అదేవిధంగా రైతుకు ముందు చూపు గానీ, ఐక్యతాభావం గాని లేకపోవడం వల్ల,

ఎవరికి వారు ఆలోచించుకోవడం వల్ల వదలుతున్న నీళ్ల కంటె అవినీతే ఎక్కువ పారుతోంది. 14,800 క్యూసెక్కుల నీరు కుడి కాలువ ద్వారా వదలవలసి వుండగా గట్లు బలహీనపడటం వల్ల, 11,800 క్యూసెక్కులు మాత్రమే వదలుతున్నారు. రైతులు అవినీతి అధికారులను అడ్డం పెట్టుకుని అవసరం వున్నా లేకపోయినా తాము ఉపయోగించుకుని వదలివేస్తే, ఉన్న నీళ్ల తరువాత రైతులకు ఉపయోగపడకుండా వాగుల ద్వారా పోతున్నాయి. ప్రతి గ్రామానికి కాలువలున్నాయి. నాగార్జునసాగరు నీళ్ళు వాటిల్లో పోతున్నాయి. పొలాలలో మాత్రం నీళ్ళు లేవు. అధికారులు రైతుల మీద పెత్తనం చేస్తున్నారు. పంటలకు నీళ్ళు కావాలంటే ఎకరానికి ఎంత యిస్తారని అడుగుతున్నారు. లష్కరు నుంచి ఇంజనీరు వరకూ యిలా అడుగుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ అవినీతి అధికారులను పట్టించుకోవడం లేదు. సాగర్ కాలువల నీరు యిలా నిరుపయోగం అవుతోంది. నీళ్ల కంటే కూడా అధికారులకు తమ సంపాదనపైననే ధ్యాస వుంది. సాగరు కాలువ యిలా ఉపయోగపడుతోంది రైతులు ఈ నెల 3వ వారంలో ప్రభుత్వం దగ్గరకు రాయబారం రాబోతున్నారు. ఈ సంవత్సరంలోనైనా రిపేర్లకు పూనుకోకపోతే వచ్చే సంవత్సరం పంట వేసే పరిస్థితి లేదు. 5 లక్షల ఎకరాలు టెయిల్ ఎండ్‌గా మిగిలిపోయాయి. ఇవి పల్లపు భూములుగా వుండి కూడా నీరు రాని పరిస్థితి. ప్రభుత్వం ఈ విషయమై బాగా ఆలోచించాలి. ఉన్న కాలువలను రిపేరు చేయించాలి. నాగులేరు, చంద్రవంక పాతబడి గండ్లు పడుతున్నాయి. 1984 నుంచి ఈ పరిస్థితి వుంది అప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మొదటిసారి ఈ విషయమై వీర్రాజు కమిటీ వేశారు. ఆ వీర్రాజు కమిటీ రిపోర్టు గురించి ఏమి చేశారని ప్రభుత్వాన్ని అడిగాను. నాకు జవాబు రాలేదు. తెలుగుదేశం తిరిగిరావడానికి రైతులు పని చేశారు. పేదలు, రైతులు కూడ తెలుగుదేశం అధికారంలోకి వస్తే, కాంగ్రెసు కంటే ప్రయోజనకరంగా వుంటుందని ఆశించారు. కాని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తాత్కాలిక రిపేర్ల కొరకైనా నిధులు కేటాయించలేదు. కేటాయించిన నిధులు కాగితాల మీద కాక ఆచరణలో వుండాలి. గత సంవత్సరం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 20 కోట్లు కేటాయించడానికి వాగ్దానం చేసింది గానీ ఖర్చు పెట్టలేదని అధికారులే ఒప్పుకుంటున్నారు. ఇదే పరిస్థితి పునరావృతం కాకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం రైతుల స్థితిగతులను పరిశీలించాలి ఈ కాలువల మీద జాతి మొత్తం ఆధారపడి వుంటుంది. త్రాగడానికి అనేక గ్రామాలలో నీరు లేదు చంద్రవంక, నాగులేరు, మాచర్ల ప్రాంతాలలో త్రాగడానికి నీరు లేదు. ఊట చెరువులలో నీళ్ళు లేకపోవడం వల్ల గ్రౌండు వాటర్ కూడా లేని పరిస్థితి చాలా గ్రామాలలో ఉంది. గతంలో వున్న చెరువులను పునర్నిర్మాణం చేసి కాలువలు వచ్చినపుడు చెరువులకు నీళ్ళు వదలడం వల్ల మంచినీరు సంవత్సరమంతా వుంటుంది పొలాలకు వెళ్లిన రైతులకు మంచి నీళ్ళు లేవు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ నెలాఖరు వరకూ మంచినీళ్ళు వదులుతామని చెప్పారు. లేకపోతే రైతులు చాలా నష్టపోయి వుండేవారు. నాగార్జునసాగర్ పరిస్థితికి వస్తే ఈ సంవత్సరంలోనైనా సరే 4 – 11 మైళ్ల దగ్గర పడిన గండ్లు పూడ్చడానికి, శాస్త్రజ్ఞుల ద్వారా వీటిని పూడ్చడానికి సలహాలు తీసుకోవాలని కోరుతూ, తొలగించాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ క. జయరాం:- అధ్యక్షా, ఇరిగేషను, పవరు డెవలప్‌మెంటు, సైన్సు అండ్ టెక్నాలజీ, మైనర్ ఇరిగేషను సబ్జెక్టుల మీద మాట్లాడటానికి అవకాశం కల్పించినందుకు
3.50 మ. ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. ఈ రోజు ముఖ్యంగా వ్యవసాయానికి కేటాయించిన నిధులు చూస్తే మునుపుఎన్నడూ లేనివిధంగా రూ. 1240 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి ఎన్నో ప్రాజెక్టులు నిర్మించి వేలాది ఎకరాల భూమి సాగులోకి తేవాలన్న తపన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చూపించినందుకు వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. తెలుగుగంగ ప్రియదర్శిని, సుజలస్రవంతి, జూరాల ప్రాజెక్టు, గాలేరు-నగరి, హంద్రీ-నీవా, పులిచింతల మొదలయిన ప్రాజెక్టులన్నింటినీ త్వరగా పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం చాలా సంతోషకరమయినదని నేను భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, చాలా మంది ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడారు. నేను అనంతపూర్ జిల్లాకు సంబంధించిన కొన్ని విషయాలు తెలియజేస్తాను. అనంతపూర్ జిల్లా చూస్తే చాలా దారుణమయిన పరిస్థితిలో ఉందని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అక్కడ కనీసం చూద్దామంటే ఒక్కచెట్టు కూడా కనిపించడంలేదు. నీరులేక పూర్తిగా చెట్లు ఎండిపోయాయి అక్కడ ఒక ఎడారి పరిస్థితి ఉందని సైంటిఫిక్ నాలెడ్జి చెబుతోంది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో వున్న మా జిల్లాను ఆదుకోకపోతే, ఎడారిగా మారుతుందని శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ధారించడం జరిగింది. అనంతపూర్ జిల్లాకు వరదాయని అయిన పథకం హంద్రీ-నీవా, దీని వలన అనంతపూర్ జిల్లాలో సుమారు నాలుగు లక్షల ఎకరాల భూమి సాగు అవుతుంది. అదే కాకుండా అక్కడ త్రాగునీటికి చాలా ఎద్దడిగా వుంది. దీని వలన పెనుగొండ, హిందూపూర్, కదిరి ప్రాంతాలకు త్రాగునీరు అందించడానికి కూడా ఈ పథకం ఉపయోగపడుతుంది ఈ ప్రాజెక్టుకు ఈ సంవత్సరం రు. 25 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఇది ఒక రకంగా చూస్తూ చాలా తక్కువ డబ్బు అయినా, మునుముందు తగినన్ని నిధులు ఇచ్చి దీనిని పూర్తి చూస్తే అనంతపూర్ జిల్లాతోబాటు కర్నూలు జిల్లాలో కొంతభాగం, కడప, చిత్తూరు జిల్లాలలో కొంతభాగం అభివృద్ధి చెందుతుంది అని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అనంతపూర్ జిల్లాలో తుంగభద్ర నదిపై హెచ్.ఎల్.సి. ఉంది. దీని వలన ఆ జిల్లాలో 58 వేల 655 ఎకరాలు, కడప జిల్లాలో 1 లక్ష 34 వేల 900 ఎకరాలు, సాగు అవుతోంది. అక్కడ తుంగభద్ర నుంచి అనంతపూర్ జిల్లాకు 24.1 టి.ఎం.సి. నీరు, కడపజిల్లాకు 8.4 టి.ఎం.సి నీరు ఈ కాలువ ద్వారా రావాలి. కానీ ఆ కాలువ ప్రస్తుతం సిల్టేషన్ వలన కెపాసిటీ కోల్పోయి 2600 కూసెక్స్ నీరు రావలసి ఉంటే, 20,100 కూసెక్స్ నీరు మాత్రమే డ్రా చేస్తున్నది. కాబట్టి దీనికి తగిన నిధులు కేటాయించి ఆ కెనాల్ సిస్టంను బాగుచేయాలి. ఇంతకు ముందు వారు అక్కడ వున్న పరిస్థితిని చాలా అధ్వాన్నం చేయడం జరిగింది. వచ్చే నీటిని ఏ విధంగా ఉపయోగించుకోవాలో తెలియక రైతులను తికమక పెట్టిన పరిస్థితి జిల్లాలో ఏర్పడింది. 3.9.94న ఒక స్పెషల్ ఐ.డి.బి. మీటింగ్ పెట్టి, సరైన అవగాహన లేకనో, ఎలక్షన్స్ వస్తున్నాయనే ఉద్దేశ్యమో తెలియదు గానీ అక్కడ పాంప్లెట్స్ ఇస్యూ చేశారు వచ్చే రబీ పంటకు 31.3.95 వరకు నీరు ఇస్తామని సర్క్యులేట్ చేసిన ఆ పాంప్లెట్ చూచి రైతులు పంట పెటుకున్నారు. కానీ వున్న

నీరు చూస్తే పంటకు చాలదని ఇప్పుడు అర్థం అవుతోంది. దాని గురించి రైతులు ధర్నా చేశారు. రాస్తా రోకో చేశారు. ఆఖరుకు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రక్కనే కెనాల్ సిస్టంలో వున్న నీటిని అనంతపూర్ జిల్లాకు తరలించడం జరిగింది దీనికి పైన వున్న కర్నాటక గవర్నమెంట్ ఒప్పుకొని నీటిని వదిలిన తరువాత గండ్లు కొట్టి దానిని దరోజ అనే ట్యాంక్‌లోకి డైవర్టు చేసి రెండు పంటలు పండించుకోవడం జరుగుతోంది అక్కడ వున్న అధికారులు దీనిని పట్టించుకోవడం లేదు. దీనివలన అనంతపూర్ జిల్లాలో 26 వేల 577 ఎకరాలు ఎండిపోయి దాదాపు 4 కోట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చింది. ఈ పరిస్థితిలో, ప్రభుత్వం వున్న పరిస్థితులను గమనించి పన్నువసూలు వాయిదా వేసి, నీటి తీరువాను రద్దు చేయవలసిందిగా కోరుతూ, ఫర్టిలైజర్స్‌ను, సీడ్స్‌ను ఉచితంగా సప్లయి చేస్తే తప్ప రైతులు పంటలు పండించుకొనే స్థితిలో లేరు. అక్కడ ఒక్క రైతు వద్ద కూడా విత్తనాలు లేవు. కాబట్టి వేరుశనగ, వరి విత్తనాలు సప్లయి చేసి ప్రభుత్వం తగు సహాయం చేయకపోతే రైతులు చాలా కష్టపడవలసి వస్తుంది. ఇంకా అక్కడ పెదబల్లి, చాగల్లు, చిత్రావతి, మద్దిలేరు బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరు, యాడికి కెనాల్, ధర్మవరం కెనాల్ వున్నాయి. వాటికి తగిన నిధులు ఇచ్చి వచ్చే సంవత్సరం అయినా పూర్తి చేయకపోతే ఆ జిల్లా పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీశైలం నుండి 10 టి.ఎం.సి. అనంతపూర్ జిల్లాకు తరలించాలనే ఒక ప్రతిపాదన ఎప్పటినుండో వుంది. అది ఎందుచేతనో రూపుదాల్చడం లేదు. ఆ 10 టి.ఎం.సి.ల నీరు ఇస్తే అదనంగా వ్యవసాయ భూమి సాగుకావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి అనంతపూర్ జిల్లాలోని ప్రత్యేక పరిస్థితులను ప్రభుత్వం గమనించి రైతులను ఆదుకోవడానికి తగు ప్రాజెక్టులను చేపట్టాలని కోరుతు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై.ఎస్.వివేకానందరెడ్డి (పులివెందుల):- అధ్యక్షా, సభ్యులు ఎంతో మంది ఎవరి ప్రాంతానికి కావలసిన స్కీముల గురించి వారు ఫోకస్ చేస్తున్నారు. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన మేజర్ ప్రాజెక్టులకు, మేజర ఇరిగేషన్‌కు రు. 1240 కోట్లు కేటాయించడం మంచిదే. మరి ఈ ప్రోగ్రాంలో ఎక్కువగా మా రాయలసీమకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టులకు ప్రియారిటీ ఇచ్చి ఇంకా ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించి కనీసం రెండు వేల సంవత్సరం లోగా ప్రతి సంవత్సరం కనీసం 4 వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి, పెండింగ్‌లో వున్న ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయించవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ప్రస్తుతం జరుగుతున్న ఎస్.ఆర్.బి.సి.ని పూర్తి చేసి దాని టెయిల్ ఎండ్‌గా గండికోట రిజర్వాయరును ప్రతిపాదిస్తే, అక్కడి నుండి గాలేరు నగరికి కెనాల్‌గా ఏర్పాటు చేస్తే, దానికి తప్పకుండా సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ నుండి క్లియరెన్స్ వస్తుందని గత ప్రభుత్వం వారు చెప్పడం జరిగింది.దానిని ఏ మాత్రం మార్పు చేయకుండా గండికోటతో మొదలుపెట్టి నగరి వరకు గాలేరు నగరి కాలువను నిర్మించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరు కొంటున్నాను. గాలేరు నగరికి ప్రస్తుత అంచనాల ప్రకారం 1000 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించవలసి ఉంటే, కేవలం రు. 25 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. దానిని కనీసం రు. 200 కోట్లకు పెంచి బడ్జెట్‌లో కేటాయించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని

4.00 ని.

కోరుకొంటున్నాను. ఎస్.ఆర్.బి.సి. ఏర్పడడం ద్వారా, కె.సి. కెనాల్‌కు, ఎల్.ఎల్.సి.కి నీరు ఇవ్వడం ద్వారా ఆదా చేయబడిన నీటిని మనం అనంతపురం జిల్లాకు చివరిలో ఉన్న మా పులివెందుల తాలూకాకు వినియోగించుకునే అవకాశం కూడా ఉంటుంది. చిత్తూరు జిల్లాలోని ఎగువ ప్రాంతాలు, అనంతపురం జిల్లాలోని ఎగువ ప్రాంతాలకు నీటిని అందించే విధంగా ఆదా చేయబడిన నీటిని మనం తుంగభద్ర నుంచి పారలల్ హై లెవెల్ కెనాల్ ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం ... తుంగభద్ర సర్ప్లస్ ఐతే మనం చూస్తున్నాము, హెచ్.ఎల్.సి.లో మాత్రం నీరు రావడం లేదు. 2,400 క్యూసెక్కుల క్యారియింగ్ కెపాసిటీ ఉన్న హెచ్.ఎల్.సి., రకరకాల కారణాలవల్ల కనీసం సగం నీటిని కూడా ఇవ్వలేకుండా పోతోంది.

పులివెందుల బ్రాంచి కెనాల్ 1973వ సంవత్సరంలో శాంక్షన్ అయింది. ఈ రోజు వరకు, 60,000 ఎకరాల సామర్థ్యం గల ఆ ప్రాజెక్టు కేవలం ఈ సంవత్సరం 10,000 ఎకరాలకు కూడా నీరు అందివ్వలేకపోయింది ఆ కాలువ క్రింద మనం దాదాపు 20,000 ఎకరాల వరకు ఆయకట్టు డెవలప్ చేసినప్పటికీ, ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులలో దాదాపు 13, 14 సార్లు హెచ్.ఎల్.సి. తెగగొట్టబడి సకాలంలో నీరు ఇవ్వ నందువల్ల ఆయకట్టు ప్రాంతంలో అయితేనేమి, మిగతా ప్రాంతంలో కూడా పూర్తిగా ఖరీఫ్ క్రాప్ అంతా నాశనం అయిపోయింది 9వ నెలలో అనంతపురం ఐ.డి.బి. మీటింగులో మార్చి 31 నాటికి నీరు తప్పకుండా ఇస్తామని ఆ రోజు అధికారులు ఇచ్చిన హామీ మేరకు హెచ్.ఎల్.సి. కెనాల క్రింద అంతా పైర్లు పెట్టుకుంటే, రెండవ పంట కూడా పూర్తిగా నాశనం అయ్యేంతవరకు హెచ్.ఎల్.సి.కి నీరు రాలేదు. ఇంతవరకు కూడా నీరు రాలేదు.

ఈ రోజు వరకు కనీసం ఎం.పి.ఆర్.కు కూడా నీరు రాలేదు. ఎం.పి.ఆర్.కు కూడా నీరు రాకుంటే అనంతపురంలోనే త్రాగడానికి నీరు లేని గడ్డు పరిస్థితి ఉంది. అనంతపురం జిల్లా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. వర్షాలు పడని ప్రాంతం. కడప జిల్లాలోని పశ్చిమ ప్రాంతమైన పులివెందుల తాలూకా మరింత, వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఈ ప్రాంతానికి అక్కడ ఈశాన్య ఋతుపవనాలు కాని, నైరుతి ఋతుపవనాలు కాని లేక చాలా ఇబ్బంది పడే ప్రాంతం ఈ ప్రాంతం యొక్క ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని పులివెందుల బ్రాంచి కెనాల్ ఆయకట్టును స్థిరీకరించే విధంగా చిత్రావతి నదిపైన 10 టి.ఎం.సి.ల నీటితో చిత్రావతి బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ రు. 31.34 కోట్ల బడ్జెట్ అంచనాతో ఏర్పాటు చేయబడింది. దానికి కావలసిన నిధులను మీరు పులివెందుల బ్రాంచి కెనాల్‌కు కేటాయించినట్లు ఇచ్చిన బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారం తెలుస్తోంది. ఆ కేటాయించిన రు. 31.34 కోట్ల నిధులతో సి.బి.ఆర్.ను తప్పకుండా పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

మా ప్రాంతంలో చాలా విపరీతమైన పరిస్థితులున్నాయి. సంవత్సరానికి ఒక కరువు కాకుండా రెండు కరువులతో బాధపడే మా ప్రాంతానికి తప్పకుండా మీరు న్యాయం చేయాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు పులివెందుల బ్రాంచి కెనాల్‌కు కేవలం రు. 10.00 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించినట్లు అర్థమవుతోంది. అది

కూడా ఇప్పుడు కేవలం రు. 4.9 కోట్లు మాత్రమే దానికి మంజూరు వేయడం జరిగింది. సి.బి.ఆర్. ప్రాజెక్టు క్రింద ముంపుకు గురయ్యే 10 గ్రామాలకు గాను, ఆయా భూము లకు ల్యాండ్ కంపెన్సేషన్ వెంటనే ఇప్పించండి, లేకపోతే పనులు నిలబెడతామని ఆ రోజు ప్రధాన మంత్రిగారు పార్నపల్లెకు విచ్చేసిన సందర్భంలో రైతులు చాలా ఆందోళన వ్యక్త పరచడం జరిగింది. అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరుగారి దృష్టికి తీసుకురావడం కూడా జరిగింది. కంపెన్సేషన్ డబ్బు వారికి ఇప్పించే ఏర్పాటు చేయాలంటే, రు. 3.13 కోట్ల కంపేన్సేషన్ అవుతుంది. దానికి సంబంధించిన కేటాయింపు బడ్జెట్‌లో చూపడం లేదు. పులివెందుల బ్రాంచి కెనాల్ యొక్క పరిస్థితిని మీరు తెలియజేస్తూ, సివిల్ వర్క్స్ దాదాపు పూర్తయినట్లు తెలపడం జరిగింది. 80, 90 శాతం పనులు పూర్తయినప్పటికీ, 60,000 ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు అందించే పులివెందుల బ్రాంచి కెనాల్ కేవలం ఈ రోజు 10, 12 ఎకరాలకు కూడా నీరు అందించడం లేదంటే, కేవలం నీరు లేకపోవడమే అనేది ప్రధానమైన కారణం. ఆ కెనాల్‌కు నీరు రావాలంటే, తుంగభద్ర డామ్ నుంచి రావాలి. చివరగా ఉన్నమా ప్రాంతానికి నీరు రావాలంటే, తుంబేరా డీప్ కట్ నుంచి రావాలి కాలువలు, వాగులు వంకలు దాటుకుని, 25 కి.మీ. ప్రయాణం చేసి, చిత్రావతి నదిలో కలిసి, గొద్దు మర్రి దగ్గర నుంచి నీరు రావలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఆ పరిస్థితిని నివారించడానికి తుంబేరా డీప్ కట్ లింక్ ఛానల్ ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా రు 2.00 కోట్లు బడ్జెట్ అంచనాలతో ఒక ప్రతిపాదన కూడా ప్రభుత్వానికి సమర్పించడం జరిగింది.

వెంటనే ఆ ప్రతిపాదనను తప్పకుండా పరిశీలించి, అవసరమైన రు 200 కోట్లను కేటాయించి శాంక్షను చేయించవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను. ఆ నీరు చిత్రావతికి వస్తాయి. పులివెందుల తాలూకా కాంప్రహెన్సివ్ డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కీము అనే ప్రోగ్రాం ఒకటి అమలు జరుగుతోంది. దాదాపు 170 గ్రామాలకు మంచి నీరు అందించే స్కీము అక్కడ ఉంది కాబట్టి అన్ని గ్రామాలకూ మంచి నీరు అందించే విషయంలో అయినా దానికి ప్రయారిటీ ఇచ్చి, ఆ లింక్ ఛానల్ ఏర్పాటు చేసి, చిత్రావతి బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయరుకు కావలసిన నిధులు కేటాయించి మంజూరు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకొంటున్నాను. "లోకం ఎట్లా ఉందిరా సిద్ధా అంటే, ఎవరి లోకం వారిదే స్వామీ" అన్నట్లు కృష్ణా బ్యారేజ్ క్రింద ఉన్నవారు, గోదావరి బ్యారేజి వద్ద ఉన్నవారూ ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్న నిధులను చూడకుండా పోలవరం ప్రాజెక్టు అనీ, సెంట్రల్ గవర్నమెంటనీ, లేకపోతే ప్రైవేటు విద్యుదుత్పాదన .....

(అంతరాయం)

Sri K. Bapi Raju:- Madam, I want to make an appeal to you

(Interruptions by Sri Yerrannaidu)

My dear Chief Whipgaru don't think that, we are all under you.....
అయ్యా విప్పూ, నిన్నటి దాకా మమ్మ ఇక్కడ ఉండి ఈ రోజు ఆ ప్రక్కకు వెళ్ళావు. నువ్వు

గొప్పవాడివని నీకు ఆ పదవిని ఇచ్చారు. I only request the Hon'ble Chair person and the Hon'ble Minister for Legislative Affairs and my friend Mr.N. Chandrababu Naidu, Hon'ble Minister for Finance kindly to allow former Minister Sri M. Shashidhar Reddy, who has acquired some knowledge about Environment He will give suggestions and throw some light on the subject with the knowledge which he has acquired by visiting some foreign countries. It is only my appeal to you all please.

4.10 సా. శ్రీ వై. ఎస్. వివేకానందరెడ్డి:- తమ ద్వారా మనవిచేసేదేమంటే, ఏ ఏ ప్రాంతాలు ఆర్థికంగా వెనుకబడి ఉన్నాయో వాటిని గుర్తించి అధికనిధులను కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కృష్ణా గోదావరి ఆయకట్టు ప్రాంతాలలో వారికి ప్రాజెక్టులు చెపట్టినా వారికి బాండ్ల రూపంలోకానీ ఇంకా ఏదయినా రూపంలో నిధులను రెయిజ్ చేసి ఖర్చుపెడితే మంచిది. పోలవరం ప్రాజెక్టుకి రు.5,500 కోట్లు అవుతుందని అంచనా, ఇటువంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క నదుల అనుసంధాన విధానం ఒకటి ఉంది. వారితో కానీ లేదా ప్రైవేట్ విద్యుత్ ఉత్పాదనా కేంద్రం వారితో కానీ కలిపి ఆ ప్రాజెక్టు తీసుకుంటే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా రాయలసీమకు చెందిన ప్రాజెక్టులన్నింటికీ టాప్ ప్రియారిటీ ఇచ్చి వాటిని క్లియర్ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని తమ ద్వారా కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు గాను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. శశిధర్ రెడ్డి (సనత్‌నగర్):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఎన్విరాన్‌మెంట్, సైన్స్ ఎండ్ టెక్నాలజీ డిమాండ్స్ మీద కనీసం ఒకరయినా మాట్లాడకపోతే బాగుండదు. I understand the problem of Mr. Babukhan. Let me speak in English.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We welcome the maiden speech of the Member. We never heard him in the House even when he was a Minister.

Sri M. Sashidar Reddy:- I did speak.

It was a very peculiar situation. There were occasions when I had to persuade the Members to put the questions so that I will have the privilege to answer.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన.

Unfortunately, environment, which is an important subject has not received the kind of attention which is necessary not only in this country but also in other countries. It was only during the previous Government that for the first time I was given the independent charge of this portfolio. When I was given charge of this portfolio, some of my detractors and opponents were very happy. They felt that even though I was given a position in the Ministry, I was given a very useless portfolio. It was for the same reason that some of my well-wishers were unhappy. The situation did not remain the same for a long time. In a short time, people changed their opinion.

One of the most important problems confronting this subject is the lack of awareness - lack of awareness in the bureaucracy, among the legislators, among the politicians and even among the common people. I think that is one of the biggest problems that we have to tackle.

Coming to the Department itself, when I took over as Minister in September, 1993, environment and science and technology formed part of the larger department of Energy, Forest, Environment and Science and Technology. At that time itself, a separate department was carved out called the Department of Environment and Science and Technology. Since this Government has taken over, now I find that there is again some regrouping of departments and I do not know what Department is comes under.

My friend Sri Babukhan moved the Demand, but there is not much attention at the district level. In fact, there is hardly any administration at the district level. Keeping in view the industrial growth in the State, in the year 1990 itself the Government has decided to constitute Standing Committees at the District level so as to provide a forum at the district level to tackle the problems arising out of industrial pollution. After I took over, we come up with the District Environment Committees. Unfortunately, Environment Committees, as the Standing Committee earlier, had the District Collector as its Chairman. The idea of forming, or renaming or calling them District Environment Committees, was to have the involvement of non-officials. The idea was to involve all the district legislators and Members of Parliament as Members of these Committees so that they can provide a platform for people to talk about environment related problems.

It is a misconception that environment has something to do only with the industrial pollution. Every activity of the Government, every developmental programme of the Government in some way or the other, touches the environment. It is a very important aspect.

Visakhapatnam has been recognised as one of the most polluted cities in India. I am happy that we could have several meetings and lot of these problems could be highlighted. An Expert Committee was constituted. The Expert Committee on Visakhapatnam Pollution problems suggested that five villages surrounding Hindustand Zinc Plant are in a sorry state of affairs and they should be rehabilitated in safer places. We are happy that there is rapid industrialisation of the State, but these are the problems of industrialisation. About 850 families in these villages around Hindustan Zinc Plant, as per the recommendation of the Expert Committee, have to be rehabilitated in safer places. We did make some progress. I think the District Collector has written to the Government seeking some clarifications. I request the Government through you that this problem should be tackled very soon. The people in these three villages are suffering very badly because of heavy pollution. I hope the Government will take early steps to rehabilitate these people.

During 1993-94, the cleaning up and rejuvenation of Hussainsagar lake was also taken up at a cost of Rs. 18 crores This has to be expedited.

In bigger cities, 60 to 70 per cent of the pollution is from the automobilies. The peculiar situation is that the control of automobile pollution falls under the purview of Indian Motor Vehicles Act which is administered by the Transport Department. Similarly, environment is an all-pervasive kind of department and encompasses the subjects being handled by otner Departments also. Therefore, the role of the Environment Department has to be re-defined. We did try to attempt at this. We have to make a serious attempt and see that someting is done. Even when it comes to setting up of industries, the other day I saw a report in the press that about 600 acres of land is being developed by the Industrial Infrastructure Corporation in Visakhapatnam. Visakhapatnam is already a highly polluted City and I do not know what kind of precautions are being taken. This is something that the Government has to taken into account very seriously.

Last year, I had the opportunity to represent this country at the UN Second Commission on Sustainable Development. There, I had the opportunity to listen to the Deputy Prime Minister of Canada Mrs. Sheila Kaus. The Ruling Liberal Party in Canada had a landslide victory. She said that one of the things they had included in their manifesto is the environment impact analysis. She said that it was on that account that there was overwhelming support for her Party and they could come to power. After coming to power they are feeling it difficult to implement. I think we have to think and we have to thing right now otherwise posterity does not forgive us, if things continue in this manner. There are dangerous and disturbing projections made about the degradation of environment and various other activities we are

indulging in our State. We have this unbridled growth of acqua culture in the coastal areas. This involves change of land use pattern. This is going to have serious implications in the long run because the people who are involved in the aquaculture are going to be out of this activity in due course of time. What are they going to do? I think the Government has to take a very serious note of it. A Bill was also being drawn up to control and regulate the growth of fish and this kind of activity along the coastal region.

I don't want to name the person, but I want to mention about the statement made by a senior officer of the State. I don't wish to make any comments on anybody. I don't want to do it and it is not my intention also. It is very important and relevant. It only shows the kind of awareness that is there in the bureaucracy. I am not going into the subject and I am not even going into the context in which he has made that statement. When I asked for some comments, I was told that it is too early to think of regulating certain activity. I don't want to blame these people. I don't want to blame people who have been talking and thinking in this manner. What is needed in this country is development. The State planning process has to be restructured in such a way that we integrate the environment planning with economic planning. It is going to be something very important and it has to be considered by this Government and also by the Government that are going to come in the future I think we do not really need very big staff and establishments. People may ask me as to how the Environment Department sould be strengthened I had started an exercise too early, but we did not ave enough time. I am making these suggestions so that my friends in the Ruling Party may take over.

There was an Approach Paper prepared in the Pollution Control Board of our State. to identify environment related schemes. Almost all the schemes of Government are related to the environment. In the Approach Paper prepared in the year 1992-93, about Rs. 90 crores worth of schmes in the approved Plan were identified and these are related to the environment. What we need in the environment planning is the monitoring right from the planning to the implementation stage. Fisheries, Agriculture and like that each department will have a component which can be related to environment aspect. I think this is something which has to be taken care of.

Before I conclude, I just want to make a mention about the State Pollution Control Board. As a Minister, I went on record that I am not very happy with the functioning of the Pollution Control Board. I don't wish to blame anybody for this. It is the general lack of awareness that is there in all other sectors that has permeated into this Board also. Some basic things need to be done. A greater role was envisaged for the Pollution Control Board of the State in the beginning. The Secretary to the concerned Department used to be the Chairman, but after few years the Chief Secretary to the Government happened to be the Chairman of the Pollution

Control Board. The Chief Secretary, being the chief of civil administration in the State, does not have the kind of time that is required. I request the Government through you to consider this seriously. What we need is a full time Chairman. We have a provision for the Member-Secretary in the Pollution Control Board. In the absence of the full time Chairman, the Member-Secretary is over-burdened with lot of responsibilities. The Member-Secretary has to be a technical man and his activities and responsibilities should be to the extent of Technical matters. That is what was originally envisaged in the Water and Air Act under which the State Pollution Control Board came into being. This is something which needs to be done.

I think the biggest challenge we have in tackling this problem is the lack of awareness. I think there is a provision in the Budget of Rs. 3 lakhs. I think that is continuing since a long time. Even in the last Budget the same amount has been provided. I think the Hon'ble Finance Minister should consider increasing the allocation to a very substantial amount. The Government should create greater awareness and involve more and more people in becoming aware of the problems that are confronted an account of environmental degradation.

I wish to thank you for giving me this opportunity.

శ్రీ కె. బొజ్జి (భద్రాచలం):- సన్న, చిన్న కారు రైతులను అభివృద్ధి చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో నీటి వనరుల గురించి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినందుకు సంతోషం మా నియోజకవర్గంలో చర్ల మండలం, దుమ్ముగూడెం మండలం, భద్రాచలం మండలం అను మూడు మండలాలకు కలిపి 75 కి.మీ ధూరం కల తాళ్ళబేరు కాలువ ఉంది దీనికి 1972వ సంవత్సరంలో పనులు ప్రారంభించారు. ఆ కాలువ పనులు ప్రస్తుతం 25 కి.మీ.ల వరకు వచ్చింది దానికి 30 కోట్ల రూపాయల ఎస్టిమేట్ అయ్యింది. అయితే దీని కుడి కాలువకి అయిదు వేల ఎకరాలకు కూడా ఎస్టిమేటు వేయడం జరిగింది. అలాగే పనులు కూడా మొదలు పెట్టారని మనవిచేస్తున్నాను. 30 కోట్లు అయింది. 25 వేల
4.30 సా. ఎకరాలకు వెళ్ళవలసి వుంది.అది సగంలోనే ఆగిపోయింది. తాళ్ళబేరుకు మొత్తం ట్రైబల్ ఫండ్స్ వస్తున్నాయి. అయితే నీరు మాత్రం ట్రైబల్స్‌కు అందడం లేదు. నాన్ ట్రైబల్ గ్రామాలకు నీరు పోతున్నది. ఎందుకంటే వారు గిరిజనులకు నీరు పోకుండా మధ్యలో చేపల చెరువులను వేయడం జరుగుతోంది. మొత్తం ప్రాంతం చేపల చెరువులవడంవల్ల గిరిజన ప్రాంతాలకు నీరు రావడంలేదు. ఆ విధంగా అక్కడి వారు పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారు సత్యనారాయణపురం మొత్తం చేపల చెరువులే వున్నాయి. నీరు మాత్రం పేద గిరిజనులది వాడకం పెద్దవారిది. అక్కడ ఫండ్స్ 9వ షెడ్యూల్ క్రింద కేటాయించబడుతున్నాయి యిప్పటికి 30 కోట్ల రూపాయలు అయింది. ప్రాంతం మాత్రం 25 కి.మీ దూరంలో ఉంది దాని ఎస్టిమేటి నెల్లిపాక నుంచే 75 కి.మీ. దాకా కాల్వ వుంది ప్రస్తుతం ఈ తాళ్ళబేరు

కోసం బడ్జెటులో ఏమీ కేటాయించలేదు. మరి నీరు ప్రతి మానవుడికి అవసరం అంటారు. ఇవ్వడంలో మాత్రం కులాలు, వర్గాలు, పెద్దలు అంటూ యిస్తున్నారు. ఇలా చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు చిన్నకారు, సన్నకారు రైతుల అభివృద్ధి కోసం లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకాలు ఏర్పాటు చేశారు అనేక వాగులు వున్నాయి. వాటిద్వారా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కల్పించవలసిందిగా మేము కోరాము. ఇప్పుడు ఈ తాళ్లబేరులో ఫుల్‌గా నీరు వుంది దానిని మొత్తం ఉపయోగించుకుంటే ఆ నీరు మొత్తం 40 వేల ఎకరాలకు పారుదల చేసుకోవచ్చు. కుడి కాలువ, మొదలు పెట్టాలి దానికి 3 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. అది మొదలు పెడితే 25 గ్రామాలకు నీరు వస్తుంది. అలాగే ఎడవ కాలువను కూడా మొదలు పెట్టి నీరిచ్చినట్లయితే గిరిజన రైతులకు కొంత కరువు పోతుంది. మేము కొత్త ప్రాజెక్టులను పెట్టమని అడగడం లేదు. వున్న వాటిని అభివృద్ధి చేసి నీళ్ల యివ్వవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. మల్లేశం (మేడారం) :- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఒక మంచి సబ్జెక్టు మీద ఈ హౌసలో డిస్కషన్ రావడం చాలా సంతోషంగా వుంది సమయం చూస్తే అది కూడా వాతావరణ కాలుష్యం వల్ల కలిగే ప్రమాదమంత ఇబ్బందిగా తయారైంది. సమయం సరిపోలేనంత కాలుష్యం ఏర్పడింది. మనమంత్రులు అందరూ ఎంత తొందరగా ముగించి, దీనిని పాస్ చేసుకు పోదామాని చూస్తున్నారు ఏది ఏమైనప్పటికీ ఈనాటి ఈ వాతావరణ కాలుష్య సమస్య అతి ముఖ్యమైనది ఇది ప్రపంచ వ్యాప్తమైన సమస్య. మన దేశంలో దీనివల్ల ప్రకృతిపై పడిన ప్రభావం మానవునిపైనే కాక, పశువులపైనా, జంతువులపైనా, పక్షులపైనా కూడా వుంది. అయితే ఈ విషయంపై మన రాష్ట్రంలో నివారణ పద్ధతులు ఏ విధంగా చేపట్టాలన్న ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వుంది దీని వల్ల భూగర్భంలోని నీళ్లు యింకిపోతున్నాయి. త్రాగడానికి నీరు వుండడం లేదు. పరిశ్రమల వల్ల ఏర్పడే కాలుష్యం వల్ల చెడు నీరు బయటకు వచ్చి మంచినీటిని కూడా పాడు చేయడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ఆ నీటిని నేడు మనుషులేకాదు పశువులు కూడా త్రాగే పరిస్థితిలేదు. ఇక విశాఖపట్నంలోని సిమెంటు పరిశ్రమలు, యితర పరిశ్రమల వల్ల వాతావరణ కాలుష్యం ఎక్కువ అవుతున్నది. పోతే ఈ సిమెంటు కాలుష్యం అన్నది, ఆ పరిశ్రమ నుండి బయటకు వచ్చే ధూళి పంట పొలాలకు చేరి, పంటలు పాడవుతున్నాయి. రైతులకూ, పంటలకూ నష్టం వాటిల్లుతున్నది అదిలాబాద్ జిల్లాలో సర్‌సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ, అలాగే పేపర్ మిల్ ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి. దానివల్ల వాతావరణం, నీరు కలుషితమై అక్కడి నీరు పశువులు కూడా త్రాగలేకపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇందుకోసం నివారణ చర్యలు చేపట్టడం అన్నది కాగితాలకే పరిమితమవుతున్నది తప్ప ఆచరణలోకి రావడం లేదు. ఇందు కోసం జిల్లాలవారీగా సర్వైన సమీక్షను జరిపించేందుకు యిక్కడ వుండే లెజిస్లేటర్స్, ఆయా ప్రాంతాల కలెక్టర్లు సంబంధిత అధికారులతో చర్చించి ఒక అవగాహనకు వచ్చి, తగు చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అయితే మనకు దీనికి అవసరమైన సాంకేతిక విజ్ఞానం గల శాస్త్రవేత్తలు వున్నా, ఆ చర్యలు తీసుకునేందుకు కావలసిన వనరులు మాత్రం లేవు అందువల్ల మనం వారి శక్తి సామర్థ్యములను

వినియోగించుకోలేకపోతున్నాం. దానికి సరిపోయే విధంగా మన పద్దులలో డిమాండ్లలో మాత్రం సరిచూసుకోలేకపోతున్నాం. ఈ విషయం చంద్రబాబు నాయుడిగారికి గానీ, బాబూఖాన్‌గారికి గానీ తెలియక కాదు. తెలిసినా ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. కనీసం కొంత ప్రయత్నమైన చేయండి దీనికోసం తగు శ్రద్ధ తీసుకుని తగు చర్యలు చేపట్టే ప్రయత్నాలన్నా చేయండి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలైన ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని వట్టివాగు ప్రాజెక్టు కొరకు నిధులు లేవు. చెలిమల ప్రాజెక్టు కొరకు మరో రెండు కోట్ల రూపాయలను గత ప్రభుత్వం బడ్జెటులో యిచ్చింది. అయితే ఏదో సాంకేతిక కారణాలవల్ల బడ్జెటులో దానిని ఖర్చు పెట్టలేకపోయామని ఇంజనీర్లన్నారు. ఈ రకమైన సమస్యల పరిష్కారం కొరకు ప్రభుత్వం, చిత్తశుద్ధి, లక్ష్య శుద్ధి వుండి పనిచేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఇంక నేనెంత చెప్పినా వినే అవసరం మీకున్నట్లు లేదు, మీకా ఓపికా లేదు, సమయమూ లేదంటున్నారు కనుక నేనింతటితో ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. పెద రత్తయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ ఇరిగేషన్ పద్దు మీద 18 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు, దానిని బట్టి ఈ విషయానికి వున్న ప్రాముఖ్యత ఎంతన్నది తెలుస్తున్నది మనం దీనిపై ఎంత కాన్‌సన్‌ట్రేట్ చేయాలన్నది తెలుస్తున్నది. ఈ రోజు ఈ బడ్జెటులో ముందు రావలసిన, కావలసిన ప్రాజెక్టులను గూర్చి అడగడం జరుగుతున్నది. అయితే వాటిని మనం ఎంతవరకు వినియోగించుకోగలుగుతున్నామన్నది కూడా మన ముందున్న సమస్య. ఆ విషయాన్ని మనం గమనించాలి. ఈ వ్యవస్థలో ఒకళ్లని కాదు, ప్రతి ఒక్కళ్ల లోనూ లోపాలున్నాయి. రాజకీయ నాయకుల్లో, అటు అధికారుల్లో, అటు రైతాంగంలో కూడా క్రమశిక్షణా రాహిత్యం వుండడం వల్ల మనకున్న వనరులను మనం పూర్తిగా వినియోగించుకోలేక పోతున్నాం. ఇది నా 13 సంవత్సరాల రాజకీయానుభవం వల్ల నేను తెలుసుకున్న విషయం. మరి మనమే విషయం గూర్చి ఏమి చేయాలి? నేడు ఈ సమస్య అతి జటిలమైనది. వేలాది కోట్ల రూపాయలు ప్రాజెక్టుల కోసం తెస్తున్నాము. కానీ ఈ వేలాది కోట్ల రూపాయలు ఏమౌతున్నాయో తెలియడం లేదు. మరి మనం మనకు వున్న వనరులను రైతులకు సరిగా, సైంటిఫిక్‌గా అప్రోచ్‌తో వుపయోగించుకోవడం చేయగలుగుతున్నామా? అందుకోసం మనం ఎంతవరకు కృషి చేస్తున్నామన్నదానిని గూర్చి ఆలోచిస్తే వచ్చే జవాబు మాత్రం వ్యతిరేకంగానే వస్తుంది. అందులో ఎంత మాత్రం సందేహం లేదు.

4.40 సా. మనం చూస్తూ ఉన్నాము వలంటరీ ఆర్గనైజేషన్ చాలా మంచిది. మరి మూడు నెలలుగా నేను అబ్జర్వు చేస్తూ ఉన్నాను. రిపీటెడ్‌గా ఇంజనీర్లను ఒకసారి, రైతులను ఒకసారి వ్యవసాయ అధికారులను ఒకసారి పిలిపించి ఒక వారం రోజులు ట్రైనింగు ఇచ్చి పంపడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ ట్రైనింగు తీసుకొని వెళ్లిన తరువాత ఎంతవరకు ఉపయోగం జరుగుతూ వుంది అనేది కూడా మనం ఆలోచిస్తే ఫలితం శూన్యం అని చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ విధంగా ఉన్న వ్యవస్థలను ఎవరూ కూడా కన్‌సెంట్రేట్ చేయడంలేదు. ఒకవేళ సరైన పద్ధతులు తీసుకొని దక్షత దీక్షలు గల ఆర్గనైజేషన్సు లోపం వల్ల కూడా కొన్ని జరుగుతూ ఉన్నాయని చెప్పడానికి నేను సాహసిస్తున్నాను. అసలు కమిట్‌మెంట్ అంటు ఉంటే ఇప్పుడు ఉన్న అవకాశాల తోటి దాదాపు డబుల్ మనం ఈ వనరులను ఉపయోగించుకోడానికి

వేలుపడుతుందని కూడా నా అభిప్రాయం. ఇవాళ మా నాయకుడు రామారావుగారిలో ఉండేది మేము అనుకోనేది అందరూ అనుకోవచ్చు, అనుకోపోవచ్చు. నూటికి 99 నాయకుల్లో లేనిది ఒకటే ఒకటి ఉంది, కమిట్‌మెంటు. ఈ రాష్ట్రానికి ఏదో చేయాలని తీరని తపన. ఆ కమిట్‌మెంటు అంటూ ఉంటే, మనిషి అన్నాక ప్రతి ఒక్కరు తప్పులు చేయడం తప్పదు. ఎన్ని ఒడుదుడుకులు వచ్చినా కాని బేసిక్ కమిట్‌మెంట్ అనేది లేనప్పుడు వాళ్ళు ఎంత మేధావులైనా ఎంత ఉన్నత పదవులు అధిష్ఠించినా ఆ సమాజానికి ఎంతవరకు ఉపయోగ పడతారనేది మనం ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ కమిట్‌మెంటు ఉండడం వల్లనే ఇవాళ రామారావుగారు ఉన్న వనరులతోటే గుండె ధైర్యం తెచ్చుకొని ఊహించని కార్య క్రమాలు చేపట్టడం మనం చూస్తు ఉన్నాము. ఈ నేపధ్యంలొ సాగునీటి రంగానికి అత్యధిక ప్రాముఖ్యత ఇస్తూ ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలోనే కనీ వినని రీతిలో 1995–96 ప్రణాళికా పద్దు క్రింద 1240 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. గతంలో పోల్చి చూసుకొంటే సగానికి సగం పెంచిన సంగతి కూడా తెలిసిందే. ఇవాళ వివిధ ప్రాజెక్టుల స్కీములు పూర్తి చేసినప్పుడు వాటిప్పి వచ్చే వనరుల ఆదాయం కూడా త్వరలోనే ప్రతిఫలం రావడానికి ఆస్కారం ఉందనే అభిప్రాయంతో ఈ ప్రాజెక్టులకు ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. ఆయకట్టు అభివృద్ధి స్థిరీకరణలో అత్యంత శ్రద్ధ వహించి తదనుగుణంగా బడ్జెటు కేటాయింపులు పెంచి వుండే వనరులతోటి ఆయకట్టు అభివృద్ధితో పకడ్బందీగా సాధించడానికి కృషిచేయడం జరుగుతున్నది. నీటి వినియోగదారులు పొదుపు పాటించి త్వరలో ఎక్కువ ఆయకట్టు అభివృద్ధిలోకి తేవడానికి రైతులు కూడా సహకార భావనతో పెంపొందిం చాలనే దృక్పదంతోటే–ఈ ప్రాబ్లమ్ టాకిల్ చేయడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ సంవత్సరం దాదాపు రెండు లక్షల 50 వేల ఎకరాలు అదనంగా సాగులోకి తీసుకురావలనే ప్రయత్నంలో భాగంగా శ్రీరామ్‌సాగర్, తెలుగుగంగ, నాగార్జునసాగర్, సోమశిల, వంశధార మొదటి దశ తుంగభద్ర ఎగువకాలువ, రెండో దశ జూరాల, పులిచింతల బ్రాంచి కాలువ మరియు మధ్య తరహా చిన్న తరహా నీటివనరులప్పై అధిక మొత్తాలను వెచ్చించవానికి ప్రతిపాదించడం జరగింది. అదే సమయంలో ప్రపంచ బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయంతో శ్రీరామ్‌సాగర్, శ్రీశైలం కుడి గట్టు కాలువ జాతీయ నీటి యాజమాన్యం ప్రాజెక్టుల్లో అమలు జరుగుతున్న పనులను తీవ్రతరం చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇందుకోసం 300 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. నెదర్లాండ్ ప్రభుత్వం నుంచి, యూరోపియన్ ఆర్థిక సహాయ సంస్థ నుంచి నిధులను తెచ్చి ఇరిగేషన్ పొటెన్షియల్ పెంచడానికి దానికి తగిన నిధులు సమకూర్చేటం ప్రయత్నంలో కృషిచేయడం జరుగుతూ ఉంది. భూగర్భ నీటి లెవెల్ గ్రాడ్యువల్‌గా తగ్గిపోవడం జరుగుతున్నది. వాటిని పెంచడానికి తగిన చర్యలు తీసుకొనే దాంట్లో భాగంగా చెక్ డ్యామ్‌లు, సర్క్యులేషన్ ట్యాంకులు పెద్ద ఎత్తున చేపట్టా లని వాటికి తగిన నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. హైడల్ ప్రాజెక్టు ఎక్కడైతే పవర్ ప్రొడ్యూస్ చేయడానికి వీలుంటుందో, వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ ప్రాజెక్టు వరకు కూడా ప్రైవేటైజేషన్ చేయడానికి ఆలోచన చేస్తున్న సంగతి ఇక్కడ అందరి సభ్యులకు తెలిసిందే. అదే విధంగా కృష్ణా బేసిన్‌లో చూస్తున్నాము. ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రం విపరీతంగా ముందుకు పోయి ఉన్న హక్కులను ఖచ్చితంగా బచావత్ అవార్డు ప్రకారం ఉపయోగించు కోవాలనే దృక్పథంతోనే ప్రాజెక్టులు కట్టుకుపోవడం జరుగుతూ వున్నది. మన రాష్ట్రం

కూడా అదే దృష్టితో 2 వేల సంవత్సరం లోపల కృష్ణా బేసిన్ ప్రాజెక్టులు అన్నీ కూడా పూర్తి చేయాలని చెప్పి దానిని తగిన నిధులు కూడా కేటాయించడం జరిగింది. అదే విధంగా ప్రాజెక్టు వైజ్ తీసుకొంటే ఇవాళ రాయలసీమ తీసుకోండి. అనేక స్కీములు రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత అక్కడ వెలుగులోకి వచ్చిన సంగతి ఎవరూ కాదనలేరు అనేది సత్యం. తెలుగుగంగ విషయంలో అంతకుముందున్న ప్రభుత్వాలు ప్రత్యేకంగా మద్రాసుకు నీటిని తీసుకుపోవడం కోసం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. రామారావుగారు ముఖ్య మంత్రి అయిన తరువాత రాయలసీమలో భూములకు నీరు అందించడానికి దానిని మార్చిన సంగతి ప్రతిఒక్కరికి తెలిసిన విషయమే. హంద్రీ-నీవా గాలేరు-నగరి ఇవి అన్నీ కూడా రామారావుగారి ఆధ్వర్యంలో వెలుగులోకి వచ్చిన సంగతి ఎవరూ కాదనలేరనేది సత్యం. ఏదో అక్కడ అన్యాయం జరిగింది, ఆ ప్రాంతానికి అన్యాయం జరిగింది అనుకోవడం పొరపాటు. ఇవాళ కోస్తా జిల్లాల్లో అనేక ప్రాంతాలు దుర్భిక్ష ప్రాంతాలుగా ఉన్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితి అలాగే ఉంది. అదే విధంగా గుంటూరు జిల్లాలో కూడా మాచర్ల, వినుకొండ ప్రాంతాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయో చూడండి. రాయలసీమకు ఏ విధంగా తీసిపోని విధంగా అంత అధ్వాన్నస్థితిలో ఉన్నాయి కాని మెరుగైన పరిస్థితిలో లేవు. ఉన్న వనరులను మనం వీలైనంతవరకు అన్నీ ప్రాంతాలకు వినియోగ పడేటట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ దృక్పథంతోనే ప్రభుత్వం ఆ ప్రాంతం ఈ ప్రాంతం అని లేకుండా ఈ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. మైనర్ ఇరిగేషన్‌కు దాదాపు 142.28 కోట్ల రూపాయలు కేటా యించాము. దాంట్లో ఇరిగేషన్ విభాగానికి 123.02 కోట్ల రూపాయలు, పంచాయితీరాజ్‌కు 9.62 కోట్ల రూపాయలు, ఎ.పి.ఐ.డి.సి.కి 6.14 కోట్ల రూపాయలు, గ్రౌండు వాటరుకు 3.05 కోట్ల రూపాయలు, మొత్తం 142.28 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాము నాబార్డుకు ప్రత్యేకంగా 79.63 కోట్ల రూపాయలు ప్రపోజల్ పంపడం 1995-96, 1996-97 సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టి 46.500 ఎకరాలు కొత్త ఆయకట్టు అభివృద్ధికి ఒక లక్షా 32 వేలు స్థిరీకరణకి నిధులు వినియోగించడానికి ప్రయత్నం జరుగుతూ ఉంది. ఐడిసిలో నెదర్లాండు స్కీము క్రింద 60 కోట్ల రూపాయలు త్వరలోనే రావడానికి అవకాశం ఉంది 60 కోట్ల రూపాయలు వచ్చే 5 సంవత్సరాలలో బోరు బావులు నిర్మించడానికి ఖర్చు

4.50 సా. చేయడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ విధంగా యూరోపియన్ ఎకనమిక్ కమిటీ నుంచి కూడా కొన్ని ప్రోగ్రామ్సుకు నిధులు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఇవన్నీ ఉపయోగించుకొని, వీలైనంత త్వరలో కట్టుదిట్టంగా ఈ సాగునీటి అభివృద్ధిని చేపట్టవలసి ఉంది. ఇది మా ప్రభుత్వ ధ్యేయము. ఇంకా దాదాపు 16 మేజరు, 10 మీడియం ప్రాజెక్టులు సెంట్రల్ సి.డబ్ల్యు.సి దగ్గర పెండింగులో వున్నాయి. అధికార వర్గము కూడా వీటి విషయంలో వారి ప్రయత్నాలు వారు చేస్తూ వుంటారు. ఒక రోజులో అయ్యేవి కావు. క్లియరెన్స్‌కు సరియైన ప్రయత్నము చేసి, రాజకీయ రహితంగా అందరు సభ్యులు కలిసికట్టుగా సహ కరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. సభ్యులు కొందరు మాట్లాడుతూ కొన్ని సమస్యలను సభ ముందుంచారు.

సాంబయ్యగారు ఇచ్చంపల్లి పథకాన్ని గురించి అడిగారు. ఇది అంతర్రాష్ట్ర పథకము, ఆంధ్రప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్ మరియు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సంబంధించిన

ఇష్యూ ఇది. ప్రధానంగా సాంకేతిక నిపుణులతో ఏర్పాటు చేయవలసిన టాస్క్‌ఫోర్స్ పథకం; ఇది ఈ పథకము యొక్క అన్వేషణ నిర్మాణము తదుపరి నిర్మాణాలు సంకల్పించవలసి వుంది. టాస్క్‌ఫోర్స్ ఏర్పాటు చేసిన తరువాత గానీ అన్వేషణ చేయటానికి వీలులేదు. టాస్క్‌ఫోర్స్ ఏర్పాటు చేయటానికి భారత ప్రభుత్వ జల వనరుల మంత్రిత్వ శాఖకు వ్రాశాము. అన్వేషణ పూర్తి కానందువల్ల ఈ పథకానికి ఈ వార్షిక బడ్జెటులో ఏ విధమైన నిధులు కేటాయించలేదు.

విఠల్‌రెడ్డిగారు పులిచింతల ప్రాజెక్టు గురించి సెలవిచ్చారు. పులిచింతల గ్రామం వద్ద 40 శతకోటి ఘనపుటడుగుల నీటిని నిలువ చేసే రిజర్వాయర్‌ను నిర్మించి జూన్, జూలై లోపల కృష్ణా డెల్టాలో 11.7 లక్షల ఎకరాల వరి సాగుకుగాను సకాలములో ఆ నీటిని అందించడం ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఈ ప్రాజెక్టు నివేదికకు కేంద్ర జలసంఘము యొక్క ఆమోదము కొరకు ప్రయత్నం జరుగుచున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క పర్యావరణా పునరావాస సమస్యకు సంబంధించిన నివేదిక తయారు చేయబడుతున్నది ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క డ్యామ్, పునాది త్రవ్వకం, స్థల సేకరణ, ఇతర ప్రాథమిక కార్య కలాపాల నిమిత్తమై, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1995–96 వార్షిక బడ్జెటులో 25 కోట్లు కేటా యించడం జరిగింది.

విఠల్‌రెడ్డిగారు, వంశధార రెండవ దశ, సంబంధించి మాట్లాడారు. ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రులు 1994, డిసెంబరు 31వ తేదీన కుదుర్చుకున్న అంగీకారం ప్రకారం, వంశధార 2వ దశ పనులు చేపట్టడం కోసం 95–96లో వార్షిక ప్రణాళికలో 28 కోట్లు కేటాయించడం అయింది. కేంద్ర జల సంఘం ఆమోదానికి పంపడానికి ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క ఆర్.అద్.నివేదికలు పర్యావరణ కన్సల్టెంట్స్ ద్వారా తయారు చేసి, కేంద్ర ప్రభుత్వం పర్యావరణ శాఖకు పంపించటానికి తగు చర్యలు తీసుకొనబోతున్నాము.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– (ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:– సమాధానమంటే మధ్యలో గ్యాస్ కొట్టవద్దండి. నేను చెప్పేదానిలో అనవసరమైన మ్యాటర్ వుంటే చెప్పండి. మొదట, ఎలా చెబుతున్నాననేది మీకు అనవసరం.

శ్రీ కె.బాపిరాజు:– నోట్ చూసుకొని బ్రీఫ్‌గా చెప్పాలండి. చదవడం కాదండి ....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం.పెదరత్తయ్య:– వారు అడిగిన దానిని గురించి చెబుతున్నాను...

(ఇంటరప్షన్స్)

చెయిర్‌పర్సన్:- దయచేసి కూర్చోండి. మినిస్టరుగారిని ఇంటరప్ట్ చేయవద్దండి.

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:- శ్రీరాంసాగర్ 2వ దశ పనుల కొరకు 95-96లో వార్షిక ప్రణాళికలో కోటి రూపాయలు కేటాయించడమైనది....

(ఇంటరప్షన్స్)

పై రెండు ప్రాజెక్టులకు జలసంఘం ఆమోదం కోసము తగు చర్యలు చేపడుతున్నాము. పోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి విఠల్‌రెడ్డిగారు అడిగారు. కేంద్ర జలసంఘం కోరిన ప్రకారం సవరించిన ప్రాజెక్టు రిపోర్టు రు. 3,030 కోట్లకు జూలై 1990లో సమర్పించడం జరిగింది. కేంద్ర జలసంఘం వారు పంపిన 70 జతల కామెంట్స్‌కు గాను 69 జతల కామెంట్స్‌కు సమాధానం పంపడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు 8వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పొందుపరచడమైనది. 1995-96 బడ్జెటులో 10 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది.

తుంగభద్ర సమాంతర ఎగువ కాలువ అన్వేషణ గురించి విఠల్‌రెడ్డిగారు అడిగారు. ప్రభుత్వము వారు 25-5-91న జి.ఓ. 107 ప్రకారం ఇన్వెస్టిగేట్ చేయడం కోసం రెండు డివిజన్లు, అనంతపురం మరియు రాయదుర్గంలలో ప్రధాన కార్యాలయాలను ప్రారంభించడం జరిగింది. కానీ కర్నాటక ప్రభుత్వము కర్నాటక ప్రాంతములో సర్వే జరపడానికి అనుమతించలేదు. ఈ విషయమై రెండు ప్రభుత్వాల ముఖ్య మంత్రుల మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుగుతున్నాయి. కర్నాటక ప్రభుత్వము అనుమతించిన వెంటనే పరిశీలన ప్రారంభించబడుతుంది. హంద్రీ-నీవా సృజల స్రవంతి గురించి విఠల్‌రెడ్డిగారు అడిగారు. దీని ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తి అయింది. దాని అంచనా రు. 1478.74 కోట్లు. తరువాత ప్రాజెక్టు రిపోర్టును ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది వారి పరిశీలనలో వుంది.

అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు 2వ దశలో ఆల్ మట్టి డ్యామ్ ఎత్తు ప్లస్ 1,680 అడుగుల నుండి ప్లస్ 1720 అడుగుల మేరకు పెంచి నిర్మించుటకై, సన్నాహము చేయ బడుచున్నది. కృష్ణా జలాల వివాదం ట్రిబ్యునల్ నిర్ధేశించిన 155 టి.ఎం.సి.ల నీరు కన్నా ఎక్కువ నీరు వాడటానికి అత్యధిక ప్రమాణం గల రిజర్వాయర్‌ను నిర్మించటానికి తల పెట్టారు. దాదాపు 400 టి.ఎం.సి.ల నీరు వాడుకొనటానికి ఈ డ్యాం ఎక్స్‌ట్రా స్టోరేజ్ వల్ల వీలవుతుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము వారు కర్నాటక ప్రభుత్వము వారి చర్యపై నిరసన తెలుపుతూ, వారు ఆమోదము తెలియజేయనంతవరకు 2వ దశ నిర్మాణానికి అనుమతించ వలదని 1978 జూన్ నుండి పదే పదే ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపుతున్నాము. నేటి వరకు అప్పర్ కృష్ణా 2వ దశ నిర్మాణానికై కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు అనుమతి ఇవ్వలేదు.

శ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డిగారు ఒక సలహా ఇచ్చారు. 2 వేల సంవత్సరం నాటికి బచావత్ ఎవార్డు అయిపోతుంది కాబట్టి, అప్పుడు కమిటీని వేస్తే, మరి యింకొక 5 సంవత్సరాల

వరకు గ్యాప్ వస్తుంది. కనుక ముందుగానే ఒక కమిటీని వేయాలని సూచన చేశారు. అయితే ముందు వేయటానికి టెక్నికల్‌గా వీలుండదు. తరువాత ఎప్పుడు కమిటీని వేసినా కొత్త కమిటీ అమలులోకి వచ్చే వరకు కూడా ఇప్పుడున్న రూల్సు ప్రకారం, ఇప్పుడుండే కమిటీ తీర్మానాలే అమలులో ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. దయాకర్ రెడ్డిగారు భీమా, ఎత్తిపోతల పథకం గురించి అడిగారు. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో మక్తల్ ఆత్మకూరు, కొల్లాపూర్, వనపర్తి ప్రాంతాలలో దుర్భిక్షం ఏర్పడింది. 23 వేల ఎకరాలకు కృష్ణా నది నుండి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా సాగునీటిని అందించాలని సమగ్ర నివేదిక 359 కోట్లతో కేంద్ర జలసంఘం అనుమతి కోసము పంపడం జరిగింది. ఇది 1991లో పంపారు. ఈ పథకానికి బచావత్ ఎవార్డు నీటి కేటాయింపు లేనందువల్ల సర్‌ప్లస్ వాటర్ నుండి 20 టి.ఎం.సి. నీటిని యూజ్ చేసుకోడానికి ప్రతిపాదనలు తయారు చేయబడ్డాయి. 1993-94లోని రేట్సు ప్రకారం నిధుల అంచనాలు మరల సవరించడం జరిగింది. 1995-96 వార్షిక బడ్జెటులో దీని కోసము 10 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది.

దయాకరరెడ్డిగారు మూలచింతపల్లి ఎత్తిపోతల పథకం గురించి అడిగారు. ఇది మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో తరచు దుర్భిక్షానికి గురయ్యే ప్రాంతం. కొల్లాపూర్, ఇచ్చంపేట నాగర్-కర్నూలు, కల్వకుర్తి తాలూకాలలో 2 లక్షల ఎకరాలకు ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా నీటిని అందించడానికి ఏర్పాటు చేసిన పథకము ఇది. తరువాత అక్కడ డి.ఇ. ఆఫీసు, ఇ.ఇ. ఆఫీసు కూడా ఈ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కోసం ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. పథకం యొక్క అన్వేషణ ఇంకా పరిశీలనలో ఉంది. మొత్తం జరిగిన తరువాత దానికి తగిన నిధులు కేటాయించడం జరుగుతుంది.

5.00 సా.

రాఘవరెడ్డిగారు కేంద్ర జల వనరుల సంఘం అనుమతి కొరకు వేచి ఉన్న సాగునీటి పథకాల గురించి అడిగారు. ఇప్పటివరకు 16 భారీ, 15 మధ్య తరహా నీటి పథకములు కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి కొరకు పంపడం జరిగింది. అందులో 5 మధ్య తరహా నీటి పారుదల పథకాలకు కేంద్రప్రణాళికా సంఘం అనుమతి లభించింది. ఇంకా 16 భారీ 10 మధ్య తరహా నీటి పథకాలకు సి.డబ్ల్యు.సి. నుంచి అనుమతి రావలసిన అవసరం ఉంది. వీటిల్లో ఈ పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు 8 ప్రాజెక్టులు హైడ్రాలిక్ క్లియరెన్స్ కోసం 6 అంతర్ రాష్ట్ర వివాదాలకు గాను, 10 ప్రాజెక్టులు ఎనిమిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో తగిన నిధులు కేటాయించలేదని, 14 స్కీములు సాంకేతికపరమైన అభ్యంతరాల వలన అనుమతి లభించ లేదు. అనుమతి కొరకు అధికారులు, గౌరవనీయ మంత్రులు సి.డబ్ల్యు.సి. అధ్యక్షుల తోను, కార్యదర్శితోను, గౌరవనీయ మంత్రులతోను చర్చలు జరిపి అనుమతి పొందడానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నాలు చేయడం జరుగుతోంది.

తరువాత శ్రీరాంసాగర్ గురించి సురేష్‌రెడ్డిగారు అడిగారు. ఇందాక వారు 8 లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ గురించి ప్రత్యేకంగా అడిగారు. లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ శాంక్షన్

అయినవి టేకప్ చేయాలంటే బెనిఫీషియరీస్ కూడా 50 శాతం కంట్రిబ్యూట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే మళ్ళీ ఇందులో స్మాల్ అండ్ మార్జినల్ ఫార్మర్స్ అయితే మరి ఇనిస్టిట్యూషనల్ ఫైనాన్స్ రెయిజ్ చేసే పరిస్థితి కూడా ఉంది. ఇవన్నీ పూర్తయితే ఇవి టేకప్ చేయడానికి వీలవుతుంది. తరువాత తెలుగుగంగ గురించి డిటెయిల్స్ వారు అడిగారు. తమిళనాడు ఖర్చు పెట్టింది ఎంత, ఎమిటని అడిగారు The total cost of the project is Rs. 1977 crores. Expenditure incurred so far is Rs. 792 crores. Balance to be spent is Rs. 1185 crores. Proposed of completion is 1999-2000. The share of Tamil Nadu as estimated in December, 1994 is Rs.. 521 crores. The amount released by Tamil Nadu so far is Rs. 362 crores. The balance of Rs. 159 crores రావాలి. The amount expected from Tamil Nadu during 1995-96 is Rs. 100 crores.

శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వరరావుగారు భూభద్రపాలెం రిజర్వాయరు గురించి అడిగారు. ఇది సి.డబ్ల్యు.సి. కి జూన్ 1989లో పంపడం జరిగింది. అయితో కొన్ని కామెంట్స్‌కి ఆన్సర్ పంపడం జరిగింది. కొన్ని కామెంట్స్ ఇంకా పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

శ్రీ రామకృష్ణగారు అనంతపురం జిల్లాలోని పెదపల్లి ప్రాజెక్టు గురించి అడిగారు. రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్ గవర్నమెంటు పరిశీలనలో ఉంది. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రు. 12 లక్షలు వాటికి కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- రు. 12 కేటాయించలేదు. రు. 12 లక్షలు పెడితే ....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. పెదరత్తయ్య:- అన్నీ కావాలి కదండి. మీరు అది కూడా వేయలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇప్పుడయితే క్లియరెన్స్ రాలేదు. ఇంకా ఏమీ మొదలుకాలేదు. ప్రిలిమినరీ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కోసం పెట్టారు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- రు. 12 లక్షలు పెడితే ఎంత కాలానికి పూర్తవుతుంది? రు. 1200 కోట్లు పెట్టే దీనికి రు. 12 లక్షలు ఇస్తే ఎలా? మా జిల్లా ఎమ్.ఎల్.ఏ.లు దీని గురించి ఆతురతతో అడిగారు. దయచేసి ఎక్కువ వేయండి.

శ్రీ ఎమ్. పెదరత్తయ్య:- తరువాత భారతిగారు మాట్లాడుతూ ఈ తూడుకాడ, రబ్బరు చెట్ల గురించి అడిగారు. అవి ప్రతి ఇరిగేషన్ కాలువలో ఈనాడు ఉన్న సమస్య.

కొన్ని కెమికల్స్ కూడా బాగా పనిచేస్తున్నాయి. కొన్ని బోట్స్ వీటిని తీసుకువచ్చి వేస్తూ ఉన్నారు. బాపట్ల అగ్రికల్చరల్ కాలేజీ వారు దీని మీద ఒక స్టడీ చేసి కొన్ని కెమికల్స్ తయారు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారి సజెషన్స్ తీసుకొని వేస్తూ ఉంటే అవి ఎఫెక్టివ్‌గా కనిపిస్తున్నాయి. అవి ఉపయోగిస్తే బాగుంటుందని చెప్పి చెపుతున్నాను.

(Interruptions)

Chairperson:- Next Minister for Science and Technology...

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Madam Chairperson, through you I want to make an appeal to the House to kindly bear with us. It is very simple. Let all the three Ministers reply, afterwards clarifications can be sought. I request the Hon'ble Members to kindly co-operate with us.

(Interruptions)

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- క్లారిఫికేషన్ అడగాలి

Chairperson:- All the three subjects were discussed together. మీరు 3, 4 సబ్జక్ట్సు - అన్నీ కూడా కలిపి మాట్లాడారు. clarifications will be given later after the Ministers reply.

(Interruptions)

Sri Basheeruddin Babukhan:- Madam Chairperson, I have the privilege to reply to the demands relating to Science and Technology and also Environment...

(Interruptions)

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా మా అనుమానాలు నివృత్తి చేసుకొనడానికి ఇదే మంచి సమయం-అయితే మీరు చెప్పినట్లుగా ముగ్గురు మంత్రులు సమాధానం ఇచ్చాకే క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతాం. కాని అందుకు ఒక షరతు. అదేమిటంటే వారు సమాధానాలు ఇవ్వగానే మీరు హౌస్‌ను ఎడ్జర్న్ చేయకుండా మేము అడిగిన వాటికి సమాధానాలు ఇస్తామంటే మాకు సమ్మతమే. 5-10 సా.

J. 79-20

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, there were no precedents, as such, for this type of practice. Earlier, when the Demands were discussed in this August House, Minister of that group used to reply, and then the Members used to ask clarifications. Even then Members were not getting answers for every point they raised. Moreover, the Ministers always answer substantially to the debate. That is the Parliamentary Practice. Sir, if the Ministers go on answering every point that was raised by the Members, it will consume not less than 6 to 7 hours. This is not correct in principle. Please co-operate in adhering to Parliamentary Practices.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం ఎట్లా ఉందంటే వారు కేవలం అధికారులు వ్రాసి ఇచ్చిన మాటలనే చెప్పారు తప్పిస్తే, మా ప్రభుత్వ పాలసీ ఇది, ఫలానా దానికి ఈ విధంగా ప్రాధాన్యత ఇస్తామన్న మాట ఎక్కడా చెప్పలేదు. మీరు మీడియం ఇరిగేషన్‌కు ఎలాంటి ప్రాధాన్యత ఇస్తారు, మేజర్ ఇరిగేషన్‌కు ఎలాంటి ప్రాధాన్యత ఇస్తారు? అలాగే గ్రౌండ్ వాటర్ తగ్గిపోయిందన్నారు, డబ్బు కావాలన్నారు. అసలు మీ పాలసీ ఏమిటో చెప్పండి.

చెయిర్ పర్సన్:- మీరు చివర అడగండి. మొదట మంత్రులను సమాధానం చెప్పనివ్వండి.

(ఇంటర్‌ప్షన్స్)

If all of you go on speaking nothing can be heard. Please resume your seats. Let the Minister give his reply.

Sri Basheeruddin Babu Khan:- Madam Chairperson I am speaking on the Demands of my Department of Science and Technology and also on the Demands of Department of Environment, which was clubbed together, for the purpose of convenience.

Madam, we have consumed a considerable time on the discussion of three or four Demands that have been raised and all of them have to be answered by the Ministers concerned. So, in order to save time, I stick to the debate and clarify the points that were raised by the Hon'ble Members.

Sri Narasimha Reddy suggested that the Rajiv Technology Mission should be merged with the Department of Science and Technology and Environment. Rajiv Technology Mission is

something which is totally different and it is handled by a different Ministry altogether. So, there is no question of merger.

Sri, Narasimha Reddy also mentioned that science and technology should reach the villages. In fact, the work of the Department of Science and Technology has been very wide under the APCOT as well as the Science Centres, which have in lot of mandals. The work of creating awareness, imparting rural technology, utilisation of rural technology for conservation of energy and effective utilisation of locally available sources of energy are the few tasks that these organisations are carrying out. This work is being done practically in all districts of the State and in this the students at the school level as well as the college level are totally involved. So, the Member's contention that enough work is not being done to take science and technology to the rural areas is not correct.

He has also mentioned that Telugu Desam Government has not taken adequate steps to promote and develop Science and Technology and that the Budget Allocation made is very meagre. I would admit that the Budget Allocation made to the Department of Science and Technology over the years has been comparatively very meagre. But still in this plan budget for 1995-96, there is an increase made by the Government to the tune of 25.75 lakhs. In the coming days of my tenure, I would request the Minister for Finance to increase the budget allocation further, so that the departmental schemes could be more effectively implemented in each and every district.

I would now come to the points raised by Mr. M Sashidhar Reddy, who formerly held the portfolio of Science and Technology as well as the environment. He made many valid points and gave useful suggestions. He told that it is a very useless department that was given to him and there is nothing that can be done about it.

Sri M. Sashidar Reddy:- I never told like that. I never told.....

Sri Basheeruddin Babu Khan:- May be sombody held that opinion. They were of the view that a man of the calibre of Sashidhar Reddy, who has proved with his own personality and talent and had made an indelible impression on the Pollution Control Board, might be entrusted with some other important task.

He mentioned about the Standing Committees that were existing in the districts. Madam, in my note there is no such information. But I am also convinced that in future, in order to create scientific awareness, particularly pollution awareness, among the people, in villages a new approach will be

adopted. The revival of such Advisory Committees, or any such committees, if they are not in existence, would certainly be done, in a phased manner or in a manner that is befitting.

Madam, Chairperson the Hon'ble Member, has also made a mention about the pollution caused by Zinc Smelter Plant, located in vizag. I am aware of this problem, because when I was the Chairman of the Assurances Committee, I myself led the Committee, and in that process visited all the surrounding villages. There we came to know the extent of damage that this plant was causing. Madam, the Zinc Smelter Plant got its own problems. It is a Public Sector Unit. No matter how many crores worth of pollution control equipment it has installed, it has fallen short. The Hon'ble Member has made a mention about rehabilitation of the affected villagers. This will be examined by the Revenue Department and whatever needs to be done will be done by them.

Next, he made a mention about, cleansing of Hussainsagar Lake. A project was taken-up in the year 1993 to cleanse the lake, with an expected expenditure of Rs. 18.00 crores and I am hopeful that within a couple of years this project would be completed. As a part of the Project, a Sewage Treatment Plant will be established at Amberpet, and the other plant somewhere near Yashoda Hospital, with a treatment capacity of 20,000 litres per day. I was told that if the Project is completed, and if the sewage treatment and diversion is carried out, within a period of three on four monsoon seasons, the lake will regenerate its natural water life. Therefore, we can certainly hope that within two or three years the 250 years lake will attain its lost glory.

Madam, I will now come to automobile pollution. It is a matter of concern to each one of us, and also a thing which concerns the future generation. The Member had made a mention
5·20 సా. about it. Madam, this is a very important aspect and I feel we as Legislators have to set an example, by minimising the use of cars and by fixing to the cars the pollution control equipment. The Hon'ble Member also mentioned about the polutant gas emitted by RTC buses and something like that. But Madam, the pollution aspect will be dealt with by the Transport Department but not the Pollution Control Board. Some steps have already been taken in this direction. Some private agencies are doing the job of checking the extent of pollution caused by cars and issuing them some sort of certificate. We hope that in the days to come, the automobile exhaust may be effectively controlled and it will reach the barest minimum levels.

Mr. Reddy mentioned about setting-up of industries in Vizag. He also made a mention about I.I.C. Industrial estate which is going to be established in an area of 800 acres. Madam, unless the Pollution Control Board is consulted and

its consent obtained, nothing would be done on this. The Board would definitely be consulted and it will have to make its own position known, before anything further is done.

Madam, Mr. Reddy's by touring all over the world, in his capacity as the Minister for Environment at that time, had enriched is own valuable experience and knowledge. He met high dignitories such as the Prime Minister of Canada.Madam, the Department of Environment, is being funded and supported by what is known as Pollution Prevention Project of the World Bank, under the name Project-2. This project extends for a period of 5 years, with a fund of 14.64 crores, for which the State Government has to provide its share of about 4.3 crores on capital expenditure. For tne first year, that is for the year 1995/96, the Government have provided Rs. 40.00 lakhs. This will certainly strengthen the facilities, equipment and skills of employees in the pollution Contorl Board.

Madam, Mr. Reddy also mentioned about the Pollution caused due to ever increasing aqua-culture. This subject pertains to Fisheries Department. Recently, some regulation is being made by the Fisheries Department and they are also coming-up with rules as to how the aqua-cluture should be dealt wit.

Mr. Reddy suggested that our policy regarding science and technology and pollution should integrate with the National Policy and Planning. This has been already activated and whatever we are doing today in this field, is in conformity with the regulations laid down by the Central Government. He also talked about an approach paper and environment related schemes. There was a paper prepared by the Pollution Control Board, which is known as Mission Paper. This paper has been prepared by Mr. Ratan Watal, former Secretary to the Pollution Control Board. This is going to become the backbone of the Pollution Control Board for its future activities. This is indeed as per the suggestion made by the Hon'ble Member.

Madam, Mr. Reddy has also talked about the need for having a full-time Chairman to the Pollution Control Board. I value his suggestion and in the near future, the Government will consider this issue, and hope that a full-time Chairman may be appointed, to the Board.

Madam, a mention was also made by him, regarding the awareness generation. Mr. Reddy pointed out that the total Budget Allocation made to it is only Rs. 3.00 lakhs. That is not so. In 94-95, we had a Budget Allocation of 70.00 lakhs for Environment and Technology. This year, i.e., in 1995-96 a Budget Allocation Rs. 1.00 crore was made. Madam, Mr. Reddy suggested that awareness has to come at the grassroot level. The Government shall certainly try to create awareness,

regarding pollution from the boardrooms to the classrooms, so that people know what actually pollution means.

Sri Mallesam made a mention about the pollution caused by Sir silk Factory, at Adilabad. Actually, the Sirsilk Factory is not so much of a pullutant. The Paper Mill located at Kaghaznagar, is responsible for this. Now the pollution level was considerably brought down, as per the stipulated measures laid down by the Pollution Control Board. If I may say so, I am right in saying that my father is to some extent, responsible for what is happening now. He did not expect that this type of situation may arise in future, when he established both these factories.

Madam, Chairperson, with this, I commend that the Budget for Science and Technology be passed.

Thankyou.

5.30 సా. శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ డిమాండ్లపైన సుమారు 6 గంటల సమయం ఇచ్చి డిస్కస్ చేసినప్పటికి పవర్‌పైన అనుకున్నంత డిస్కషన్ జరగలేదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- సమయం సరిగా ఇవ్వలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇంకా ఎంత సమయం ఇస్తారు రెడ్యానాయక్‌గారు. ఏది ఏమయినప్పటికి కూడా బ్రీఫ్‌గా మెంబర్స్ అడిగిన ప్లాన్, అదే విధంగా ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ప్లాన్ అవన్ని కూడా బ్రీఫ్‌గా చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఇంతకు ముందు నేను చెప్పినట్లు పవర్ చాలా ఇంపార్టెంటు. ఈ రోజు నీళ్లు లేకపోయినా కొన్ని గంటలు ఉండ గలుగుతాము కాని పవర్ లేకపోతే ఉండే పరిస్థితి లేదు. అదే విధంగా నెససరీగా ప్రతి ఒక్కరికి కంపల్సరీగా పవర్ కావలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది. అదే రకంగా ఏ యాక్టివిటీ కావాలన్నా పవర్ కావాలని కూడా మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈనాడు 31.3.95 నాటికి 6110 మెగావాట్లు మనం ఉత్పత్తి చేసుకుంటున్నాము. ఇందులో హైడల్ వచ్చి 2656 మెగావాట్లు, థర్మల్ వచ్చి 2453 మెగావాట్లు, గ్యాస్ 100 మెగావాట్లు, విండ్ 4 మెగావాట్లు, సెంట్రల్ షేర్ నుంచి మనకు వచ్చే పవర్ 1093 మెగావాట్లు. కొంత మంది మెంబర్లు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు సమ్మర్‌లో ఈ యొక్క హైడల్ పవర్ వల్ల 2656 మెగావాట్లు ఉన్నప్పటికి 400 నుంచి 500 వరకూ మన యొక్క ప్రొడక్షన్ కెపాసిటీ పడిపోతోంది. జనరేషన్ కెపాసిటీ తగ్గిపోతోంది. అందుకే చాలామంది మెంబర్లు మాట్లాడినప్పటికి ఈ రెండిటికి బ్యాలెన్సు చేయాలని చెప్పి సూచనలు ఇచ్చారు. మనం అందరం ఆలోచిస్తే ఒకప్పుడు హైడల్ పవర్ చాలా చీప్‌గా వచ్చేది. 9 పైసలు కూడా పడడం లేదు. అదే కనుక థర్మల్ అయితే ....

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- హైడల్ కాదు. హైడ్రో అనాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- లెర్నడ్ బాపిరాజుగారు అన్నిటినీ కరక్టు చేయాలని చూస్తున్నారు. అయితే రెండూ ఒకటే. ఐ యామ్ థాంక్‌ఫుల్ టు హిమ్. అదే మాదిరిగా ఇవి రెండూ బ్యాలెన్స్ చేయడం కష్టం కూడా కావచ్చు. కానసెప్ట్ మీ అందరికి తెలుసు. ప్రాజెక్టులు వచ్చినప్పుడు హైడల్ ఎక్కడయితే పాజిబిలిటీ ఉంటుందో అక్కడ పెట్టు కోవాలి. ఈ రోజు అక్కడెక్కడా అవకాశం లేదు. కాబట్టి కంపల్సరీగా థర్మల్‌కి పోవలసిన ఆవశ్యకత వస్తున్నది. ఇంకో 4, 5 సంవత్సరాలలో థర్మల్ ఎక్కువ అవుతుంది. ఆ విధంగా కూడా బ్యాలెన్సు అవుతుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వం కూడా బ్యాలెన్స్ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నదని కూడా తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇది కాకుండా ఈ రోజు స్టేట్ సెక్టార్‌లోని కొత్త గూడెం దగ్గర 2 x 250 = 500 మెగావాట్లు వస్తుంది. సింగూరు 1000 మె.వా., శ్రీశైలం 150 x 6 = 900 మెగావాట్లు. ఇది కాకుండా రాయలసీమ టి.పి.ఎస్. స్టేజ్-2లో 2 x 210, మొత్తం 1825 మెగావాట్లు ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. స్టార్ట్ చేసే అవకాశం ఉంది.

అదే విధంగా ప్రైవేటు సెక్టార్ అయిన జేగూరుపాడులో 216, మెగావాట్లు, కాకినాడ 208 మెగావాట్లు, విశాఖపట్నం 2 x 500 = 1000 మెగావాట్లు, రామగుండం 500 మెగావాట్లు, కృష్ణపట్నం ఇంకా ఇవ్వలేదు. మళ్లీ డౌటు రావచ్చు మిత్రులకు ఎవరికయినా ఇవ్వడానికి మనకు శాంక్షన్ అయినది 1000 మెగావాట్లు. అదే మాదిరిగా విండ్ పవర్ 50 మెగావాట్లు, మిని హైడల్ 25 మెగావాట్లు. మొత్తం కలిపి 1575 మెగావాట్లు మనకు ప్రైవేటు సెక్టారులో వచ్చే దానికి అన్ని అరేంజ్‌మెంట్సు జరుగుతున్నాయి. ఈ విధంగా ఈ రెండూ కలిపితే దాదాపు 5000 మెగావాట్ల పవర్ అడిషనల్‌గా వచ్చే అవకాశం ఉంది. అందుకని నాన్ కన్వెన్షనల్ ఎనర్జీ ఎంఫిసిస్ పెడతాము. విండ్ ఎనర్జీ, సోలార్ ఎనర్జీ కన్వర్షన్ ప్రాజెక్టు కాని ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్స్ పవర్ జనరేషన్ పైన ఎక్కువ కాన్‌సన్‌ట్రేట్ చేస్తున్నాము. ఒక పక్క పవర్ జనరేషన్ పైన ఎక్కువ కాన్‌సన్‌ట్రేట్ చేయడమే కాకుండా ట్రాన్స్‌మిషన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ మీద కూడా కాన్‌సన్‌ట్రేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే పవర్ ప్రొడ్యూస్ చేసిన తరువాత ట్రాన్స్‌మిషన్ చేసుకోవడంలో సమస్యలు వస్తున్నాయి. అందుకని ఈ రోజు ట్రాన్స్‌మిషన్ క్రింద ఇంతవరకూ 225 మెగావాట్లు 6422 కి.మీ. ఉంది ఈ సంవత్సరం 1995-96 లో 745 కి.మీ. యాడ్ చేస్తున్నామని కూడా మీ అందరికి తెలియజేస్తున్నాను. 132 కె.వి. 9649 ఉంటే ఈ సంవత్సరం 756 కి.మీ. యాడ్ చేయడం జరిగింది. 220 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్స్ 42 ఉంటే 4 యాడ్ చేస్తున్నాము. 130 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్స్ ఇంతకు మునుపు 150 ఉంటే ఈ సంవత్సరం 22 యాడ్ చేయడానికి ప్లాన్ చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా 33 కె.వి. సబ్‌స్టేషన్స్ 1266 ఉంటే 1995-96లో 70 వరకూ పెంచాలని ప్లాన్ చేస్తున్నాము. దీనికి అంతటికి మీరు ఆలోచిస్తే 536 కోట్ల రూపాయలు ఈ సంవత్సరం ట్రాన్స్‌మిషన్‌కి ఖర్చు పెడుతున్నాము. అంతే కాకుండా ఈ రోజు మనం పవర్ సర్వీసెస్ చూస్తే 31.3.94 నాటికి డొమెస్టిక్ క కనెక్షన్స్ 63,25,407 ఉన్నాయి. కమర్షియల్ 6,21,045 కనెక్షన్స్ ఉన్నాయి. ఇండస్ట్రీస్ వచ్చి 1,42,052 ఉన్నాయి. కాటేజ్

ఇండస్ట్రీస్ 12,418, అగ్రికల్చర్ 16 లక్షల పై చిలుకున్నాయి. పబ్లిక్ లైటింగ్ 55,543, జనరల్ పర్పస్ 63,744 ఉన్నాయి. హై టెన్షన్ 3654 టోటల్ మనం తీసుకున్నట్లయితే 87,90,824 సర్వీసెస్ ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. ఒక పక్క జనరేషన్‌కు ట్రాన్స్‌మిషన్‌కు ఎంఫసిస్ పెడుతూ డిస్ట్రిబ్యూషన్ మీద కాన్‌సన్‌ట్రేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకని డిస్ట్రిబ్యూషన్ కూడా హైదరాబాదు అర్బన్ డిస్ట్రిక్ట్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ ప్రాజెక్టు క్రింద రు. 135 కోట్లు, తిరుపతి అర్బన్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ ప్రాజెక్టు క్రింద రు. 40 కోట్లు, వరంగల్ డిస్ట్రిక్ట్ ఇంటిగ్రేటెడ్ సిస్టం ఇంప్రూవ్‌మెంట్ స్కీమ్ క్రింద రు. 46 కోట్లు, కడప డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆటోమిషన్ పైలట్ ప్రాజెక్టు క్రింద రు. 731 కోట్లు, మహబూబ్‌నగర్ డిస్ట్రిక్ట్ ఇంటిగ్రేటెడ్ సిస్టం ఇంప్రూవ్‌మెంట్ స్కీమ్ క్రింద రు..68 కోట్లు, ఖమ్మం డిస్ట్రిక్ట్ ఇంటిగ్రేటెడ్ సిస్టం ఇంప్రూవ్‌మెంట్ స్కీమ్ క్రింద రు. ం0 కోట్లు, నల్గొండ డిస్ట్రిక్ట్ రు. 90 కోట్లు, హైదరాబాదు డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆటోమెషిన్ ప్రాజెక్టు క్రింద రు. 22 కోట్లు, అదే విధంగా ఇప్పుడు సుమారు 18 సిటీలలో ఏవయితే ఉన్నాయో డిస్ట్రిబ్యూషన్ అప్‌గ్రేడేషన్ ప్రాజెక్టుల క్రింద ప్రొద్దుటూరు, కడప, మహబూబ్‌నగర్, కరీంనగర్, విజయవాడ, విజయనగరం, గుంటూరు, ఏలూరు, భీమవరం, కర్నూలు, చిత్తూరు, నిజామాబాద్, ఖమ్మం, వరంగల్లు, నంద్యాల, అనంతపురం, ఆదోని, అదిలాబాద్ వీటి క్రింద రు. 82 కోట్లు వివిధ ప్రాజెక్టుల క్రింద, వివిధ ఏజెన్సీల క్రింద శాంక్షన్ కావడం జరిగింది. ఈ విధంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్‌కు మాత్రమే ఇప్పుడు రు. 1285 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఇది కాకుండా ఇంకా మనకు కొన్ని ప్రాజెక్టులు శాంక్షన్ కావలసి ఉన్నాయి. కర్నూలు డిస్ట్రిక్ట్‌లో రు. 57 కోట్లు, అనంతపురంలో రు.75 కోట్లు, కడప డిస్ట్రిక్ట్‌లో రు.89 కోట్లు, చిత్తూరు డిస్ట్రిక్ట్‌లో రు. 72 కోట్లు, నిజామాబాద్ జిల్లాలో రు. 60.50 కోట్లు, ఇదే మాదిరిగా గుడివాడ, నల్గొండ, గుంతకల్ పట్టణాలలో రు. 1064 కోట్లు ఇది కాకుండా ఇంకో 70 ప్రాజెక్టులకు రు. 50 కోట్లు.మొత్తం 420 కోట్లు ప్రపోజల్స్ డిఫరెంట్ ఏజెన్సీలకు పంపించడం జరిగింది. ఇవి కూడా త్వరలో శాంక్షన్ అవుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. అంటే ఈ రోజు నేను జనరేషన్‌ని అదే మాదిరిగా ట్రాన్స్‌మిషన్‌ని, డిస్ట్రిబ్యూషన్‌ని ఏ విదంగా అభివృద్ధి చేస్తున్నామో చెప్పడం జరిగింది. నేను ఉదయం కూడా చెప్పాను. అగ్రికల్చర్‌కు సుమారు రు. 1387 కోట్లు సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. ఇది కాకుండా రాబోయే సంవత్సరాలలో రు. 1600 కోట్లు నుంచి రు. 1700 కోట్లు వరకూ పెరిగే అవకాశం ఉందని చెప్పాను. అంతే కాకుండా ఈ రోజు 45 శాతం అగ్రికల్చర్ షేర్ ఉంది. ఇది ఇంకా పెరిగే అవకాశం ఉంది. ఒకవేళ జనరేషన్ పెరిగి ఇండస్ట్రీస్ ఎక్కువ పెరిగితే ఇది తగ్గే అవకాశం ఉంది. పవర్ టారిఫ్‌కు వస్తే ఈ పవర్ టారిఫ్‌లో అగ్రికల్చర్ కానీ మొత్తం ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ఉపయోగించుకోవడానికి ఈ బడ్జెటు ఉపయోగపడుతుందని కూడా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు చాలా మందికి అనుమానాలున్నాయి. మొత్తం ప్రైవేటైజేషన్ చేస్తున్నారు. బడ్జెటులో ఎక్కువ కేటాయింపులు పెట్టలేదని అనుమానం ఉండవచ్చు.

అది వాస్తవం కాదు. ఇంతకు మునుపు చెప్పాను. ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.కి అన్ని సంవత్సరాల కంటే ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ పెడుతున్నాము. వాటి ఫిగర్స్ కూడ తెలియజేస్తున్నాను 1990-91 లో రు. 470.10 కోట్లు ఖర్చు పెడితే 1991-92 లో రు. 692.14 కోట్లు, 1992-93 లో రు. 904.54 కోట్లు, 1993-94 లో రు. 1047.96 కోట్లు, 1994-95 లో రు. 1213.65 కోట్లు, 1995-96 లో రు. 1952.93 కోట్లు ప్లాన్ చేస్తున్నాము. నేను ఇవన్నీ చెప్పేది ఒక్క ప్లాన్ కాకుండా లోన్స్ కాని ఇంటర్నల్ రిసోర్సెస్ కాని మొత్తం చెప్పాను. ఇంతకు ముందు కూడా చెప్పాను. అగ్రికల్చర్‌కు ఎప్పుడూ టాప్ ప్రయారిటీ ఇస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం ఇంతకు ముందు కంటె ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. మొత్తం ఫంక్షనింగ్ స్కీమ్ ప్లైన్ చేయడం కోసం కంప్యూటరైజేషన ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద రు. 46 కోట్లు వరల్డ్ బ్యాంక శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. జనరేషన్ కాని, ట్రాన్స్‌మిషన్ కాని, డిస్ట్రిబ్యూషన్ కాని మిగిలినవన్నీ కూడా కంప్యూటరైజేషన్ చేసి కరెంట్ బిల్స్ అన్నీ కూడా కంప్యూటరైజ్ చేయాలనే ప్రతిపాదన ఉంది. రాబోయే ఒకటి ఒకటిన్నర సంవత్సరాలలో ఈ కార్యక్రమం కంప్లీట్ అవుతుంది. అదే విధంగా అగ్రికల్చర్ క్రింద ఈ సంవత్సరం లక్ష కనెక్షన్లు ఇవ్వాలన్న లక్ష్యం పెట్టుకోవడం జరిగింది. అవసరం అయితే ఎక్కువ కూడా ఇస్తాము. ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ఆఫ్ హేమ్లెట్స్ చూస్తే, 1200 హేమ్లెట్స్‌ను ఈ సంవత్సరం ఎనర్జైజ్ చేయాలని, హరిజనవాడలు 780, వీకర్ సెక్షన్ కాలనీలు 1500, అగ్రికల్చర్ సర్వీసెస్ ఫర్ ఎస్.సి.లకు 7500, కమ్యూనిటీ ఇరిగేషన్ వెల్స్‌కు 1200 చేపట్టడం జరిగింది. అదే విధంగా ఉదయం నేను చెప్పాను. అగ్రికల్చర్ టారిఫ్ ఇర్రెస్పెక్టివ్ ఆఫ్ ఎన్ని హార్స్ పవర్ పెట్టుకున్నా రు. 50 లు చొప్పున కరెంటు ఇవ్వడం జరిగింది. అది కూడా నూతన సంవత్సరంలో స్టార్ట్ అయ్యి, ఇర్రెస్పెక్టివ్ ఆఫ్ స్మాల్, బిగ్, రైతులందరికీ ఇస్తున్నారని తెలియజేసుకుంటున్నాను. అంతే కాకుండా ఈ సందర్భంగా మెంబర్లకు విజ్ఞప్తి చేసుకుంటున్నాను. ప్రజలకు కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు పవర్ సెక్టార్ నుంచి కూడా సుమారు రు. 1600 కోట్లు మనం సబ్సిడీ రూపేణా రైతులకు ఇస్తున్నాము. దీనిని ఒక లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాము. రైతులను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇది యివ్వడం జరుగుతుంది. వారు వాడుకునేది గాకుండా వేరే వాళ్లకుయివ్వకుండా కట్టుదిట్టం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా 5.40 సా. గౌరవ సభ్యులు కూడా కోఆపరేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అదే గాకుండా ఈ రోజు సర్వీస్ చార్జెస్ విషయంలో కొంత మందికి ఎగ్జంప్షన్ యివ్వడం జరిగింది. హరిజన వాడలకు, గిరిజన వాడలకు, వీకర్ సెక్షన్ హౌసింగ్ కాలనీకి, ఫిషర్‌మెన్ కాలనీకి, హామ్లెట్స్‌కు వీటన్నిటికి ఎగ్జంప్షన్ యివ్వడం జరిగింది. క్రొత్త హామ్లెట్స్ కావాలంటే ఆర్.ఇ.సి. స్కీము క్రింద సర్వీస్ ఛార్జెస్ ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా హరిజన, గిరిజన వాడలకు వీకర్ సెక్షన్ కాలనీకి డొమెస్టిక్ పర్పస్‌కు రిలాగ్జేషన్ యివ్వడం జరిగింది. కుటీర జ్యోతి, అదే మాదిరిగా ఇంటింటి దీపానికి కూడా ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రొటెక్టివ్ వాటర్ స్కీముకు సంబంధించి గ్రామాలలో 11 వేల వరకు అగ్రికల్చర్ సర్వీసెస్‌కు సర్వీస్ ఛార్జిని ఎగ్జంప్ట్ చేయడం జరిగింది. అదే మాదిరిగా రు. 15 వేల వరకు ఐ.టి.డి.ఎ. నుంచి కానీ, ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి. నుంచి కానీ ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్

క్రింద ఎవరన్నా తీసుకుంటే దానికి కూడా ఎగ్జంప్షన్ వుంటుంది. ఇవి గాకుండా కాటేజ్ ఇండస్ట్రీస్‌కు కానీ, స్మాల్‌స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌కు కానీ, ఇవన్నీ ఎల్.ఐ. క్యాటగిరీ క్రింద రు. 5 వేల వరకు ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఒక ప్రక్కన డెవలప్ చేసుకుంటూనే ఇంకొక ప్రక్కన పేద వాళ్ల కోసం ఈ కార్యక్రమాలన్నీ చేపట్టడం జరిగింది. అదే విధంగా డిపార్ట్‌మెంట్‌ను పటిష్ఠం చేయడం కోసం ఎక్కడయినా ఫిల్ఫరేజస్ వుంటే వాటిని కంట్రోల్ చేయడం కోసం 13 పోలీస్ స్టేషన్స్‌ను నెలకొల్పి సి.ఐ. ర్యాంక్‌లో ఆఫీసర్‌ను రిక్రూట్ చేయడం జరుగుతున్నది. ఇవన్నీ కూడా బోర్డు కంట్రోల్ క్రింద డైరెక్ట్‌గా వుంటాయి. అక్కడ ఒక ఇన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీసు వుంటారు. వారి కంట్రోల్‌లో వీరంతా పని చేస్తారని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు కొంత మంది మెంబర్స్ మాట్లాడినప్పుడు కొన్ని విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. రాఘవరెడ్డిగారు ఇల్లీగల్ కనెక్షన్లను లీగలైజ్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఒకప్పుడు చాలా చేయాలని మనం అనుకున్నాం. ఇల్లీగల్ కనెక్షన్స్ ఎక్కువగా వున్నాయి. 53,712 ఇల్లీగల్ సర్వీస్ కనెక్షన్స్ వుంటే, వాటిలో 36,881 కనెక్షన్స్‌కు డబ్బులు కట్టి లీగలైజ్ చేసుకున్నారు. వాళ్లకందరికి కూడా డిస్ట్రిబ్యూషన్ లైన్స్‌ను స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడం జరిగింది. రు. 16,831 డబ్బులు కూడా కట్టారు. దానికి కావలసిన అడిషనల్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కానీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లైన్స్ అన్నీ కూడా ప్లాన్ చేస్తున్నాము. అది కూడా త్వరలో పూర్తి అవుతుంది. ఇంకా రాష్ట్రంలో 24,047 సర్వీస్‌లు ఇల్లీగల్‌గా వున్నట్లు మాకు తెలుస్తున్నది. నేను గౌరవసభ్యులను కోరేది ఏమిటంటే, వారి నియోజక వర్గాలలో ఇవన్నీ రెగ్యులరైజ్ చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఇందులో ముఖ్యంగా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో 5,400, మెదక్‌లో 3,536, నిజామాబాద్‌లో 4,911, వరంగల్‌లో 8,557, కడపలో 1,311 ఇల్లీగల్ కనెక్షన్స్ వున్నాయి. ఇక్కడ చాలా తక్కువగా వున్నాయి. ఆ నెంబర్ నేను చెప్పడం లేదు. అవన్నీ కూడా రెగ్యులరైజ్ చేయించాలని కోరుతున్నాను. రాఘవరెడ్డిగారు ఇంకో మాట చెప్పారు. ప్రభుత్వం రైతులకు ఇచ్చే సబ్సిడీని ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.కి ఇచ్చి ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.ని ప్రయివేటైజేషన్ గాకుండా బోర్డుగానే వుంచాలని అన్నారు. నేను ఈ సందర్భంగా క్లియర్‌గా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు మనందరం ఆలోచిస్తే 20 శాతం గ్రోత్ రేట్ తీసుకుంటే ఎకనమిక్ రిఫార్మ్స్ వచ్చాయి. లిబరలైజేషన్ తరువాత అన్ని ప్రభుత్వాలు కూడా ముందుకు వెడుతున్నాయి. ఆ విధంగా మనం పవర్‌ను పెంచుకోవాలి; ఇండస్ట్రీస్ రావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ముందుకు పోతున్నాము. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో మామూలుగా 10 శాతం గ్రోత్ రేటు వున్నది. ఇప్పుడు 20 శాతం గ్రోత్ రేట్ తీసుకుంటే 6,110 మెగావాట్ల నుంచి రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో 26,888 మెగావాట్లు మనకు కావాలి. అంటే సుమారు 15,700 మెగావాట్లు మనకు అడిషనల్‌గా కావలసిన అవసరం వున్నది. ప్రతి ఒక్క మెగావాట్‌కు రు. 3 కోట్ల నుంచి 4 కోట్లు అవుతుంది. మరి ఇన్ని మెగావాట్లకు రు. 45,000 కోట్ల నుంచి రు. 55,000 కోట్ల వరకు అడిషనల్‌గా అవుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అందుకని ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.ని. ఏ పరిస్థితులలో కూడా మార్చకుండా స్ట్రెంగ్తెన్ చేసుకుని ప్రయివేట్ సెక్టార్‌ను ఎంకరేజ్ చేయాలని ప్రభుత్వం అనుకొంటున్నది. ఆ విధంగా రెండిటిని మ్యాచింగ్ చేస్తే తప్ప మనకు రాబోయే రోజులలో పవర్ డిమాండ్‌ను మీట్ చేయలేమని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు అందరు కూడా గుర్తు పెట్టుకోవాలని నేను

కోరుతున్నాను. దీనిలో ఎవరికి అనుమానం వుండవలసిన అవసరం లేదు. ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. లో వుండే పవర్ స్టేషన్‌ను కానీ, ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.ని కానీ ప్రయివేటైజేషన్ చేసే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని తెలియజేస్తున్నాను. దీనికి కాంపిటేటివ్‌గా ప్రయివేట్ సెక్టార్‌ను కూడా తీసుకోబోతున్నాం. ఆ విధంగా కాంపిటీషన్‌గా వుంటే రాబోయే రోజులలో రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆశిస్తున్నాము. గౌరవ మిత్రులు దయాకర్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ జూరాల హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ స్కీమ్ గురించి మాట్లాడారు. 1991-92వ సంవత్సరం ప్రైజెస్ ప్రకారం దీనికి రు. 432 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని అంచెనా. ఇప్పటికి అది ఇంకా పెరిగింది. దీనికి 1992వ సంవత్సరం మార్చి నెలలో క్లియరెన్స్ వచ్చింది. ఎన్విరాన్‌మెంట్ అండ్ ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ 1994వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. దీని కోసం ఒక కమిటీని కూడా వేయడం జరిగింది. ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ ఇరిగేషన్ సి.ఎ.డి. డిపార్ట్‌మెంట్ ఛైర్మన్‌గాను, అదేవిధంగా ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ఛైర్మన్‌ను మెంబర్ గాను, చీఫ్ ఇంజనీర్, మేజర్ ఇరిగేషన్, సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ జూరాల ప్రాజెక్టు, సబ్ కలెక్టర్ రి హాబిలిటేషన్ అండ్ రీసర్చ్, ఆర్.డి.ఓ. గద్వాల్ వీరితో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. వాళ్ళంతా కూడా ఓ.డి.ఎ. ఫండ్స్ ఏ విధంగా తేవాలి, టైమ్ టు టైమ్ మానిటర్ చేసి త్వరలో ఈ ప్రాజెక్టు రావడానికి కృషి చేస్తారని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా లోయర్ జూరాల హైడ్రో ఎలక్ట్రికల్ స్కీము గురించి మెన్షన్ చేశారు. దీనిని కూడా ఎగ్జామిన్ చేయడం జరిగింది. అయితే దీనికి ఫీజిబిలిటీ లేదు. ఎందుకంటే మొత్తం కలిసి 120 మెగావాట్లు పవర్ వస్తుంది. రూ. 700 కోట్లకు పైన ఖర్చు అయ్యే అవకాశం వున్నది. అల్టిమేట్ స్టేజిలో ఒక్కొక్క యూనిట్‌కు 5 రూపాయల 83 పైసలు ఛార్జికి కూడా అవకాశం వున్నది. కాబట్టి దీనిని ఆలోచిస్తున్నాము. ఆ స్కీము ప్రపోజల్స్‌లో వున్నది. కానీ యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఫీజిబిలిటీని స్టడీ చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. ఎస్. వెంకటేశ్వరరావుగారు పోలవరం 800 మెగావాట్స్ గురించి మాట్లాడారు. దీని విషయం సభ్యులందరికి తెలుసు. పోలవరం కన్సిడరేషన్‌లో వున్నది. దీనికి కూడా ఇంటర్‌స్టేట్ ప్రాబ్లం వున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు మనకు క్లియర్ అయితే దాదాపు 800 మెగావాట్లు వస్తుంది. కానీ రూ. 5000 కోట్లు ఖర్చు అయ్యే అవకాశం వున్నది. అయితే 7 లక్షల ఎకరాలకు నీటిపారుదల వస్తుంది. అంతే గాకుండా 80 టి.ఎం.సి.ల వాటర్‌లో 45 టి.ఎం.సి.ల వాటర్ మనకు వస్తుంది. 35 టి.ఎం.సి.ల వాటర్ మహారాష్ట్రకు యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. కృష్ణా వాటర్‌లో మనం వాళ్ళ షేర్ వాళ్ళకు యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. ఏది ఏమయినప్పటికి ఇది యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లో వున్నది. వీలైనంత త్వరలో క్లియర్ చేయించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అదే విధంగా పాడేరు ఐ.టి.డి.ఎ. స్టాఫ్ సరిగ్గా లేరని చెప్పడం జరిగింది. సోలార్ లైట్స్ సరిగ్గా లేవని, రిపేర్స్ వున్నాయని చెప్పారు. వీటి అన్నింటి మీద డిపార్ట్ మెంట్ చర్య తీసుకుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా కె. రామకృష్ణగారు ఎం.ఓ.యు.ల విషయం మాట్లాడారు. ఆ రోజు మేము సైన్ చేయకపోయి వుంటే కోర్టు ఆర్డరు ప్రకారం కానీ, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఆర్డరు ప్రకారం కానీ రైట్ పోయే విధంగా వుండేదని వాళ్ళు చెప్పడం జరిగింది. ఏది ఏమయినప్పటికి కూడా గవర్నమెంట్ క్లియర్‌గా వున్నది. ట్రాన్స్‌పరెంట్‌గా వున్నది. ఏదయినా సరే చెప్పి చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

దీనిలో ఎలాంటి దాపరికాలు లేవు. ఇవన్నీ కూడా సి.ఇ.కి. పోవాలి. వాళ్ళంతా టెక్నికల్‌గా మొత్తం చూసిన తరువాతనే క్లియర్ చేస్తారని తెలియచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా కరెంట్ గురించి చెప్పారు. ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పని చేస్తున్నది. ప్రతి రోజు మానిటర్ చేస్తున్నాం. మన అసెంబ్లీలో కూడా ఇద్దరు, ముగ్గురు ఆఫీసర్లను పెట్టాము. ఏ విధంగా అయినా సరే రైతులను ఆదుకోవాలని వున్నాము. ఇండస్ట్రీస్‌కు కూడా పవర్ కట్ చేయడంతో వాళ్ళు బాధ పడుతున్నారు. రైతులను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ రోజు కరెంట్ ఇస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. మేము అనుకున్న ప్రకారం 13 గంటలు పూర్తిగా వరుసగా యివ్వలేకపోయినా పంటలు కాపాడుతామని తెలియజేస్తున్నాను. ఆ విధంగా రాష్ట్రంలో బై అండ్ లార్జ్, అన్ని పంటలు కాపాడతామని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు పవర్ పొజిషన్ బాగా ఇంప్రూవ్ అయింది. రాబోయే రోజులలో ఇంకా ఇంప్రూవ్ అవుతుందని కూడా తెలియజేస్తున్నాను. బద్దం బాల్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఇచ్చంపల్లి హైడల్ ప్రాజెక్టు గురించి మాట్లాడారు. ఇది కూడా ఇంటర్ స్టేట్ ప్రాజెక్టు. దీనికి కూడా అధిక ఖర్చు అయ్యే అవకాశం వున్నది. ఇంతకు మునుపే మంత్రిగారు చెప్పారు. మనం గోదావరి వాటర్ ఉపయోగించుకుంటే తప్ప మన రాష్ట్రం బాగుపడే అవకాశాలు లేవని కూడా తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే 1500 టి.ఎం.సి. వాటర్ వున్నది. మనం 20 టి.ఎం.సి.ల వాటర్ వాడుతున్నాం. 700 టి.ఎం.సి.ల వాటర్ సముద్రంలోకి పోతున్నది. ఇది గాకుండా ఇంకా వాటర్ వున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు ఏ విధంగా చేయాలనేది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది. ఆ విధంగా వచ్చినట్లయితే ఇక్కడ కూడా హైడల్ ప్రాజెక్టు వచ్చే అవకాశం వున్నది. అగ్రికల్చర్‌కు 18 గంటలు కరెంట్ కావాలన్నారు. చాలా సంతోషం. వారు హైదరాబాద్‌లో వుండే, రైతుల గురించి ఎక్కువగా మాట్లాడారు. వీలైనంత త్వరలో 18 గంటలు కరెంట్ యివ్వాలని అనుకుంటున్నాము. ఆ రోజు దగ్గరలోనే వున్నది. ఆ విధంగా కృషి చేస్తాము. అంతే గాకుండా నరసింహారెడ్డి, సి.పి.ఎం. మాట్లాడుతూ ఇంకా ఎక్కువ కరెంట్ రైతులకు యివ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. ఇలా కొన్ని సూచనలు వచ్చాయి. నేను మీ అందరికీ తెలియజేస్తున్నాను – ప్రభుత్వం పవర్ సెక్టార్‌ను లార్జ్ స్కేల్‌లో డెవలప్ చేయాలని వున్నది. ప్రభుత్వం ఎంతవరకు ఇన్వెస్ట్ చేయ వలయునో అంత వరకు చేస్తున్నది. ప్రయివేట్ వాళ్ళతో కూడా ఇన్వెస్ట్ చేయించి పవర్ షార్టేజ్ లేకుండా చేయాలనే దృఢ సంకల్పంతో వున్నది. కాబట్టి సభ్యులందరిని కోరేది ఏమిటంటే వారు ఇచ్చిన కట్ మోషన్స్ అన్నిటికి అటెండ్ అవుతున్నాం కాబట్టి వాటిని విర మించుకోవాలని, ప్రభుత్వంతో పూర్తిగా సహకరించవలసిందని కోరుకుంటూ, ఆ విధంగా సహ కరిస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

5.50 సా. శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, పాడేరు, రంపచోడవరం గురించి...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– ఒ.కె. ఎగ్రీడ్ ....

శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వరరావు:– ఆ స్కీమ్ 1989 నుంచి 94 వరకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రతిపాదనలు పంపించిందా లేదా? 1989 నుంచి 93 వరకు ఆ రిజర్వాయరు

గురించి ఎన్నోసార్లు క్వశ్చన్స్ వేయడం జరిగింది. రకరకాలుగా సమాధానం చెప్పారు. సిడబ్ల్యుసికి పంపిస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:– ఇది ఇరిగేషన్ మినిస్టరుగారికి సంబంధించినది. శ్రీరామ్‌సాగర్ ప్రాజెక్టు రియాక్టివ్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద ముంపుకు గురైన గ్రామస్థులకు కాంపెన్‌సేషన్ యివ్వాలి. 50 పర్సెంటు రైతుల కంట్రిబ్యూషన్ అనే మాట చెప్పారు. అది తప్పు జీవోలో సుమారుగా మార్చినారు. కంట్రిబ్యూషన్ ఏమీ లేదు దాంట్లో. దయచేసి, యీ సబ్జెక్టుపై మీరు ఏదైనా సమావేశము పిలుస్తారా? రెండవది, పవర్ మినిస్టర్‌గారికి సంబంధించినది. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా repeatedly assured from this House. రైతులకు 13 గంటలు కరెంటు ఖచ్చితంగా ఇస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు కూడా చెప్పారు. 13 గంటలు కరెంటు ఇస్తారని దానిపై ఆధారపడి పంటలు పెట్టుకున్నారు. పంటలు ఎండిపోయి, రైతులు నష్టానికి గురి అవుతున్నారు. మీరు వారికి నష్టపరిహారం ఇస్తారా?

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:– అధ్యక్షా, ఇరిగేషన్ మినిస్టరుగారికి సంబంధించిన ప్రశ్న. తుంగభద్ర డామ్ నుంచి మన రాష్ట్రానికి రావలసిన వాటర్ సక్రమంగా రావడంలేదని తెలిసిందే. ఈ విషయమై గతంలో కూడా కాంగ్రెసు పార్టీ ఎంఎల్ఏలు, చీఫ్ ఇంజనీర్లతో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. వాటర్ సక్రమంగా రాకుండా వుండడానికి కారణం ఏమిటి? అది వస్తుందా లేదా? అందుకు శాసనసభ్యులతో ఒక కమిటిని ఏమైనా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మా విజ్ఞప్తి దానికి సమాధానం చెప్పాలి. మంత్రిగారు మా కరువు గోడు వినలేదు. వినుకొండ మాదిరిగా పెనుకొండలో కూడా కరువు వున్నది అనుకుంటున్నారు. తరువాత, చంద్రబాబునాయుడుగారికి మా జిల్లా కరువు తీవ్రత గురించి తెలిసే వుంటుంది. ఏది ఏమైనా అధ్యక్షా, ఎడారిగా మారిపోతున్న అనంతపూర్ మరియు ఆకలి చావుల మధ్య వున్న మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు నీటిపారుదల సౌకర్యాలను కల్పించడంలో ఏమైనా ప్రయత్నిస్తారా? మేము చెప్పిన దానికి మీరు ఏమి చెప్పారు. 80 కోట్లు ఖర్చు చేసి దానికి 10 టిఎంసి ల నీరు ఇస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. 70 కోట్లు, 80 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఒక్క మూడు టిఎంసిల నీరు త్రాగడానికి కేటాయిస్తే బాగుంటుంది. దానిని గూర్చి మాట్లాడడం లేదు. మద్దిలేరు ప్రాజెక్టుకు డబ్బు కేటాయించాలంటే, దానికి కేటాయించడం లేదు. వీటన్నిటికి మంత్రులు సమాధానం చెప్పాలని అడుగుతున్నాను. హెచ్ఎల్‌సి మాడర్నైజ్ చేయకపోతే లక్షల ఎకరాలలో పంట పోగొట్టుకుని నష్టపోవడం జరుగుతుంది. దాని వల్ల ఉపయోగం లేదు. దాని గురించి కూడా సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి (సర్వేపల్లి):– 1995–96లో 8 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. 5 కోట్ల రూపాయలు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు ఛార్జెస్‌కు ఖర్చు అవుతుంది. మూడు కోట్లు పాత బకాయిలకు పోతుంది. మిగిలేది శూన్యము. అందువల్ల మంత్రిగారు ఎక్కువ కేటాయించే అవకాశము వున్నదా? అదనపు భూమి సేకరణ, 43 స్టోరేజి కెపాసిటీ

నుంచి 78 టిఎంసిల స్థాయికి పెంచేందుకు 60 కోట్లు అవసరం వున్నది. నెల్లూరులో పేపరు మిల్లు వున్నది. దాని వల్ల డిస్చార్జ్ అయ్యే పొల్యూటెడ్ వాటర్ వల్ల ఆ ప్రాంత రైతులు యిబ్బంది పడుతున్నారు. డ్రింకింగు వాటర్ కూడా - వెల్స్ కూడా పొల్యూట్ అవుతున్న విషయం ప్రభుత్వ నోటీసుకు వచ్చిందా? ఏక్షన్ తీసుకోబోతున్నారా? కృష్ణ పట్నం థర్మల్ స్టేషన్ వెయ్యి మెగావాట్లకు సంబంధించినది ప్రపోజల్‌లో వున్నది. వెయ్యి మెగావాట్లది కాకుండా ఇంకా ఏదైనా ప్రాజెక్టు కృష్ణపట్నంలో వచ్చే అవకాశం వుందా?

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెండు క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతున్నాను. ఒకటి ఏమో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో 50 గ్రామాలు నీటి ముంపుకు గురైనవి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టును నిర్మించడం వల్ల. వెయ్యి మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చేది ఆ ప్రాజెక్టు వల్ల అయితే అక్కడ 27 గ్రామాల్లోని కుటుంబాలు నిర్వాసితులయ్యారు. అక్కడ లిటిగేషన్, నాన్ లిటిగేషన్ అని డిస్క్రిషన్ వున్నది. ప్రత్యేకించి ఎవరు అయితే ఆ క్లెయిమ్‌లో పిటీషన్ పెట్టు కున్నారో వారికి ఎక్కువ కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇన్‌టైమ్‌లో పిటీషన్ పెట్టినవారికి తక్కువ కాంపెన్‌సేషన్ ఇస్తున్నారు. మనం వారికి చదువు నేర్పలేదు. చదువు నేర్పని పరిస్థితుల్లో యీ డిస్క్రిషన్ కరెక్టు కాదు. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం సానుభూతితో వ్యవ హరించాలి. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో 50 గ్రామాలలో 20 వేల మంది నిర్వాసితులు అయ్యారు, వారిపై సానుభూతి చూపాలి? ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో ప్రత్యేకంగా ఒక రోజు కాజ్యుయల్ లేబరుగా పని చేసిన వారికి స్వంతం ఉద్యోగాలు యిచ్చి ప్రాధాన్యత యిచ్చారు. డిప్లొమా హోల్డర్స్‌గా వుండి, వన్ ఇయర్ అప్రెంటిస్‌షిప్ చేసి, స్టయిఫండు యిచ్చి, వన్ ఇయర్ తరువాత కూడా వారి సేవలు వినియోగించుకోవడం లేదు. అదే, కాజ్యువల్ లేబరు ఒక్కరోజు పని చేస్తే ఉద్యోగార్హత వున్నది. వన్ ఇయర్ అప్రెంటిస్‌షిప్ చేసిన డిప్లొమా హోల్డర్స్‌కు యివ్వకుండా వున్నారు. వారిపట్ల ప్రభుత్వపరంగా సానుభూతితో వ్యవ హరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇరిగేషన్ శాఖామంత్రిగారిని నేను రెండు క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతున్నాను. శ్రీరామ్‌సాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశ నిధుల కొరత అనుక్షణం ఎదుర్కొంటున్నది. మొదటి నుంచి కూడా దీనిని మీరు పూర్తిచేయడానికి శ్రద్ధ తీసుకుంటామంటున్నారు. వరంగల్లు దగ్గర నుంచి నల్లగొండ జిల్లాలో సూర్యాపేట, దానితోపాటు ఖమ్మంలో కొంత మొత్తం మూడు లక్షల ఎకరాలు సేద్యం అవుతుంది. యిది చాలా కీలకమైంది. బాగా కరువుకు గురయ్యే జిల్లాలు యివి. కాబట్టి, శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశకు కేవలం ఒక కోటి రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించారు. దానికి దయచేసి అదనంగా నిధులు కేటాయించాలి. మీరు కేటాయించింది ఎందుకు పనికి రాదు, జీతభత్యాలకు తప్ప. ఇది చాలా ఉపయోగకరమైనది. అలాగే సాగర్ కాలువ మరమ్మత్తులు చేపడతారా? దీని విషయంలో ఇరిగేషన్ శాఖమాత్యులకు మేమందరం ఒక రిప్రజెంటేషన్‌గా వెళ్లాము. 20 కోట్లు యిచ్చాము గత ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయలేకపోయింది. 20 కోట్లు చాలదు, 150 కోట్లు కావాలని ఎక్స్‌పర్ట్సు కమిటీ చెప్పింది. దీనికి ఇంకా అదనంగా

నిధులు కేటాయించి త్వరితగతిన చేయాలి. ఇదివరకే నిర్మాణం అయిన ప్రాజెక్టు యిది. 4 లక్షల ఎకరాలు సేద్యం కావడానికి అవకాశం వుండి కూడా కావడం లేదు. యీ సంవత్సరం అదనంగా కేటాయిస్తారా? సమాధానం వస్తుంది అనుకోవడం లేదు. విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రిగారికి నేను ఒక ప్రశ్న వేయదలచుకున్నాను. చాలా వివరాలు యిచ్చారు, వాటిలోకి పోను. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా ఇదివరకువున్న ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వీటికి సంబంధించి నంతవరకు ప్రైవేటీకరణ చేయబోవడం లేదని అన్నారు. ఎం.ఒ.యు.ల గురించి చెపుతూ మళ్ళీ ఒక మాట చెప్పారు. మేము ఎవరికీ, ఏ రకమైన హామీ యివ్వలేదు అన్నారు. మొన్న మీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు అయిన తరువాత కాకినాడ, జేగురుపాడు, విశాఖపట్నం ప్లాంట్స్‌లో ఒక యూనిట్‌రెండు రూపాయల నలభై పైసలు ఎలా చేశారు. ఇందులో మళ్ళీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లేదు. రేపు రాబోయే వారు ఏ గ్యారంటీ లేకుండా ఏ లాభం లేకుండా ఎలా వస్తారు? ఎవరైనా లాభం లేనిది వరదన పోతాడా? అనే అనుమానం వస్తుంది. ఏ గ్యారంటీ లేకుండా ఏమీ ఆశించి వస్తారు? మంత్రిగారు స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను. మీరు 6.00 సా. 18 గంటలు కాదు, 13 గంటలు ఇస్తామన్నారు. ఈ 13 గంటలైనా చాలా చోట్ల రావడం లేదు. ఇంకో వారం, పది రోజులు పోతే కొంత భారం తగ్గవచ్చు. కనీసం ఉన్న పంటలనైనా కాపాడుకొనడానికి 13 గంటలు కరెంట్ ఇస్తారా? ఇక కండక్టర్లు లేవు, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు లేవు, అవి మాడిపోతున్నాయి. ఇల్లీగల్ కనెక్షన్స్‌ను లీగలైజ్ చేయడానికి వెంటనే ఆలోచిస్తామన్నారు. లీగలైజ్ చేయకపోతే అవి పెరిగిపోతుంటాయి. ఇల్లీగల్ కనెక్షన్స్‌ను వెంటనే లీగలైజ్ చేస్తే అవసరమైన మేరకు డబ్బయినా వస్తుంది, కాబట్టి ఆ పని చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక పంటల్ని కాపాడుకొనేందుకు కనీసం 13 గంటలైనా విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తారా, లేదా? ఇక రెండవ ప్రశ్న గత ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా నీటి అవకాశం ఉంటే మినీ హైడల్ ప్రాజెక్టులు కట్టేవారు. మా దగ్గర పాలేరులో 30 మెగావాట్లో ఎంతో వస్తుందని చెప్పి 4 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి మినీ హైడల్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభిస్తే ప్రారంభించిన నాలుగవ రోజుకే పాడైపోయింది. పని చేయడం లేదు. అలా పనిచేయకుండా వున్న ప్రాజెక్టులు ఇప్పుడేమైనా ఉన్నాయా? ఉంటే వాటి వివరాలు చెప్పండి.

స. ముత్యంరెడ్డి (దొమ్మాట):- అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామాత్యులకు ఒక మనవి. గత ప్రభుత్వం ఇల్లీగల్ కనక్షన్స్‌కు 1300 నుంచి 1900 రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. దాని గురించి ఏమీ చెప్పలేదు. ఇల్లీగల్ కనెక్షన్స్ వున్నవారి నుంచి ఎక్కువ డబ్బు వసూలు చేసి లీగలైజ్ చేస్తారా లేక డబ్బు మాఫీ చేస్తారా అనేది స్పష్టం చేయాలి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్ (డోర్నకల్):- అధ్యక్షా, నేను అడిగేది శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన ప్రశ్న, ఇది చాలా ముఖ్యమైంది కాబట్టి ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి; అయితే ఆర్థిక మంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తే సమంజసంగా ఉంటుంది, నాకు తగిన సమాధానం వస్తుంది. "కాకతీయ కాలువ మిగులు పనుల కొరకు ప్రపంచ బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయం కోరడం జరిగింది. తొలివిడత పేకేజెస్ క్రింద 1992, ఫిబ్రవరి వరకు డి.బి.ఎం. 31, 37, 38 పై పని (మోరవంచ బ్రాంచి కాలువ పని) పాక్షికంగా అమలుచేయడం జరిగింది. తీగలవారి, వెన్నవరం పంపిణీ కాలువ పనులను

1996, జూన్ నాటికి పూర్తి చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగిందని అని పేర్కొన్నారు. అయితే తీగలవారి, వెన్నవరం కాలువ పని 100 కిలో మీటర్లు త్రవ్వితేగాని కాదు. ఇంతవరకూ ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కూడా జరగలేదు. ఈ మధ్యన సెప్టెంబరు, అక్టోబరులో సర్వే జరిగింది మీరు ఒక్క రూపాయి కూడా ఈ కాలువ పనులకు కేటాయించకుండా, కాకతీయ మిగులు పనులకు కేటాయించకుండా, తీగెలవారి, వెన్నవరం కాలువ కొరకు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్‌కు కూడా డబ్బు కేటాయించకుండా ఏ విధంగా ఈ పనులను సంవత్సర కాలంలో పూర్తి చేస్తారో దయచేసి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇక వన్-పోల్, నో-పోల్ కనెక్షన్స్ ఇవ్వాలని బోర్డు ఆదేశించింది. పి.ఆర్.డి.స్కీమ్స్, సి.ఐ.వెల్స్, జీవనధార వెల్స్ మొదలైన వాటికి కనెక్షన్స్ ఇవ్వాలన్నారు. కాని గత ఆరు మాసాలుగా కండక్టర్స్ సప్లయిలేక ఒక్క కనెక్షన్ కూడా ఇవ్వలేదు. అదేవిధంగా ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కాలిపోతే 15 రోజులైనా రిప్లేస్ చేయని పరిస్థితి ఉంది. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కాలిపోతే 48 గంటలలోగా వాటిని రిప్లేస్ చేసి రైతులను ఆదుకోవాలని స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్ వున్నా 15 రోజులవరకూ రిప్లేస్ చేయడం లేదు. దాని గురించి కూడా క్లారిఫై చేయాలి.

శ్రీ జి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్నపేట):- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో 220 కె.వి. సబ్-స్టేషన్స్ 41 ఉన్నాయి. 132 కె.వి. సబ్-స్టేషన్ల సంఖ్య పెరుగుతోంది. అయితే సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి 220 కె.వి. సబ్-స్టేషన్ల సంఖ్యను పెంచడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొంటుందా? ఇక 33/11 కె.వి. సబ్-స్టేషన్లలో సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి కావలసిన 5 ఎం.ఎం. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్‌ను ప్రభుత్వం సప్లయి చేయడం లేదు. అందువల్ల 5 ఎం.ఎం.ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్‌ను తొందరగా సప్లయి చేయడానికి చర్య తీసుకొంటారా? అట్లాగే డిస్ట్రిబ్యూషన్ కొరకు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల కొరత చాలా ఉంది. అనేక చోట్ల లోడ్ పెరిగి ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ కాలిపోతున్నాయి. ఆ లోడ్‌ను తట్టుకొనడానికి ఎక్కువ సంఖ్యలో ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్‌ను ఏర్పాటు చేస్తారా? ఇక 11 కె.వి. కండక్టర్లు గత 20 సంవత్సరాలుగా ఉప యోగించబడి అవి కరిగిపోయి, కాలిపోయి వాటి శక్తిని కోల్పోయి ఉన్నాయి. అందువల్ల కొత్త కండక్టర్స్ ఏర్పాటుచేసి, లైన్స్‌ను మార్పించడానికి చర్య తీసుకొంటారా? ఇక ఈ సిస్టం ఇంప్రూవ్‌మెంట్ కొరకు 33 కె.వి. సబ్-స్టేషన్ల సంఖ్యను పెంచడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొంటుందా? ఈ ఐదు ప్రశ్నలకూ సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, హైదరాబాదుకు పవర్ సప్లయి విషయం చెపుతాను. గతంలో నిజాం ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు మింట్ కాంపౌండ్‌లో పవర్ స్టేషన్ ఉండేది. ఇప్పుడు గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి హైదరాబాదు చుట్టుముట్టు వున్న రంగారెడ్డి జిల్లాలోని 9 మునిసిపాలిటీలను కలుపుతున్నారు. అందువల్ల ఇక్కడ 500 మెగావాట్ల థర్మల్ పవర్ స్టేషన్‌ను గతంలో ప్రతిపాదించినట్లు నాకు తెలిసింది. దానిని ఇప్పుడు టేకప్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా? ఇక మనకు ప్రస్తుతం నాగార్జునసాగర్ నుంచి గానీ, కొత్తగూడెం నుంచి గానీ పవర్ సప్లయి చేస్తున్నా, పవర్ సప్లయి చేసిన సమయంలో కూడా కొన్ని ఇబ్బందులవల్ల పవర్ అందుబాటులో లేక అనేక ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్

కాలిపోవడం జరుగుతోంది. వాటిని మార్చాలంటే బోర్డులో కూడా ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్‌గాని, కండక్టర్స్‌గాని, పోల్స్ గానీ లేవు. కాబట్టి వాటిని సప్లయి చేయడానికి చర్య తీసుకొంటారా ఇక మూడవ అంశం ఏమిటంటే నా నియోజకవర్గం చాలా అంధకారంలో ఉంది. అందువల్ల సీతారాంబాగ్‌లో ఒక సబ్–స్టేషన్ ఏర్పాటుకు ప్రపోజల్ పెట్టడం జరిగింది. అందుకు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కొరకు ప్రాసెస్ జరుగుతోంది. ఆ సబ్ స్టేషన్‌ను తొందరగా నిర్మాణం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– అధ్యక్షా, ఎగ్రికల్చర్‌కు 18 గంటలు పవర్ సప్లయి చేస్తారా అని చాలా మంది అడిగిన ప్రశ్న .....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:– 13 గంటలు అన్నాం.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– మీరు 13 గంటలు అన్నారు, వారేమో (కాంగ్రెస్ వారు) 17 గంటలు అన్నారు. ఏమైనప్పటికీ 13 గంటలు ఇవ్వాలని ధృఢనిశ్చయంతో ఉన్నాం. మీకు వాస్తవాలు చెపుతున్నాను. ఇది మనం ఉత్పత్తి చేసుకోలేము. కాబట్టి ఒరిస్సా నుంచి వెస్ట్ బెంగాల్‌నుంచి, మధ్యప్రదేశ్ నుంచి, మహారాష్ట్ర నుంచి ఇంతకు ముందు 170 మెగావాట్లు తెప్పించడం జరిగింది. మళ్లీ 150 మెగావాట్లు సి.ఎం.గారు సెంట్రల్ మినిస్టరుతో మాట్లాడినాక ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే వాళ్లకు పవర్ ట్రిప్ కావడం, 3, 4 గంటలు కట్ చేయడం చేస్తున్నారు. మనకు రాయలసీమలో ముద్దనూరు పవర్ స్టేషన్ ఉంది. అయితే అక్కడి రైతులు ఇల్లీగల్‌గా నీళ్లను తీసుకొని పంటలకు వాడుకోవడం జరిగింది. వారి బాధ ఏమిటంటే వాటర్ లేక పంటలు ఎండిపోతున్నాయి కాబట్టి ఇల్లీగల్‌గా పైప్‌లైన్స్ నుంచి నీటిని వాడుకోవడం జరుగుతోంది. ఏమైనప్పటికీ 5వ తారీఖున, 6వ తారీఖున 150 నుంచి 200 మెగావాట్లు స్టార్ట్ అవుతుంది. ఇక మొన్న విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్‌లో కూడా ట్రిప్ అయింది. అందువల్ల ఇబ్బంది వచ్చింది తప్ప అసలు విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషనుకు నేషనల్ లెవెల్లోనే 10 సంవత్సరాలుగా మెరిటోరియస్ అవార్డ్స్ వచ్చాయి. 11వ సంవత్సరం కూడా ఎవార్డ్ వస్తుంది. కాని దురదృష్టం ఏమిటంటే మొన్న అక్కడ 6, 7 గంటలపాటు ట్రిప్‌ఆఫ్ వచ్చింది. నిన్న 6-10 సా.
సాయంత్రం నుంచి అది కూడ పనిచేయడం ప్రారంభించింది. రేపు రాబోయే రోజులలో ఏ మాత్రం సమస్య లేకుండా రోజుకి 13 గంటలు కరెంటు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని, ఇచ్చి తీరుతామని సభకి తెలియజేస్తున్నాను. మిత్రులు 18 గంటలు, కరెంటు ఇవ్వాలని అడుగుతున్నారు. మేము వ్యవసాయానికి ఇవ్వడానికి తప్పక ప్రయత్నం చేస్తాము. కాకినాడ, జేగూరుపాడు, విశాఖ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్స్ మొదలైనవి ప్రయివేటు వారికి ఇస్తున్నారని శ్రీ బోడేపూడి వారు అన్నారు. ఎందుకు ఇచ్చామంటే అప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఈ ప్రాజెక్టులను క్లియర్ చేయకపోతే రాబోయే రోజులలో క్యాన్సిల్ అయ్యే ప్రమాదం ఉంటుందని చెప్పడం జరిగింది. అందువల్లనే ప్రయివేటు వారికి ఇచ్చామని చెపుతున్నారు. అనివార్య పరిస్థితులలో దానికి గ్యారంటీ ఇచ్చామని చెపుతున్నాను. ఆ విధంగా రాష్ట్రాభివృద్ధి కోసమే ఇచ్చాము కానీ ఇంకో ఉద్దేశ్యంతో కాదని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ఇల్లీగల్ కనెక్షన్స్‌ని లీగలైజ్

చేసుకోమని చెప్తున్నాము. అప్పుడే డిస్ట్రిబ్యూషన్‌ని స్ట్రెన్‌థెన్ చేస్తాము. ముత్యం రెడ్డిగారు అడిగినట్లు మొత్తము తగ్గించే పరిస్థితులు లేవు. అందరికి ఏ నార్మ్స్ ఉన్నాయో వాటి ప్రకారమే పే చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మినీ హైడల్ ప్రాజెక్టులు సరిగా పని చేస్తున్నాయా లేదా? అని కొంత మంది సభ్యులు అడిగారు. మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం పాలేరు దగ్గర ఉన్న ఒక మెగావాట్ ప్రాజెక్టు బాగానే పనిచేస్తున్నది. ఒకవేళ ఏదైనా సరిగా పనిచేయడం లేదని మీ దగ్గర సమాచారం ఉంటే మాకు స్పెసిఫిక్‌గా సమాచారం ఇస్తే యాక్షన్ తీసుకొంటామని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ రెడ్యానాయక్‌గారు మాట్లాడుతూ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ మరియు కండక్టర్స్ యొక్క కొరత ఉందని చెప్పారు. ఆ విషయంలో అల్యూమినియం యొక్క కొరత మొత్తం దేశంలో వుంది. అందుకనే కొన్ని సమస్యలు వస్తున్నాయి. శ్రీ యాదగిరి రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కండక్టర్స్‌ని రీ ప్లేస్ చేస్తారా అని అడిగారు. ఆ విషయంలో సభ్యులు స్పెసిఫిక్‌గా కంప్లయింటు చేస్తే తప్పక యాక్షన్ తీసుకొంటామని చెప్తున్నాను. సుమారు 1600 కోట్ల రూపాయలతో ఒక స్పెషల్ స్కీమ్ క్రింద డిస్ట్రిబ్యూషన్‌కి ఒక స్పెషల్ ప్రాజెక్టు శాంక్షన్ చేయించామని సభకి తెలియ జేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా ఏ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ఫండ్స్ కూడా డిస్ట్రిబ్యూషన్‌కి ఖర్చు పెడుతున్నాము. అలాగే ట్రాన్స్‌మిషన్ గురించి శ్రీ యాదగిరిరెడ్డిగారు అడుగుతూ ఈ 220 కె.వి. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ అవి కూడా యాడ్ చేస్తారా అని అడిగారు, ఇంతవరకు 41 ఉన్నాయి. 1993-94లో 6 ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఇంకో అయిదు, ఆరు యాడ్ చేసే ప్రతిపాదన చేయడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా 33 కె.వి. సబ్ స్టేషన్‌లు సుమారు 70 యాడ్ చేయాలని ప్రపోజల్స్ పెట్టుకొన్నాము. అవి జరుగుతాయని తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఇండస్ట్రీస్ చాలా ఉన్నాయి, 500 మెగావాట్ల థర్మల్ స్టేషన్ వస్తే బాగుంటుంది అని చెప్పారు. దీనిని గురించి తప్పక ప్రయత్నం చేస్తాము. దీనిని ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. వారితోనా, లేక ప్రయివేటు వారితోనా ఆలోచిస్తాం. నాఫ్తా బేస్‌డ్ అయితే 15 నెలలలో పవర్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. దీనిని కూడా ఎక్స్‌ప్లోర్ చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ శ్రీ చంద్రమోహన్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కృష్ణపట్టణంలో థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ ఒకటే కాకుండా ఫేజ్ రెండుకి ప్రపోజల్స్ ఉన్నాయా అని అడిగారు. థర్మల్ స్టేజ్ వన్ వచ్చి వెయ్యి మెగావాట్లు. స్టేజ్ రెండు ప్రతిపాదనలో ఉంది. అది కూడా వెయ్యి మెగావాట్లనని తెలియ జేస్తున్నాను. దీనికి కావలసిన ల్యాండ్‌ను ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. అక్వయిర్ చేస్తున్నారు. అది తొందరలో పూర్తి అవుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- హెచ్.పి.కి 1350 రూపాయల నుంచి 19 వందల రూపాయలకు పెంచారు. మేము రిక్వెస్టు చేసేది ఏమంటే దానిని 1350 రూపాయలే ఉండేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు చెప్పింది ఎగ్జామిన్ చేస్తాము. రైట్ నౌ నేను కమిట్ కాలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:- అధ్యక్షా, భూపతిపాలెం రిజర్వాయిర్ గురించి నవంబరు 1990లో సి.డబ్ల్యు.సి. సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ వారి కామెంట్స్ రావడం జరిగింది. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మాడిఫై చేసి నివేదికను తయారుచేస్తున్నాము.

అలాగే సోమశిల ప్రాజెక్టు గురించి ల్యాండ్ అక్విజేషన్ క్రింద 20 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 8 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెటులో కేటాయించడం జరిగింది. శ్రీరామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశకు ఇంకా సి.డబ్ల్యు.సి. నుంచి క్లియరెన్స్ రావలసి ఉంది. నాగార్జున సాగర్ క్రింద గత సంవత్సరం 20 కోట్లు కేటాయించగా అందు 7.88 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 35 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది. హెచ్.ఎల్.సి. మోడర్నైజేషన్ గురించి సభ్యులు అడిగారు. అది ఇన్‌వెస్టిగేషన్ స్టేజ్‌లో ఉంది. శ్రీ సాయిబాబాగారు ఇచ్చిన ఫండ్స్ కేవలం త్రాగు నీటి గురించే ఉపయోగించాలని ఇచ్చారని మనవిచేస్తున్నాను. హంద్రీ-నీవా ప్రాజెక్టుల వల్ల అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు నాలుగు లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వస్తాయని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇందాక శ్రీ ముత్యంరెడ్డిగారు ప్రస్తావిస్తూ హార్స్ పవర్‌కి 1950 రూపాయలు కలెక్ట్ చేస్తున్నారు అన్నారు. 5 హార్స్ పవర్‌కి మనం సర్వీసెస్ ఇవ్వాలంటే, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఇవ్వాలంటే, లైన్స్ అన్నీ వేయిస్తే దాదాపు 20 వేల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇల్లీగల్ సర్వీసెస్ రెగ్యులరైజ్ చేస్తే 6,500 రూపాయలు మనకు వస్తుంది. 13 వేల రూపాయలు ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంది. ఆ విధంగా 1350 రూపాయలు మాత్రమే కలెక్ట్ చేస్తున్నారని చెపుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేజరు, మీడియం ప్రాజెక్టుల గురించి సభ్యులు చాలా స్పష్టంగా మాట్లాడడం జరిగింది. మేము వారిని ఇబ్బంది పెట్టాలని కాదు. ఈ ఇరిగేషన్ పైన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యొక్క విధానం స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారి దగ్గర నుంచి చాలా వివరంగా సమాధానం వస్తుంది అనుకొన్నాము కానీ చప్పగా, మెత్తగా మాట్లాడారు. ఈ సంవత్సరానికి ఇరిగేషన్ క్రింద తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏ విధానం అవలంభిస్తున్నది, దేనికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది మంత్రిగారు వివరంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:- నేను అక్కడ అక్కడ చెపుతు అన్నీ చెప్పడం జరిగింది. హైడల్ పవర్ ప్రొడక్షన్‌కి వీలున్న చోట్ల ప్రయివేటైజేషన్‌కి సూచించాము. కెనాల్ సిస్టమ్ ఫంక్షన్స్ రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి, యింప్లిమెంటు చేయడానికి వాటర్ కంట్రోల్ కోసం కూడా చెప్పడం జరిగింది. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే ఐ.డి.సి.లో ఫార్మర్స్ యిన్‌వాల్వుమెంటు ఉంది. దానిని మేము కంటిన్యూ చేస్తున్నాము. క్రొత్తగా పాలసీ. మరి

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇందాక కోదండరెడ్డిగారు చాలా స్పష్టముగా అడిగారు. దానికి సంబంధించినదే మరొకసారి అడుగుతున్నాను. కృష్ణా నదిలో ఓవర్ ఫ్లో అవుతున్న నీటిని రాయలసీమలో ఉపయోగించాలన్నది తెలుగుదేశానికి స్పష్టంగా ఉన్నటు
6.20 సా. వంటి ధ్యేయం. అధ్యక్షా, మనందరికీ తెలుసు, 2000వ సంవత్సరం నాటికి మాత్రమే మనం ఆ నీటిని ఉపయోగించుకునే అవకాశం వుంటుంది. లేకపోతే నష్టం అవుతుందని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఇందాకా మంత్రిగారు చెప్పారు. అనంతపురం జిల్లాలో హంద్రీ-నీవా క్రింద 4 లక్షల ఎకరాలు సాగవుతాయని, ప్రాజెక్టు ఇంప్లిమెంటు చేయాలంటే 1200 కోట్ల రూపాయలు అవుతాయని, 5 సంవత్సరాల వ్యవధి అని, ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో రాయలసీమకు అత్యంత ప్రాధాన్యత యిస్తున్నామనీ చెప్పడం జరిగింది. 10 లక్షల రూపాయలు కూడా ఎలాట్ చేశారు. కాని యిది 5 సంవత్సరాల లోపు పూర్తవుతుందా? సర్‌ప్లస్ వాటర్‌కి అవకాశం ఎక్కడుంది?

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- నేను చెప్పేది డబ్బుకి గాని, కొత్త ప్రాజెక్టులకు గాని సంబంధించింది కాదు. తుంగభద్ర డ్యాం నీళ్ళు సక్రమంగా రావడం లేదు. దీనిని పరిశీలించడానికి కనీసం తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులతోనైనా సరే ఒక కమిటీ వేసి, ఒక ఇంజనీరుకు బాధ్యత యిచ్చి పరిశీలన చేసి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. పి.ఎ.బి.ఆర్.డ్యాం కాలువ తవ్వేరు. వాటర్ డైవర్టు చేయాలి. 22 చెరువుల్లోకి త్రాగడానికి నీళ్ళు అనంతపురానికి వస్తాయి. హంద్రీ-నీవా ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. కనీసం ఈ 2 పనులు చేస్తే అనంతపురానికి సహాయం చేసినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:- ఏరియా కమిటీ వేయాల్సిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ఎలర్టుగా వుంది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు కర్నాటక ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడేరు. తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అది కర్నాటకకు సంబంధించింది కాదు. కర్నాటకకు ఏ విధంగానూ సంబంధం లేదు. పి.ఎ.బి.ఆర్. గురించి....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రాయలసీమ గురించి చెప్పారు. 2000వ సంవత్సరం నాటికి కృష్ణా జలాలను ఉపయోగించుకోవాలని, 1240 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెటులో పెడుతూ మిమ్మల్ని అందరినీ సూచనలు అడిగాము. ఇది చాలదని, యింకా మొబిలైజు చేయాల్సిన అవసరం వుందనీ, బెనిఫిషరీస్ ద్వారా డబ్బులు మొబిలైజు చేయాలని, బాండ్సు ద్వారా పబ్లిక్ ఇస్యూ మాదిరిగా, నర్మదా సరోవర్ మాదిరిగా బాండ్సు ద్వారా మొబిలైజు చేయడం, కాలువలన్నీ కూడా రైతులకు యివ్వాలని అనుకుంటున్నాం. అందుకే 200 కోట్ల రూ.లు తెలుగుగంగకు పెట్టాం. తుంగభద్ర వాటర్ డిస్‌ప్యూట్‌లో వుంది. మనకు రావలసిన వాటర్ కర్నాటక డైవర్టు చేసుకోవడం జరుగుతోంది. ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు సెంట్రల్ మినిస్టరుతో మాట్లాడి వాటర్ రిలీజు చేయించడం జరిగింది.

ఒక విషయం. రాయలసీమలో ప్రాజెక్టులన్నీ ఎన్.టి. రామారావుగారు స్టార్టు చేసినవే గానీ, ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు మరెవ్వరూ చేయలేదు. వాటిని కంప్లీట్ చేయాలనే దృఢ నిశ్చయంతో వున్నాం. అందులో సందేహం లేదు. అవసరమైతే నిధులు పెంచి, ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తి చేస్తాం. చేతులు ఊపడం కాదు. వీటికి మీ గవర్నమెంటు ఎంత పెట్టింది? మేము ఎంత పెట్టాం? ఒకసారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి. దయచేసి సహకరించండి. సహకరిస్తే యింకా ముందుకు పోదాం. హంద్రీ-నీవా, గాలేరు-నగరి, తెలుగుగంగ, ఎస్ఆర్బిసి, పిఎబిఆర్ ఏదయినాసరే అందరూ ఇన్ఫర్మేషను ఇవ్వండి. ఎప్పటికప్పుడు అన్నీ పరిష్కరించుకుందాం. రాజకీయాలు మాత్రం వాటర్ విషయంలో రానివ్వకండి. మనకు రావాల్సినవన్నీ తెచ్చుకుందాం. అందరూ ఒకమాట మీద ఉందాం.

Demand No. XXXVII - Irrigation - Rs. 1945,94,49,000/-

Chairperson:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not providing sufficient funds to Hundri river and Galeru Nagari Irrigation Projects in the Budget.

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not providing sufficient funds to Pulichintala Project.

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not providing funds to drainage schemes under N.S. Canals and Project.

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

For not providing sufficient funds for the Modernisation of canals of Krishna Delta.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచిలి మండలము లక్ష్మీపాలెం అవుట్‌ఫాల్స్ స్లూయిస్ యింతవరకు నిర్మాణం ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచలి మండలము గంగడిపాలెం గ్రామము వద్ద ఏటిగట్టు గండిపెట్టడానికి సహకరించిన కన్సర్వెన్సీ అసిస్టెంటు ఇంజనీరు శ్రీ కె.ఆర్.కె. రాజును బదిలీ చేసి ఎంక్వయిరీ చేసి కఠిన చర్య తీసికోమని అనేకసార్లు రిప్రజెంట్ చేసినను యింతవరకు చర్య తీసికోనందులకు నిరసనగా:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

శ్రీరాం సాగర్ రెండవ దశకు కేంద్రం నుండి అనుమతి పొందనందుకు, తగినన్ని నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాలో నిజాం కాలంలో నిర్మించిన 20,000ల ఎకరాలకు నీరందించే ఆసిఫ్‌నెహర్ మధ్యతరహా నీటిపారుదల కాలువకు ఏండ్ల తరబడి బాగుచేయనందుకు నిరసనగా:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ పూర్తిగా దెబ్బ తిన్నప్పటికి రిపేర్ చేయుటకు ప్రయత్నించనందుకు నిరసనగా:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

శ్రీరాం సాగర్ రెండవ దశకు బడ్జెటులో తక్కువ నిధులు కేటాయించినందుకు నిరసనగా:

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

ఎస్.ఎల్.బి.సి. పథకానికై 100 కోట్ల కేటాయింపు ఈ పథకానికి న్యాయం చేయవని నిరసిస్తూ ఈ తగ్గింపును ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

సేద్యపు నీటి రంగానికై 612 కోట్ల కేటాయింపు సరిపడేదికాదు. కావున 901 తగ్గించమని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని చర్ల మండలంలో తాల్పేరు బ్రిడ్జి గోదావరి నీరు పొంగుతో ముంపుకు గురి అయ్యే ప్రమాదమున్నది. అట్టి బ్రిడ్జిని పెంచాలని అనేకసార్లు కోరినా పెంచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

ఇరిగేషన్‌లో శ్రీరాంసాగర్ కాల్వను గౌరవనీయులు ప్రధానమంత్రిగారిచే శంఖుస్థాపన చేయబడిన పని ఈనాటికి ప్రారంభము చేయబడనందుకు శింగరయ్య ప్రాజెక్టు కాల్వను ఈనాటికి త్రవ్వకపోవడం, శనిగరం ప్రాజెక్టు ప్రాపర్ చానల్ బాగు చేయబడుట లేనందుకు, బైరారని చెర్వు చింతకలొద్ది ప్రాపర్ చానల్ లేవని అపినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1945,94,49,000/- for Irrigation by Rs. 100/-

విజయవాడనగరంలో బుడమేరు ముంపు నివారణకు విస్తృత చర్యలకై ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేనందుకు నిరసనగా.

Demand No. XXXVIII - Minor Irrigation Rs. 172,60,55,000/-

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గములోని మఠంపల్లి మండలం గుర్రంబోడు లిఫ్టు మంజూరు అయినప్పటికి ఇంతవరకు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

నల్లగొండ నియోజకవర్గములోని ఆసిఫ్‌నహర్ కాలువ పనులు పునరిద్ధరించనందున మునుగోడు మండలంలోని కొరటికత గ్రామములోని జిల్లాయిపల్లి చెర్వు నిర్మాణము నిలిపివేసి నందున, తెగిన చెర్వులకు మరమ్మత్తులు చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

నల్గొండ జిల్లా మిర్యాలగూడెం నియోజకవర్గంలోని మఠంపల్లి మండలం గుర్రంబోడు లిఫ్టు మంజూరు అయినప్పటికి ఇంతవరకు నిధులు కేటాయింపు జరుపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా పాలేరు నియోజకవర్గ పరిధిలోని ముటాపురం, నర్సింహులుగూడెం-I లిఫ్టులు మంజూరు అయి చాలాకాలం అయినప్పటికి నిధులు మంజూరు కానందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

ఖమ్మం జిల్లా పాలేరు నియోజకవర్గం పరిధిలోని మూటపురం, నర్సింహుల గూడెం II లిఫ్టులు మంజూరు అయినప్పటికీ ఇంతవరకు నిధుల కేటాయింపు జరుపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లాలో మంగళగిరి, తాడేపల్లి మండలాలలో వున్న రైతాంగమునకు ఎంతో నష్టదాయకంగా వున్నటువంటి కొండవీటి వాగు ముంపును ఇంతవరకు ఏ చర్య తీసికోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

కర్నూలు జిల్లా ఆత్మకూరు తాలూకాలోని వరదరాజస్వామి ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

కర్నూలు మండలంలోని పంచలింగాల గ్రామంవద్ద ప్రతిపాదించబడిన లిఫ్టు ఇరిగేషన్ పథకం మంజూరు మరియు నిర్మాణంలో ప్రభుత్వం చేస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

కర్నూలు జిల్లా ఆత్మకూరు తాలూకాలో ప్రజల చేత ప్రతిపాదించబడి, దీర్ఘకాలంగా అపరిష్కృతంగా వున్న లిఫ్టు ఇరిగేషన్ పథకాల మంజూరిలో జరుగుతున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని చెరువులను మరమ్మత్తు చేసి గిరిజనుల పొలాలకు నీరివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 172,60,55,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-

మధ్యతరహా సేద్యపునీటి రంగానికి ఈ కేటాయింపు ఏ మాత్రం సరిపడనందులక్కె ఈ మొత్తం నుండి 101 తగ్గించాలని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

Demand No. XXXIX - Power Development - Rs.588,02,49,000/-

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

For not providing Electricity to the formers at proper time as assured by the Government. This ignoring the wishes of agriculturists.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో విద్యుత్తు ఉత్పత్తి పెంచనందులకు బడ్జెట్ 1995-96వ సంవత్సరంలో తగిన నిధులు కేటాయించబడనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో కోట్లాది ఎకరములలో రైతులు వేసిన పంటలు విద్యుత్ శక్తి సక్రమంగా సరఫరా చేయని పర్యవసానంగా పైర్లు ధ్వంసము అవుతున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

మెదక్ జిల్లా కొడిపల్లి మండలము శివంపేట మండలము పరిధిలో శీలాంపల్లి, కొత్తపేట, శికిండ్లాపురంలో 33/11 సబ్ స్టేషన్ల సేకరణ ప్రతిపాదనలు పంపించినప్పటికిన్నీ ఓల్టేజ్ సమస్య తీర్చడానికి శాంక్షన్ ఇవ్వడానికి జాప్యం చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ఓల్టేజ్ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి రైతులకు మరియు పరిశ్రమలకు విద్యుత్ శక్తి అందించడంలో సంపూర్ణంగా విఫలమైనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

పోడూరు మండలము జగన్నాథపురం గ్రామం హరిజనపేటకు మూడవవైరు వేయమని కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

పాలకొల్లు మండలము ఉల్లంపర్రు పంచాయితీ హరిజన పేటకు మూడవవైరు వేయమని కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

యలమంచిలి మండలం అబ్బరాజుపాలెం గ్రామ పంచాయితీ జవ్వాదివారి (బి.సి. ఏరియా) ఏరియాలో సుమారు 15 పోల్స్ పడతాయి. విద్యుదీకరణ చేయమని కోరినను యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

ఆచంట వేమవరం గ్రామములో విద్యుత్ లోఓల్టేజ్ ఉన్నందున వేరొక ట్రాన్స్‌ఫార్మరు పెట్టాలని అనేకసార్లు కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

పాలకొల్లు మండలము కాపవరం పంచాయితీ చోడవరం పుంతకు విద్యుద్దీకరణ చేయమని కోరినను యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పాలకొల్లు మండలం పూలపల్లి గ్రామం కరంటు లైన్లను పాలకొల్లు టౌనుకు కలుపమని అనేకసార్లు రిప్రజెంట్ చేసినప్పటికి యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

నల్గొండ, వరంగల్, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా అప్‌లేండ్స్ తదితర ఏరియాలలో వ్యవసాయదారు మోటారు కనెక్షన్లకు విద్యుత్ పుష్కలంగా సరఫరా చేస్తామని మాట యిచ్చి అమలు జరుపనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో గృహాలకు విద్యుత్ కొరత వుండదని ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేసి గృహాలకు విద్యుత్ కొరత నిర్ణీతమైన గంటలు చెప్పకుండ ఇష్టము వచ్చినట్లుగా కొరత విధిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

విద్యుత్ ఉత్పత్తి, పంపిణీని ప్రైవేటీకరించనున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాలో అనుమతి లేకుండా తీసుకొన్న కనెక్షన్లకు హెచ్.పి.కి 1350 చొప్పున వేలాదిమంది రైతులు డబ్బులు చెల్లించి ఏండ్లు గడుస్తున్నా, వారికి అవసరమైన మెటీరియల్, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

ఖమ్మంజిల్లా పాలేరు నియోజకవర్గం ఏరియాలో కరెంటు కొరత తీర్చేందుకు [illegible]పిలో 131 కె.వి.యం. సబ్‌స్టేషన్ మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

నల్లగొండ మండలములో వెల్లుపల్లి గ్రామ సబ్‌స్టేషన్‌లో 5 ఎం.వి.ఏ. ట్రాన్స్ ఫార్మర్ ఏర్పాటు చేయనందుకు, డబ్బులు కట్టిన రైతులకు అవసరమైన డిస్ట్రిబ్యూషన్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు, పోల్స్, వైరు సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపటన్ నియోజకవర్గంలోని మహేశ్వరం మండలము అల్మీపేట గ్రామంలో సబ్‌స్టేషను, కందుకూర్ మండలములోని లాబులూర్ గ్రామంలో సబ్‌స్టేషను, ఇబ్రహీంపటన్ మండలములోని రాయపోల్ గ్రామంలో సబ్‌స్టేషన్లు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని చింతూరు మండలములోని, కోడేరు, రత్నాపురం, వి.ఆర్.పురం మండలంలోని పేరవాపానికుంట, గొల్లగూడెం గ్రామాలలో ఇంతవరకు విద్యుద్దీకరించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

మన రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన విద్యుత్ కోత ఏర్పడిన దానిని నివారించలేనందులకు, విద్యుత్ సంస్థను ప్రైవేటు పరం చేయుచున్నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

పరీక్షల సమయంలో విద్యార్థులకు చదువుకునేందుకు ఆటంకం కలిగేలా విద్యుత్ కోత విధిస్తున్నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

తెలంగాణా ప్రాంతంలోని అన్ని జిల్లాలలో 220 కె.వి. ఎలక్ట్రిక్ సబ్‌స్టేషన్లతో పాటు 220 కె.వి. లైన్లు యింతవరకు పూర్తి చేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాను.

To reduce the allotment of Rs. 588,02,49,000/- for Power Development by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని సీతారాంబాగ్‌లో 13 వార్డులలో. సబ్‌స్టేషన్ (ఎలక్ట్రిక్) యింతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాను.

Demand No. XLV - Science, Technology and Environment Rs. 3,72,06,000/-

To reduce the allotment of Rs. 3,72,06,000/- for Science Technology and Environment by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో నాగార్జునసాగరు మరియు శ్రీకాకుళం అటమిక్స్ స్టేషన్స్ సిద్ధం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంనకు పంపించి సాధించుటలో తీవ్రమైన కృషి చేయడంలో సంపూర్ణంగా విఫలమైనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 3,72,06,000/- for Science Technology and Environment by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో సైన్స్ కేంద్రం మంజూరుకు ప్రత్యేక చర్యలు లేనందున నగరంలో శాశ్వత సైన్స్ ఎగ్జిబిషన్ ఏర్పాటుకు కేటాయింపులు లేనందున.

Chairperson:- Cut motions are lost.

The Question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1945, 94,49,000/- under Demand No. XXXVII - Irrigation".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 588,02,49,000/- under Demand No. XXXIX - Power Development."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,72,06,000/- Under Demand No. XLV - Science, Technology and Environment.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 172,60,55,000/- under Demand No. XXXVIII - Minor Irrigation."

Motion was adopted and the Demands were granted.

Now the House is adjourned to meet again at 8.30 A.M., on Thursday, the 6th April, 1995.

(The House then adjourned at 6.28 p.m., to meet again at 8.30 a.m., on Thursday, the 6th April 1995)

పేజి. నెం.

(2) 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవ అవయవాల మార్పిడి బిల్లు (1995 సం. పు. 18వ నెం. ఎల్.ఏ. బిల్లు) -(ఆమోదించబడినది) .. 550

(3) 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు (సవరణ) బిల్లు. (1995 సం. పు. 24వ నెం. ఎల్.ఏ. బిల్లు) -(ఆమోదించబడినది) .. 571

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన : .. 586

1. అభ్యర్థన నెం. XXXVII - నీటిపారుదల ..

2. అభ్యర్థన నెం. XXXIX - విద్యుచ్ఛక్తి అభివృద్ధి. ..

3. అభ్యర్థన నెం. XLV - విజ్ఞానశాస్త్రం, సాంకేతిక విజ్ఞానం మరియు పర్యావరణం. ..

4. అభ్యర్థన నెం. XXXVIII - చిన్నతరహా నీటి పారుదల ..
-(ఆమోదించబడినది).